

•

Feqiyê teyran 2

•

Abdusamet Yîgît

Weşanên soran

.
. .
. .
. .

Feqiyê Teyran 2
Abdusamet yigit
@Abdusamet yigit
Çap 3
Berlin/Almanya-2014

.
email: han-grafik@hotmail.de

.
Çap û Grêdan :
Concept medienhaus
HAN-GRAFIK Verlag & Werbeagentur
Bûlowstr. 56-57 10783 Berlîn
ISBN 978-39816686-5

FAQIYÊ TEYRAN -2

Roj hêdî hêdî bi ber êverî ve diçû. Mirovên ku li derve bûn ji, êdî hêdî hêdî dikirin ku riya xwe bigirin û herine mala xwe. Lê hê roj bitememî ne çûbû ava. Berî ku ro herweha bitememî herê ava, roj li ber çavan gelekî û gelekî xweşik dibê. Roj berî ku herê ava, hinekî sor dibê. Ku mirov lê dimeyîzenê ji, di dile mirov xwe de xweşîyeke ku xweş çê dikê. Bi zêdeyî ji di wan deman de, li ber çemê Dicle yê, qalabalixek çedibe. Mirov, li hevdû digihijine hevdû û bi hev re diaxivin û didin û distenin. Mirovên ku her weha li hevdû digihijinê hevdû ji, ji hemû tiştî bêxaber ji hevdû re diaxivin, li hevdû hanakan dikin û hwd. Jiyanaka wan ya asayî heya. Li ber çemê dicle, bi zêdeyî, li ber êverî, ne tenê mêr li hevdû dibûna kom. Her weha jin ji li hevdû dibûna kom. Lê jin, axlabe ji, ne di wê waxtî de li hevdû dibûna kom. Kêm carna her weha li wir di wê waxtê de li hevdû dibûna kom. Ew axlabe ji, demên nîvro an ji hinekî piştî nîvro, li ber çem li hevdû digahana hevdû. Di wan deman de, çend ku dinye germ ji bena, dise, li ber ava Diclê, her weha hawa bi tememî ji hînik dibû. Ew hînikbûn ji, ku dibû, êdî mirovan xwe bi tememî lê digirt. Li wir bêhne xwe derdixist. Li wir dile xwe xweş dikir. Dema ku li hevdû di gahana hevdû ji, li hevdû hanak û menek ji dikirin. Dema ku li hevdû digahana hevdû, êdî dengên wan bilind û gurr derdiket. Herweha rewşek di wê demê de liber çemê Diclê di jiyana rojana de çedibû, hebû.

Li Cizîre bota, di her demê de, gelek mirov hebûn. Hertimî jiyana wê geş bû. Li Cizîre bota ne tenê mirovên ku li wir jin dibûn hebûn. Her weha divêt ku mirov bêje ku ji gelek deverên dîn ji, gelek mirov dihatina wir. Hertimî ji gelek dihatin. Axlabe ji, mirovên ku ji bo xwendinê dihatina wir hebûn. Gelek ji wan xwendevan bûn. Mirovên ku dihatina wir, ku mirov li wan û li ser û berê wan ji dimeyîzend ji, mirov di dît ku mirovna ku an kurmîrên û an ji her weha hinek mirovên mazin û navserî xwe û zanistin. Her weha dihatina xuyakirin. Cizîre bota, her weha divêt ku mirov baş û qanc bahsa wê bikê. Divêt ku mirov navê wê baş û qanc bêne ser zimên. Ji ber ku bi navê xwe re Cizîre bota, xwedîyê zanist û rûmeteke ku mazina. Xwedîyê têgihîştineke dîrokî ya. Herweha her mirovê ku Cizîre bota nasdikê ji, vê yekê baş û qanc zanê.

Di jiyana li Cizîre bota de, çûn û hatin mazin hebû. Ji gelek deveran mirovên ku diçûna wir hebûn. Her weha divêt ku mirov bêje, ku ne tenê mirovên ku ciwan ji bo xwendinê diçûna wir hebûn. Ji xaynî wanakan ji, mirovên ku bezirganî dikirin rê digirtin û diçûna wir. Riya hevrişîmê di çû yê de. Bi wê rê yê re gelek mirov diçûn û xwe digahandina Cizîre bota. Mirovên ku bazirganî ji dikirin, ku diçûna Cizîre bota, ji wir, tişt û mişt, dikirîn û li hevîrdore li ser haspan digahandin û difirotin. Her weha karakî weke karê etarî yê dikirin. Etartî, li gund û mindên dora Cizîra bota pir dibû. Ji ber ku ne zor ji bo mirovan ku xwe bigihênine Cizîre bota û tiştan bi kirin û bênine hevîrdore û bi firoşin. Ji ber vê yekê etarî hebû. Etartî di wê demê de karakî ku baş û mazin bû. Mirovên pê mafakî ku baş dihidan. Pê rewşa xwe xweş dikirin. Bi vî awayî, mirov karê bêje ku jiyana bi Cizîre bota re li hevîrdore wê ji mazin hebû. Ne tenê mirovên cizirî, mirovên dora Cizîre bota ji hinekî rewşa wan xweş bû. Karê çandinê ji li pêş bû. Her malak, ku razak an ji warzakî wan ne bena, ne bû. Her mal, her weha an razakî wan û an ji warzakî wan hebû. Ji xwe re her weha tişt û mişt dişandin. Genim, nîsk, nahk, ce û hwd, gelek zad di çandin. Pêre ji, her malê, ji xwe re tayara çedibûn û têde ji, tiştên ku rojana bixwûn di şandin. Weke tivran, bacanan, îsotan, pîvazan û hwd, gelek tişt di wan tayaran de di çandin. Ji ber vê yekê ji, divêt ku mirov bêjê ku rewşa wan xwe bû. Demên ku ardên xwe di çandin û li hevdû didana hevdû ji li bênderan, êdî bi alîkarîya hevdû bi hev re bênder dikirin. Hemûkan ji bi hev re bi dest bênderan dikir û bi hev re ji bi dawî dikirin. Piştî ku bi dawî dikirin, êdî bi hev re 'şahî dawî' kirinê çedikirin. Hemûkan ji her weha bi hev re dilê hevdû xweş dikir. Dema ku her weha şahî li dar dixistin ji, bi hev re diketine nava şahîyê de. Berî ku bi kevina nava şahîyê de ji, pêşî cilên xwe yên xweşik ji sandokan derdixistin û li xwe dikirin. Bi cilên xwe yên xweşik diçûna şahîyê. Di şahîyê de, herkesek dil xweş dibû. Dile herkesekî xweş dibû. Lê divirde, divêt ku mirov bêje, ku berî ku li hevdû her weha ji bo şahîyê li hevdû bicivîn ji, ji xwe re pêşî hinek xwerinên xweş çedikirin. Xwerinên xwe yên ku çedikirin ji, bi hev re di anina nig hevdû bi hev re dixwerin. Herkesekî ji xwerina herkesekî tahm dikir. Her weha bi vê yekê re ji dile mirovan xweş dibû. Piştî ku her weha xwerina xwe ji dixwûn, êdî piştî mazin li hevdû li civata hevdû dirûnihin û ciwan ji bi hev re liyistkan dileyîzin. Bi hev re dirakisin ji. Raks, weke xosletekî ciwantîye bû. Her mirovê ciwan, keç ji bena û kur ji bena, wê rabûbûbana ser xwe û wê bi rakisê. Dema ku di rakisin ji, bi hûriskê dirakisin, bi govend dirakisin, bi şivanekî dirakisin û bi navbendî

dirakisin. Hê gelek raksên botîyan hebûn. Lê yên ku derdiketine pêş ji, hûriskê û govend bû. Hûriskê, ji ber zêde bi çûn û hatin bû, û govend ji ji ber ku zêde bi hild û ward bû, êdî kêfe wan ji wan re dihat. Van herdu raksan, keç û kur diketine dest û milên hevdu de û dirakisîn. Li Cizîre bota ku dawatak çebûbana û têde hûriskê û govend dihatibana girtin, êdî raxna ji hebû ku hatibana girtin.

Di rewşên weha de, axlabe ji, nave ciwanan derdiket. Kî xweşik di rakisê û kî başa derdikete hole. Lê divirde, divêt ku mirov bêje ku gelek caran ji her weha di van rewşan de, navê faqa derdikete pêş. Mirovên ku di xwendine xwe jîr bena, her weha di van rewşan de ji, hêvîyek jê weke ku dihata kirin. Her dawat an ji her weha şahîyên ku piştî bi dawîkirina benderan re ku çedibûn, bi vî awayî faqa ferdiketine pêş. Derdiketina faqa ya li pêş, dibû mijara nîqaşan ji. Kî derketibana pêş, piştî li ser wî û jîrîtiye wî ji her weha dihata nîqaşkirin. Di civatan de ji, hebû ku bahsa wan dihata kirin. Di civatan de, ku bahsa yekî hata kirin, êdî wê navê wî derdiketibena. Di civata mazinan de ji, her weha ku bahsa ciwanan û xosletên wan dihata kirin û ku digotin ku ew çend jîrin, êdî di nav xalkê de ji her weha dihatina naskirin. Navê wan derdiket. Navê wan, bi vî yekê re mazin ji dibû. Piştî ji, êdî ew bi telîyan dihatina nîşandin. Mirov ku bi telîyan hata nîşandin, êdî demekî, ew mirov mirovekî ku mazin û bixosleta. Demekî ew mirov, mirovekî ku jîr û jêhatî ya. Her weha êdî dihatina nas kirin. Divirde, divêt ku mirov du sê gotinan li ser bitelî nîşandinê ji bêne ser ziman. Ji ber ku ew gotin, hinekî girînge. Xalkê di nav xwe de hertimî bikar dianî. Li ser vî gotin hinek gotinên xalkê ji hena. Gotinek ji wan gotinan ji her weha 'mirov qanc û jîr bê, mirovên dora wî, wî bitelîyê didina nîşandin'. Weke vî gotinê, hê gelek gotinên di ji hena. Kîjan mirov bitelîyan di nîşandin? Ew mirovê ku bas, qanc, jîr û bi huner. Li Cizîre bota, gelek mirovên weha hena. Mirovên ku jîr û baş û qanc ji her deverên kurdistanê, rê digirtin û dihatina wir. Dihatina wir, ji bo ku faqatiye bikin. Dihatina wir ji bo ku bixwenin. Mirovên ku dihatina wir, ku bi zanebûne her weha xwe bi pêş ji dixistin, êdî bêhtir jîr û baş û qanc dibûn. Zanebûn, mirovan jîr, qanc û baş dikê ji. Her weha zanebûn girînge. Zanebûn mazina. Her mirovên ku dihatina Cizîre bota, zanibûn ku wê zanebûneke ku bîaqil wê hildin. Her weha ku dihatin ji zanebûneke ku bîaqil dihildan. Ya rastî, ku mirov zanebûne Cizîre bota şîrove bikê, divêt ku mirov hinekî mazin û dîrokî şîrove bikê. Divêt ku mirov hinekî mazin şîrove bikê. Ji ber ku zanebûna wê mazina. Zanebûne wê, di deman de xwe afirandîya. Her weha, zanebûne dema ne. Her weha zanebûna gelek

demana. Cizîre bota zanebûne gelek deman di xwe de di parezê. Zanebûne wê, ku mirov bidest şîrove kirine kir, divêt ku mirov hasanî şîrove nekê. Her bêjeye ku di nav zanebûne Cizîre bota de têt ser ziman, bi xwe re gelek wateyan têne ser ziman. Bi xwe re gelek watayên mazin têne ser ziman. Ji ber ku Cizîre bota, di zanebûne xwe de gelekî û gelekî mazin jîn bûya. Ji ber vê yekê ji divêt ku mirov wê mazin şîrove bikê. Dema ku li wê jiyana wê dimeyîzenê, hingî mirov dibînê ku çend xwedîyê zanebûneke ku mazina. Ji yana wê gelekî û gelekî bîaqîla. Tiştên ku dikin bîaqîlî dikin. Tiştên ku di nav wan de dibûn ji bi aqîlî dibûn. Wan rastî û mazinatî di aqîl de û di zanebûne de di dît. Cizîre bota her weha bi van xosletan li pêş bû. Hetimî ji, bi van xosletan li pêş ma. Rastî û zanistî, bû rastîya Cizîre bota. Mirovên mazin û yên zanist, ma ku ne wilo bena ji, wê jê derketibena? Ku zanista wê, her weha ne kûr bana û ne mazin bana, ma wê halqasî mazin bûbana? Wê halqasî nave wê hatibana ser ziman? Ne, ku ne bi zanist bena, wê halqasî mazin ne hatibana ser ziman. Mirovan, wê halqasî mazin nêzîkatî lê ne kiribana. Cizîre bota, gelek nirxên mazin di xwe de û di hundurê xwe de diparezê. Nebî Nuh bixwe ji, li wir jin bû. Hêjî, tirba wî li wir ê û dimenê. Mirovên ku diçîna wir, wî ji bi zanebûn wî ya mazin re bi bîr tenin. 'Zanebûne wî nemir e'. Her weha ji bo dihata gotin. Di nav xalkê de ji her weha ji bo wî dihata gotin. Xalkê, dema ku gelek nirx û çanda xwe tanîna ser ziman, ku ew ji di nav de ne anîban ser ziman, ne dibû. Her weha, ew ji li ser ziman bû. Bi wî re, hê gelek nirxên weha hena û li Cizîre bota ne.

Cizîre bota, rastîyeke mazina. Ku mirov keta hundurê wê de, mirov waqas rastîyên wê di binê. Rastîyên li ber çavên. Ji xaynî vê yekê ji, di zanebûne wê de ne. Zanebûne Cizîre bota mazina. Zanebûne Cizîre bota dîrokî ya. Ku mirov keta nav zanebûne wê de, mirov hizreke ku mazin dibînê. Ji ber ku hizre wê mazina. Hizre Cizîre bota mazina. Li jiyana wê her weha ku mirov di meyîzenê, ne mumkunê ku mirov her weha ne bînê.

Di jiyana Cizîre bota de, mirov rastîyên wê hemûkan dibînê. Rastîyên wê yên hizir, rastîyên wê yên çandî û hwd, mirov ji gelek alîyan ve dibînê. Di şahîyên wê de ji, zanebûnek hebû. Dema ku di dawîya benderan de şahî dihatina kirin, her weha ku mirov li wan şahîyan ji dimeyîzend, mirov ev zanebûn di dît. Dema ku şahî li dar dihatina xistin, ciwan ku xwe xweşik kirina derdiketina hole, mirov di dît. Mirovên navserî xwe ji li civata hevdu dirûniştin û ji xwe re di axivîn. Li ser sala ku buhûrî an ji li ser zad û kadên xwe di axivîn. Li ser kirinên xwe di axivîn. Dema ku her weha civatên wan mazin li dar diketin û ji xwe re bi

hev re bidest axiftinê dikirin, ne mumkun bû ku mire bota ne di nav wan de bena. Mîre bota k civat li dar diket, ew li serê civat li ber hemûkan dirûnişt. Cihê ku ew lê dirûnişt ji, her weha herkesekî ku lê di meyîzend ji, ew bas û qanc di dît. Mîr, divîbû ku li ber çavan bena. Dema ku di civatê de rûnişt ji divîbû ku herkesekî ew dîtibena. Dema ku axivî ji, divîbû ku herkesekî baş û qanc ew his(deng) kiribana. Mirovên dore wî ji, divîbû ku bala baş û qanc dabana ser mîre xwe di wê heyeme de. Divîbû ku heya wan baş û qanc li ser wî bana. Dema ku mîr di nav wan de rûniştibana û di nav civatê de bê eleqe mabana, ma qey dibû? Ew mîr bû, nexasim vêce mîre bota bû. Mîre bota mazin bû. Civata wî hertimî mazin bû. Ji deveran ji mirovên ku dihatina civata wî hebûn. Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêje, ku civata mîr li dar diket, gelek mirov têde amede dibûn. Mirovên ku têde amededibûn ji, mirovên ku mazin û zanist bûn. Mirovên ku gotina wan mazin bû. Mirovên ku navê wan di nav xalkê de hebûn bûn. Her weha mirovên ku mazin bûn. Bi vê yekê re, mirov kare bêjê ku civata mîre bota civata mazinan bû. Dema ku civata mîre bota li dar diket, ne tenê mirovên mazin, her weha ku di nav xalkê de xwedî biryar hebûn. Mirov mirovên zanist her weha di nav wan mazinan de bûn. Ew ji mazina bûn. Ew ji mazin dihatina hasibandin. Gotina wan ji mazin dihata dîtin. Dema ku mirovan li wan dihisand, ji wan gelek tişt bi aqilê xwe re digirtin. Mirov, ku bîaqil bû, dema ku axivî ji, mirovên ku li dore wê ku lê dihisenin ji, ji wî û ji aqilê wî gelek tiştan fêr dikin. Her weha ji wan mirovan ji fêr dikirin. Ku di nav civatan de gotin dihat ser mirovên mazina yên zanist ji, ku navên meleyê Cizirî û Êlî herîrî ne hatibana hole, ne dibû. Ew herdû, mirovna ku mazin bûn. Êlî herîrî, ji aliyê xweş gotinê ve, bi nav û deng bû. Dema ku mirovek di nav civatê de, baş û qanc diaxivî, mirovên ku lê dihisandin yên di civatê de ji, lê dimeyîzandin û di gotin; 'hingê xweşik û sipahî axivî, ti dibêje qey ev Êlî herîrî ya'. Her weha navê Êlî herîrî hertimî weke minaqekê bû di nav xalkê û mirovan de. Zanebûne Êlî herîrî, ne hatibû ji bîrkin. Nivîsên Êlî herîrî, yên ku wî bidestê xwe nivîsand bûn ji, di pirtûkxaneyaya mîre bota de bûn. Mirovên ku zane bûn, ne mumkun bû ku ew ne xwandin ban. Her weha divêt ku mirov bêje, ku mirovekî ku wî dewre û zanist ku heya wê ji Êlî herîrî ne bana, dibêt zanist ji ne hatibana hasibandin. Bi vî awayî re, her weha nêzîkatîyeke hebû. Êlî herîrî, li ser 'maqamê' axiftinê, xwedîyê têgihîştineke ku mazin bû. Bi vê yekê re ji, hertimî dixwest ku mirovên ku li dore wî bûn û li wî dihisandin ji, vê yekê bi wan bide fahmkirin. Li ser vê yekê tahbaka wî hebû. De ne, divirde, divêt ku mirov bêje, ku 'xweşik

axiftin' û bi 'maqam axiftin' di nav kurdan de weke xosletekî çandî li pêş bû. Kurdan, ji vê yekê re digot 'xweşgotin'. Wekî dî ji, dema ku axiftin, bû weke ku mirov helbesteke bêje, êdî kurdan, ji wê re ji digot ku 'zargotin'. Ev herdû hinekî giring bûn. Bi van bêjeyan re, hinek bêjeyên dî ji hena. Her weha weke bêje 'dengbêj', qasîde' û hwd, gelek bêjeyên dî ji hena. Li ser xweş gotinê, ji ber ku çandak di nav wan de ava bû, êdî her weha ev yeka ji mazin bi pêşketibû. Zanebûn ji, hinekî di vandaran de dihata dîtin. Mirovên ku dixwandin ji, li dengên wan dihata hisandin. Ji aliyê qasîde bê, an ji her weha ji helbestîye ve bêt, dengekî wan yê xweş hebû. Wan demên berê, hê di dema Meleyê Cizirî de, faqayên wî li dore wî li hevdû digahana hevdû bi dengê xwe ji, xweş dîgotin. Li ser baş dihata hisandin. Divîrde, divêt ku mirov bêjê ku di nav kurdan de, pîrojîyek ji dengê xweş re heya. Ji ber vê yekê ji, rêzeke mazin ji xwedîyê dengê xweş re hebû. Meleyê Cizirî bixwe ji dengê wî xweş bû. Navekî wî ji bo dengê wê ji di nav xalkê de hebû. Berî Meleyê Cizirî, yê ku her weha xwedîyê dengekî ku xweş bûn, hebûn. Gelek zanistvan ji hebûn. Navê Êlî herîrî ji bi 'xweşik' axiftinê derketibû. Ew di hinek nivîsên xwe de li ser vê yekê disekinî.

Lê ku mirov, li dema meleyê Cizirî dihizirî ji, mirov di dît ku her weha çend dengxweşî li pêş bû. Çend mazin li pêş bû. Ew bixwe ji, xwedîyê zimanekî ku gelekî xweş bû. Dema ku ew li Medrese sor di rûnişt û mirov û faqayên wî li dore wî dirûniştin ji û ku wî ji bidest gotinê dikir, hemû ji, bi hev re lê şaq diman. Ji bo meleyê Cizirî dihata gotin, ku 'hingî zanebûn û ilmê wî heya, ku destê xwe bide kevir, kevir di şincirene'. Di gotin ku ew kevirê ku ew destê dayê de, jin li ser nanê xwe bi pahtbana û pêve kiribana, wê nanê wê çebûbana'. Meleyê Cizirî, her weha xwedîyê 'ilmêkî ku pîroj' bû. Li gor bawerîye, di wê demê de, 'ilmê pîroj' mirov ji qaza û balayan xilas dikê. Mirov, ji nexweşîyan ji xilas dikê. Nêzîkatîyeke ku berî musulmanetîye, di nav kurdan de jin dibû, piştî musulmanetîye ji hebûna xwe berdewam kir. Ew ji her weha çekirina 'niviştan' bû. Di nav paçakî ku paqij de 'hinek bêjeyên ku pîroj' dihatina nivîsandin û piştê li ser dihata xwendin. Piştê radestî yên ku nexweşîye wan hebû dihata kirin. Pê dihata bawer kirin ku ew mirov rehet dikê. Mirovên ku nivîşt çedikirin ji, mirovna ku di zanebûn û ilmê xwe de kur bûbûn bûn. Divîbû ku navserî xwe ji ban. Wan mirovan karîbû ku nivîşt bi nivîsanda. Di wê demê de, yê ku karîbû ku her weha nivîşt bi nivîsanda û çekiriba ji, seydayê mizgafte Nebî Nuh û Medrese sor bû. Meleyê cizirî seydayê Medrese sor bû. Ji ber vê yekê ji serî li wî ji her

weha ji bo nivîştan dihata dayîn. Bi vî awayî, dihata gotin. Bi vê yekê re, mirov kare bêje, ku bawerîyeke mazin pê hebû. Ji xaynî bawerîye ji, têgihîştineke mazin di derbarê wî de hebû ku ew xwedîyê zanebûneke mazina. Hingî wî xweşik digot û tanî ser ziman. Meleyê Cizirî, piştî ku hatibû Cizirê bota û piştê ku gahabû rahmata xwe, êdî dile mirovan gelekî û gelekî pê êşeha bû. Piştî meleyê Cizirî re, weke ku cihê wî vala mabû dihata dîtin. Mirovakî ku bi zanebûne re, di nav salan de çûyî, ku piştê bi careke re ji nav mirov herê, êdî cihê wî mazin têt dîtin. Her weha cihê wî ji mazin dihata dîtin. Piştî meleyê Cizirî re, li Medrese sor, êdî piştê ne bi gelekî re ciwanakî ku hê zêde ne mazin li dewsa wî bûbû xwedî. Ew ciwan ji Mihemed bû. Mihemed, hê ciwan bû. Hê zêde ne mazin bû. Lê ne biçûk ji bû. Bi tememê xwe û bi zanebûne xwe re ne biçûk bû. Piştî ku Mihemed û Meleyê Cizirî bi hev re ji hasate dikevîne re de û têt ku werine Cizire bota û ku têt û ku piştê her weha rewşa Meleyê Cizirî ji nexweş dibê û piştê ku digihe rehmeta xwe, êdî dile mirovan gelekî û gelekî diêşehe. Piştê, ku meleyê Cizirî digihê rehmeta xwe, êdî li wir li wî cihê fêr dida faqayên xwe, di medrese sor de têt bicihkirin. Piştê mihemed ji, her weha êdî li wir di mene. Piştî ku bi meleyê Cizirî re hatibû wir û ku meleyê Cizirî gahabû rehmeta xwe, êdî destê wî ji ji wir ne bûbû. Ew ji li wir li medrese Sor bicih dibê. Li wir dimenê.

Piştî Meleyê Cizirî re, di jiyana Mihemed de ji, ji bo wî rewşeke nû dest pê dikê. Ew, êdî li medrese sor dimenê. Piştî Meleyê cizirî re, li wir, êdî bi mihemed re demeke nû dest pê kiribû. Mihemed, di zanebûne de, mazin bû. Xwedîyê têgihîştineke ku mazina bû. Li malê li nig seydayê xwe û li Idirê li nig Şex, di wan demên ku mabû de, zanebûne xwe baş mazin kiribû. Ew bixwe ji, mirovekî ku bifahm bû. Mirovakî ku ji fahmkirinê ve jîr bû. Hişê wî hebû. Hişê wî ne hindik ji bû. Bi aqil xwe re û bi fahmkirina xwe re mirovên li dore xwe, ji xwe acêmayî di hiştin. Ew her weha mirovekî ku bifahm bû. Di wan de, di serê wî de Meleyê cizirî û Cizire bota şaq dabû. Xwestekeke ku mazin, pêre ji bo xwe gahandina Cizire bota û Dîtina Meleyê Cizirî çebû bû. Wî xwe gahand bû Cizire bota. Piştê, Meleyê Cizirî ji dîtibû. Lê meleyê Cizirî li ber wî di nav destê wî de rih dabû. Vê yekê ji êşeke ku mazin kiribû dile wî de. Ew, êdî haya ku sax bana, wê ev yeka ji bîr ne kiribana. Ew wê, çûna Meleyê Cizirî ya li ser dilovanîya xwe ya li berî wî, wê ti carî ji bîr ne kiribana. Ji bo wî û ji bo mirovên li wî, ne tiştêkî bihatana ji bîr kirin bû. Xalk ji, gelekî û gelekî pê êşehe bû. Mihemed, yê ku herî zêde pê êşehe bû bû. Ji ber ku meleyê

Cizirî, hê ku wî ew ne dîtîbû ji, di dile wî de û di serê wî de mazin cih girtîbû. Bi wê yekê re ji, wî xwe gahand bû meleyê Cizirî. Lê dema ku wî xwe gahand bû wî, ji hevdû vaqataha bûn. Bi vaqatandineke ku di jiyane de, êdî hevdû caraka dî ne binên ji hevdû vaqataha bûn. Piştê ji, gelekî caran, Mihamed, di cihê xwe de dima sekinî û serê xwe dikira ber xwe de û dihizirî. Li ser meleyê Cizirî û li ser wan pêvajoyên ku bûhûrand bû dihizirî. Dema ku dihizirî ji di nav hizirkirina xwe de dibû. Gelekî û gelekî kur diçû. Dema ku her weha diçû ji, di serê xwe de, ji hevirdore xwe qut dibû, tenê bi wê hizire di serê xwe de û bi hizirkirina xwe re dima. Her weha, êdî heya wî ji dinyê qut dibû. Mihamed, gelek tişt di serê wî de hebûn ku li ser bihzirê. Gelekî tişt pêre hebûn ku li ser bihzirê. Mihamed, xwediyê hizreke ku mazin bû. Têgihîştineke ku mazina pê re hebû. Ne mirovekî ku şevkorî bû. Di fahmkirinê de û di têgihîştinê de mazin bû. Ji ber vê yekê bû ku piştî meleyê Cizirî re ew li medrese sor derketîbû pêş. Di wê demê de ji, li medrese Sor gelekî mirovên zane û ji aqilê xwe êmin hebûn. Gelek mirovên ku ji aqilê xwe bi bawer hebûn. Hemûk ji di nav zanistê de mazin bû bûn. Hemûk ji, di têgihîştinê de mazin bûn. Hemûk ji li Cizire bota bûn. Mirovê ku zanist bû û li Cizire bota bû, wê di zanebûne de mazin bena. Ew ji her weha mazin bûn. Di nav waqasan de Mihamed derketîbû pêş. Di nav waqasan de navê wî derketîbû pêş.

Mihamed, navê wî li medrese sor, piştî Meleyê Cizirî re derdikeve pêş. Piştî ku navê wî derdikeve pêş, êdî ew li medrese sor dimene û li wir dibê seydayê medrese sor. Piştî Meleyê cizirî re her weha nave wî derdikeve pêş. Mihamed, mirovekî ku bi zane bû. Zanebûne wî mazin bû. Di nave mirovan de zanibû ku bi axivê. Lê piştî Meleyê Cizirî re, weke herkesekî di dile wî de ji êş hebû. Wî bi xwe ji çûna Meleyê Cizirî ya li ser dilovanîye dîtîbû. Mihamed, bi vê yekê, gelekî û gelekî êşehe bû. Dile wî ji êşehe bû. Bi vê yekê re, piştî Meleyê Cizirî diçê ser dilovanîya xwe, êdî ew ji li ser dimenê. Li medrese sor dimene. Di wê deme de, mirovekî dî ji li medrese sor hebû. Ew ji ew biqasî wî bizane bû. Rêzeke ku mazin ji wî re ji hebû. Ew ji Mele Silêman bû. Mele Silêman ji li medrese sor dima. Ew ji li wir mazin bûbû. Mele Silêman, bi aslê xwe ji Cizire bota bû. Li wir bidest xwandinê kiribû û piştê faqatîya xwe ji li wir kiribû û piştî faqatîya xwe re ji li wir bidest meletîye ji kiribû. Di aslê xwe de, Mele Silêman, bi awayêkî ku bixweza derdikeve pêş, Berî wî ku dima meleyê Cizirî ji jîn bû bû. Mele Yusif hebû. Mele Yusif, ji Meleyê cizirî ji bi gelek salan maztir bû. Mirovakî ku zane bû û di nav ilm de çûbû. Mele

Silêman li nig wî dixwand. Piştire li nig wî bi zanebûne xwe re û bi fahmbûne xwe re derkete pêş. Mele Yusif, hij Mele Silêman dikir. Mele Silêman faqayekî wî yê baş û bi aqil bû. Mele Silêman bi jîrbûna xwe û ferbûna xwe, bala mele Yusif kişanda ser xwe. Mele Yusif, bi asilê xwe ji dore Cizire bota bû. Ne ji navende wê bû. Lê hema mirov kare bêjê ku li navende wê mazin bû. Salan xwe hebû li wir bûhûrandin. Mele Yusif Bixwe, li Mezgefte Nebî Nuh bidest faqatîye kir û li Medrese sor bi seydatîye berdewam kir. Mire bota ji mirovekî ku hij wî dikir. Ji ber ku ji aliyekî ve bialhîtîyê digahana hevdû ji. Bave Mele Yusif bixwe ji seydayekî bi nav bû û li herêmê navê wî hebû. ew bixwe re navê wî Faqa Hisên bû. Faqa Hisên, li mizgefte Nebî Nuh bidest faqatîyê kiribû. Piştire ku mazin bû û di zanebûna xwe de bi pêşket û bû seyda ji, demeke li cizirê bota li nig Mîre bota ji ma. Li civata wî weke mirovekî ku zanist cih girt. Piştire ku her weha demeke dimene, êdî piştire di wê demê de, demeke li mizgefte Nebî Nuh Seydatîye ji dikê. Bi vê yekê re, êdî navê wî mazin derdikeve. De ne, divêt ku mirov bêje ku mirovê ku li mizgefte Nebî Nuh seydatî kiribana, divîbû ku xwedîyê zanebûneke mazin bena. Divîbû ku zanebûna wî ne bin zanebûna ti kesekî re bana. Ew ji her weha bû. Ji xwe, dema ku bû seyda li wir, êdî xalkê ji û mirovên zane ji, her weha di nav xwe de gahana vê qanaatê di wê heyeme de ji bo wî. Mirovan ji xwe re di got ku ew bûya seyda li mizgefte Nebî Nuh, demekî ew mirovekî ku di ilmê xwe de kur bûya ya. Ew, êdî bi aliman re dimeşê. Her weha dihata gotin ji bo wî. Ya rastî ji, divêt ku mirov bêjê ku ew xwedîyê zanebûneke ku mazin bû. Bi zanebûne xwe re, wî bandûreka mazin li mirovan dikir. Dema ku di peyîvî di nav mirovan de, dikir ku mirov lê şaq bi mênin. Ji zanebûne, ti kemesîyên wî ne bûn. Piştire ku wî li mizgefte nebî Nuh bidest seydatîye kir, êdî demeke li wir dimene. Di wê demê de ji navê wî mazin derdikeve. Di wê demê de, gelek mirov ji li nig wî bidest faqatîye dikin. Ew, êdî faqihên wî ne. Mirovên di bînen ji her weha dibêjin. Mele Yusif, piştire ku her weha bidest fêran dikê li faqihên xwe, êdî navê wî derdikeve. Her weha demeke wî dibûhûrê. Piştire ku demeke wî di bûhûrê, êdî piştire ew ji wir diçê. Mele Yusif, Demeke diçê gundekî li dora Cizire bota. Navê wê gundê ji her weha Banihê bû. Banihê ji, di wê demê de navê wê hebû. Ji ber ku li wir mala şêxekî ku di gotinê de şex Şerif hebû. Ew Şêx Şerif ji mazin bû. Bi mazinbûne xwe re mazin bû. Piştî careke mele Yusif têt nig wî. Êdî li nig wî demeke dirêj di mene. Dema ku li wir dimene ji, êdî di wê demê de şêx Şerif digihê rehamata xwe. Ew dema ku ew digihê rehmeta xwe ji, ew li wir bû. Şêx Şerif, dema ku dike

ku bi hinekî mirovên ku li dora xwe re herê dereke di rê de digihê rehmeta xwe. Cihê ku lê digihê rehmeta xwe ji li wir wî bicih cikin. Ewder ji, Weke cih, di gotinê de 'Rêvanê' û hinekî weke kaş ji bilind bû. Ji herême ku jê re digotin Avdika û delevêqasre ne dûr bû. Piştê ku şêx Şerîf ji li wir digihê rehmeta xwe ji, êdî ji wir re, 'kaşê Şêx serîf' ji tê gotin. Piştê her mirovên ku di wir ve herin û ku gahana dehma wir, li wir, li dehma wî qaşî, ku sûwar bin paya dibin û ku hê jê ne bûhûrtina lê fatihakê ji dixwenin û piştê jê di bûhûrin. Her weha ev yeka ji ber rêzeke û xêreke tê kirin. Mele Yusif, piştî ku hatibû wir û li wir her weha şêx gahabû rehmeta xwe, êdî ew ji li wir mabû. Li wir di wê dema ku mabûbû de ji bidest seydatîye kiribû li wir. Ji ber ku Şêx Şerîf hinekî Hij wî kiribû û piştî ku ew hatibû nig wî, êdî ew ji nig xwe qut ne dikir, êdî ew ji piştî wî re ji ji wir qut ne bûbû. Her weha êdî ji bo Mele Yusif rewşeke nû dest pê kiribû. Mele Yusif, Di wê dema ku li wir dimenê de, jiyana xwe ya bi zanebûn di bûhûrenê. Êdî li herême, navê wî mazin têt bihîstin. Li wir, haya kal dibê, dimenê. Piştî ku kal dibê, êdî piştê dikê ku were Cizire bota. Piştê, êdî ne bi gelekî re têt Cizir bota. Lê divêt ku mirov bêjê ku dema ku Mele Yusif, li mizgefte Nebî Nuh bidest dayîna fêran kiribû û mirovên ku li nig wî ji bidest faqatîye kiribûn ji, piştî ku ew her weha çûbû û li wir mabû ji, hinek ji wan li duv wî çûbû bûn. Cihê ku ew lê mabû ew ji lê mabûn û jê fêr girtibûn. Ew mirovekî mazin bû û di zanebûna xwe de kur bûbû bû. Danûstandinên wî yên bi meleyê cizirî re ji hebûn. Herdûk ji, bi hev re li hevdû rûniştibûn û di zanebûne xwe de dabûbûna ber hevdû. Di wê dema ku ew caraka di divegerihê Cizire bota, hingî Meleyê Cizirî ji li wir ê. Dema ku ew ji divegerihê, êdî hingî li dora wî ji gelekî mirovên ku zane ji hebûn. Dema ku têne wir, li wir, li medrese sor digihine hevdû. Li medrese sor êdî li hevdû dirûnihin. Hingî li medrese sor bixwe ji gelek faqa û sofî ji hebûn. Gelek ji wan ji ji hinek herêmên dîn hatibûbûna wir di wê heyeme de. Piştî ku Mele Yusif tê, her weha têt wir, êdî piştê li wir li hevdû dirûnihin û di nav faqa û sofîyan di kevina danûstandinê de bi hev re. Meleyê Cizirî ji di wê demê de di zanebûna xwe de mazin bû. Lê mele Yusif, hingî mazin bû. Ew, ji meleyê Cizirî pîrtir ji bû. Rêzeke mazin jê re hebû. Rêza Meleyê Cizirî ji ji wî re hebû. Meleyê Cizirî hingî zêde ne mazin bû. Lê ji kurê wî mele Silêman mazin bû. Piştê ku Mele Yusif, hatibû wir, êdî piştê demeke li wir ji dimene. Lê Mele Yusif, êdî ne li ser xwe ya. Zêde nikarê li ser xwe herê û were. Ku alîkarî jê re ne bê û hinekî ne kevîne bi çengê wî de, nikarê herê. Her weha mirovek ku pîr bûya. Ji xwe piştê ti dem ji zêde têve naçê

û ew nexweş dikeve. Piştêre ku nexweş dikeve ji, êdî zêde ne mene û digihê rahmata xwe di wê heyeme de. Dema ku ew digihê rehmata xwe hingê dile mirovên li dore wî û yên ku wê nasdikin û nasên wî hemûkan ji diêşehe. Piştêre ku ew digihê rehmata xwe, êdî piştêre yê ku li dewsa wî derdikeve pêş kurê wî ya. Lê li Banihê ku faqatakî wî derdikeve pêş. Ew faqayê wî ji faqa Salih e. Faqa Salih, mirovekî li ber destê Mele Yusif faqatî kirîya û salên xwe li nig wî bûhûrandina. Piştêre ku Mele Yusif digihê rehmata xwe, êdî faqa Salih ji, li dewsa mele Yusif li Banihê derdikeve pêş. Piştî Şêx Şerîf digihê rehmata xwe êdî yê ku têt dewsa wî ji Şêx Birehîme. Şêx Birehim ji mirov divêt ku bêje ku mirovekî ku bizane bû. Mirovekî ku di wê demê de ji hê ku ciwan bû. Wî ji hij Faqa Salih dikir. Dema ku mele Yusif sax bû, Şex birêhîm ji rêzeke ku mazin didayê de. Ji ber vê yekê ji, êdî herkesekî rêzeke ku mazin dayê de. Herkesekî qadre wî li ser serê xwe digirt. Şêx birehîm bixwe ji, zanebûneke mazin ji Mele Yusif girtibû. Bi vê yekê re, mirov karê bêjê ku Mele Yusif, bi zanebûne xwe re li ser wan re bû. Piştî ku Mele Yusif digihê rehmata xwe, êdî faqa Salih li banihê li dewsa wî dimenê. Kurê Mele Yusif, Mele Silêman ji li Cizire bota li medrese sor dimene. Piştêre her weha rewş berdewam dike. Di wê dema ku Mihamed li wir bû de, Mele Silêman mirovekî ku pîr bû. Mele Silêman mirovekî zêde ji bû. Mihamed ji, di wê heyeme de hê ne pîr bû. Lê biqasî pîrekî di wê heyeme de xwe bi zanebûn kiribû. Biqasî pîrekî xwe biazil kiribû. Biqasî pîrekî di nav xalkê û mirovên zane de, bi aqilê xwe re hatibû naskirin di wê heyeme de.

Mele Yusif, piştî ku digihê rehmata xwe, êdî li dêle wî li Cizire bota kurê wî derdikeve pêş. Êdî ew li civatan li pêş bû. Di civatên mîr de ew ji hebû. Mele dema ku sax bû, di civatên de xwedîyê navekî ku mazin bû. Her weha divêt ku mirov bêje ku xwedîyê rêzeke ku mazin ji bû. Bi vê yekê re li pêş bû. Ew mirovna zane bûn. Mihamed ji mirovekî ku zane bû. Piştî rehmatkirina Meleyê Cizirî, piştêre mihamed li Cizire bota dimene. Di wê dema ku dimene de, êdî hêdî hêdî tê nas kirin û têt têgihîştin ku ew çend xwedî zanebûne. De ne, divêt ku mirov bêje, ku mirovna her weha zane û ku civatên mîr, ewê ku bi nav û deng ku li dar bikevin û ew ne li nav bin, ne dibû. Ew mirovna zane bûn. Di nav wan civatan meyin, ne tenê ji bo wan ser bilindayîyek bû. Ji xayrî wê ji, ji bo mîr û civata wî ji her weha ser bilindayîyek bû. Mîre bota ji di vê têgihîştinê de bû. Ji ber vê yekê ji, hertimî xaber ji wan re dişand û ew li civata li hevdû didana hevdû. Mîre bota, weke ku hêvîyek ji xalkê bû,

nêzîkatîyeke wî ya baş û qanc li hevberê zanistan hebû. Her weha qadrek ji wan re hebû. Mirovên ku li medrese dixwandin ji her weha divêt ku mirov bêje ku di nav xalkê de xwedîyê wasfakî bûn. Ew wasf ji ji xwandin û ji qadr dayîna wan dihat.

Mele Silêman ji, piştî ku bave wî miribû, êdî dewsa bave xwe vala ne hiştibû. Li civatan ew li pêş bû. Navê wî ji bi zanebûne wî re hebû. Xalkê ji û mirovên zane ji, zanîbûn ku ew çend mirovekî ku zane ya. Li gor vê yekê ji nêzîkatîyek lê dikirin. Mîre bota ji di wê demê de, li gor vê yekê nêzîkatî lê dikir. Mîre bota, bi tîfra bû. Mazin bû. Gotineke wî ne dibû du gotin. Her weha mazin bû. Piştî ku mele Yusif gahabû rehmate xwe, piştî ku çilê wî ji xilas bûbû piştî, êdî hin bi hin kurê wî derketibû pêş. Hêdî hêdî di nav civatan de wî xwe dida nîşandin. Ew mirovekî ku zanebûne wî mazin bû. Dema ku axift ji, zanîbû ku wê çî bi axivê û çawa bi axifê. Her weha mirovekî zane bû. Piştî ku her weha li civatan bidest xwe nîşandinê dike, piştî ku diçê civatan Mihamed ji pêre diçê. Bi hev re diçîna Civatan. Berî ku bave Mele Silêman bigihê rehmeta xwe, carekê du caran, mihamed ji bi pêre, Mele Silêman çûbû civata mîre bota. Lê di wan caran de ji ti zêde Mihamed ne hatibû kifşkirin. Mele Silêman ji, li di wan deman de zêde ne li pêş bû. Herdûk ji li hevdû rûniştibûn. Bi hev re li mirovan zane yên di nav civatê de ku diaxivin dihisandin. Ku di civata mîr de, gotin di nav wan mirovên zane de zîvirî, êdî herkesek wê tiştê bi bêje. Civata wî ji mazin bû. Ma êdî ewqas wê çawa karîbin hizrê bînine ser ziman? Hinek carna Mele Silêman axivî bû. Carna mafe xaberdanê hatibû Mihamed ji. Lê wê cara dawiyê, piştî rehmat kirina bave Mele Silêman, ku diçîna civata mîr, hingî mafe xaberdanê dikeve destê mihamed de ji û mihamed ji dema ku diaxvê ji, bala mirovan dikîşenê ser xwe di wê heyeme de. Mihamed, dema ku mafe xabardaneê di keve destê wî de, pêşî hinekî ji gotinên mirovên zane tîne ser ziman. Piştî ji berheme xwe ya ku nû bidawî kiribû 'şêxê Senan'têne ser ziman. Hingî bala mirovan diçê ser ziman. Mirovan, dema ku li wî hisand bûn, hizreke nû his kiribûn. Mihamed, berheme xwe ya bi navê 'şêxê senan'berî ku herê û bigihê Cizire bota bidawî kiribû. 'Dilberê' ji, her weha wilo bû. Dilberê, wî jîn kiribû. Ji jîn kirinên xwe çikiri bû. Piştî cara pêşî ji di nav civata mîre bota de ji mirovan re anîbû ser ziman. Piştî rehmatkirina Meleyê Cizirî ji Mihamed, 'Qiseya bersiyayî' çêkiri bû. Piştî ku çêkiri bû ji, piştî bi wî zimanê xwe yê xweş ji mirovan re anîbû ser ziman. Ji faqayan re pêşî anîbû ser ziman. Dema ku anîbû ser ziman ji kiribû dicihde di serê mirovan de cih bigrê. Hingî xweş û qanc anîbû ser

ziman. Piştî rehmatkirina Meleyê Cizirî piştire, rojên Mihamed li Medrese sor, ne tenê bi mayîne derbas dibûn. Divêt ku mirov bêjê ku wî di nivîsand ji. Ji alîyê nivîsandinê ve ji, divêt ku mirov bêjê ku ti kesekî edî zêde weke wî ne bû. Li mantiq ji di sekinî. Li ser xwezeyê disekinî. Hizre xweze yê di nav faqayên li dore xwe de di medrese sor de tanî ser ziman. Dema ku dianî ser ziman ji, dikir ku ew bi bal lê bihisenin. Hizrên wî yên ku ew di serê xwe de gahabû wan hebûn. Wî, ew hizrên xwe ji wan re tanî ser ziman.

Di demeke kin de, hizrên Mihamed, yên li ser xweze yê di nav mirovên li dore wî de têne zanîn. Li dore xwezeye, dema ku ji wan re tanî ser ziman, weke ku zanistekî ku bizane û mazin bêne ser ziman, tanî ser ziman. Vê yekê bala mirovên li dore wî ji dikişand. Mihamed, dikir ku mirov bi bal lê bihisenê. Ji ber ku di anîna xwe ya ser ziman de, xwedîyê zimanekî ku mazin bû. Berî nahaka em li ser zimanê wî sekinî bûn. Lê belê, divirde, divêt ku mirov careke dî û bi avayaka dî li ser bisekinê. Ji ber ku ev yeka her weha divêt. Zimanê wî xweş bû. Wekî dî ji, bihizir bû. Dema ku diaxivî ji, minaqên xweza yê ji, yên ku wî didan, wî zanîbû ku wê wan minaqan bi nêzîkatîyeke hizrî bêne ser ziman. Dema ku her weha bi hizir tanî ser ziman ji, ne tenê bi nêzîkatîya xwe re tanî ser ziman. Wilo tanî ser ziman, dikir ku mirov bixwe di ser xwe de bi wan minaqên ku wî anîna ser ziman re, xwe bigihinê hinek hizren. Her weha ew xwedîyê zimanekî ku bizane bû.

Bi zimanê xwe re wî gelek tişt didana mirovan di dema ku diaxivî de. Piştî rehmatkirina bave Mele Silêman, cara pêşî, piştire ku çûbûbûn civata mîre bota û lê rûniştibûn û her weha ku wî mafe xaberdanê hilda bû, heya mirovan kişand bû ser xwe di wê heyeme de. Her weha ew zimanê wî yê xweş, di wir de ji, xwe baş û qanc dabû nîşandin. Piştire ku wî xaberdane xwe bidawî ji kiribû, heya mirovan ji ser wî ne çûbû. Heya mirovan ji li ser wî mabû. Mîre bota ji, çend ku di serê xwe de heya wî weke li dereke dî bê ji heya wî çûbû ser wî. Heya Mîre bota di wê heyeme de li ser hinek tiştan bû. Mîre bota, di civata xwe de careke agahîyek hildabû ku xazîneyeke ku mazin li piştî navenda Cizire bota li ber kêş veşartî ya. Heya wî li ser wê yekê bû. Ew di aqîê xwe de çûbû bû derne dî.

Mîre bota, piştî ku her weha hisdike, piştire, hinekî li ser dihizirê û piştire bi gelek mirovan re bidest lêgerinê dike. Bi heyvan li wanderan hinek kolanan dide dest pê kirin ku xwe bigihine wê xazîne. Lê mîre bota, çend ku bi gelek mirovan re ji lêgerineke mazin dest pê dike ji nake ku xwe bigihine wê xazîne. Mîre bota piştî ku her weha di serê xwe de li ser

hizirî bû û li ser xwe gahand bû hinek hizren û piştêre ku bidest lêgerinê wê kiribû piştêre, ku ne dîtibû, êdî ketibû hizaranda. Wî di serê xwe de xwestibû ku xwe bigihine wê xazînê. Ji wî re, ew xazînê dibê mereqeke ku mazin. Bi vê yekê re ser gelekî û gelekî dihizirî. Lê çend ku dihizirî ji ne di serê xwe de û ne ji di jiyane de, wî karîbû ku xwe bigihinê hinek tiştne. Bi vê yekê re, mereq û çûn û hatin ya di serê wî de ji mazin bûbû. Bi vê yekê re carna dikete hizaranda. Dema ku diketa hizaranda ji, gelek caran ji xwe ji diçû. Hişê wî diçû ser dîtina xazînê. Ma gelo li kuderê û di bin kîjan kevîrî de veşartî bû? Ti kesekî nizanîbû. Ti hizre ti kesekî ji bo vê yekê ne bû. Tenê hizrek bû û di civata wî de hatibû hole û ew kiribû lêgerineke de. Piştî ku ew kiribû lêgerineke de ji, û ku wî tiştek ne dîtibû ji, êdî mereq pêre çebû bû. Mereq bihizir, ku carna keta serê mirov de, êdî zor dibê ku mirov xwe jê xilas bike. Serê mirov, êdî di hundurê xwe de diçê û têt. Lê di encamên çûn û hatinan de ji, ti tiştek dernekeve hole. Dema ku Mîre bota bihistibû ku xazîneyek li dore Cizire bota veşartî ya, êdî bi gelek mirovan, lê lêgerin dabû dest pê kirin. Bi vê yeke re, mîre bota di serê xwe de ji di lêgerineke de bû. Di serê xwe de, ew gelekî û gelekî dihizirî ku xwe bigihene wê xazînê. Wî ji ber vê yekê, gelek caran bi aliman re ji rûniştibû û hizre wan ji hildabû. Ji wan xwestibû ku hizre xwe û ilmê xwe bi kar bînin û alî wî bikin, da ku wê xazîne yê bibînen. Alimên ku wî alîkarî ji wan xwestibû ji di serê xwe de çûbûbûn û hatibûn. Lê wan ji, di serê xwe de xwe ne gahand bû ti hizren an ji encaman. Mîre bota di wê heyeme de, di hizir de bû. Li ser wê xazînê di hizir de bû. Wê lêgerineke ku mazin kiribû ji bo ku wê xazînê bibînen. Lê bele, di lêgerine xwe de, haya wê kêfê, wê ti encam bidest ne xistibû. Çend mirovên zane hebûn mîre bota xwestibûna nig xwe û hizre wan ji wan pirsî bû. Lê yekî ji alî wî ne kiribû. Kî wê alî wî kiribana? Ma kê zanîbû ku li kudere û di kudere de xazîne veşartî ya. Lê çend ku mîre bota ti encam ji di lêgerinên xwe bidest ne xistibû ji, ji dev lêgerinên xwe ne berda bû. Wî, hêjê lêgerin berdewam dikir. Hêjê, mirovên ku li hevîrdore kolan dikirin hebûn.

Mihamed, dema ku di civata mîre bota diaxivî, heya hamû kesekî li ser wî bû. Gotinên ku ji deve wî derketibûn, wilqasî levhatîbûn, ku mirovan bala xwe dide wan, di nav bala xwe de diçûn. Mîre bota di civata xwe de li kurçika xwe rûniştî bû. Mele Silêman ji di rax Mihamed de rûniştî bû. Li dore wan ji gelek mirovên zane û zanist ji hebûn. Hemûk ji, yê heya wan ji dinye hebû bûn. Hemûk ji, yê ku xwenda bûn. Fahmkirin û têgihîştina wan mazin bû. Mihamed piştî ku bidest axiftinê kir û piştêre

ku axiftine xwe bidawi ji kir, êdî piştire Mele Silêman ji mafe xaabardane hilda û wî ji sê çar gotin ji yên li dore xwe re gotin. Di wê dema ku Mele silêman di axivî ji, weke ku hejî, bala mirovan li mihamed bû. Mihamed axiftine xwe bidawî kiribû ji, hejî bala mirovan li ser wî bû. Di wê dema ku mele Silêman ji diaxivî ji weke ku bala hinek mirovan li ser wî bû. Mihamed ji, weke ku ev yeka kifş kiribê li mirovên li dore bi avirekî meyîzend. Mîre bota ji di wê heyeme de, çend ku di serê xwe de weke ku çûbû ji, lê dise weke ku heya wî li ser mihamed bê dihata xuyakirin. Heya mîre bota piştî ku mihamed axifitna xilas kiribû, êdî piştire weke ku bêhtir çûbû bû ser wî di wê heyeme de. Dema ku li mîr dihata meyîzandin, ev yeka di wê demê de baş û qanc dihata têgihiştin. Mîre bota di serê xwe de weke ku li derna dî bû. Hişê wî li ser xazîne ku lê digerehe bû.

Civata mîre bota haya demeke dirêj berdewam kir. Haya demeke ku dereng berdewam kir. Mirovên ku hatibûbûna civata mîr, ji xwe re ketibûbûna nîqaşan de. Di nav nîqaşan de xwe winda kiribûn. Gotinek ji wî û gotinek ji yê dî, nîqaş didoman. Mihamed ji di rax mele Silêman de rûniştî bû. Piştî ku mihamed axiftin kiribû piştire, bi bédeng mabû di cihê xwe de. Lê di dema axiftinê de çend ku bala mirovan çûbûbû ser wî, piştire ji wî bale hebûna xwe berdewam kiribû. Piştire heya dema ku civata hatibû ber ji hevdû bela bûne ji, bala hinek mirovna li ser wî bû. Mirovên ku bala wan li ser wî ji bû, mirovna ku mazin û navserî xwe bûn. Aqlê wan mazin bû. Mirovna ku ji aqlê xwe êmin bûn. Dema ku di civata mîr de diketina nîqaşan de ji, dikirin ku hemû kes li wan bihisenê. Her weha mirov kare bêjê ku mirovna mazin bûn. Mirovê zane li kudere bê, ku axivî wê bala mirovan kişenê ser xwe. Bi mirov re di serê mirov de cihê heya ku fahmdikê ku mirov çend bi zanebûn diaxivê. Zanebûn, xwedîyê hinek xosletên ku girînga. Xwedîyê hinek xosletên ku bi mirov re di aqil de mazinbûneke çedike ji ya. Ev xoslet, ne tenê bi fahmkirina mirov karê bêne ser ziman. Hinekî mêjîyê mirov ji di xwe de xwedîyê deronîya vê yekê ya. Dema ku mihamed axivîbû, balake ku mazin çûbûbû ser wî di wê heyeme de. Mîre bota ji, çend ku di serê xwe de weke ku li derna dî ji bena, her weha di wê demê de, hisa mihamed kiribû ku fahm kiribû ku wî çî gotiya. Bi vê yekê re gotinên mihamed, di serê wî de ji cih girtibûn. Piştire ku mihamed axiftine xwe bidawî kiribû, wî ji mihamed re gotibû ku 'ti pir baş û mazin axivî'. Piştire ku her weha gotibû, êdî hinek gotin ji li ser wan gotinên wî gotibû. Piştrî wî re ji, yê li berdestê wî û ku weke alimedekî ji tê zanîn, Ildar ji hinekî axivî. Ildar, mirovekî ku hertimî li berdestê mîr bû. Li qasra mîr, bi gelek kar û baran ve diçû û

dihat.Mirov kare bêje ku kare qasre, yê ku dibû heya wî ji hemûkî hebû.Wî di gelek qadan de ji, bi aqilê xwe re, rê şanî wan dide.Di gote mirovan winê weha bikin an ji weha bikin.Her weha rênîşanvanekî ku mazin bû.Di civatên mîr de ji, wî ji mirovên ku sûxratî di kirin re digot ku ka wê çî bikin.Lê axlabe ji, ew li nig mîr ji dirûnişt.Mirovên ku li wî ji dihisandin hebûn.Ew ne mirovekî ku vala bû.Çend ku mîr bi gotinake xwe li dore xwe bi hezaran mirov ji bo şer dabana hevdû, her weha wî ji di wê rewşa xwe de karîbû ku bikirina. Ew ji mazin bû.Gotina wî li ser navê qasre û mîr di nav xalkê de dihata hasibandin.Ji ber vê yekê ji, ti kesekî ji wî re ne digot ne.Ti kesekî ji gotina ku ji deve wî derdiket ne di got ne.Wî bixwe ji, li medrese sor ji hinekî xwandibû.Piştî çûbû û li nig mîr bicih bûbû.Bave wî Nûman ji her weha bû.Ew ji li qasre pîr bû û piştî mir.Ji ber vê yekê ji, mîre bota, ji ber ku kurê wî Ilmdar dewsa wî girtîya, pîr pê bi kêfxweş bû.Pîr pê bi dilxweş bû.Di nav xalkê de ji, ew weke ku mirovê berdestê mîr dihata hasibandin.Bi vê yekê re, weke mirovekî ku di qasre de, rê şanî mirovan ji dide di hata zanîn.Herweha navê wî ji hebû.Ew bixwe li berdestê mîr bû.Lê belê, wî ji gelek mirovên ku weke ku li berdestê di qasre amede kiribûn.Ew ji mirov ji ji gotina wî dervediketin. Gelek caran mîr dema ku xaberek di got, ji bo ku bişêne ji dereke re, Ilmdar di cihde fahmdikir û piştî dibakira mirovak ji wan mirovan û bi wan re ew xabere mîr dişanda cihê ku wê herîyê de.Lê Ilmdar bixwe ji, di civatan de li rax mîr dirûnişt.Di wê dema ku Mihamed axiftibû de, ew ji li wir bû.Heya wî ji çûbû ser Mihamed.Piştî ku mîr, piştî xaberdane Mihamed re, ji mihamed re gotibû ku di 'pîr baş û qanc axivî' û piştî ku hinekî ji axivî bû û piştî ku mabû ser sekinî, êdî piştî ew ji axivî bû.Wî ji hinekî axiftin kiribû.Dema ku axivîbû ji mirovên li dore wî ji lê hisand bûn.Piştî ku wî ji axiftina bidawî kiribû piştî, êdî mirovên di civatê de bidest axiftinê kiribûn.Êdî ew ji axivîbûn.Bi axiftina wan re, dem gahabû ber derengîye şevê. Piştî ku dem her weha gahabû ber derengîye şevê, êdî piştî axiftin ji kêmbûn.Piştî ku axiftin ji kêmbûn, êdî piştî ne bi gelekî re mirovên li civatê bidest rabûne kirin ku harina mala xwe.Piştî ku hinekî di ji dem têve diçe, êdî piştî mirovên li civatê ji bi hev re dirabina ser xwe ku herina malê.Lê berî ku rabûban ji, çavên wan li ser mîr bû.Mîr mazin bû.Ne dibû ku bê wî gavak bi avêtanin.Piştî ku her weha dem hata ber derengîyê û mirovan ji kiribû serê xwe de ku rabin, êdî mîre bota ji bi wan re rabû ser xwe û piştî ku bi hev re rabûna ser xwe, êdî mîre bota bi şev başîye re ew bi rê kirin û piştî ew ji vegerehe hundure xwe bi Ilmdar re. Lê mîre bota bi hizir

bû. Her mirov ku lê dimeyîzend ji, ev yeka di wê heyeme de fahm dikir. Mirovên li dore wî ji li vê yekê têgihîştibûn.

Piştî ku mirov hemû bihev re rabûna ser xwe û hatina deve derî ku herina mala xwe, Mihamed ji di rax Mele Silêman de, bi hev re ketina rê de ku werina Medrese. De ne, Mihamed, li Medrese dima. Lê cihê ku ew li dima, ji qasre mîr di dût bû. Hinekî ji qasre wîrde ji, rawastgahaka ku mirovên ku dihatina Cizire bota ku têde diman hebû. Rawastgah, ji navende zêde ne dût bû. Hertimî li wir mirov diman. Mirovên li wir diman ji axlabe ji mirovên weke ku çarçitî dikirin û yên karwanên wan hebûn bûn. Dile wan ranegirti ku ji malên biqarihin û herine dereke bûn. Êdî ew ji li wir bi male xwe re li wir, li wê rawastgahê diman. Dema ku Mihamed, hatibû Cizire bota, hingî keşe Tuma ji pêre bû. Wan di rê de hevdû dîtibûn û bi hev re riya xwe kiribûbûna yek bihev re hatibûbûna Cizire bota. Piştî ku gahabûbûna Cizire bota, êdî ew bi ber wir ve çûbû. Lê Tuma, li rawastgahê ne mabû. Ji ber ku dêra filahana li cihekî ku ji wir ne dût hebû. Ew ji dema ku ji mihamed û wan vaqataha bûbû, piştî çûbû wê rawastgahê û li wir gahabû hinek mirovên din ku wê gahabana wan û ew ji bi hev re çûbû bûna dêr e. Piştî, wî ji wilo kiribû. Mihamed ji, hingî meleyê Cizirî û mirovên din yên pêrebûn re hatibû bûna Medrese sor. Piştî êdî Meleyê Cizirî rewşa wî xira bûbû û çûbû ser dilovanîya xwe. Piştî hatina wan re, bi ser hatina wan ya li cizire bota re, demêke dirêj ji bûhûrtibû. Êdî li wir, mihamed gelek mirovên zane nasdikirin û gelakan ji ew nasdikir. Mihamed her weha li civata mîre bota ji rûniştibû. Lê bixwe, li medrese sor dima. Li wir, piştî ku hatibû wir ji, xwe dabû xwandin û nivîsandinê. Ew zanebûne wî mazin bû. Mirov, ku di serê xwe de xwedî zanebûn bê, êdî tebata mirov bê xwendin û nivîsandin na yê. Mihamed ji her weha bû. Li malê, ji seydayê xwe û li Idirê ji nig şex, wî gelek tişt fêr kiribû. Wî hizreke ku mazin bixwe re çêkiri bû. Piştî ku hatibû Cizire bota, êdî wî ew zanebûne xwe hê mazitir kiribû. Demên xwe wî, hertimî bixwandinê re dibûhûrand. Li wir, ji bo xwandinê ji, gelek derfet hebûn. Li medrese sor ji weke pirtûxanyeke hebû. Mihamed bixwe, bi wan pirtûkên ku li medrese sor bûn re bi sînor ne dima. Wî di gahanda pirtûkên ku li mizgefte Nebî Nuh ji. Li wir ji gelek pirtûk ji hebûn. Li wir ji hertimî civatên zanistan li dar diketin. Li wir ji gelek pirtûk hebûn. Mirovan dore tirba Nebî Nuh kiribû weke pirtûkxaneyekê. Li dore tirbê, gelek pirtûk hebûn. Mirovên ku dixwestin ku di bêdengîyeke de ji bixwenin, êdî dihatin û li kevîye tirba Nebî Nuh dirûniştin û dixwandin. Mihamed bixwe ji her weha gelek caran çûbûbû wir û bi vî awayî

xwandibû.Di wê heyeme de, her weha weke bawerîyeke ji hebû ku mirov li dore tirba Nebî Nuh rûnihê û bixwenê, xude xêr û xwadin û diaya wan bêhtir erê dike.Ji gelek herêmên din yên Kurdistanê ji, mirov dihatin, ji bo ku li dore Tirba Nebî Nuh rûnihin û hinekê bixwenin.Her mirovî, li Kurdistanê, di jiyana xwe de careke ji bena, ev yeka dikir.Çûna ser tirba Nebî Nuh, weke çûna hacake dihata dîtin.Her weha mirovan ji nêzîkatî dikir û bicih dianî.Di nava çand û hizre Cizire bota de, çand û hizre Nebî Nuh, xwedîyê cihekê ku teybet e.Dema ku mirov, vê yekê şîrove bike, divêt ku mirov hinek bi teybet nêzîkatîye ji vê yekê re bike.Ji ber ku rastîye wê ji her weha ya. Cizire bota, bi vê nêzîkatîyê re xwedîyê hinek xosletên zanebûne ya.Dema ku mirov, van xosletên zanebûne fahm neke, mirov wê nikarîbê ku bêjê ku xwedîyê têgihîştineke ku mazina li ser Cizire bota.Bi vê yekê re mirov karê bêje ku çandak ji hebû.Her mirovî ji, heya wan ji wê çandê hebû.Mihamed ji hê ku li mal bû, ji seydayê xwe, di derbarê wê çand û Cizire bota û Nebî Nuh de fêrkiribû.Bi vê yekê re mirov kare bêje ku mihamed ne bêtêgihîştin bû.Pişti ku hatibû Cizire bota, gelek caran çûbû mizgefte Nebî Nuh û li xwandibû.

Pişti ku civata li qasre mîr ji hevdû bela bû, êdî mihamed ji bi mele silêman re rê girtibûn û hatibûbûna medrese sor.Mihamed di wê dema ku di meşî de, bihizir bû.Her weha dihata xuyakirin.Car bi car bi hinek gotinna, wî û mele silêman bi hev re diaxivîn.Wekî dî ji bi bêdeng diman.Ji xwe, ku mele Silêman carna hinek gotinên ku di mantiqê xwe de pirsîn ji ne parastibana, ku ne gotibana, wê bêdengîye di nav wan de domand bana.Her weha bi vî awayî, haya ku tenê Medrese bi hev re bi bêdeng re ten.Mihamed di serê xwe de bi hizir bû.Weke ku hizrek di serê wî de ji hebû.Lê çi di serê wî de hebû?Ev di wê kêlîkê de ne dihata kifşkirin. Ew di rax mele silêman de dihat ku were medrese.Mihamed ku hata medrese ji, wê demekî ji xwe re rûnihê û bixwe ne.Hertimî, berî razahê hinekî dixwand.Her weha êvarên ku çûbana civatan ji.Mihamed hij xwandinê dikir.Weke kêfe wî ji xwandinê re dihat ji tiştêkî re ne dihat. 'Ew aşqî xwendin bû'.

Piştre ku demeke, mihamed û mele silêman bi hev re dimeşîn û têne medrese êdî ji hevdû di vaqatihin.Mele Silêman mala wan li piştî medrese bû.Lê hinekî bi wirde bû.Carna mele silêman mihamed bi xwe re dibira malê.Mele silêman, dixwest ku hertimî mihamed bi xwe re bibe malê.Ji ber ku bi hev re bi axivin.mele silêman ji, weke mihamed hij xwandinê dikir.Ew ji aşqî xwedin bû.Lê ew, bi bizêdeyî ji, aşqî danûstandinê bû.Gelekî û geleki hij axiftinê dikir.Ji ber vê yekê ji, piştre

ku mihamed hatibû wir û hevdû naskiribûn, êdî mele silêman ji, gelek demên xwe li nig wî di bûhûrandin. Dema ku li nig wî di ma ji, axlabe ji bi hev re di axivîn. Mele Silêman, mirovekî ku zane bû. Mirovekî ku bi fahm bû. Dema ku diaxivi, bi axiftine xwe dile mirovan dizizikand. Zimanakî wî yê xweş hebû. Wî zimanê wî yê xweş, hem ew bi mirovan dide fahm kirin û hem ji dikir ku hizrên ku wî anîna ser ziman di serê mirovan de bi mênin. Her weha zimanakî wî yê xweş hebû. Mele silêman axlabe ji, li ser hizre şifakirinê xwedîyê têgihîştineke ku mazin bû. Li ser şifakirinê hinek nivîsên wî ji hebûn. Hizrên xwe yên ku nivîsand bûn, wî bixwe ji, carna di nav mirovan de û di civatan de tanî ser ziman. Gelek mirovan li ser şifakirinê serî lê dide. Mele Silêman hizre xwe ya şifakirinê li ser du temene ava dikir. Wî di got ku' mirov dema ku nexweşa, mirov bi du awayan nexweşa. Awayê pêşî 'rûhî' ya. Awayê dî ji ji laşa. Dema ku mirov, bi nexweşîyeke ket, ku mirov rehet bibe ji, ku mirov bi rûhî xilas ne bûbe ji nexweşyê, mirov rehet ne bûya'. Ji ber vê yekê ji, wî di got ku' mirov divêt ku di dile xwe de rehet bêt û baş bêt. Lê li gor mele Silêman, mirov dema ku bi rûhî nexweş ket, hebû ku ew ne xweşî di laşe mirov de ji xwe bide der û heya di laşe mirov de kûnêran veke û palqazan çêbike. Wî bi hezre xwe re, her weha mazin tanî ser ziman. Dema ku ji mirovan re tanî ser ziman ji. Dikir ku mirov lê bi bal û bi hey bihisênin. Mirovan ku lê di hisand ji lê şaq diman. Hizrên ku wî tanîna ser ziman, di serê mirovan de diman. Bi vê yekê re, mirovan hertimî biaşq lê dihisand. Ku nexweşîyeke wan derdiket ji, serî li wî didan. Hizre wî û şifakirina wî dihildan. Mele Silêman, li ser hizrên xwe yên weha, bi mihamed re ji diketa nîqaşan de. Hizre mihamed ji dilda. Lê hizre mihamed di vê xalê de weke wî ne bû. Mihamed ji di derên ku zanibû de, hizrên xwe tanî ser ziman. Lê di derên ku nizanibû de ji, hewldida ku lê bihisênê û wî fahm bike. Di demên wilo de ji, mihamed pir bi bal lê dihisand. Mihamed biqasî ku di serê xwe de xwedîyê têgihîştin û zanebûneke ku mazin bû, her weha li gor wê zanebûne xwe. Gûhdarvanakî ku mazin ji bû. Demên ku mele Silêman her weha li ser şifakirinê û li ser êşan û rih diaxivî ji, mihamed pir bi bal lê dihisand. Mihamed hizrên ku wî digotin ji di serê xwe de digirt. Mele silêman, di hinek hizirne xwe de, xweza ji tanî ser ziman. Bahsa xwezayê dikir ku çawa ji mirov re bi fêde ya. Wî, piştî ku bidest seydatîyê ji kiribû, hinek demên xwe li colê li şînitîyê de bûhûrand bû. Wî demên xwe, vala ne bûhûrand bû. Wî di wan demên xwe de, fahm kiribû ku şîniyên ku şîn dibin çina û çawa ne. Hinek ji wan şîniyan ji kîjan

nexweşîyan re başbûn wî zanîbû. Weke ku wî di got, di got ku ava gurizê ji singa mirov re başa. Pêre ji bahsa hinek şênîyên dî dikir. Ew li ser gelek tiştan xwedî agahî bû. Hinek mirovên din ku zanist bûn û li ser şifakirinê hizrên wan hebûn, wî ew hizrên wan ji xwandibû.

Gelek deman, ku bi mihamed re diketa nîqaşan de, ew hizir ji wî re tanîna ser ziman. Mihamed bi bal lê dihisand. Mihamed her hizre ku wî digot wî di serê xwe de digirt. Mihamed di hizre xwe de şihatî, ji mirov re gelekî û gelekî girîng di dît. Ji ber vê yekê ji, dema ku mele Silêman, hizrên xwe yên di derbarê şifakirinê de tanîna ser ziman, wî bi bal lê dihisand. Li gor hizre mihamed sihata mirov, sihata jiyana baş a. Her weha ew hizir bi mele Silêman re ji hebû. Mele silêman, gelek caran, dema ku diaxivî ji, ew hizir tanî ser ziman. Ev gotin di nav hizre xwe de tanî ser ziman. Ne Mihamed û ne ji mele Silêman, sihatî ji olê ji dûr şirove ne dikirin. Li gor mele Silêman, ku mirov bi ola xwe ve girêdayî bê, wê çaxê mirov wê ji gelek nexweşîyan ji xilas bibe. Li gor wî, ku mirov di hizre xwe de serwer bû û rehet bû, hingî ew rehet bûn ji, mirov di rihê mirov de rehet dike. Dema ku mirov di rihê xwe de rehet bê, wê çaxê, wê laş mirov ji sivik bibe. Dema ku laş mirov sivik bû ji, êdî mirov ji nexweşîyên ruhî û laş ji xilas dibe. Li ser vê yekê, dema ku diaxivî ji, gelek hizir tanîna ser ziman. Ji heyemên berê ve ji hinek hizrên ku zanîbû ji tanî ser ziman. Dema ku wî tanî ser ziman, mihamed bi bal heya xwe dide yê de û lê dihisand. Mihamed, hinek zanistên ku li Cizire bota diman û her weha hizrên wan hebûn, hizrên wan dixwand. Piştî bi hinekan ji wan ketibû nîqaşan de li ser hizrên wan. Mihamed xwedîyê fahmekî ku mazin bû. Zû fahm dikir.

Mihamed, tiştên ku dixwandin, pêşî, li ser wan bi mele Silêman re danûstandinek ji dikir. Piştî li ser derve bi mirovan re li ser wan hizrên diketa nîqaşan de. Mele Silêman, ji ber ku hinekî bêhtir ji xwandibû, êdî ku dikatîna nîqaşan de, mihamed hinek têgihîştinên din ji li ser wan hizrên ku xwendibûn bi wî re dikir. Nîqaş dike ku hizir di serê mirov de bi têgihîştinê re rûnihe. Mihamed ji di têgihîştinê vê yekê de bû. Zanebûneke wî ya mazin hebû. Mihamed, piştî ku hatibû Cizire bota, ew xosletê xwe yê ku li malê derdixistibû pêş, li wir berdewam kiribû. Hizrên xwe bi xweza yê re tanî ser ziman. Xweza, di bin hizrên wî de, weke têgihîştineke bi pergala hebû. Vê têgihîştinê, dikir ku ew her hizre ku dixwand, di serê xwe de pê li ser hizre xwe ji çêbike. Her weha wê têgihîştinê dikir ku ew xwe çêke. Wî bi hizre xweza yê re, hizre xwe çêdikir. Dema ku li mele Silêman dihisand ji, hizrên ku ji wî his dikirin ji,

wî li gor xwe, di serê xwe de, bi têngihîştinek re karîbû bêne ser ziman. Her weha mirov karê bêjê ku Mihamed di serê xwe de pergalake bû. Dema ku mirov li berhemên wî dimeyîzenê, mirov vê yekê baş û qanc têdigihê. Mihamed û mele Silêman ji, piştî ku ji civata mîre bota vegerehe bûn, êdî mihamed ji vegerehe bû û hatibû medrese û ew ji çûbû bû malê di wê heyeme de. Mihamed piştî ku hatibû medrese, êdî li medrese, berî razihê, hinekî dî li ser xwe mabû û hinekî xwedibû û piştî kiribû ku razihê. Mihamed, demên xwe yên xawe ji kêr dikirin û dikirine demên xwandinê. Her şev, haya derengîya şevê dimene û dixwene. Piştî di razaha ji, êdî ku bû sibeh, hê ku fecre ne vedeyî, ew dirabû ser xwe ji xewê. Dema ku di rabû ser xwe ji, pêşî, destmêjek digirt û dibû sibeh, êdî li mêj ji dikir û piştî ku mêj ji bû, ku hinekî têve çû, êdî ew dihata ber tirba meleyê Cizirî û li wir dirûnişt û dixwand. Ji xwe, ku her weha sibahan dirabû ser xwe, êdî piştî caraka dî ne dirazaha. Piştî xew ji ne di kete çavên wî de. Dema ku her weha bidest xwandinê dikir ji, êdî haya demeke ku dirêj ji dixwand. Piştî ku bitememî rahnî ji keta ardê de, êdî mirovan bidest rabûna ji xawe dikir. Mele Silêman ji, weke mihamed, hê zû dirabû ser xwe. Dema ku dirabû ser xwe, êdî xwe diadiland û dihata medrese, Piştî hata medrese û li mêj ji hata kirin, êdî piştî ku mirovên ku wê çûbana mal diçûn û yên ku diman ji êdî diman. Mele Silêman ji dima. Ew ji piştî mêje re, êdî dihata ber tirba Meleyê cizirî weke mihamed û dixwand. Wî ji, her weha demên xwe, axlabe bi xwandinê re dibûhûrandin. Wî ji, hij xwandinê dikir. Lê divirde, divêt ku mirov bêje, ku ne mihamed û ne ji mele silêman, ne tenê demên xwe bi xwendinê re dibûhûrandin. Li medrese sor, hinek mezlekên biçûk ji hebûn. Ew ji mezlek ji, tenê ji bo hizirkirine bûn. Mirov bitenê dikete wan mezelkan de û bi kêlîkan ji xwe re bi xwe re dihizirî. Ew demên hizirkirinê ji, biqasî demên xwandinê girîng dihatina dîtî. Mele Silêman ji û mihamed ji, car bi car diketina wan mezelkan de bitenê û ji xwe re bi xwe re dihizirî. axlabê ji, piştî mêje sibehe, her weha ketina wan mezelkan de çedibû. Di roje de, di demên dî de ji çedibû. Lê belê, axlabe ji, di demên sibahan de dibû. Lê dema ku mihamed, dihata ber tirba meleyê cizirî, êdî ewder ji wî re dibû weke mezekeke wisa. Ji ber ku dema ku ew diketîyê de, ewder pir bi bêdeng bû. Di wê bêdengîyê de, ew ji tenê bi xwe re bû. Di serê xwe de dihizirî. Di nava hizrên ku di serê xwe de kur û dût diçû.

Mihamed, dema ku ku diketa mezele de her weha, êdî di keta hizaran de. Pir dihizirî. Di serê xwe de kur û dût diçû. Piştî ku ew çûbû wir, êdî

xwe dabûbû fêr kirinê.Pir dixwand.Demên xwe pir bi xwandinê re dibûhûrandin.Li ser hizir di sekinî.Li ser olê û hizir bi hev re di sekinî. Li ser mirov û hizir bi hev re disekinî.Li ser mirov û xweza yê bi hev re di sekinî.Li ser mirov û zanebûne pir dihizirî.Di serê xwe de pir di bir û di anî.Li Cizire bota derfetên fêrkirine pir hebûn.Mirov karîbû ku xwe bigihinê pir pirtûkên zanistên demê û yên demên bûhûrtî.Li wir ev derfet hebû.Mihamed ji, piştî ku hatibû wir, êdî wî ji, ev yeka bi çavên serê xwe re dîtîbû.Piştî ku dîtîbû ji, êdî wî ji xwe kirîbû nav de û di nav de çûbû.Her nivîsa ku derdikete ber wî, wî di rahiştîyê de û dixwand.Wî ji nivîsên ku dixwandin, pir encamên kur û mazin derdixistin.Li ser wan digaha têgihîştineke ku mazin.Li Cizire bota, zanebûn û hizir û ol çawa hebû?Bi çi awayî hebû?ev pirs, hinek pirsên ku divirde mirov bi pirse û bersiveke bide wan ne.Ji ber ku ev yeka pir girînge.Dema ku mirov bahsa Cizire bota dike, mirov ne tenê bahsa navendeke ku mirov dicivîn dike.Mirov, bahsa navendeke ku hizir ji dike.Cizire bota di hizir de û di zanebûne de xwedîye hinek teybetmedîyan bû.Dema ku mirov wan teybetmendîyan fahm neke û wê têngihê. Mirov wê baş û qanc pêşketin û zanebûne li Cizire bota û dîroke wê û dîroke pêşketinê wê fahm neke.Cizire bota ji alîye olî ve, ku mirov şîrove bike, mirov wê bibînê ku bi hizre xwe re, olên mazin yên berî musulmanatîyê ji, hizre wan hinekî kifş kirîya. Ev gotin dema ku em tînine ser ziman, em zanin ku gotineke ku mazina.Lê gotineke ku rasta ji.Hizrên ku temenê xiristîyanîyetê û berî wê yên ku temenê cuhutîye ji ava dikin, ji gelek alîyan ve bandûr dike.Ji ber ku di wan heyemen de, li wir ji alîyê zanebûne bêt û ji hizir bêt, pêşketineke mazin hebû.Mirovên weke Nebî Nuh bi hebûne re hizireke ku mazin çêkirin.Ew hizrên ku bi wî re çebûn ji gelek alîyan ve pêşketinên piştî xwe re kifşkir.Bi vê yekê re, dema ku mirov Cizire bota şîrove dike, mirov dibînê ku çend mazina û xwedîyê têgihîştineke ku mazina.Cizire bota weke navendeke bû ji van hizren re û ji pêşketine wan re. Nebî Nuh ji, li wir jin bû.Piştî ku digihê rehmeta xwe ji, li wir têt bicihkirin.Tirba wî li wir e. Ji ber vê yekê ji, li wir, li dore wî, piştî wî re ji kombûneke ku mazin çebû.Piştire, ew kombûn hin bi hin ku mazin bû û di deman de hebûna xwe berdewam kir, êdî bû temenê gelek pêşketinan.Zanebûne Cizire bota, van pêşketinan ji di nava xwe de di parezê.Van pêşketinan û pêvejoyên wan ji di hûndûrê xwe de di parezê.Bêja zanebûne, ya ku li Cizire bota pêşket, her weha divêt ku mirov bêje ku xwedîyê gelek têgihîştinên mazin yên dîrokî ne.Bi wan pêşketinan xwe bi pêş dixwe. Xwe bi wan pêşketinan mazin dike û navê

xwe li ser lingan dihêle. Mirov dema ku li Cizire bota ma, hingî mirov vê yekê baş û qanc fahm dike. Mihamed ji, ev yeka bi mayîna li wir, baş û qanc fahmkiribû û têgihiştibû. Mihamed di wê dema ku li Cizire bota mazin bi pêşketina hizre wî re, wî gelek tişt û rewş baş û qanc fahmkiribû. Çend ku fahmdikir ji, di xwe de û di hizre xwe de kuratîyeke ku mazin çêdikir. Mihamed mirovekî ku jîr bû ji fahmkirinêre. Ji ber vê yekê re zû pêde diçû. Wî, li wir weke ku di xwe de şaxsîyete xwe ji nû ve ava bike, lê hatibû. Çend ku dixwand, bi pêde diçû. Bi vê yekê re mirov karî bêjê ku di demeke ku kin de, wî xwe gahandibû astaka ku mazin û bilind. Piştî ku çûbû Cizîre bota, li wir bi gelek mirovên zane re dima û bi wan re dikete danûstandinê de. Hizre wan dihilda û bi hildandina hizre wan re, hizre xwe ji mazin dikir. Bi hizre xwe re ji, xwe ji mazin dikir. Bi vê yekê re divêt ku mirov bejê ku mihamed zanistvanakî ku mazin bû. Bi hizre xwe re û bi xweşgotina xwe re bandûreke ku mazin li ser mirovan diberda.

Mihamed, li Cizire bota, hizre xwe mazin kiribû. Di zanebûne de û di bi pêş ve çûne de, wî ti tiştêk û kesek li pêşîye xwe nas nedikir. Zanebûn, li Cizire bota li pêş bû. Mirovên zanist ji, yên ku li Cizire bota gelek bûn û mazin bûn. Zanebûneke wan ya mazin hebû. Mihamed, piştî ku çûbû Cizire bota, ew nas kiribûn. Bi wan re rûniştibû û bi wan re dabû û standibû. Wî hizre wan fêrkiribû. Bi wan re li civata wan rûniştibû hizre wan fêr bûbû. De ne, divêt ku mirov bêje ku civat, civatên hizir gotinê ne. Mirovên zane lê di rûniştin û hizre xwe tanîna ser ziman. Mihamed bi wan re li civata wan rûniştibû. Li wan, bi wan re ketibû danûstandinê de. Mihamed li wir her weha divêt ku mirov bêje ku gahabû hizreke ku mazin. Wî, Cizire bota bi hizre xwe re û nirxên xwe re naskiribû. Wê naskirinê ji, bi wî re hizreke ku mazin dabû çêkirin. Hizre mazin bi wî re çêkiribû. Li civata mîre bota ji rûniştibû. Dîtibû ku civatên mîre bota çawa ne û ne çawa ne. Her weha qanc fahmkiribû. Mele Silêman, li ser hebûna Cizre bota û nirxan û hizrên ku hena û zanistên ku hena, pêre diketa nîqaşan de. Di wan nîqaşan de, mihamed, hizreke ku mazin digirt. Wî bi wan re nîqaşan re fêreke ku mazin hildide. Nîqaşên ku mele Silêman bi mihamed re dikirin, hinek nîqaşna fêrkirinê û dana naskirinê bûn. Wî sibehe ji, piştî ku hê fecre mihamed ji xawe rabûbû û piştî ne bi gelekî re ku mele silêman ji ji male hatibû wir nig wî, êdî bi hev re destmêje xwe girtibûn û bi hev re bi bûhürtibûbûna hundir. Piştî bûhürtibûbûna hundir. Êdî piştî ku mêj kiribûn piştî, êdî ketibûbûna mezêke hizirikirinê de. Piştî ku roj derketibû û hêdî hêdî ji dengê mirovan ji

derve dihat, êdî ew ji derketibûbûna derve.Mirovên ku dengê wan dihatin ji, mirovên faqa bûn.Li hevdû digahana hevdû. Wê bi hev re bidest xwendinê xwe kiriban.Piştî ku her weha deng hatibû ji derve, êdî mihamed ji û mele silêman ji ji mezêlke xwe derketibûn û hatibûbûna nav faqayan.Bi wan faqayan re ji, hinek mirovên mazin û zane û zanist ji hebûn.Dema ku faqayan dixwand, gelek carana gelek mirovên zane û zanist ji dihatin û li wan dihisandin.Her weha ev hatin, hertimî dibû.Weke kevneşopîyeke bû.Mirovên zane dihatin û li wan dihisandin.Gelek ji wan re ji, ku dihatin zanebûne xwe ji bi faqayan re hevpar dikirin.Danûstandin bi faqayan re li ser hîme dana hevdû a hizir dibû.Bi vî awayî re, mirov karî bêjê ku biqasî kêfereta faqayan ya ji bo xwandinê, her weha kêfereteke wan mirovên zane ji di vê xalê de hebû.Mirovên ku dihatin biqasî ku zanebûn didan, wilqasî ji zanebûn ji distandin.Her weha rewşek hebû.Mirovên ku dihatina wir, bi faqayan re li ser temenê zanebûnê, gelek ji wan diketina nîqaşan de.Wan ji, heya ku ji wan dihat, hizre xwe û zanebûne xwe di danîna hole.Heya ku ji wan dihat ji xwe bi zane didana nîşandin.Heya ku ji wan dihat ji xwe di zanebûne de li pêş didana nîşandin.Li wir, bi vî awayî. Mirov karî bêjê ku kî çî zanebûne wî hebû derkete hole.Tiştêk bi ti kesekî re veşartî ne dima.Dema ku mirov, li hevdû di civîyan, hingî ku di ketina nîqaşan de, dikirin ku çî zanebûn û asta wan hebe dênine hole di nav civatê de.Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêjê ku mirovan girîng her weha dida civatan.Di civatan di derbarê mirovan de, çî ast derketibana hole dihat dît.Her weha êdî ew mirov bi wê asta ji dihat bi bîranîn.Ev yeka ji her weha girîng bû.Mirov li ser vê yekê ji di sekinîn.Ti kesekî, ne dixwest ku kê m were dît.Ji ber ku her weha kê newê dît ji, di nav civata ku di nav de di kete nîqaşan de, di nav tevgerê ku mazin de bû.Di serê xwe de di çûn û hatineke ku mazin de bû.Divirde, divêt ku mirov bi vê yekê re, mirov hinekî mazin bahsa civatan bike. Ji ber ku her weha civat mazin bûn.Dema ku bi faqayan re, mirovên ku zane û zanist û navserî xwe, ku dirûniştin ji, diketina hinek nîqaşên mazin de.Ew faqih bûn ku hertimî demên xwe bi xwendinê dibûhûrandin.Vêce, dema ku mirovên ku bi wan re bikevina nîqaşan de, divêt ku ne kê m zanebûn bin.Ji ber vê yekê ji, ew mirovên ku dihatina wir û bi wan re dirûniştin û civat li dar dixistin ji, hertimî haya ku ji wan dihat, demne xwe bi xwendinê di bûhûrandin.Li Cizire bota ji bo xwandinê ji pirtûkan zêdetir ma çî hebû.Derfet her weha hebûn.Wan ji derfet baş bi kar dianîn.Ne tenê ji bo vê yekê dixwandin, dema ku di çûne civatên hevdû ji her weha ev xwandin ji wan re lazim

dibû.Ji wan bi kêr dihat.Mirovên ku çûbana civata mîr û lê rûniştibana, ne dibû ku bi kêm gotin û zanebûn bana.Her weha divêt ku mirov bêjê ku civatên mîr, zanebûneke ku mazin, ji mirovan dixwest. Civatên mîr mazin bûn.Bi nav û deng bûn.Bi zanebûne xwe re û bi zanistên ku lê dirûniştin re bi nav û deng bû.Dema ku mirov herweha li civateke wilo rûnişt,divêt ku mirov ne bêzanebûn bena.Dema ku mirov bêzanebûn di civatên mîr de hata dîtin, weke kêmesîyeke ji ji mirov weke ku dihata dîtin.Mihamed ji, dema ku cara pêşî çûbû civata mîr, hingî çavên gelek mirovan li ser wî bû.Piştre ku ew ji di nav wan axiftibû û bi zanebûn axivîbû, êdî piştre bala mirovan, veca çûbû ser wê zanebûne wî.bala mirovan, vêce çûbûbû ser wê xweşik axiftine wî di wê heyeme de.Piştre ji, li medrese, gelek mirov hatibûbûna nig wî û li nig wî rûniştibûn. Pêre, ketibûbûna nîqaşan de.Mihamed di zanebûne de li pêş bû.Xosletekî wî yê dî ji hebû ku wî careke li tiştêkî an ji li kesekî hisand bena, êdî ji bo wî hewcatîye cara duyemîn ne dima. Wî di cara pêşî de, di serê xwe de digirt û jiber dikir..

Mihamed û mele silêman ji,ku li derve, zêde deng hatibûbûn,êdî ji mezêlên ku têde dihizirîn derdikevin û tenê navê wan mirovên ku dengê wan dihat.Dema ku ew derdikevin, êdî dibînin ku wa gelek mirov, wê li derve li hevdu bi faqahan re gahana hevdu.Mihamed, her weha ku dibîne, êdî têt nav wan û di nav wan de dimene.Mele Silêman ji piştî ku Mihamed derdikeve piştre bi hinekî re derdikeve.Piştre ku ew derdikeve, êdî têt nig Mihamed û li nig wî dimene sekinî di wê heyeme de.Dinye ji, bûya rahî û roj derketîya.Mirovên zane û faqa ji li hevdu gahana hevdu.Bi hev re didin û distênin.Piştre ku mihamed ji û mele silêman ji têne derve û dikevina nav wan de, êdî bi faqahana re bala wan mirovên din ji diçe ser wan di wê heyeme de.Piştî ku ew têne wir, êdî ew ji li nav faqahan di rûnihin.Hemûk li hevdu bi civîn bûn.Wê xwandiban.Piştî ku mihamed û mele silêman hatina derve, êdî ew dengbûna berê, zêde nema. Hinekî bêdeng bûn çêbû.Ew bêdengbûn ji, bêdengbûneke ku weke ku li bêndî wan bûna bû.Ji piştî ku mihamed hata wir û rûnişt, êdî faqahan weke ku çawa li civateke rûnihin, di rêze de li nig hevdu li ber mihamed û mele silêman rûniştin.Hinekan hê di nav xwe deng derdixist. Ew mirovên zane yên ku hatibûbûna wir ji, li wir bûn û nave wan li ser mihamed û mele silêman û faqayan bû.Hinek faqayan weke li tiştên ku roja berî xwandibûn di aqlê xwe de dibirin û dianîn.Weke ku di serê xwe de dewr bike sekinî bû.Dewr kirin, ji bo revakirinê girîng bû. Di bingihê revakirin, fahmkirin, têgihştinê de, dewr, xwedîyê roleke ku mazin

bû. Dewr kirin, bizêdeyî, tişte ku berê wê rojê hatî xwedîn bi bîr anîna. Piştî ku her weha hinekî çûn û hatin bû, êdî piştî mihamed û mele silêman ji hinekî li nig hevdû rûniştin. Di wê heyeme de, bala faqayan ji û bala wan mirovên zane ji li ser wan bû. Ew ji hinekî bi bêdeng man. Mihamed, hinekî li pêş dima. Piştî ku her weha hinekî man, êdî piştî di pêşengîya mihamed û mele silêman de bûhûrtina fêrên ku wê hatibana dayîn. Wan mirovên li wir yê zane ji, di wê heyeme de bi bêdeng di cihê xwe de sekinî bûn. Bal tenê li ser mihamed û mele silêman bû. Lê bi zêdeyî ji bala wan, weke ku li mihamed bû. Dema ku li wan û li avirên wan dihata meyîzandin ji, ev yeka baş û qanc dihata têgihîştin. Balaka wan ya mazin hebû. Mihamed ji û mele silêman ji di bin wan balên zane de, bidest danûstandina bi faqayan re kirin. Ew ji mirovna zane bûn. Gelek ji wan mirovên zane, ew sal bûn ku her dem bi wî awayî dihatina wir û li wan dihisandin. Bi wan re û nîqaşkirina wan re, zanebûne xwe ji û têgihîştine xwe ji mazin dikirin. Gelek ji wan mirovên zane, di nav xalkê de, weke sofîyan dihatina naskirin. Hinek ji wan ji, weke derwêşan dihatina naskirin. Her weha hertimî, têkilîyeke wan ya bi zanebûne re mazin hebû. Dema ku di fêran de ketina nîqaşan de, ew ji car bi car tevî dibûn. Lê axlabe ji tevî dibûn. Ew ji bi zane bûn. Wan ji zanebûne xwe di danî hole ji wan mirovan re. Hemûka ku bi hev re her weha bidest nîqaşan dikir, êdî haya demên dirêj li hevdû dirûniştin û nîqaş dikirin. Nîqaşna mazin û dirêj di nav hevdû de dikirin. Mihamed ji, di nav nîqaşan de, mazin cih digirt. Ew ji zane bû. Hingî, piştî ku hatibû Cizîre bota û ku bi ser hatina wî re demeke baş dirêj ji bûhûrtibû û ku di zanebûne xwe de baş bi pêş ve çûbû bû piştî, li wir bidest nivîsandina pirtûka xwe ya ku nave wê *Nûbihar* bû kiribû. Mihamed, ji xaynî wê ji, xwedîyê hinekî nivîsên dîn ji bû. Hinek nivîsên wî yê dîn ji, di wî tûrikê wî hebûn. Ji xaynî vê yekê ji, mihamed, hertimî hinekî demên xwe ji nivîsan dihiland. Ew di zanebûne de û di nivîsê de pir xort bû. Ji xaynî wî ji, mele silêman ji her weha xort bû. Li Cizîre bota, di wê pirtûkxaneyê mîr de bi hezaran pirtûkên ku hatibûbûna nivîsandin hebûn. Ji xaynî wê yekê ji, alîyekî medrese sor û alîyekî mizgefte Nebî Nuh ji, xûsisî ji bo pirtûkan bû. Weke pirtûkxane û cihê hizirkirinê dihatina amedekirin. Gelek mirovên ku dayimî, li wan deran bûn û dixwandin hebûn. Mihamed, hê ku li malê bû, xweş xwendin û xweşik nivîsandin fêr bûbû. Hê hingî di van qadan de pêşketineke ku mazin jin kiribû di xwe de. Piştî ku hatibû Cizîre bota, êdî tenê xwe dabû xwandin û

nivîsandinê. Demên xwe, bi pirranî ji, bixwandin û nivîsandinê dibûhûrand.

Mihamed, piştî ku hatibû Cizîre bota, li wir, pir mirovên zane ji naskiribû. Bi wan re ji rûniştibû û dabû û standibû. Hizre wan ji fêr bûbû. Gelek ji wan zanistên ku di wê de li Cizîre bota, xwedîyê zanebûneke ku mazin bûn. Hinekî ji wan pirtûkên wan ji hebûn. Pirtûkên wan, di pirtûkxaneyê Cizîre bota bû. Mihamed, piştî ku bi wan re dirûnişt û hizre ji dihisand, piştî xwe digahanda pirtûkên wan yê nivîsandî ji û dixwend. Bi vê yekê re, mirov divêt ku bêje ku wî zanebûne xwe pir mazin dikir. Mihamed, mirovên li dore xwe, bi aqilê xwe re, ji xwe acêmayî dihiştin. Hingî ew xwedîyê aqilekî mazin û ku zû bi pêşdîket bû.

Piştî çûna mihamed, ya li Cizîre bota re, êdî li wir li medrese sor li dore wî ji gelek caran civat li dar diket. Ew ji mirovekî ku zane bû û mirovan êdî aqil ji wî ji digirt. Her weha mazin bû. Dema ku di nav mirovan de dirûnişt û di axivî ji dikir ku bala mirovan bi hey here ser wî di wê heyeme de. Mirovên dore wî, yê li civata wî dirûniştin ji, ne mirovna ku kê mazin bûn. Mirovna ku zanebûn, û zanebûne wan ji mazin bû. Her weha divêt ku mirov wan mirovên li dore wî ji mazin bêne ser ziman. Gelek ji wan, faqayên wî bûn. Gelek ji wan ji, sofîyên ku li wir bûn. Gelek ji sofîyên ku ji derna dî dihatin û li wir li wan dirûniştin bûn. Her weha mirovna ku zane bûn. Mirovna ku mirov bi zanetî bahsa wan bike bûn. Mirovna ku di aqil xwe de mazin bûn. Wan mirovan ji, hertimî, demên xwe bizêdeyî ji didana xwandin û hizirkirinê.

Mihamed, piştî ku hatibû û li nav faqayên xwe rûnişt bû û piştî ku mele Silêman ji hatibû û li nig wî rûnişt bû, piştî ku hinek fêr ji wî dabûn, êdî bi hev re bûhûrtibûbûna nîqaşên ku di nav xwe de dikirin. Fêrên ku didan ji, li ser wan nîqaşaka revakirine dihata kirin. Dema ku her weha nîqaş bû bû, êdî bi mihamed û mele silêman re û faqayan re ew mirovên zane yê li dore wan ku li wan dihisandin ji, tevî nîqaşa wan dibin bi wan re. Her weha êdî weke ku civateke di nav xwe de li dar bixin, bi hev re dikevina nava nîqaşan de. Mihamed, di wê sibehe de, çend ku hinekî weke ku bihizir ji dihata xuyakirin ji, yê ku di wê sibehe de herî zêde bi gotin ji bû, ew bû. Ji ti gotin û nîqaşê kê mazin ne dima. Mele silêman ji wilo bû. Faqayên li dore wan ji axlabe ji, bi bêdeng bûn. Ti deng wilo zêde ji wan dernediket. Lê hinek ji wan faqayan, dengê wan xweş bû. Di civîneke wisa de ku li wan dengên wan yê xweş newê hisandin, ne dibû. Bi vê yekê re, an li ser gotine mihamed û an ji li ser gotina mele silêman û an ji li ser gotina hinek mirovên mazin û navserî

xwe ku li wir, wan ji bideşt gotinê dikir. Her weha wê rewşê di nav wan de haya ber nîvro berdewam kir. Di wê dema ku bi hev re nîqaş dikirin û di axifîn ji, tenê heya wan li ser wan bû. Heya wan li ser hevdû bû. Nîqaşaka ku xweş û kur di nav de dibû. Nîqaşaka ku ji aqil ve, ku dewlemend bû. Di nav wan de dibû. Her yê ku çî zanebûne wan hebû didanîna hole di wê heyeme de. Di nîqaşa xwe de, ne tenê fêr hizrên ku di wê heyeme de hatibûbûna hole, nîqaşkiribûn. Pêre ji, gelek mirovên ji, ji wan hatibû axiftin. Li ser hizre wan û pirtûkên wan hatibû axiftin. Nîqaş, ku bû û ku li Cizîre bota bû, hingî hinekî bixoslet dibû. Hingî, hinekî ji nîqaşên din yên ku dibûn çudatir dibû. Ji ber ku li Cizîre bota, gelek zanist hebûn. Dema ku nîqaşak bûbana, ku ew ne amede bana, mirovên ku amede bûn, ji hizre wan diaxivin û tanîna ser ziman. Her weha ku tanîna ser ziman ji, hingî, nîqaş mazin dibû. Lê axlabe ji, di demên nîqaşên ku ku bi faqahan re bin, an ji nîqaşên ku mazin êvaran li civatan bin, ew amede dibûn. Ku li Cizîre bota ban, ku li kudere ban, wê hatiban û xwe gahand ban wê civatê. Civata mazin ji li dore mîre bota dibû. Ji ber vê yekê ji dema ku civat li dar diket hingî gelek mirov li hevdû di civîyan. Mirovên ku li hevdû dicivîyan ji, hemûkan ji mirovên ku zane û mazin û navserî xwe bûn. Hemûkan ji, mirovên ku di nav xalkê de xwedî rêz û nav bûn. Dema ku tişteyê bûbana, ew, mirovên ku serî li wan hatibana dayîn bûn. Ew herweha mazin bûn. Bi vê yekê re, ew hertimî ji, li dore mîr bûn. Li civate wî bûn. Mîr bixwe ji, ku li gotina wan dihisand. Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêjê ku bandûra gotina wan mirovên navser mazin bû li ser mirovan. Di wê heyeme de ku mihamed û mele silêman ji bi faqahan re bidest axiftinê kirin, ew ji her weha li wir bûn. Ew, ku nîqaş dest pê kiribû, tevî axiftinan bûbûn. Her weha hemûkan bi hev re, li dore mihamed û mele Silêman civateke ku mazin li dar xistibû û nîqaş dikirin. Nîqaşa wan, haya ber nîvro, her weha berdewam dike.

Piştî ku dem têt ber nîvro, êdî hêdî hêdî nîqaşkirina wan ji kêr dibe. Hinek mirovên ku hêdî hêdî kara xwe dikirin ku herin hebûn. Wê çûban, ku hinek kare wan hebana, wê kiriban. Piştî wê dise hatiban wir. Ji ber ku dem bi ber nîvro ve diçû û dema mêje ji dihat. Wê bi hev re careke di li wir an ji li Mizgefte Nebî Nuh gahaban hevdû. Lê axlabe ji, di wan deman de, li Mizgefte Nebî Nuh digahana hevdû. Ewder, ku dem dibû nîvro, êdî bi mirov dibû. Gelek mirov ji dev kar û barên xwe di berdand û dihat wir û li wir li hevdû dicivîn. Bi hev re her weha dema xwe di bûhûrandin. Bi hev re mêj dikirin. Piştî weke demeke ji li hevdû dirûniştin. Mirovên weke Mele Silêman an ji weke Mihamed di nav wan

de waaz didan.Wan ji weke demeke piştî mêje re her weha axiftin dikir.Li qancî û neqancîyê diaxivîn.Divirde, divêt ku mirov hinekî dî ji li ser vê li hevdû civîbûna nîvroyan bisekinê.Ji ber ku ev yeka hinekî girînge ji.Ew civîbûn, divêt ku mirov bêje ku her roj dibûn.Her roj ji, her weha piştî mêjê, axiftin çedibû.Her roj ji, weke kêlîkêke dirêj wê rewşê berdewam dikir.Ji xwe, dema ku mîr ji bixwe ji, li wir di nav wê civîbûne de cih girtibana, êdî bêhtir ji, li hevdû civandin berdewam dikir.Piştîre ku civandin ji hevdû bela ji dibû, bizêdeyî ji, ew mirov, gelek ji wan bi mîr re dima.Bi hev re diçûna qasre û li hevdû dirûniştin.Mîre bota xwedîyê civateke ku mazin bû.Hertimî mirovên zane li dore wî bûn.

Mîre bota ji wê rojê hatibû û di nav mirovan de cih girtibû.Pêre ji, gelek mirvên din ji hebûn. Hinek ji wan mirovên ji weke ne ji Cizire bota bûn.Weke ku ji deverne dî hatibûn. Hatibû bûna mêhvandarîya mîre bota, piştîre ku dema nîvro hatibû, mîre bota ji ew dabûbûna dore xwe û bi hev re hatibûbûna mizgefte.Bi wan re mirovan re ji hinek mirovên din ji hebûn. Hemûk bi hev re, hatibûbûna mizgefte Nebî Nuh ku li mêj kin.Bi hev re dema ku ketibûbûna hundurû de, bala mirovên çûbûbû ser wan û bi hev re ji ber wan rabûbûna ser xwe di wê heyeme de.Mihamed û mele Silêman, ku hinek mirovên zane yên din ji û ku hinek faqihên wan ji bi wan re berî hingî hatibûbûna wir.Bi hev re hatibûbûn û xwe kar kiribûn û piştîre hinekî ji li hevdû rûniştibûn.Hinekî li hevdû rûniştibûn û ji hevdû re diaxivîn.Mirovên weke Mihamed û mele Silêman ku di zanebûne xwe de mazin û xwedî nav, ku li wir ban û li dore wan mirov ne bana, ne dibû.Herdû ji ku diçûna dereke bi wan re li dore wan mirovê sofî an ji faqa hebûn.Di wê demê de ji, dema ku hatibûbûna wir ji bo mêje, gelek mirovên din ji bi wan re hatibûbûna wir.Piştîre ku her weha hemûk bi hev re hatibûbûna wir, êdî kara xwe kiribûn û li bendî dema mêje sekinî bûn.Piştîre ku Seyda bang da, êdî piştîre wê bidest mêje kiriban.Ji ber ku ew hingî, berî dema xwe hatibûn, êdî kara xwe kiribûn û li bendî demê sekinî bûn.Di wê demê de ji, li hevdû rûniştibûn û ji hevdû re diaxivîn.Bi hev re danûstandin dikirin.Di wê dema ku li hevdû rûniştibûn, êdî mîr bi mirovên ku bi pêre bûn re hatibû.Dema ku mîr hatibû wir, êdî bi hev re bala wan çûbû bû ser wî û mirovên ku bi wî re û piştîre, êdî ji ber wî û wan mirovên ku wî re rabûbûna ser xwe.Divirde, divêt ku mirov li ser vê li ber rabûnê du sê gotinên ku rastîyê bênine ser ziman, bêne ser ziman.Ji ber ku ev yeka girînge.Li ber rabûn, ne tenê ji ber ku ew mîr bû dirabûn.Ji ber ku weke rêzeke mirovan li ber mirovan bû.Her weha ev nêzikatî xwedîyê kevneşopîyeke ji bû.Dema ku li ber hevdû dirabûna ser

xwe, êdî destê hevdû ji digirtin.Lê divirde, divêt ku mirov bêjê ku yên ku dihatin û yên ku wan pêşwazî dikirin ji, weke berpîrsîyerîyeke bû silav dabana hevdû.Dema ku ne daban, hingî rast ne dihata dîtin.Weke nêzîkatîyeke sermazîkirinê dihata dîtin.Mirovên ku silav ne dabana, dihata raxne kirin.Piştî, ew nêzîkatî, di ti demê de ne dihata ji bîrkirin.Haya ku ew sax bana, dema ku ew hatibana dîtin wê ew nêzîkatîye wî hatibana bîra mirov.Dema ku bîra mirov ji, raxne lê dihata girtin.B vê yekê re, divêt ku mirov bêjê ku dema ku yek ji devereke ku dût ji hatibana, hingî dema ku bi yekî ku naskiribana re ku rast hatibana, hingî bi hev re dest didana hevdû û piştî destê hevdû bi hev re dirakirin û bi hev re destê hevdû maç ji dikirin.Lê berî ku her weha destê bi hev re maç kiriban ji, diçûna ru yê hevdû bi hev re...

Mîre bota, dema ku bi mirovên ku bi pêre bûn, ku katibû hawsa mizgefte de, êdî çawa bala mirovan çûbû ser wî û yên ku pêre ne, êdî mirovên ku li wir ji bûn, ji ber wan rabûbûna ser xwe di wê heyeme de.Mihamed û mele Silêman ji bi mirovên li dore wan re, li ber mîr rabûbûna ser xwe bi weke dû sê gavan ji bi ber wan ve çûbû bûn.Bi hev re, li nîve hawşa mizgefte gahabûbûna hevdû.Dema ku gahabûbûna hevdû, êdî silav dabûbûna hevdû û bi piştî mîr ji dabûbû pêşîya wan û bi hev re hatibûbûna hundure mizgefte.Dema ku mîr bidest meşê kir û hat ku were hundir, hingî Mele Silêman nêzîktirî wî di rax wî de li pêşîya mihamed ji û li ber pêşîye mirovên dîn ji meşî.Lê wê li pêşî meşîbûnê, zêde berdewam ne kir.Piştî di cihde weke mihamed ji ber çavên Mele Silêman winda bûbû lê hatibû û çavên xwe li wir garand bû.Bi çav garandinê re, wî Mihamed di rax xwe de, lê hinekî li bi paş ve dîtibû.Piştî wî kir ku Mihamed were rax wî.Wî hij Mihamed dikir.Dilê wî ji bi Mihamed ve bû.Mihamed ji hij wî dikir.Piştî ku wî her weha hewl da ku Mihamed hinekî bêne pêşîye, hingî Mihamed ji û mîr ji ew nêzîkatîye mele Silêman kifşkir.Dema ku Mihamed, çawa ku kifşkir, êdî kir ku hinekî xwe bêne dahma wî.Lê bi wê yekê re ji, mîr ji gavên xwe giran kirin û berê xwe da Mihamed û ku berê da Mihamed, hingî bi wî re çav bi çav hat.Piştî ku mîr bi mihamed re bi çav bi çav hat, êdî weke ku rêzeke bide Mihamed, gava xwe sekinand ku ew were dehma wan û piştî kir ku bi meşê.Dema ku mîr her weha kir, hingî wê nêzîkatîye mîr, bala mirovên li dore wan hemûkan kişand.Piştî ku gahana deve derî, hersêk bi hev re gahana deve derî.Piştî ku mîr da pêşîya wan û ketine hundur de, êdî çûna hundir û ku ketina hundir de, hingî çûn û hinekî li ber tirba Nebî Nuh ji sekinîn.Dema ku li ber sekinîn, êdî bi hev re

diakirin. Piştê dia xwe xilaskirin, êdî bi hev re çûna cihê mêje ku li mêj kin. Dema ku ketina rêze de, êdî Mihamed ji û mele Silêman ji li pêş man. Mîr ji di rax wan de ma. Mîr keta alîyê Mihamed de. Wê li mêj kiriban. Wê demê, li mizgefte Nebî Nuh, mirovekî ku bi zanebûne xwe re navê wî derketibû seyda bû. Ew ji nave wî Faqa Qasim bû. Di gotinê de faqa Qasim. Lê ew ne faqa bû. Ji dema faqatîya wî ve, her weha ev nav pêve mabû. Mirovên hemûkan digotîye de faqa Qasim. Wî her weha nav dabû. Faqa Qasim, ku mirov hinekî bahsa wî bike, divêt ku mirov bêjê ku mirovekî ku bi zane bû. Mirovekî zêde ne peyîvî ji. Gelek caran di di cihê de bi bêdeng dima. Lê ku di axivî ji, pir bi zane û mazin xaberdida. Her xaberdana wî di serê mirovan de cih digirt. Ew bixwe ji, zanistekî ku mazin bû. Navê wî bi zanistî ji hebû. Li 'aqil û zimanê baş' ji nivîsên wî ji hebûn. Hinekî nivîsên wî yên dirêj ji hebûn. Mirov kare, bi wan nivîsên wî, bêje ku pirtûk. Li ser Nebî Nuh ji, xwedî hinek hizrên ku rijand bû ser rupel bû. Bi vê yekê re ji, navê wî hebû. Ji alîyê nivîsê wê ji, xort bû. De ne, divêt ku mirov bêje ku di nav zanistên demê de, her weha xosletek ji hebû ku pir girîngî didana xweşik axiftin û nivîsandinê. Faqa Qasim ji her weha mirovekî ku girîngî dida xweşik axiftin û nivîsandinê. Bi xweşik axiftin û nivîsandinê, navê wî pir mazin derketibû. Di dîwana xwe de, bi ziman, ku tanî ser zimên, hingî fikir ku mirov di serê xwe de ji xwe herê. Her gotine wî ya ku ji deve wî derdiket ji, weke gotina helbesteke bû. Faqa Qasim bi aslê xwe re ne ji navende Cizire bota. Lê ew gelek sal bûn ku ew li wir bû. Ew ji Serdêfe bû. Malbata wî ji weke şêx dihata zanîn. Piştî ku ew ji bo xwandinê têt wir, piştê ku xwandinê xwe xilas dike ji, ji wir naçe. Li wir dimene. Lê car bi car ji dibû malê û piştê careke dî dihata wir. Mîr bixwe ji, pir hijê fikir û rêzeke ku mazin şanî wî dida. Mîr, ku civatên wî li dar diketin ji, ew hertimî dihata nav civatên wî. Dema ku ew dihata nav civatê ji, êdî mîr ji di nav de, bala hemû kesî li ser wî bû ku bi peyîvê. Ew hingî xweşik û bi zane di peyivî, êdî mirovan hertimî di civatan de dixwest ku lê bihisênin. Dengê xwe û gotina xwe baş li hevdu dianî. Herdû bi hev re weke ku dikirina yek. Mirovên li dore wî ji, ku li dihisandin, ew gotinên ku ji deve wî derdiketin ji, ji serê wan êdî ne diçûn. Di serê wan de mazin cih digirtin. Gotina ku ji deve Faqa Qasim derdiket, di serê mirovan de dima. Ne dihata ji bîrkirin. Gotinên ku ji deve wî derdiketin, bi hev re di ahêngeke de bûn. Mîre bota bixwe ji, pir dixwest ku li wî bihisêne. Mîre bota, ku li wî disand, pir kêfe wî dihat. Dile wî xweş dibû. Weke ku bêhne wî derdiket lê dihat. Gotinên

Faqa Qasim, bi zanebûne xwe û bi xweşikbûne xwe di serê mirovan de diman. Gotinên wî di jiyane de rê şanî mirovan didan. Şîret ji bûn..

Piştî ku mirovan hemûkan ji bo mêje rêz girt, êdî Faqa Qasim ji li cihê ku seyda lê disekinê li wir sekinî û careke avirên xwe ji li ser cimaata li pay xwe gerend, piştî kir ku berê xwe bide pêşîye xwe û mêje xwe bikin. Mîr ji di rêze pêş de bû. Mihamed û mele Silêman ji di rêze pêş de bûn. Piştî ku bidest mêje kirin û li mêj kirin, piştî li hevdû bi kom man. Ji hevdû bela ne bûn. Piştî herkesek di cihê xwe de ma û li pêşîye wan ji, faqa Qasim ji bidest axiftinê kir. Faqa Qasim ji li pêşîye wan rûniştibû û ji wan re bidest axiftinê kiribû. Dema ku wî bidest axiftine kir, bala mirovên li wir hemûkan ji li ser wî bû. Hemûkan ji, bala xwe dabûbû ser wî. Bala mîr ji û Mihamed û mele Silêman ji li ser faqa Qasim bû. Dema ku wî bidest axiftinê kiribû, hersêk lê şaq bûn. Çavên wan tenê li ser wî bû. Hişê xwe tenê dabûbûne ser wî û gotinên wî di wê heyeme de. Mihamed ji chê ku lê rûniştibû, careke avirêkî xwe bire ser mîr û mele Silêman. Lê wan meyîzend û ka heya wan li kudere ya. Dema ku meyîzend ji, êdî dît ku wan ew ji li faqa Qasim bi hey ne. Dema ku Mihamed her weha dît, êdî wî çavên xwe anîna ber xwe û berê xwe faqa Qasim û li hisand. Faqa Qasim pir xweş û xweşik diaxift. Her kesek, lê bi hey bû. Her gotine ku ji deve wî derdiket, weke avaka ku di rê ya xwe de bi harikê û herê û tişte ku li pêşîye wê ji bû, li ber xwe bibe bû. Her weha gotinên faqa Qasim ji, wan mirovên ku li wir dihisandin, di dana ber xwe û bi xwe re dibirin. Mîr ji weke mirovên li dore xwe, xwe li ba yê gotinên faqa Qasim berda bû. Herweha mele Silêman ji û Mihamed ji xwe berda bû. Faqa Qasim ji, dema ku bidest axiftinê kiribû, weke ku ew ji xwe di nav vegotine xwe de winda bike, lê hatibû. Çavên xwe dabûbûna ber xwe û diaxivî. Mihamed ji di nav gotinên wî de xwe li ba yê wî berda bû. Ew ji di serê xwe de çûbû. Mihamed di wê heyeme de, ka bi gotinên faqa Qasim re, çî di serê wî de kad dabû an ji çî hatibû bire wî, li ser wan di serê xwe de çûbû. Dema ku mirov lî dimeyîzend, mirov ev yeka baş û qanc di dît. Ew di serê xwe de li derna dî bû. Mihamed, di wê heyeme de, ku hinakan destê xwe ji dabane de, wê heya wî jê ne bena. Wilo ji xwe çûbû û di aqilê xwe de ji wir dûr ketibû. Mihamed di serê xwe de seydayê wî hatibû bire wî. Ew ji her weha xweş û xweşik di axivî. Ew demeke dirêj ku li Cizîre bota bû. Ew çî dikin û çawa ne. Di serê xwe de Mihamed de bû.

Mihamed, ew dem û tiştên ku jîn kiribûn ji bîr ne kiribûn. Di wê heyema ku Mihamed li ber faqa Qasim rûniştibû û dihisand, ji xwe çûbû

heyemên berê.Di serê xwe de ji wir çûbû.Gelek tişt hatibûbûna bîre wî.Di wê heyeme de, ku hinekî bi ser axiftina faqa Qasim ve çû, êdî hê ku axiftina faqa Qasim bi dawî ne bûyî, mele Silêman berê xwe da mihamed û lê meyîzend. Dema ku wî li Mihamed meyîzend, êdî di wê heyeme de di cih de, wî fahmkir ku Mihamed di serê xwe de ne li wir ê.Lê wî ti tiştê ne kir.Tenê li wî meyîzend.Piştî ku lê meyîzend û her weha dît, êdî piştê heya wî çû ser wî.Lê çend ku heya wî çû ser wî ji, wî hewl ne da ku wê hizirkirine wî xira bike.Ew ji di cihê xwe de ma sekinî.Piştê careke dî, rû yê xwe da ber xwe di wê heyeme de.Lê çend ku rû yê xwe da ber xwe ji, hişê wî li ser Mihamed ma.Wî, di wê heyeme de mihamed ne tenê bihizir dîtibû, wî, Mihamed bi hazn ji dîtibû.Wî ev yeka di wê heyeme de fahmkiribûMihamed bi hazn bû. Lê li ser çî bihazn bû?Wî, di wê heyeme de, ku herweha di serê xwe de gaha hizreke weha, êdî bir û anî.Hewl da, ku fahm bike ku ka Mihamed li ser çî bihazne.Lê di wê heyeme de tiştê ji ne hata hişê wî.Ma wê çî hatibana hişê wî?Wî çî dîtibû bi wî re? Dibê ku ew di serê xwe de xwedîyê hinek hizren bena.Lê ev yeka ji di wê heyeme de ne kifş bû.Lê ku wî berê xwe da bû mihamed û dîtibû ku wa ew bi hizre, êdî her weha di serê wî de ji, çûn û hatin çebû bû.Ma gelo, ew heya ku di serê mele Silêman de, ya di derbarê Mihamed de, belesebe?Wî Mihamed pir bi hizir dîtibû.Wî hij Mihamed dikir.Ji ber vê yekê ji dema ku wî her weha mihamed dîtibû, êdî bala wî pir kişand bû.Gotinên ku ji deve faqa Qasim derdiketin ji, tenê dibûne sedeme hinek bi bîranînan.Ku di serê mirov de, tiştne ku mirov bi bîr bêne hebin, êdî her weha carna hinek gotin têre dikin ku werine bîre mirov.Ya rastî ku mirov li ser vê rewşê hinekî dihizirê mirov dibîne ku di temenê wê de hizreke ku mazin ji heya.Dema ku mirov di serê xwe de kur bû, hingî her weha dibe.Ew kurbûne mirov ya di serê mirov de, ji ya bi hizir re, ne dût e.Mihamed ji, di serê xwe de bi hizir, pir kur bûbû bû.Di serê xwe de xwedîyê hizreke ku mazin bû.Ew di serê xwe de li ser gelek hizir û tiştan dihizirî.Li ser xweza yê dihizirî. Li ser Mirov û hizir bi hev re, dihizirî.Li ser hizir û olê dihizirî.Li ser dîrok û hizir dihizirî.Ji xaynî van hê li ser gelek tiştên din dihizirî. Piştî ku ew hatibû Cizire bota,êdî tenê demên xwe ji xwandinê re vaqatand bûn.Heya dabû ser xwandinê.Wî dixwest ku pir zanibe.Ji ber ku pir zanibe ji, pir dixwand.Pir di serê xwe de di hizirî.Dema ku di kete hizir de, di serê xwe de diçû.Di serê xwe de gelekî û gelekî diçû.Her hizirkirin, kurbûneke bi mirov re tene.Bi wî re ji her weha bû bû.

Faqa Qasim, piştî ku dest axiftinê kiribû, piştire ku hinekî axiftibû, êdî axiftine xwe kiribû ku bidawî bike. Piştire ku wî kir ku bidawî bike, êdî mirovên li dore wî ji ew yeka fahmkirin. Çend ku fahmkirin ji, êdî ew ji weke ku werine xwe li wan hat. Mîr bi xwe ji her weha lê hat. Mîr ji bihizir bû. Di serê wî de ji hinek hizrên ku wî ji wir dibirin hebûn. Hinek hizrên ku wî pir didana hizirkirin, di serê wî de hebûn. Mîr ji, dema ku faqa Qasim axivî bû, ew ji çûbû bû. Ew ji, di serê xwe de çûbû bû. Ew, di serê xwe de ne rehet bû. Mîr di serê xwe de, ji ber ku li wê xazîne ku bahsa wê dihata kirin û ew lê gerehebû û wê ne dîtibû, ne rehet bû. Heya wî ji li ser vê yekê bû. Ew ji li ser vê yekê pir dihizirî. Ew bi gelek mirovên zane û mazin ji şewirî bû. Lê ji wê ji ti encam dernexistibû. Ew ji di wê dem de, di serê xwe de, çûbû bû. Lê piştire ku axiftine faqa Qasim hata ber dawîyê, êdî weke ku ew ji were xwe lê hatibû. Piştire ku her weha ew ji hatibû xwe, êdî piştire ne bi gelekî re, faqa Qasim ji, axiftine xwe bidawî kiribû. Piştire ku faqa Qasim Axiftine xwe bidawî kir, êdî piştire hinekî li wir li hevdû rûniştî man. Di wê dema ku li hevdû rûniştî man ji, hinek ji xwe re bi hev re axiftin. Mihamed ji û mele Silêman ji li nig mîr rûniştibûn. Herdûk ji, mirovna zane bûn. Her weha ji dihatina naskirin. B vî awayî navê wan hebû di nav xalkê de. Piştî ku Mihamed hatibû Cizîre bota, êdî piştire ne bi demeke dirêj re, bi zanebûne wî, nave wî derketibû. Hatibû naskirin. Piştî ku ew hatibû wir, êdî li wir li medrese sor, gelek mirov lê dicivîn. Hertimî mirov lê dicivîn. Dema ku mirov lê dicivîn ji, wê ji ji wan re xweş û xweşik tanî ser ziman. Wilo xweş û xweşik tanî ser ziman, êdî wan ji di ti demê de ji bîr ne dikirin. Hertimî gotinên wî di serê wan de diman. Çend ku gotinên wî di serê wan de diman ji, êdî ew ji bi gotinên re mazin di hişê wan de dima. Wan, êdî ew ji bîr ne dikir. Mirov, bi gotin xweş û xweşik û qanc ne yê ji bîr kirin. Mihamed ji, herweha di serê mirovan de dima. Berî mihamed ji, li medrese sor, dema ku meleyê Cizirî sax bû, mirov li dore wî di gahana hevdû û lê dihisandin. Dema ku lê digahana hevdû ji, êdî wî ji ji wan re xweş û xweşik tanî ser ziman. Wî ji wilo ji wan re tanî ser ziman, dikir ku ew ti carî ji bîr ne kin. Piştî ku wî ji her weha tanî ser ziman, êdî ne dihata ji bîr kirin. Di vir de, divêt ku mirov hinekî li ser ne ji bîr kirine ji bi sekinê. Di nav wan mirovên ku li dore Meleyê Cizirî digahana hevdû de, hinek mirov hebûn ku careke his dikirin, êdî hewcetî bi cara duyemîn ne dîtin. Weke ku wî ji wan re anî ser ziman, wan ji di di serê xwe de jiber dikirin û dihiştin. Jiberkirin, weke xosletkî xort li pêş bû. Her weha gelek mirovan karîbû bikirina. Hinek xosletên mihamed ji yên weha hebûn. Wî

ji, ku careke li tiştêkî hisand, êdî wî ew tişt haya haya di serê xwe de dihişt. Ji bîrnedikir. Jiberkirin, di nava faqahan de weke xosletekî ku mirovan ji wan dixwest bû. Mirovên li wan dimeyîzend, ku di jiberkirinê de xort bûn, êdî di civatan de ji bahsa wan dikirin. Li ser wan diaxivîn. Bi zanetî û mazinatî bahsa wan dikirin. Lê ku jiberkirin bi wan re ne bena, hingî ne weke mirovna jîr ji dihatina hasibandin. Li ser vê yekê, di nav xalkê de ji, gelek vegotin hebûn. Carna, ku di bû gotin, hingî, hinekan di gotin, 'ku mirov careke hiskir û di serê xwe de ne girt, piştê çend caran ji his bike, heya ku negire. Mirovên jîr, di cara pêşî de, ku hiskir, wê di serê xwe de bigire'. Ji ber ku mihamed, hê ku biçûk bû, di jiberkirinê de xort bû, êdî piştê ji navê wî derketibû. Piştê ku hatibû Cizîre bota ji mirovên li dore wî û yê ku ew naskiribûn, ev xoslet pêre kifşkiribûn. Jiberkirin, weke ku hata ser ziman di serî de hiştin bû. Piştê, yê ku hiskiribû, weke hiskiribû, anîna ser ziman bû. Herweha jiberkirin, li ser bîrkinê ava bû. Bîrkin, bi hiş ve girêdayî ya Mihamed. Hişê wî mazin bû. Wî ku careke hiskiribena, êdî careke dî ji bîr ne dikir. Di serê xwe de dihişt. Ew her weha di serê xwe de mazin bû. Hizre wî di serê wî de mazin bû. Carna ku ji mirovên li dore xwe re diaxift, hingî, bi bîrkin û hişkirina xwe re, ew şaş dihiştin. Dikir ku bala wan bi hey here ser wî di wê heyeme de. Mihamed, her weha di serê xwe de xwedî hizir bû. Bi vê yekê re, divêt ku mirov mihamed mazin şîrove bike. Divêt ku mirov hinekî mazin li ser wî û aqlê wî bisekinê. Piştî ku faqa Qasim mabû sekinî, êdî bal çûbûbûna ser mîr. Mîr ji, ma wê axift bena? Mîr, dema ku axiftine faqa Qasim de, di serê xwe de ji wir çûbû. Di serê xwe de ew hizrên wî yê li xazîne di serê wî de bûn. Ji wir re, ew xazîne weke mereqeke ku mazin bû. Ew mîr bû. Di serê xwe de ji xwe re, gotibû ku êzê xwe bigihênime de. Lê hê xwe ne gahand bûyê de. Ev yeka ji di serê wî de bû. Mîre bota, ku gotinek got, hingî, gotine xwe bicih dianî. Lê wî hê xwe ne ganad bû xazîne. Lê bi gelek mirovan re ji, hê ji, lêgerin berdewam dikir. Gelek mirov, li çol û çîya ewder di kolan û dera dî di kolan. Her weha, li gelek deran lê digerehen. Di wê heyeme de, dema ku mîr ketibû hizaranda, ev ji di serê wî de bû. Li ser vê yekê ji dihizirî. Li nig wî ji Mihamed û mele Silêman ji hebû. Mirovên li dore wî ji, bala wan bi hey li ser wî bû. Faqa Qasim ji piştî ku axiftine xwe bidawî kiribû, piştê bala bi hey dabû mîr. Piştê mîr ji hinekî mabû sekinî. Ew sekinandine mîr, dihata wê wate ku wê hinekî dî ji di cihê xwe de rûniştî menin û ji xwe re bi hev re axivîn. Mîr, her weha bi nêzîkatîye xwe re, ev yeka dabû nişandin. Lê ti

gotin ji deve wî derneketibû di wê heyeme de.Mirovên dore wî ji, ev yeka wilo têgihiştibûn.

Mîr, piştî ku hinek bi bêdeng ma sekinî, piştêre bidest axiftine kir. Dema ku bidest axiftine kir ji, hinekî pêşî ji mirovên li dore xwe axift û piştêre rê da wan mirovên zane û mazin û navserî xwe ku bi axifîn.Ew mirovên mazin û navserî xwe, di civateke ji bena û li civîneke ji bena, ku li wan ne hatibena hisandin, rast ne dihata dîtîn.Rêze herkesekî ji wan re hebû.Ew, pîren xalkê bûn.Pîren xalkê ji, hertimî, xalkê li wan û li gotina wan dihisand.Mîr bixwe ji, nikarîbû ku bêhûrmetîyeke li ber bike.Dema ku li ber wan tiştêk bihatana kirin, di nav xalkê de, di çavên xalkê de ew tişt mazin dihata dîtîn.Piştêre ji di ti demê de, ew tişt ne dihata ji bîr kirin.Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêjê ku li ser 'pîrên xalkê' yanî mirovên ku mazin û navserî xwe, kevneşopîyeke ku mazin di nav xalkê de li ser temenê rêz girtinê hebû.Mîr bixwe ji, ew rêz dide nîşandin.Dema ku li qasre wî di civate wî de mirovên ku mazin û navserî xwe hêbena, hingî, wî ji pêşî rêzeke mazin ji wan re dide nîşandin û piştêre ji mafe xaberdane yê pêşî ji dide wan.Her weha rêzeke mazin ji wan re digirt.Dema ku mîr bixwe ji, di nav xalkê de rêz dide wan mirovên mazin û navserî xwe, hingî rêz û hûrmete li hevberê wî ji di nav xalkê de mazitir dibû.Qadre wî ji mazitir dibû.Bêhtir rêzeke mazin jê re didana nîşandin. Di nav xalkê de rêzeke mazin ji mirov pîr re hebû.Ew bêgotin xwedîyê rêzeke ku mazin bûn.Xwedîyê navekî ku mazin bûn.ew mazin û bi zanebûn dihatina dîtîn.Pîrîtî, dema ku dihata şîrovekirin, di wate wê de, wate zanebûne ji dihata ser ziman.Her weha di nav xalkê de mirovan tanî ser ziman.Wate bêja pîrîtîyê û wate bêja zanebûne, di mirovên pîr û navserî xwe de ji hevdu ne dihata qatandin.Bi hev re dihata ser ziman.Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêjê ku pîrîtîyê, bi çandake ku bi hizre xwe re û kevneşopîye xwe re şîrovebike û bêne ser ziman.Mîre bota, dema ku mirov mazinatîye wî şîrove bike, divêt ku mirov wê mazinatîye wî, ji wan mirovên navserî xwe ku li dore wî dibûne kom dîr şîrove neke.Di nav xalkê de, nêzîkatîye wan mazinan û hizre wan, ji bo ku rêzeke mazin were dayîn û newê dayîn,xwedîyê kifşkirineke ku mazin bû.Bi vê yekê re divêt ku mirov wan mirovên mazin, weke nirxeke ku xalkê şîrovebike.Ji xwe ji, xalkê ji ew wilo dîtîn.Nêzîkatîye ku li wan dikir ji wilo bû.Dema ku xalkê di dît, ku wa gelek mirovên mazin li dore mîr ên, êdî rêzeke mazin ji mîr re ji didana nîşandin.Di wê dema ku mîr li mizgefte Nebî Nuh rûniştî bû, hingî li dore wî, gelek mirovên ku zane ji hebûn.Mîre bota, dema ku axiftibû ji, wan mirovan bi bal lê hisand bû.Mîr, ew ku

dema ku axivî ji, bi zanebûne xwe re balake bikişenê ser xwe bû. Zanebûne mîr, divêt ku mazin hêbena. Dema ku li civata xwe di nav xalkê de axivî, divîbû ku ne kêmi ti kesekî bena. Divîbû ku karîbena ku bi aqlê xwe re û bi gotinên xwe re rê şanî mirovan bidana. Mirovên ku li dore wî dirûniştin ji pir bi bal lê dihisandin. gotinên wî di serê xwe de digirtin. Gotinên wî ji bîr ne dikirin. Gotinên wî mazin bûn. Ew mîr bû. Li qasre bû. Di wê dema ku bidest axiftinê kiribû ji bala mirovan çûbû bû ser wî. Bala mele Silêman ji û bala Mihamed ji çûbû bû ser wî di wê heyeme de. Piştî ku di wê heyeme de mîr hinekî axivî, êdî piştî hinek mirovên dî ji mafê xaberdane hilda bûn û bidest axiftine kiribûn. Piştî ku hinekî mirovên dî ji piştî mîr re axivin, êdî piştî mele Silêman ji kir ku hinek biaxivê.

Mele Silêman, piştî ku mîr axivî û piştî wî re ji, ku hinek mirovên ku navserî xwe ji axiftin kirin, piştî kir ku biaxivê. Ew ji mirovekî ku zane bû. Zanebûne wî mazin bû. Bawerîyeke ku mazin li zanebûne wî hebû. Dema ku li civateke bena û an ji her weha li li mizgefte bena, ku mirovan bi hev re bidest axiftine kir û ku ew li wir bena û bi bêdeng mabena, ne dibû. Hêvî ji wî ji dihata kirin ku ew ji biaxivê. Mîre bota ji dema ku her weha bal çûbû ser mele Silêman êdî wî ji berê xwe dabû wî. Dema ku mîre bota berê xwe dabû bû wî, hingî, weke ku bêjiye de, bi peyîve, lê meyizendibû. Mele Silêman, piştî ku her weha xwe kar kir û piştî ku dest axiftine kir, êdî bala mirovên li dore wî hemûkan ji li ser wî bû. Mîre bota ji, bala bi hey da ser wî di wê heyeme de. Dema ku mele silêman bidest axiftine kir, hingî, weke demeke axift. Piştî ku her weha ew weke demeke axift, êdî piştî ma sekinî. Lê dema ku ew axiftibû, bala mirovên li wir hemûkan ji li ser wî bû. Hemûkan ji bi hey bala xwe dabûbû ser wî di wê heyeme de. Piştî ku wî axiftine xwe bidawî kiribû ji, balên li ser wî berdeham kiribûn. Mihamed ji li nig mîr rûniştibû. Ew ji bi bal bû li mele Silêman. Mihamed, piştî ku Mele Silêman axiftine xilas kiribû hinek bal çûbûbûna ser wî ji, Ji ber ku dema ku mele Silêman axiftibû, di nav axiftina xwe de, hinek gotinên ji Mihamed gotibû û di nav vegotina xwe de, bahsa wî ji kiribû. Vê yekê ji, bala mirovên li wir bi hey biribû ser Mihamed. Mihamed ji, dema ku dît ku wa bal hatina ser wî, êdî wî ji xwe amede kir ku du sê gotinan bêne ser ziman. Mihamed faqa Qasim ji nasdikir. Ew ji baş û qanc nasdikir. Bi wî re ji, pir caran rûniştibû û nîqaş kiribû. Ji ber vê yekê ji, ew nasdikir. Lê piştî cara pêşî, ku Mihamed û faqa Qasim li hevdû rûniştibûn û bi hev re nîqaş kiribûn piştî, gelek carên din ji hatibûbûna nig hevdû û li hevdû rûniştibûn. Her

dema ku li hevdû rûniştibûn ji, bi hev re nîqaşaka mazin bi hev re kiribûn. Faqa Qasim, xwedîyê têgihîştin û zanebûneke ku mazin bû. Wî gelekî xwandibû. Li ser gelek tiştan xwedî hizir bû. Mirovên li wî, li ser gelek tiştan pê di şewirîn. Bawerîyeke mazin ji xalkê li wî û aqilê wî hebû bû. Mîre bota ji li wî û aqilê wî pir bi bawer bû. Li ser gelek tiştan, ew bixwe ji, bi wî dişewirî. Hizre wî dihilda. Hizre wî girîng di dît. Ne tenê ew, xalk ji weke wî, li wî bi bawer bû. Li ser gelek tiştan ew dihatin û pê dişewirîn. Mihamed ji, piştî ku pêre katibû hinek nîqaşan de, fahmkiribû ku ew çend bi aqile û xwedî zanebûn e. Mihamed, bi wî re li ser gelek tiştan axiftibû û nîqaşkiribû. Piştî ku her weha bi hev re bidest axiftine û nîqaşkirinê kiribûn, êdî piştî hertimî ku derfete wan çedibû dihatina nig hevdû û bi hev re diaxivîn. Piştî ku her weha li hevdû germ bûbûn. Mihamed, ji wî, gelek zanistên demê û yên demên berê hiskiribûn. Her yê ku wî ji wî hiskiribû ji, di serê wî de bû. Wî di serê xwe de bicîh kiribû. Mihamed, mirovekî ku tişte ku hiskiribena, ji bîr nedikir bû. Hişê wî her weha mazin bû. Dema ku di hiskirina xwe de baş fahmkir û têgihîşt, êdî piştî zû bi zû ji bîr nake. Di serê wî de bi temen dimene. Di serê mihamed de ji, her weha tiştên ku wî hisdikirin, bi temen mabûn. Mihamed, mirovekî ku bifahm bû. Ne mirovekî ku şevkorî bû ku di aqile wî de ne mene. Ji ber vê yekê bû ku zû bi pêşdiket. Zû fahmdikir. Piştî ku hatibû Cizîre bota, di demeke ku kin de, xwe mazin bi pêş xistibû. Hizre wî mazin bû. Wî, ew hizre xwe ya mazin, bi zimanekî ku xweş û xweşik tanî ser ziman. Dema ku tanî ser ziman ji, mînaqên xweza yê, di gotina wî de derdiketine pêş. Mirovên ku lê dihisandin ji, ev yeka pêre mazin kifşdikirin. Navê wî li wir ji weke feqiyê teyran hatibû bela kirin. Mirovan nevê wî, mihamed ji zanibûn. Lê belê gelek ji ew bi navê feqiyê teyran di bakirinê de. Lê navê wî yê di dihata hildan. Feqiyê teyran, navê wî zanistî bû. Piştî ku bi pêşketibû, wî bi zanebûne xwe re ew nav qazînc kiribû. Divirde, hêjaye ku mirov du sê gotinan li ser vê nav lê kirinê bêne ser ziman. Ji ber ku ew yek hinekî girîng bû û mazin derdikete pêş. Nave gelek zanistan her weha derdiket. Mele hisenê batê, bûbû meleyê batê. Navê meleyê Cizirî ji Muhamed bû. Lê piştî navê meleyî Cizirî ji bo wî derdikeve pêş. Her weha hê gelek zanistên kurdan yên ku nave wan di dema zanistvanîya wan de hatî gûharandin hena. Hemûk ji, bi navê ku piştî hildana tene naskirin. Lê divirde, bi vê yekê re girêdayî, divêt ku mirov bêjê, ku mirov bi zanebûne xwe re, xosletên wî yên ku derdiketine pêş, jê re dibûna nav di nav xalkê de. Ya mihamed ji wilo bû. Ya meleyê Cizirî ji her weha wilo bû. Ya meleyê batê ji her weha wilo

bû.Mihamed, bûbû zanistvanek.Bi vê yekê re, ew bûbû feqiyê teyran.Gotina ku wî gotibû, zimanê teyrikan ji heya, ew her weha kiribû feqiyê teyran.Ew feqiyê ku bi teyrikan re peyîvî bû.

Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêjê û hinekî li ser ji bisekinê ku mihamed di serê xwe de pir kur dibû.Di serê xwe de wî rih dide xweza yê ji.Wî ew bi dev û lev dikirin.Ew,bi ava Dicle yê re axivî bû.Dema ku diçe ber Diclê ku lingê xwe didêne ber ava û ji bi ava re di peyîve û jê di pirsê ku 'ti ji kudere têt û tê herê kudere, ev çi xuraxur û nalîna ji nava te têt' Piştê têt gotin ku ew ji, li ber wê pirsîna wî bi lev dibe û bersive di dîyê de.Lê dema ku ava Dicle yê bi lêv dibe û pêre di peyîvê, pêşî, av dibêjîye de ku 'ka lingê xwe ji ber min derxe ku êz bi riya xwe de herim.Xûde riya min şanî min da ye.Haya cihê ku ezê herim de ezê çîme de'.Dihata gotin ku piştî wê bersive ave re, mihamed lingê xwe ne hilenê û jê re di bêjê ku 'haya cihê ku tê herîyê de, ku ti ji min re ne bêjê, ezê lingê xwe ne hilênim'.Li ber vê gotinê Mihamed, av hinek di qaharê û pêleke têne ser Mihamed.Lê Mihamed dise xwe nade bi paş ve û piştê diavêje ser xwe, bi wê dengê xwe yê xweş û xweşik.Dema ku mihamed di avêje ser xwe, av ji lê dihisêne.Mihamed, bi 'Dewran'ê di avêje ser.. Piştê ku ew avêtine xwe ya li ser ave xilas dike, êdî piştê av bersivê di dîyê de, û her weha jê re dibêjê.'Li min bihisêne faqiho, ez ji dera ku ez têm, ez têm.Min riya xwe di gelek deran ve çêkirîya.Min gelek dem dîtina.Min gelek awlîya dîtina.Lê haya nahaka ti kesekî ev pirên ku tê ji min kirina, ji min ne kirina.Ma ti ji wan awlîya maztirî? Ez, dera ku têve têm û dibûhûrim, ew wanderan û dîroka wan ji zanim.Xude ew ji kengî ve çêkirina ez zanim.Nahaka cihê li ti lê yê li wir li dore xwe meyîzenê, tê gelek awalîya bibînê. Hemû ji yê mazin in.Hemû ji hatin û çûn.Lê yekî ji ji wan ev pirsên te ji min ne kirin'. Mihamed, piştî ku av her weha jê re diaxivê, êdî ew ji careke dî, hinekî dihisêne û piştê di avêje ser ave.Dema ku diavêje ser ave ji, ji dîrokê çend pêxamberên hatina û çûna bahsa wan dike,Piştê bi 'hey av û av' ji berdewam dike.Çend mirovên awliya û zane hatina û çûna bahsa wan dike,Çend yên qanc hatina û çûna bahsa wan dike.Ji hemûkan bahs dike. Bahsa Nebî Nuh ji dike.Dema ku bahsa Nebî Nuh dike, hingî, av careke dî, pêre di peyîvê û her weha dibêjîye de, li wê arde ku ti li serî meyîzene, tî bibînê ku Nebî Nuh lê ya.Xûde, dinya xirakir. Lê piştî wî re careke dî ava kir û ew tede bicih kir.Dema ku ez têm vir, ku silafeke ne dima wî, ma qey dibe ku ez jê bi bûhûrim û herim.Ma ne ji ber vê yekê ya, ku nahaka xûdeyê ku tê çêkirî, riya min ji bi vir xistîya ku ez di vir ve bi bûhûrim û herim'. Mihamed,

dema ku ev gotin ji deve ave hiskirin, êdî piştî hinekî hisand û piştî jê re weha ku 'ez aşiqê wî xudê me ku riya tê bi wanderan xistîya û ti di wan deran ve anî ya'. Mihamed, piştî careke dî avête ser ave, û bahsa rastî û qancîye kir. Bi 'Hey av û av', careke dî ber dewam kir. Bahsa mirin û jiyane kir. Bahsa hebûn û nebûnê kir. Piştî bahsa xwe kir û got, 'êz feqihê ku di rewşa xwe de me'. Piştî vê gotine xwe re, ji ave ji her weha got, 'lê ti mazinî, meyîzene çî xuraxur û nalîn ji nava te têt'. Piştî ave ji, li ser vê gotine wî li wî vegeand û gotîye de, 'haya cihê ku xûde ji min re rastî dîtiye ezê herimê de. Ji wir pêde riya min li nig xûde ya'. Mihamed, piştî vê gotinê ave re, êdî lingê xwe ji ber ave kişand û ji ave re got ku 'êdî de here, bila riya tê bixêr bê û vekirî bê'. Piştî ku Mihamed lingê xwe ji ber ave kişand, êdî ave ji, dise di riya xwe de harikî û çû. Dema ku harikî dise ew xuraxur û nalîn ji nava xwe derdixst. Mihamed, dema ku her weha dise ew xuraxur û nalîna wê kir, êdî piştî caraka dî axift û her weha got, 'ne nalîna xwe ji nava xwe bêne. Bi xuraxur û nalîna xwe riya xwe de bixêr here'. Piştî ku mihamed her weha ji ave re got, êdî ew ji ji ber ave da xwe ji nig ave dûr bikeve. Lê mihamed dema ku ji nig ave dûrdikeve ji bi hizire. Di serê wî de hizrên mazin hena. Piştî têt navende Cizîre bota û xwe digihêne medrese sor. Mihamed, di wê dema ku li wir li nig mîr rûniştibû û bêdeng bû û di hizren de bû, hingî ev di serê wî de di bîre wî de bû. Li ser wê ji di serê xwe de dihizirî: Ew di wê heyeme de li Mizgefte Nebî Nuh bû. Piştî ku Mele Silêman axiftina bidawî kiribû û ku bal çûbûbûna ser wî, hingî ew bi bêdeng bû. Dî wê bêdengbûne xwe de, ev dihizirîn. Lê piştî ku Mele Silêman, axiftina xwe bidawî kiribû, êdî wî kiribû bi axivê. Ji xwe, piştî Mele Silêman re ji, balên mirovan li ser wî bûn. Piştî ku mihamed hinekî dî ji hizirî, êdî piştî li ber mîr û mirovên ku li dore wî bûn, bidest axiftinê kir.

Mihamed, piştî ku xwe amede kir ji bo ku bi axivê, êdî piştî bidest axiftinê kir, Mihamed, dema ku xwe amede kir û bidest axiftine kir, hingî, êdî bala mirovan bi hey çû ser wî. Mihamed, dema ku bidest axiftinê kir, mîr ji di nav de, bala mirovên li wir hemûkan bi careke re kişanda ser xwe di wê heyeme de. Dema ku ew axivî, hingî wilo xweşik û xweş axivî, êdî kir ku mirov di xwe de ji xwe herê. Dile mirovên ku li xwe hisandin ji, xweş kir. Mihamed çawa ku bidest axiftinê kir, hingî, heya ku wî axiftine xwe bidawî kir ji, bala mirovên li ser wî bû. Her gotine ku ji deve wî ji nav levên wî derket, di serê mirovên li wî dihisandin de, naqş dibûn. Mirovên li wî dihisandin ji, di nava axiftinê de, weke ku ji xwe

herin li wan hatibû.lê şaq mabûn.Mele Silêman ji û faqa Qasim ji bi hey û heybet lê dimeyîzendin.Mihamed di bin wan nerînên bi hey û heybet de, vegotine xwe bidawî kir.Dema ku wî bidest axiftine kiribûn hingî, di serê xwe de çekiribû ku wê hinekî xaber bide û piştire bimene sekinî.Lê dema ku bidest axiftine kiribû, ew ji di nav asfûna gotinan de çûbû û xwe windakiribû.Wî, piştire ew dema ku gotibû ku 'ezê di vê demê de vegotina xwe bidawî kim', ji wê demê bi gelek ji bûhûrtibû.Piştire haya ku di serê xwe de, wî, xwe farq kiribû ku dema ku gotibû bûhûrandîya, êdî piştire sekinî bû.Piştire ku sekinî bû ji, weke bêhneke heya mirovan li ser wî bû.Piştire ku sekinî ji bû, weke qadareke piştire, faqa Qasim deng dabû û gotibû mihamed,'ti pir azîz axivî'. Haya wê demê ji deng ji ti kesekî derneketibû.Pişt faqa Qasim ji re, êdî Mele Silêman bidest axiftine kiribû û gotibû mihamed 'tê dile me bi wê xweşik xaberdane xwe xweş kir'.Piştî wan re, êdî mîr ji axivî bû.Mîr ji her weha gotibû wî 'ti pir mazin û xweş axivî, tê dile me, xweş kir bi gotinên xwe re'.Piştire mihamed ji, weke ku hinekî bikeve ber xwe de lê hat.Dema ku wilo lê hat, hingî Faqa Qasim ew kifş kir.Dema ku wî ew kifş kir ji, êdî wî kir ku du sê gotinan pişt gotinên mihamed re bêne ser ziman.Piştî wî her weha kir, êdî piştire axivî û çend gotin ji anîna ser ziman û piştire ma sekinî.Lê piştî axiftina Mihamed ya li ber mîr, êdî bala mîr pir bi hey çûbû bû ser Mihamed, gelek mirovên ku li wir, ku mihamed nasdikirin, li wir di wê heyeme de, weke ku ji nû ve mihamed careke dî di serê xwe de bi xwe re kifş bikin li wan hatibû.Wan bi wî awayî li mihamed dimeyîzend.Li nig Mihamed gelek nivîsên ku wê bidestê xwe nivîsandibûn hebûn.Dema ku axiftibû li wan nivîsên xwe ji meyîzendi bû..

Piştî axiftine Faqa Qasim û ya mîr û ya Mele Silêman, ya piştî axiftine Mihamed re ji, ew bala ku çûbû ser Mihamed, ji jev bela ne kiribû.Piştî axiftina Mihamed re, Mihamed careke dî, vêce hê maztir di serê mirovan de cih û war girtibû.Heya wan ji ser wî qut ne dibû.Mihamed ji, piştî axiftine xwe re, êdî piştire ti axiftinên dî ne kiribûn.Piştî axiftina Mihamed re, ji xwe, ti axiftinên dîn yên wilo mazin çênebûbûn.Tenê wilo hinek *minemin* çebûbûn û hwd.Ji wan pêve ti axiftinên dîn ji çenebûbûn.Mîr bxwe ji, piştire, ku dîtibû ku wa bêdengî çebû, wê ti kesekî dî ne peyîvê, êdî piştire kiribû ku bide xwe û rabe û bi mirovên ku wê bidine dore wî re, herê qasre xwe.Her weha çawa ku ketibû serê wî de, êdî dikir ku ji bo rabûna kara xwe bike û rabe.Dema ku mîr her weha kara xwe kir, êdî ew xwe karkirina wî ji alîyê mirovên li dore wî hata kifşkirin.Piştire ku her weha bitememî hata kifşkirin,êdî

piştire ne bi gelekî re mîr kir ku rabe ser xwe ji cihe xwe û herê qasre xwe. Lê berî ku cihê xwe bide xwe û rabe ser xwe, êdî hinekî di cihê xwe de ma û hizirî. Di serê wî de ji hinekî ti hebûn. Axiftina Mihamed ji bandûrak li wî kiribû. Ne tenê li wî kiribû. Li wan mirovên li wir hemûkan kiribû. Mihamed pir xweşik û xweş axivî bû. Axiftine wî, di serê mirovan de mazin cih girtibû. Di serê mîr de ji mazin cih girtibû. Ew mîr bû, mîre bota bû. Hertimî li civata wî gelek mirovên zane û xweş gotin cih digirtin. Wî zanibû ku mirovên zane çawa ne û çawa ténine ser ziman. Dema ku wî li Mihamed ji hisand bû, hingî, mihamed, bi vegotin û hizre xwe re mazin di serê wî û mirovên li dore wî de cih girtibû. Mihamed, dema ku axiftibû, bi zanebûn axivî bû. Çi zanebûne wî hebû, bi wê zanebûne xwe axivî bû. Ji xaynî vê yekê ji, mihamed xwedîyî hizreke ku mazin bû. Dema ku hizreke mazin di serê mirov de hebe û mirov zanibê ku mirov wê çi bi axivê, hing, mirov dema ku axivî ji wê gotinên mirov bizanebûn bin û xweş û xweşik bin. Mihamed ji, her weha xwedîyê hizreke mazin bû. Ji ber vê yekê ji, dema ku axivî bû, êdî xweş û xweşik axivîbû. Di wê demê de, divêt ku mirov bêje ku xweşik axiftin ji, xosletekî ku mirovên zane pir li ser disekinîn bû.

Piştire ku mîr xwe kar kiribû ku rabe ser xwe, êdî piştire ne bi gelekî re rabûbû ser xwe. Dema ku ew rabû ser xwe, êdî pêre ew mirovên ku li wir bûn ji, rabûna ser xwe di wê heyeme de. Mîr, piştî ku rabû ser xwe ku herê, êdî pêre mirovên ku li wir bûn hemûk rabûna ser xwe di wê heyeme de. Mihamed û mele Silêman ji û faqa Qasim ji rabûna ser xwe. Mîr, piştire ku rabû ser xwe, hingî avirên wî li ser mihamed bûn. Piştî ku rabû ser xwe, piştire ku li mihamed meyîzend û piştire kir ku erê. Mîre bota gelek mirov li dore wî bûn. Ildar ji, li ber wî bû. Ew ji li ber wî sekinî bû. Ildar, mirovekî mazin bû. Mirov, nikarî tenê wî weke mirovekî ku li ber destê mîr bêne ser ziman. Ji wê zêdetir ji, xwedîyê bandûraka ku mazin bû. Navê wî mazin dihata zanîn. Gelek caran ji, mirovna, ji bo hizre mîr fêr bibin ji bo tiştne, pirs ji wî dikirin. Her weha ew mazin bû. Ew di rastîye de li ber dest mîr bû. Lê belê, wî ji, li ber destê xwe, di qasre mîr de, hinek di dana sekinandin. Her weha rewşeke wî hebû. Ji ber vê yekê ji, divêt ku mirov hinek mazin bahsa wî ji bike. Ew mirovekî ku navserî xwe bû. Ji ber vê yekê ji rêzeke mîr ji, jê re hebû. Dema ku mîr di nav civate de dirûnişt, hingî gelek caran ew ji li nig wî rûniştî bû. Wî ji hzre xwe di civatê de tanî ser ziman. Di civatan de, ji berdestekî zêdetir, şewirmendek bû. Her weha mîr ji lê nêzîktî lê dikir. Bi vê yekê re, divêt ku mirov mazin bahsa wî ji bike. Ildar, mirovekî ku bi bandûr bû. Ji ber ku li berdestê

mîr bû û hertimî li nig mîr bû, mirovan ji, hizir dikirin ku ew hizre mîr baş û qanc zanê. Bi vê yekê re, hizre mîr, pir caran ji wî di pirsî. Wî ji, ku jê dihata pirsîn, bersiv dida. Wî, her weha di xwe de di dît ku gotinê ji dêla mîr bêjê û bêne ser ziman. Wî, her weha xwe bi wasf hîs dikir.

Dema ku mîr hatibû wir, ew ji li nig wî bû. Ew ji, piştê ku ketibûbûna nîqaşan de, di nav nîqaşan de hizre xwe anîbû ser ziman. Ew ji hizre wî ji hebû. Dema ku wî ji, hizre xwe anîbû ser ziman, mirovên li dore mîr li wir, bi bal heya xwe dabûbûna ser wî. Ew ji, divêt ku mirov bejê ku xwedîyê zanebûneke ku mazin bû. Li Cizîre bota mazin bûbû û xwendineke ku mazin hilda bû. Aqle wî bi pêş ketibû. Dema ku dixwend ji, mirovekî ku pir jîr bû. Bi jîrîtiye xwe re bala mirovan dikişanda ser xwe de wê heyeme de. Jiberkirine wî ji, mazin bû. Bi vê yekê re, divêt ku mirov ji bo wî bejê, ku dixwand, hingî, wî tiştê careke xwandibena, di wê care de di aqlê xwe de dihişt. Piştê tiştê ku xwadibû, karî ku ji serê xwe, weke wê dubare bike. Her weha mêjî û aqlekî wî hebû. Bi van xosletan ji, bala mirovan kişandibû ser xwe di wê heyeme de. Piştê ku hinekî mazin bû, êdî bala mîr ji diçê ser wî. Piştê ku mazin bû, hingî, bi aqile xwe re, divêt ku mirov bêje ku pir mazin dibe. Dibe zanistekî ku mazin. Piştê ku her weha mazin dibe, êdî mîr wî kifş dike û piştê ji dilde nig xwe. Piştê, êdî jiyana xwe ya piştê, êdî li qasre berdewam dike. Mîr, dema ku ew hilda qasre xwe, weke mirovekî ku mazin û bîaqil ew hilda. Her weha ew ji bo aqile wî ji hilda. Di wî dema ku mîr hatibû Mizgefte Nebî Nuh, hingî ew ji li nig mîr bû. Piştê ku mêj bûbû û mirov hemû, bi mîr re li hevdu rûniştibûn û ji xwe re bidest nîqaşê dikirin, ew ji li wir bû. Wî ji li nig mîr, weke mirovekî ku zanist, di wê heyeme de cih digirt. Dema ku piştî mîr re, ku wî ji hizre xwe gotibû, hingî, mirovan pir bi bal lê hisand bû. Li hizre wî ji hisand bûn. Piştî ku wî ji hizre xwe gotibû, hinek avir çûbûbûna ser wî ji di wê heyeme de. Wî ji ev yeka dîtibû di wê heyeme de.

Piştê ku mîr rabû ser xwe ku herê, hingî mirovên dore wî hemûk ji pêre rabûbûna ser xwe. Piştê ku mîr rabû, êdî berê xwe da deve derî û kir ku herê. Dema ku wî her weha berê xwe da deve derî û kir ku herê, hingî mirovên ku li dore wî bûn û pêre bûn ji, pêre berê xwe dana deve derî ku herin. Mihamed ji, di wê heyeme de li nig mele Silêman sekinî bû. Faqa Qasim ji, hinek ji wan wîrdetir, lê zêde ji wan ne dûrtir sekinî bû. Dema ku mîr ji bo çûne rabûbû ser xwe, ew ji pêre rabûbûna ser xwe di wê heyeme de. Mîr, dema ku rabû ser xwe, hingî, hinekî weke ku bihizir bû. Weke ku tiştin di serê wî hebûn. Bihizir dihata xuyakirin. Dema ku

mirov li ru yê wî dimeyîzend, hingî ev yeka pir baş kifş dikir. Mîr bi wê rewşa xwe ya bi hizir, gavên xwe bi ber deve derî de avêtin û çû. Mihamed ji di rax Mele Silêman de bi wî re meşîn. Faqa Qasim ji, li pişt wan bi mîr re meşî. Lê Faqa Qasim, piştre zêde li paş nema. Piştre ew derkete pêş û li pêş meşî. Rêzeke mazin ji wî re hebû. Ne dibû ku li paş mabana. Ji ber vê yekê re ji, êdî çawa ku mîr kiribû ku herê, lê hê ku ne gahabû ber deve derî, çavên xwe li wî gerend. Piştre ew ji derkete pêş. Ew ji bi mîr re di rax wî de li pêşiya mirovan meşî. Mihamed ji, di rax mele Silêman de di rax mîr de dimeşîn.

Mîr, piştre ku rabûbû ser xwe, êdî piştre bi mirovên li dore xwe re, derketibû derve ku herê. Mirovên ku pêre hatibûn ji piştre ku ew çûbûbû, dabûbûna dore wî û pêre çûbû bûn. Mihamed ji, bi mele Silêman re mabû. Ew ji di rewşe xwe de dihata xuyakirin. Ew ji di serê xwe de bi hizir dihata xuyakirin. Weke ku tiştin di serê wî de ji hebûn. Lê ka çi hebû di serê wî de? Mirov di wê heyeme de bi tememî ev yeka kifş ne dikir. Lê kifş dikir ku tiştek di serê wî de heya. Fahmdikir ku tiştek di serê wî de heya û ew ji pir di serê xwe de li ser dihizre. Mihamed mirovekî ku bizane bû. Ew, êdî zanist bû. Ew, êdî weha dihata hasibandin. Mirovên li li medrese sor, hertimî dihatin û li dore wî dirûniştin ji, gelek bûn. Mihamed, dema ku ew her weha dihatin û li dore wî dirûniştin ji, wî ji ji wan re mazin ji hizre xwe tanî ser ziman. Dikir ku mirovên ku hatina civate wî, bi hizir re di serê xwe de ji dinyeyeke herine dinyeyeke dî di wê heyeme de. Wan hizreke mazin ji wî digirt.

Mihamed, piştî ku hatibû Cizîre bota, demên xwe bi xwandine re bûhûrand bûn. Piştî ku hatibûbûna Cizîre bota, ew demeke dirêj ku bi ser ve çûbû. Mihamed, di wê dema dirêj de, tenê bala xwe dabû ser xwandinê. Piştî ku hatibû Cizîre bota, hingî, gelek pirtûkên ku bixwene dîtibûn. Wî ji demên xwe, ji wan pirtûkan re vaqatand bû. Her timî dixwand. Ji xaynî xwandinê ji, pir demên xwe, bi mirovên zane re rûniştine re dibûhûrand. Bi wan re diaxift û bi axiftine hizre wan fêr dibû. Di wê demê de, li Cizîre bota mirovên zane û zanist pir hebûn. Ji gelek deverên dîn ji, mirovên ku zane û zanist bûn, rê girtibûn û hatibûbûna Cizîre bota. Li Cizîre bota bûbûna kom. Ji ber vê yekê ji divêt ku mirov bêje ku pir mirovên zane li Cizîre bota hebûn. Cizîre bota weke navendeke zanistan bû. Li kurdîstanê zanistên ku hebûn, yên ku ne çûbûbûna Cizîre bota ne bûn. Di nav xalkê de ku mirovekî ku zane û zanist ku gotibana, 'ez ne çûme Cizîre bota', hingî jê dipirsîn ku 'ti nexwe zanistekî çawa yî?'. Her weha rewşek di serê mirovan de ji bo

Cizîre bota hebû. Cizîre bota di serê mirovan de mazin bû. Xwedîyê wateyeke ku mazin bû. Mirovan pir girîngî di dayê de. Mirovan, dema ku bahsa Cizîre bota dikir, hingî weke ku bahsa navendeke hizrî bikin bû. Cizîre bota, bi zanebûneke ku mazin re di serê mirovan de hebû. Ew bêja zanebûne ji, xwedîyê têgihîştineke ku mazin bû. Dema ku mirov wê bêja zanebûne şîrove dike, mirov dibînê ku xwedîyê hizreke ku mazina. Felsefeyeke civakî di xwe de di parast. Cizîre bota, Divêt ku mirov bêje ku weke filozofekî zanista civakê bû. Her weha mazin bi hizir bû û hizir di xwe de û bi xwe re çedikir. Mirovên zane û zanist ji, dema ku dihatina Cizîre bota, ne tenê Cizîre bota dîtî, pêre weke ku xwe ji bi zanistê kifş bikin li wan dihat. Cizîre bota her weha zanist ji bi zanistîye re, bi xwe re dide kifşkirin. Ew bêja zanebûne, ya ku bi Cizre bota re bû, têgihîştineke ku mazin têde hebû. Teolojîyeke zanistê, di xwe de çêkiri bû. Bi vê yekê re, divêt ku mirov zanebûne Cizîre bota mazin şîrove bike û mazin bêne ser ziman. Cizîre bota, ku ew bêja wê ya zanebûne bi hizir û pêşketine xwe ya dîrokî û têgihîştine xwe re newê fahmkirin, hingî mirov, wê nikarîbê bêje ku bitememî Cizîre bota hatîye fahmkirin û têgihîştin. Kevneşopîye zanebûne, hizre pêşketine, hizre mirov û dîrok bi hev re di Cizîre bota de bi pêşketin. Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêje ku dîrokeke Cizîre bota heya ku divêt ku ji gelek alîyan ve were têgihîştin. Dema ku mirov zanistakî Cizre bêne ser ziman, mirov hingî hizreke mazin ji têne ser ziman. Mihamed ji, zanistakî Cizre bota bû. Bi wî re ji hizreke mazin dihat ser ziman. Rastîyek dihat ser ziman. Di wê rastîyê de mirov û hizir û hebû û jiyane û ol û civak bi hev re dihat ser ziman. Mihamed, di nav wê zanebûne de mazin dibû. Ew zanebûn, zanebûneke ku mazin bû. Wê zanebûne, di nav xwe de, gelek têgihîştin û pêşketin di parastin. Dema ku ew zanebûn dihat fahmkirin û têgihîştin, hingî, ew pêşketin û têgihîştin ji dihatina fahmkirin. Rastîya hizir, bi Cizîre bota re, bi hizre re mazin têne ser ziman. Rastî, heya û mazina. Bi zanebûne re, di mirov de bi têgihîştin dibe. Mirov, dema ku rastî fahm kir, wê xwe ji fahm bike. Rastî, hinekî xwe naskirina ji. Her weha divêt ku mirov bêje ku zanebûne ji. Mihamed, di hizir de kur dibû. Kurbûn bi hizir re, li ser hîme tegihîştine pêre çedibû. Wî di hizir de, di serê xwe de dixwest ku xwe bigihênê rastteqînîyê. Li rastîyê dihizirî. Li ser hebûnên di dinyeyê de dihizirî. Li ser xweze yê dihizirî. Ew hemû rastîyek bûn. Wan rastîyan di serê xwe de, wî dibir û di anî. Bi wan rastîyan re li rastteqînîyê digerehe. Rastteqîni çî bû? Wî, ew pirs pir caran ji xwe pirsî bû. Ji ber vê yekê bû ku carna di nav mirovan digot ku 'mirov dema ku xwe gahanda

hizre xude, hingî, wê hinekî haqîqatê ji kifş bike'.Her mirov, bi rastteqîniye.Ti mirov, ne bê rastteqîniye.Mihamed, li ser vê yekê pir di hizrî di serê xwe de...

Mihamed, piştî ku mîr derketibû derve, ew ji di rax mele Silêman de pêre derketibû derve. Piştre ku mîr, bi mirovên li dore xwe re ku çû, êdî mihamed ku di rax mele Silêman de, herdû bi hev re mana sekinî di cihê xwe de.Faqa Qasim ji di rax wan de mabû sekinî di wê heyeme de.Hersêk ji di cihê xwe de bi bêdeng bûn.Deng ji ti kesekî dervediket.

Mîr, piştî ku çûbû, piştre, mihamed, mele Silêman û Faqa Qasim bi teneserê xwe mabûn. Hinek mirovên dîn ji li nig wan bûn.Lê bele, ne gelek bûn.Mihamed di hizirî.Hinek hizir di serê wî de bûn.Ew li ser wan hizren dihizir.Li ser wan di serê xwe de kur diçû.Di serê xwe de kûr dibû.Hizre mihamed, êdî mazin bû.Ew ji zanistek bû.Mirovên dore wî ji, yên ku ew nasdikirin, êdî wilo nêzîkatî lê dikirin.Mihamed, piştî ku mîr çû, êdî kir ku herê medrese Sor. Wê li wir ji hinekî mabana.Hebû ku êvarî çûbana civate.Civate mazin wê li qasre mîr bûbana. Hebû ku ew ji, êvarî çûbana wir.Mihamed, çû civatên mîr dibûn, her weha carna diçû.Lê heya wê kêlîkê ji, zêde wilo xwe dabû pêş di nav civatan de.Car bi car, derketibû pêş.Ji mirovên li civte re, hinek axiftine mazin û dirêj kiribûn.Lê belê, ne wilo mazin xwe derxistibû pêş. Mihamed, di serê xwe de li ser hizir disekinî.Di serê xwe de hizrên ku xwandibûn di birin û dianîn.Li ser wan di serê xwe de kur û mazin di rawastaha.Di wê demê de, mihamed, bidest pirtûka xwe ya bi navê *Nûbiher* ê kiribû û xilas kiribû.Piştre mihamed, bidest hinek nivîsandinên di kiribû.Piştî ku pirtûka xwe bidawî kiribû ji, ji dev nivîsandinê ne qaraha bû. Piştre ji, ku mirovan lê dimeyîzend, dîtî ku wa ew tiştêkî di nivîsenê.Her weha ew hertimî bi kare xwandin û nivîsandinê ve di dîtî.Mihamed, di serê xwe de mazin bûbû.Gahabû hizreke ku mazin.Gahabû têgihîştineke ku mazin.

Divirde, divêt ku mirov hinekî li ser hizir û têgihîştine mihamed ji bisekinê.Ji ber ku divirde, ev yeka pir girîng dibe.Mihamed, dema ku ji nû ve, hata Cizîre bota, hingî di serê xwe de bihizre xwe re, xwedîyê asteke bû.Ew asta wî ji ne kêmbû. Ne biçûk bû.Astaka ku mazin bû. Mihamed, piştî ku têt Cizîre bota, êdî di hizre xwe de xwe digihienê astaka di di zanebûne de. Ew dema ku mihamed ji nû ve hati Cizîre bota, hingî, ew, weke faqayakî dihata dîtî.Lê asta wî ji ya faqahakî maztir bû.Tiştê ku ji faqahakî dihata xwestin,wî zêde ji didanî hole bi zanebûne xwe re.Piştre ku hatibû wir û li wir hinekî mabû û di zanebûne xwe de hinek bi pêş ve çûbû, êdî ne weke faqayakî lê dihata meyîzandin.Ew zû

bilind bû bû. Piştî Meleyê Cizirî, gahabû rehmeta xwe, êdî ew zû derketibû pêş. Piştre bixweze, ew li dewsa wî mabû. Her çend ku hinek mirovên bi zane ku piştî meleyê Cizirî re, ku bi zanebûne re xwe derkevîne pêş hebû ji, û hinek derketibûbûne pêş ji, lê dise navê Mihamed derketibû pêş. Hinek sedemên vê yekê hebûn. Sedeme pêşî, ew bû ku ew bi meleyê Cizirî re mabû. Sedeme duyemîn ji, ew bû ku ew bi meleyê Cizirî re hatibû wir û piştre ji li wir mabû. Sedemeke dî ji, divêt ku mirov bi zanebûne wî re bêne ser ziman. Bi vê yekê re, hinek sedemên dî ji hebûn. Ew, dema ku hatibû wir, ne tenê weke faqayakî ku xwe fêr bike hatibû. Ew ji xaynî vê yekê ji, weke zanistekî ji hatibû. Ew serê wî ne vala hatibû. Ev yeka ji, di demeke kin de, bûbû temenê mazinbûna wî û bilind bûne wî di zanebûne de û di medrese de. Mihamed, dema ku têt Cizîre bota, hingî, bi Meleyê Cizirî re têt wir. Piştre ku Meleyê Cizirî ji digihê rehmeta xwe ji, ew li nig wî ya. Piştre ji, ew ji medrese Sor ne vaqatihê. Li wir, di demeke ku kin de, têt zanîn ku ew çend xwedî zanebûne û bifahma. Bi vê yekê re, di demeke ku kin de, bi zanebûn û fahmbûne xwe re derdikeve pêş. Ew, dema ku têt wir, hingî ne zêde mazina. Lê piştî ku têt wir, weke mazinekî di nav faqayên li medrese sor de, bidest fêrkirine dike. Ev yeka wî mazin derxê pêş. Mihamed, her weha bi aqilê xwe re derdikeve pêş. Piştre ku her weha derdikeve pêş, êdî hin bi hin hem di nav civatan de û hem ji di nav mirovên de bahsa wî têt kirin. Ev bahskirin, wî derdixe pêş. Lê tişte ku temenê vê derdixistnê pêş çêdike ji, ew zimanê wî yê xweş û xweşik a. Ew xweş û xweşik gotin û vegotine wî ya. Bi vê yekê re, ew her dayîmî xwendin û nivîsandine wî ya ku ji aliyê alimên li dore wî ve têt dîtin ji bû. Herweha ev derdikeve pêş. Ew bi vê yekê re, mirov kare bêje ku weke zanistekî têt dîtin. Lê tişte ku wî di nav xalkê de dike zanistvan ji, ew helbestmendîye wî bû. Zimanê wî bi helbestî bû. Dema ku digot, weke ku helbesteke ji yên li dore xwe re bixwene dibû. Bi vê yekê re, ew gotinên ku wî zimanê wî derdiketin ji di nav mirovên zane de diman. Di aqil wan de diman. Her weh ziman û xweşgotin, ji mihamed, demeke wî ya derketine diafirene. Pişte, ya ku vê demê mazin dike û wî weke zanistvan derdixe pêş ji, pirtûka wî ya pêşî bû. Divirde, divêt ku mirov bihêz bêje ku mihamed, piştî pirtûka xwe ya pêşî, hinekî nivîsên din ji, ku biqasî wê pirtûka wî mazin û biqadr nivîsandîn. Dema ku mirov li pêvejoyên pêşketina wê dimeyîzenê û mirov pêşketinên bi wî re şirovedike, mirov digihê vê têgihîştinê...

Mihamed, di zanebûne de, xwedîyê hizreke ku mazina. Xwedîyê hizreke ku ji jiyane bidest dixwe ya. Xwedîyê hizreke dîrokê ku ji jiyandinê

bidest dixe ya. Her weha divêt ku mirov nêzîkatîye wî bêne ser ziman. Ew ne xwedîyê hizreke ku ji jiyane qut a. Ew, xwedîyê hizreke ku bi jiyane re ya. Dema ku ew li jiyane dimeyîzenê, di wê têngiştinê de ya ku mirov kare di derbarê jiyane de bigihenê hizreke jiyane a mazin. Ew di wê bawerîyê de ya ku mirov kare jiyane fahmbikê. Lê li gor wî, ji ber ku zanebûne baş û rast û mazin çêbibe, divêt ku mirov xwe bigihenê tasteqîniyê. Ew di hizre xwe de cihê mazin dide bêja 'rastteqîniyê'. Li gor wî têngiştine haqiqat, bi xwe re wê fahmkirin û têngiştine jiyane bêne. Mihamed, li ser rê û pêkên ku xwe gahandina rastteqîniyê ji bi hinek rê û rêbazan şanî mirov dide. Lê dema ku mirov mirov li ser hizre mihamed hizirî, divêt ku mirov ji bîr neke ku temene hizre wî, li ser bêjeyeke rastteqîniyê ku bi hizir û dil re were fahmkirin û têngiştinê ya ji. Bi vê yekê re, mihamed, girîngîyê dide xweza yê. Ew li hinek teybetîyên mirovan, di xweza yê de digerihê. Ji ber vê yekê ji, xweza di hizre wî de mazin û girînge. Xweza, xwedîyê cihê ku teybetê di hizre wî de. Bi bêja rastteqîniyê re, ew dixweze ku hinek rastîyan bi mirovan bide fahmkirin. Li ser vê yekê ji, pir di hizirê û têne ser ziman. Di hizire ku têne ser ziman de, bi têngiştinê wê hizre re dixweze zanebûne çêbike, û xweş û xweşik gotina wê hizre re ji, dixweze rastteqîniyê ji dil ji bide fahmkirin. Bi hizre wî dil dibînê. Lê li gor wî dil, bi rastteqîniyê re wê baş têngiştinê, fahmbike û bibînê. Bi vê yekê re, mihamed, zanebûne û têngiştinê ji, ji hestan dûr şîrove neke. Mihamed, bixwe ji, mirovekî hestîyar bû. Di serê xwe de xwedîyê hizreke ku mazin bû. Bi vê yekê re ji, di serê xwe de, li ser hizrên di serê xwe de safî bû. Ji ber ku vê yekê bû ku dema ku di axift ji xwe û hizre xwe bi bawer di axift. Bi bawer tanî ser ziman...

Mihamed, piştî ku ji mizgefte mîr derdikeve, êdî ew ji bi mele Silêman re dike ku were medrese. Di serî de wî di serê xwe de kiribû ku were. Lê piştê ku wî kare xwe kiribû, êdî mele Silêman ji xwe pêre amede kiribû. Piştrî ku her weha amedekarîye xwe dike, êdî piştê ne bi gelekî re têt ku were medrese. Lê dema ku di meşê û têt ji, bi hizre. Di serê xwe de, ka li ser çî di hizre, pir di hizre. Di serê xwe de pir kur diçe. Mele Silêman ji dema ku ew têt di rax wî de ya. Lê weke ku heya wî ji wî nebe di rê de têt. Ew di serê xwe de ne li wir e. Di serê xwe de li ser tişte ku li ser di hizirî bi hizir bû. Mele Silêman ji, farq kiribû ku Mihamed herweha bi hizire. Lê belê, wî ti gotin di wê heyeme de ne digotin. Weke ku ne xweze wê hizirkirine xira bike, di rewşe xwe de dimeşî. Mele Silêman ji, bala wî, weke ku li ser Mihamed bû. Carna, di meşê de, hinekî serê xwe

di zîvirand û dikir avirên xwe bibe ser Mihamed.Lê tenê ev yeka dikir.Ji vê pêve tiştekî dî ne dikir.Ti gotin ji deve dervediketin.Ew ji, di wê rewşê de, bi bêdeng bû.Weke ku ew ji wê bêdengîya Mihamed hevpar bike bêdeng bû.Dema ku di meşê de dîtîbû ku wa mihamed bi bêdenge, êdî wî ji deynekirîbû.Lê avirên wî li ser Mihamed bûn.Dibêt ku di wê heyeme de gotinek ji deve Mihamed derketibena, ew ji wê di cih de ketina axiftine de.Ew, her weha disekinî.Weke ku li hamane bû.Weke ku li hamane bû ku mihamed tiştek gotibena, êdî wî ji tiştek gotibena.Lê deng ji Mihamed dervediket.Mihamed, bi bêdeng dimeşî di riya xwe de.Her weha wê rewşa wan berdewam kir, haya ku gahana ber medrese Sor.Piştî ku gahana ber medrese sor, êdî mihamed serê xwe rakir û li pêşîya xwe meyizend.Lê dise ti lavz jê derneket, haya ku ketina hawşa medrese de, bêdeng meşîn.

Mihamed, bihizir bû.Di serê wî de, tişte ku li ser pir ew li ser dihizirîn hebûn.Ew di serê xwe de kur û dîr çûbû.Mele Silêman ji, her ku di rax wî de dimeşî ji, haya ku gahabûbûna Medrese deng ji wî derneketîbû.Piştî ku gahana Medrese Sor,bi hev re ketine hundur de.Piştî ku ketine hundur de, êdî bûhûrtina hundir û li hundur li hevdû rûniştin.Di wê heyeme de, li medrese, hinek faqa ji hebûn.Ew ji bi hevîrdore ve diçûn û dihatin.Piştî ku Mihamed û mele Silêman ketine hundur de, êdî di nav wan de ji, tevgerek çûbû.Piştî ku Mihamed û mele Silêman ketine hundir de, ew ji hatin û li dore wan bûna kom.Piştî ku Mihamed û mele Silêman bûhûrtina hundir, êdî ew ji bi wan re bûhûrtina hundir di wê heyeme de.

Lê mihamed, pir bi hizir bû.Di serê wê de hinek hizir hebûn.Mihamed û mele Silêman ji dema ku bi hev re bûhûrtîbûna hundir ji, deng ji wî derneketîbû.Piştî ku bi hev re hinekî rûniştin, êdî piştî Mele Silêman û Mihamed rabûn ku xwe ji bo mêje êvarî amede bikin.Piştî ku rabûn, êdî ew faqihên ku li wir ji bi wan re rabûn û dise di nav xwe de bidest çûn û hatine kirin...

Mihamed û meleyê Cizirî, bi hev re dema ku ji hasate bi rê ketin.Hingî rewş Meleyê Cizirî ne xweş bûbû.Meleyê Cizirî, piştî ku tenê Cizîre bota, piştî, bêhtir xira dibe.Lê dema ku digihine Medrese sor, êdî rewşa wî bi xirabi derdikeve ber çavan.

Mihamed, di rê de gahabû keşe Tuma û bi hev re riya xwe kirîbûbûna yek, haya ku hatîbû bûna Cizîre bota.Herdûkan bi hev re rêvanîyeke baş û bê pirsgirêk, haya ku hatîbûbûna Cizîre bota bûhûrand bûn.Hingî di serê Mihamed de, xwe gahandina Cizîre bota weke hizreke mazin

bû.Dema ku wî xwe gahanda Cizîre bota, wê xwe gahand bena gelek zanistan ji. Ji xwe wî xwe gahand bû Meleyê Cizirî.Bi hev re, di nîvê rê de, wan xwe gahand bû hevdû û bi hev re meşîbûn.Mihamed, ji bo vê yekê ji pir bi dilxweş bû.

Keşe Tuma ji, dema ku di rê de gahabû Mihamed, hingî, êdî riya wan bûbû yek.Keşe Tuma, hingî,wê hatibena Cizîre bota.Li Cizîre bota hingî ji, filah hebûn.Li dore wî filah hebûn.Hinek dêrên wan ji hebûn.Keşe Tuma, wê hatibana û ewder ti dîtibana.Piştî ku bi Mihamed gahabû hevdû, êdî bi wî re riya xwe kiribû yek.Mihamed û keşe Tuma, piştî ku riya xwe kiribûbûna yek, êdî bi hev re meşîbûn.Piştî ku hatibûbûna Cizîre bota, li navende, Mihamed, bi meleyê Cizîr re çûbû Medrese Sor û Keşe Tuma ji, çûbû ku xwe bigihinê dêre.

Li Cizîre bota Çûn û hatina mazin hebû.Mirovên ku diçûn û dihatin, gelek bûn.Keşe Tuma ji piştî ku hatibû wir, êdî li wir mabû.Weke demeke bû ew ji li wir bû.Li wir, cihê ku lê mabana hebû.Miirrovên hevirdore, alî hevdû dikirin.Li hevirdore Filah ji hebûn.Piştî ku Keşe Tuma ji Mihamed û wan vaqataha bû, êdî piştire, ew ji çûbû û xwe gahand bû mirovekî ku wî li nig wî mabana.Li wir, ew mirovê ku wî, wê xwe gahand bena de ji, Navê wî Hana bû.Hana ne mirovekî ku ciwan bû.Navserî xwe bû.Weke keşeyekî ji lê dihata meyîzendin.Hana, Ji herêmê bû.LI hinek gundên filahan, yên li herêmê, wî keşetî ji dikir.Lê di wê heyeme de, ew ji li wir diman.Cihê ku Hana lê dima, ne li navende bû.Gundek bû.Lê, ne gundekî ku ji Cizîre bota dûr bû.Weke kêlkêkê ku bi meşê, mirovan karibû ku ji navende Cizîre bota xwe bigahanda wir.Her weha jê ne dûr bû.Dema ku Keşe Tuma têt wir, êdî digihê hana û bi wî re diçe.Keşe Tuma ji, dema ku digihê Hana hinekî kêf xweş dibe.Dile wî ji xweş dibe.Hana ji, her weha dema ku keşe Tuma dibînê, êdî kêfe wî xweş dibê.Piştî ku digihina hevdû, êdî bi hev re hinekî di navende Cizîre bota de ji xwe re bi hev re digerihin.Piştire hana, keşe Tuma bi xwe re dibe û xwe digihenine rawastgahaka ku ew di wê heyeme de lê dima.Wê li wir hinekî xwe rehet kiriban û piştire wî ketiban rê de û wê çûban.Hana wê keşe Tuma bi xwe re biribana malê.Lê mala Hana ji ji wir dûr bû.Divîbû ku hinekî ji navende derketiban û hinekî meşîban di ber Dicle yê de bi alîyê rojhilat de.Dema ku meşîn ji, weke qadareke, wê meşîban.Piştire wî gahaban gundekî ku jê re Midih dihata gotin.Hana ne bitenê bû.Hinekî havelên wî ji hebûn pê re, di wê heyeme de.Ew ji li rawastgahe diman.Ew jiYahko û Kafro bûn.Yahko û Kafro ji, mirovna ku ne ciwan bûn.Herdû ji, mirovna ku li ser xwe bûn.Rêze

mirovan ji wan re hebû. Lê yê ku ji wan maztir bû ji, Hana bû. Hana ji herdûkan ji maztir bû. Rêze Yahko ji û Kafro ji ji wî re hebû. Keşe Tuma ji dema ku gahabû wî, rêze xwe jê re dabû nîşandin. Hana, dema ku mirov lê dimeyîzend, mirov di dît ku ne mirovekî bêzan bû. Her weha dihata xuyakirin. Keşe Tuma, dema ku gahabû Hana, êdî Hana ew bi xwe re hilda bû û biribû nig Yahko û Kafro. Di wê dema ku gahabûbûna hevdû û dimeşî ji, di rê de ji xwe re bi hev re diaxiftin ji. Keşe Tuma bahsa riya xwe ji Hana re dikir. Çûbû kudere û li kudere mabû, ji wî re bahs dikir. Hana ji, carna jê dipirsî û carna ji di ma sekinî û lê dihisand. Keşe Tuma, dema ku gahabû Hana, bidest axiftinê kiribû. Weke ku gelek tiştên ku ew ji wî re bêje hebin, tevdigerehe. Piştî ku Keşe Tuma gahabû Hana, êdî piştire, ne bi gelekî re, bi meşê re herdûk ji digihina rawastgaha ku yahko û Kafro têde bûn. Dema ku digihina wir, êdî piştire, silavê didina hevdû û li hevdû dirûnihin. Ku li hevdû dirûnihin, êdî hinekî bêhne xwe ji berdidin. Piştî ku hinekî bêhne xwe berdan, êdî piştire, wê katiban rê de û çûban malê..

Mihamed, bixwe ji, dema ku ew hatibûbûna wir êdî çûbûna Medrese Sor li wir mabûn. Mihamed, dema ku gahabû Cizîre bota, hinekî weke ku bikêf bû. Lê dema ku dîtibû ku her weha rewşa Meleyê cizirî xirabû, êdî ew ji bidî êş bûbû. Piştire ku Meleyê Cizirî ji, gahabû rehmeta xwe, êdî bi tememî dile wî ji êşehe bû. Piştire êdî ew b êşe wî re mabû. Lê piştî wî re, Mihamed ji medrese sor ne vaqataha bû. Piştire, wî jiyana xwe li wir berdewam kiribû. Dile wî ranegirtibû ku piştî wî re, di wê heyeme de ji wir bi vaqatihê. Ji ber vê yekê ji, ew li wir mabû. Li wir bidest xwandine xwe kiribû. Li wir mazin bûbû û bilind bûbû. Li wir wî rêze xwe mazin kiribû. Li wir, wî jiyana xwe re avakiribû.

Mihamed, piştî ku Bi mele Silêman re ji mizgefte Nebî Nuh hatibû medrese sor, êdî piştire ku hinekî ji xwe re bi hev re rûniştibûn, bidest amedekirina mêje êvarî kiribûn. Mihamed ji û Mele Silêman ji, zanibûn ku wê we şevê diwan li qasre mazin hatibana avakirin. Wê zanistên mazin hemûk ji wê li hevdû bicivîya ban. Ew ji di serê wan de hebû ku çûban wir. Mele Silêman ji, ji zanistekî ku mazin dihata hasibandin. Mihamed ji, her weha mazin bûbû. Ew ji derketibû pêş û êdî hêdî hêdî navê wî ji derkete pêş di nav civatan de û di nav xalkê de. Her weha navekî wî ji hebû. Di wê dema ku ew li Cizîre bota mabû de, hingî bêhtir navê wî hatibû hiskirin di nav zanistan de. Piştî ku wî, pirtûka xwe ya pêşî nivîsand bû ji, êdî bêhtir hatibû naskirin. Mihamed, di jiyane xwe de û di hizir û zanebûne xwe de, li Cizîre bota, ketibû pêvejoyeke dî de. Her

weha divêt ku mirov wê pêvejoye baş şîrove bike û bêne ser ziman. Ew pêvejoye ku wî derdixe pêş. Hizre wî bi mirovan dide naskirin û erêkirin. Mihamed. Dema ku li malê bû, li nig seydeyê xwe, bi zanebûne xwe re hinek derketibû pêş. Lê ne weke wê pêvejoya ku li Cizîre bota bû. Ew pêvejoye li Cizîre bota, li ser ast û temenê mazin bûn û zanebûne bi pêş ketibû. Her weha derketibû pêş. Di wê pêvejoyê de, mihamed, weke ku ji nû ve were dinyê lê hatibû. Aqile wî mazin bûbû. Aqil wî di nav xalkê de dihata zanîn. Bi vê yekê re derketibû pêş. Hizre mihamed, li Cizîre bota, digihê asta hizre zanistekî ku mazin. Bi vê yekê re, ew ji dibe zanistvanekî ku mazin. Dema ku mirov Mihamed şîrove bike, divêt ku mirov hinekî wî mazin şîrove bike. Bi wê mazinbûne re, ku mirov vê pêvejoye', ya pêşketine wî ji baş û qanc şîrove neke û fahm neke, hingî, wê fahmkirin ji kêmbê. Bi vê yekê re, divêt ku mirov mazin şîrove bike. Aqil, hertimî hinekî pêvejoyên pêşketinê di xwe de jin dike. Ew pêvejoyên pêşketinê ku newine fahmkirin ji wê pêşketinê ji, zêde newê fahmkirin. Wê têgihîştineke ku mazin ji çenebê. Bi vê yekê re, divêt ku mirov, xwe bigihîninê têgihîştineke ku mazin. Dema ku her weha mirov xwe gahanda têgihîştineke ku mazin, hingî, wê mazin pêşketinê çebibe. Mihamed, dema ku mirov her weha demên wî yê li Cizîre bota şîrove dike, mirov dibînê ku wî xwe gahandîye têgihîştineke ku mazin. Bi vê têgihîştine re, mazinbûn bi xwe re çêkirîye. Mazinbûna ku wî bi xwe re çêkirîye ji, li ser temenê zanebûne û pêşketine têgihîştinê ya. Dema ku mirov divirde, bi mihamed re, zanebûne şîrove dike, mirov hinekî xosletan dibînê. Ji ber vê yekê ji, ew zanebûne bi wî re divêt ku mirov hinekî li ser pêşketine wê bi sekinê. Ji ber ku ev yeka, bê fahmkirinê ji, girînge. Dema ku ew xosletên zanebûne wî newina fahmkirin, wê ew ji bi tememî baş û qanc newê fahmkirin.

Mihamed, di zanebûne xwe de, xwe gahand bû astaka ku bilind. Wî xwe gahand bû astaka ku mazin. Dema ku mirov li wê zanebûne wî dimeyîzenê, mirov di wê zanebûne wî de, hinek xosletên ku mirov dibînê divêt ku bêne ser ziman. Di serî de, dema ku mirov li mihamed û jiyane wî di meyîzenê, mirov dibînê ku ew bi bawer jin dibê. Bi bawerîyeke ku têde zanebûne heya jin dibê. Mihamed, temenê jiyana xwe ya bawer, li ser hizir avadike. Bi hizir, bi jiyana xwe re, bawerîye xwe mazin dike. Her weha, dema ku mirov bi mihamed re bawerîye wî şîrove bike, divêt ku mirov bi pêşketine zanebûneke re şîrove bike. Bawerî, zanebûn û hizir, di serê mihamed de, bi hev re jin dibin. Bi vê yekê re di serê xwe de di hizire xwe de, li rastteqînîyê di gerehe. Di serê mihamed de, hizreke ku

xwe 'bigihine rastteqîniyê' heya. Ew hizir ji, bihinek awayan xwe dide der. Dema ku mirov li wî û jiyane wî dmeyîzenê, mirov vê yekê dibîn û têdighê. Têgihîştinê bi wî re divirde, dema ku mirov şîrove kir, mirov nikare ji bêja rastteqîniyê dûr şîrove bike. Ew dema ku di serê xwe de li rastteqîniyê digerehe, hingî, di serê xwe de, xwe gahandiyê têgihîştineke ku bizanebûn. Bi wê têgihîştinê wî re; hizre rastteqîniyê, bi wî re, bihizire û mazin heya. Hizre Mihamed, lêgerinêkeke mazin di temenê hizre xwe de bi bêja rastteqîniyê re di pareze û têne ser ziman.

Dema ku li medrese an ji li civateke di nav komeke di rûnişt ji, ku hizre xwe tanî ser ziman ji, ew hizre rastteqîniyê ya di serê wê de bû, wî tanî ser ziman. Li ser wê rastteqîniyê mazin tanî ser ziman. Ol û hizir, bi hev re di serê wî de, nêzîkatîyê rastteqîniyê çêdikir. Bi vê yekê re, dema ku mirov nêzîkatîyê Mihamed ya olî ji şîrove dike, mirov bi nêzîkatîyêke re ru bi ru dimene. Ew nêzîkatî ji hizire. Hizir, di nêzîkatîyên wî de mazin bicihe. Di fahmkirin û têgihîştinê de hizir, ew mazin dibînê. Li ser hinek nêzîkatîyên zanistanvanên demê, yên ku di gotin ku 'mirov dikare bi tememî xwe bi hizir re bigihinê hinek rastîyan', Mihamed ji, bi nêzîkatîyê xwe di got ku 'mirov kare xwe bihizir bigihinê têgihîştinê rastteqîniyê. Ku mirov karibe xwe bigihine têgihîştine rastteqîniyê, wê çaxê, kare xwe bigihine ji *hinek rastîyan* zêdetir ji..'. Gotine 'hinek rastîyan', a wê demê bû û di deve pir zanistan de bû. Ibnê Sîna ji di hizre xwe de li wî sînori bû. Lê Mihamed di serê xwe de li wî sînori binîqaş bû. Dema ku di nav mirovan de, di axift ji, herweha tanî ser ziman. Nêzîkatîyên wî, li ser temenê dana fahmkirin û têgihîştinê bûn. Bi vê yekê re, ew tevdigerehe. Mihamed, gelek caran mele Silêman re ji, li ser hizir û rastteqîniyê axiftîya. Pêre daya û standiya. Bi vê yekê re, hizre wî hilda ya û pê hizre xwe ji mazin kirîya. Li medrese sor ji, carna ku di nav faqayan de dirûnişt û ji wan re diaxift ji, weke gotineke fêre, ji wan re di got ku 'hiş û hizir' bi hev re wê kê ku win bigihine têgihîştinê. Her weha ji wan re digot. Bi vê yekê re ji, ji wan re di got ku 'divêt ku win qiymete bidine fêrkirinên xwe, da ku win pêde herin'. Wî di qiymet dayîne de, hişmedîyêke ku mirov bi pêş dixê di dît. Ji ber vê yekê ji, pir ji li ser vê yekê di sekinî. Hizre mazin li ser vê yekê tanî ser ziman. Hiş û hîs, bi Mihamed re, mazin bi wate bûn. Li ser hiş di sekinî. Ew bixwe ji xwedî yî hîseke ku mazin bû. Dema ku diaxift ji ew hîs dide der. Mirovên dore wî ji, ew hîse wî, jê di girtin, dema ku lê dihisandin. Ew bixwe, hişê wî mazin bû. Bi vê yekê re, di nav faqayan de ji, hinek nêzîkatî ji derdixistinê pêş, weke hinek nêzîkatîyên fêrkirinê. Bi bîrkirin û di aqil de

hiştin, ew bi bi faqayan re pir li ser disekinî.Ji wan ev yeka dixwest.Hinek faqayên wî hebûn ku careke tişteke xwandiban, weke ku xwendin, di serê xwe de dihiştin.Ew derdixistine pêş. Di nav faqahan de û an ji di nav civatên ku di medrese de li dore wan digaha hevdû de, ew didana axiftin.Bi vê yekê re, ew dikirina weke minaq.Mihamed ji, hinek xosletên wî yên mazin hebûn.Wî ji carna ku tişteke xwandibena, weke ku xwendî di serê xwe de digirt.An ji carna ku hiskiribana, çawa ku hiskirirîya, her weha wilo di serê wî de dima.Bi vê yekê re, têgihîştin ji, pêre mazin bi pêşdiket.Dema ku mirov hiskir, weke ku mirov hiskir ku mirov di serê xwe de hişt, hingî mirov di têgihîştine xwe de ji, hinek pêşketinan dide çêkirin.Têgihîştin, bi fahmkirinê ya.Lê divêt ku mirov bi wê fahmkirine re, farqkirin û hîskirinê ji jibîr neke.Ji ber ku farqkirin û hîskirin ji, di têgihîştine de weke hinek xosletan ne.Farqkirin, divêt ku mirov hinekî bihizir fahm bike.Pêre ji, divêt ku mirov hinekî li ser dîtîne ji bisekinê.Lê divirde dîtî, ne tenê bi serê xwe heya.Dîtî divirde, bi hizir re hatîya hunandin.Ew dîtîna bi hizir re hatî hunandin ji hin bi hin di serê mirov de têgihîştinên dide çêkirin.Careke tişteke tenê bîre mirov.Tiştê ku hata bîre mirov ji, bi hiş tê bîre mirov.Dema ku bi hiş hata bîre mirov, hingî, têgihîştin çêdibe. Bi bîrkirina bi hiş, têgihîştinê bi xwe re tene di serê mirov de.Mihamed, di têgihîştinê vê yekê de bû.Ji ber vê yekê ji, pir li ser vê yekê di sekinî.Di nav faqahan de, dihata gotin ku wî carna di got ku ' bi hiş bin '.ev bêja bi hiş bin, di temenê xwe de, hizreke ji tene ser ziman.Dema ku mirov li ser hizre dihizire, hingî, mirov digihe hizre têgihîştinê.Bi vê yekê re, carna di hata gotin ku wî di got ku ' rastî, ne yeke tenê ya, geekin.Ku rastî bi têgihîştin hatina fahmkirin, hingî, mirov wê gihê rastîya rastteqîniyê '.Herweha bêja rastîya rastteqîniyê, divirde, bi wate têt ser ziman.Weke ku di hundurê xwe de,gelek hizir û nêzîkatîyan di pareze têt ser ziman.Mihamed, di serê wî de bêja rastîya rastteqîniyê, mazin bicih bû.Xwedîyê wateyeke mazin bû.Rastteqîni, di serê wî de, bi hizreke mirovî û gerdunî re hebû.Bi vê yekê re mazin dihizirî û dixwest ku bide hizirandin.Her weha xwedîyê hizreke ku mazin bû.

Mihamed û mele Silêman, bi hev re ku ji mizgefte Nebî Nuh hatibûbûna medrese, li wir hinekî ku mabûn, pêre kara xwe kiribûn û li bendî mêje asrê sekinî bûn.Piştî ku mihamed û mele Silêman hatibûbûna wir, êdî bi hev re çûbûbûna wê mezele ku Meleyê Cizirî tede hatibû bû bicih kirin û li wir rûniştibûn û bi hev re hinekî dan û standin kiribûn.Demeke dirêj, her weha li hevdû rûniştî dimênin.Mihamed, di

wan demên ku bi Mele Silêman re di axift ji, hinekî weke ku bizir bû. Ji xaynî wê hizirkirina axiftine di nava wî û Mele Silêman de, weke ku hinek tişt di serê wî de hebûn û li ser wan dihizirî. Carna ku li nava çavên Mele Silêman dimeyîzend ji, dimeyîzendine wî de, weke ku çavên wî li derne dî bin bû. Her weha di serê de xwe, ka li ser çî dihizirî, ew ji li ber çavên wî bû. Her weha dihata xuyakirin. Mihamed û mele Silêman, weke qadareke li hevdû her weha dirûnihin û di nav xwe de diaxivîn. Piştîre ku dema mêje ji têt, êdî bi ev re dirabin û diçîna dervî mezele ku kara xwe ya mêje bikin. Di wê demê de, li wir faqa ji hebûn. Dema ku ew derketina dervî mezele, êdî dîtin ku wan faqa ji, wê diçin û ten. Ew ji amedekarîya xwe ya mêj dikin. Piştîre ku weke qadareke amedekarî hata kirin, êdî piştîre hatina cihê ku wê lê li mêj bikin. Dema ku hatina wir, êdî çavên faqayan li ser herdûkan bû. Mihamed ji, çavên xwe birina ser Mele Silêman ku li pêşîyê mêj kê. Piştîre ku her weha mihamed ji çavên xwe birina ser Mele Silêman, êdî Mele silêman ji derkete pêş û bi hev re bidest mêje kirin. Piştîre ku bidest pê kirin û ku piştîre qadareke re ku bidawi kirin, êdî piştîre, mihamed û mele Silêman bi hev re di nav faqayan de li hevdû rûniştin û hinek bi hev re û ji wan re axivîn. Faqayên dore wan ji, bi bal heya xwe dide ser wan di wê heyeme de. Mihamed ji û mele Silêman ji, dû mirovên ku zane bûn. Du mirovên aqilê wan mazin bû. Aqilê ku di serê wan de mazin bû. Mirovên ku wan nasdikir û yên li dore wan ji, her weha ew nasdikirin. Herdû ji, dû mirovên ku zanist bûn. Herkesekî ji her weha li wan dimeyîzend.

Piştî ku her weha weke qadareke li hevdû rûniştî man, êdî piştîre bi hev re kirin ku rabina ser xwe ji cihê xwe. Piştîre ku her weha kirin ku rabin, êdî faqa ji rabûna ser xwe. Lê mihamed û mele Silêman, piştî ku faqa çûn ji, li hevdû rûniştî man. Li nig hevdû man. Ew hinekî dî ji bi hevdû re axivîn. Piştî ku her weha hinekî dî ji li hevdû rûniştî man, piştîre, mele Silêman rabû ser xwe û mihamed ji bi xwe re rakir ku bi hev re herine malê. Mihamed, dema ku mele Silêman, her weha ew rakir, êdî wî ji ne got ne û bi hev re dana rax hevdû û çûn. Bi hev re çûne malê. Piştî ku çûne malê, li malê ji weke qadareke li hevdû dirûnihin. Piştîre ku dem ber êvarî, êdî careke dî têne medrese ku li mêj bikin. Piştî ku çûn û piştîre herweha careke dî hatina medrese ji bo mêje, êdî piştîre li medrese ku dema mêje têt, mêj dikin û piştîre careke dî têne mala mele Silêman. Wê care ji dema ku têt, weke demeke dimênin. Lê wê care ji zêde ne mênin. Wê care, kara dikin ku herina qasre. Li qasre wê civata mazinan li dar bikeve. Ew ji mazin bûn. Ew ji mazin dihatina hasibandin. Dema ku ew

ne çûban, hingî, çenedibû. Dema ku her weha civata mîr ava dibe, hingî, civat ji mirovên navserî xwe û mirovên zane pêk têt. Civateke ku xweş û mazin li dar dikeve. Ji xaynî mirovên navserî xwe û zane, hinek mirovna ku dengê wan ji xweşa, li civate cih digirin. Cihekî wan yê teybet heya di civatan de. Qadrekî wan ji heya. Dema ku civatek li dar bikeve û ew têde ne bin. Hingî tehma wê civatê ji zêde ne bê. Ew dengbêj ji, dema ku têne civate û ku lê dirûnihin, êdî piştire bi wê dengê xwe yê xwe re, dilê mirovan xweş dikin. Ji deve wan, ne tenê kilem an ji qasidê têne gotin. Her weha di hinek destenên xalkê de ji bi wê zimanê têne gotin. Lê axlabe ji, yên dengbêj, di civate de, bi wê dengê xwe yê xweş didina ber hevdû. Dema ku didine ber hevdû ji, hingî, pir xweş dikin. Hingî civat xweş dibe.

Mihamed û mele silêman, li malê ku hinekî dimênin, êdî piştire careke dî, ji malê derdikevin ku herina civate mîr li qasre. Civate mîre bota, dema ku dibû demên êvarî mazin li dar diket. Lê gelek mirov digahana hevdû. Mirovên ku digahana hevdû ji, mirovna ku zane bûn. Mîre bota di nav wan mîrovên zane de, li ser civate dirûnişt. Dima ku dirûnişt ji, bala mirovan hemûkan ji, bi hey li ser wî bû. Lê bala wî ji, li ser mirovên li civate wî bû. Mirovên li civate wî, mirovna ku zane û navserî xwe bûn. Mirovên navser, mirovna ku pîr û zane ne. Gotina wan, di nav xalkê de mazin têt pêşwazîkirin. Li wan û gotina wan mazin têt hisandin. Dema ku ew axivîn, mirovên ku li dore wan, li wan bi bal li wan dihisênin. Gotina ku ji deve derdikeve ji, bi rêz û hûrmet tê pêşwazî kirin. Bi vê yekê re, divêt ku mirov mirovên ku navserî xwe, mazin û zane û bi rêz û hûrmet şîrove bike. Bi vê yekê re, divêt ku mirov wan, weke astaka ku mazin di nav xalkê de şîrove bike. Weke astaka zanebûne, divêt ku mirov wan şîrove bike.

Mele silêman ji divêt ku mirov her weha şîrove bike. Ew ji mirovekî ku mazin bû. Zane bû. Zanebûne wî mazin bû. Mirovan li gotina wî dihisand. Mîr ji, li gotina wî dihisand. Di nav xalkê de, piştî ku bave wî Mele şerîf, digihe rehmeta xwe piştire, êdî ew derdikeve pêş. Her weha êdî navê wî tî bihistin. Ji xwe, ew ji mazin bû. Lê ku mirov tenê mazin bûne wî ya di nav xalkê de, bi vê yekê re şîrove bike, hingê, wê di şîrove mirov de, kêmesî derkeve hole. Ji ber ku her weha ne bêt, divêt ku mirov wî û xosletên wî ji li ber çavan bigire. Ew bixwe ji, bi xosletên xwe re, li pêş bû. Bi zanebûne xwe re, pir li pêş bû. Navê wî, bi zanebûne wî re, piştire, mazin derdikeve. Dema ku mirov wî şîrove bike, divêt ku mirov vê yekê baş û qanc bêne ser ziman. Di nav xalkê de, ji bo wî dihata gotin ku

wî ji bave xwe, bû zanebûne xwe re zêdetir kirîya. Dema ku ev gotin ji bo wî dihata gotin, hingî, pêre, ji bo wî gelek şîrove ji dihatina kirin. Ew mirovekî ku mazin bû. Mirovekî zane bû. Zimanê wî ji gotinê re xweş bû. Dema ku di nav mirovan de dirûnişt û di got, hingî, dikir ku mirov lê şaq bimenin. Bi vê yekê re mirov kare bêje ku li pêş bû. Gelek caran, di civate mîr de, ku mafê axiftinê dihata wî û diaxift, hingî dikir ku mirov lê şaq bimênin. Mîre bota ji, li ser wê xweşgotina wî, gelek caran di nav civate xwe de, wasfê wî da ya. De ne, dema ku mîre bota di nav civate xwe de, wasfê hinekan da, hingî navê wan mazin derdikeve. Hingî di nav xalkê de mirov gelekî bahsa wan dikin. Bi vê yekê re, dema ku ew ji bi zanebûne xwe re di nav xalkê de, xwe didine nîşandin, hingî, êdî rêzeke mazin ji bo wan di serê mirovan de çêdibe. Bi vê yekê re, divêt ku mirov mele Silêman mazin şîrove bike. Zanebûne wî, mazin bû. Bi zanebûne xwe re, di nav xalkê de hertimî diaxift. Bi vê yekê re derdikete pêş. Lê dema ku her weha mirovên weke mîr ji, hem ku di civate xwe de û hem ji di nav xalkê de, wasfê wan didan, êdî ew maztir dihatina naskirin. Navê wan mazin derdiket. Bêhtir dihatina naskirin. Bi vê yekê re, divêt ku mirov bahsa wî bike. Vêce, dema ku her weha civate mîr li darketibena û ew ne li wir li nav bena, wê bihatana pirsîn ku çime ew ne li wir in û li nav civate ne. Dema ku ew di wê demê de, ne li wir bena, hingî wî ji nave mîr bihatana pirsîn. Hingî, wê bihata pirsîn ku cime ew dihatîye civate mîr. Mîr ji, divêt ku hinek bersiv di wê heyeme de bidana mirovan. Lê di wê rewşê de, çi bersiv ji bihatana dayîn ji, dise wê piştî her bersive, bihatana pirsîn ku çime ew ne hatîya. Ji ber ku ew mazin bû. Mirovên mazin li berçavin. Çavên mirovan li ser wan e. Li ser Mele Silêman ji her weha çavên mirovan bi bal hebûn. Bi vê yekê re, divêt ku mirov, weke gotineke ji bêne ser ziman, ku mihamed ji, weke mele Silêman, bizanebûne xwe re êdî derketibû berçavan. Êdî bala gelek mirovan li ser wî ji bû. Piştî ku hatibû Cizîre bota, ew careke di weke ku were dinyê lê hatibû. Ew nû hatin ji, bi zanebûne bû. Bi mazinbûna aqil bû. Mihamed, piştî ku Meleyê Cizîrî gahabû rehmeta xwe, êdî wî kiribû ku bi zanebûne wî re, bala mirovan herne ser wî. Hatina wî ya li Cizîre bota, ji bo wî bûbû rewşeke ku nû. Weke ku jiyaneke were nav jiyaneke di lê hatibû. Wî hizre xwe mazin kiribû. Bi wê hizre xwe ya ku mazin kirî, derketibû pêş di nav mirovan de. Mirovên zane ji, êdî ew mazin û zanist dihasibandin. Dema ku mirov aqile Mihamed şîrove dike, hingî mirov mazinbûne wî fahmdike. Ji ber ku wî ji, di jiyane xwe de, di jiyane xwe ya li Cizîre bota de, girîngî

dabû mazinbûne aqil.Bi vê yekê re derketibû pêş.Bi vê yekê re, jiyane Mihamed ya zanistî derdikeve pêş.

Dema ku Mihamed û Mele Silêman, bi hev re çûban civate mîr, hingî wî bihatana gotin ku wa du mirovên zane hatin.Ew ji her weha li Cizîre bota dihata naskirin.Navê wî ji hebû. Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêje ku mihamed û mele Silêman ji, di nav xalkê de mazin bûn. Dema ku çûne nav civate mîr, hingî wê ne çûban nav civateke ku mirovên ku lê rûniştî ne wan nasnekin.Mirovên li wir bûn hemûkan ji ew nasdikirin.Hem yûn ku ji Cizîre bota û hem ji yên ku hatibûbûna Cizîre bota.Mirovên dihatina Cizîre bota ji ew nasdikirin.Bi vê yekê re mirov kare bêjê ku mihamed, ne tenê ji alîyê mirov ku li Cizîre bota ve dihata naskirin.Mirovên ku dihatina wir ew nasdikirin.Dema ku ew mirov, ji wir divaqatahan ji, devere ku diçûne de ji, ew li wir tînine ser ziman.Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêje ku nave wî ji derketibû.Çend ku navê Meleyê Cizirî, li herêmê, her weha mazin hata naskirin, her weha navê wî ji hata nas kirin. Êlî harîrî, Mele Hisenê Batê û Meleyê Cizirî û hwd.Hê gelek mirovên ku navê wan derketibû hebûn.Hemûk ji zanist bûn.Bi zanebûne xwe re navê wan derketibû.

Mihamed ji, weke wan navê wî derdiket.Ew ji mazin bû.Ew ji zanebûn wî mazin bû.Ew ji zanist bû.Her weha êdî dihata naskirin.Çend ku mazin dibû û navê wê mazin dihata naskirin, êdî navê wê yê feqiyê teyran derdikete pêş.Çend ku her weha derkete pêş ji, êdî ew mazin di hata naskirin.Hizre wî dihata naskirin.Ji hizre wî dihata axiftin.

Mihamed, dema ku mirov her weha bi hzire wî re û navdayîna wî re, wî bêne ser ziman, divêt ku mirov bihizre wî re, mirov hinekî mazin li ser bisekinê.Bi di hizre xwe de, gelek hizire didana xalkê.Dema ku mirovan ew dibihist, ne tenê bi alîyekê ve,ew his dikirin.Bi gelek alîyan ve his dikirin.Hizre wî, dema ku dihata ser ziman, di gotine de, bi mirov re weke ku têrbûnek çêdikir.Ya rastî, sedemek ji ji sedemên ku ew di aqilan de dihişt ji ev bû.Dema ku mirov di serê xwe de, yek baş û mazin his kir û mirov ew di serê xwe de ji gelek alîyan ve şîrove kir û bi şîrovekirine re, mazinbûnek û hizreke mazin dît, êdî ji bîrkirin ji çênebe. Mihamed, her weha di serê mirovan de têrbûnek çêdikir.Bi vê yekê re mihamed, hinek hizrên mazin ji di serê mirovan de dana çêkirin.Dema ku mirov, bi demê re, wan hizre wî û demê û pêşketine demê bi hev re şîrove dike, hingî, mirov dibînê ku çend hizreke mazin çekirî ya.Ya rastî, divirde, divêt ku mirov bêje ku mihamed, bi hizre xwe re, dem baş û qanc fahmkirîya.Li gor demê ji, dema ku mirov wî şîrove dike, hingî mirov

dibînê ku ew vêce li pêşîye dema xwe ya.Hizre wî di serê mirovan da, nêzîkatî ya pergale baş û mazin diafirenê û dide rûnandin. Mihamed, ne di serê xwe de û ne ji di hizre xwe de bê pergala.Mirov, nikarê wî wilo şîrove bike.Divêt ku mirov hizreke mazin di çerçove hizreke pergeli de bi wî re bêne ser ziman. Hingî, mirov wê karîbê ku rastîya wî û hizre wî fahm bike.Mihamed, di hizre xwe de, dema ku mirov li ser di hizre, hingî mirov dibînê ku hizreke ku di temene wê de pergaleke ku mazina tene ser ziman.Hizre wî ji, bi vê yekê re divêt ku were tegihştin.Dema ku her weha hata fahmkirin, hingî mirov karê bêje ku ew wê baş were fahmkirin.Mihamed, ji dema xwe ne bêxabera.Hizre dema xwe zane.Zane ku dema wî xwedîyê çi pêşketin û hizrê ya.Dema ku mirov li pêşketin û hizre wî dimeyîzenê, mirov vê yekê baş û qanc fahmdike.Li ser Dîrokê, li ser felsefe demê, li ser civaknasîya(sosyolojî) demê, xwedîyê têgihîştineke ku mazina.Hizre xwe ya olî ji dema ku tene ser ziman, Van nûqtan dixe binê wê de û tene sr ziman.Bi vê yekê re, ew mazin dike ku bêne ser ziman.Dema ku her weha tene ser ziman ji, êdî mazin tene ser ziman.Bi zanebûn û bifahm tene ser ziman.Mirov, ku bizanebûn û bifahm anî ser ziman, hingî, mirov kare bêje ku wê mazin bêne ser ziman.Hingî mirov kare bêje ku ew hizre ku anî ser ziman wê pêşketineke mazin çeke.Mirov ku bifahm û zanebûn anî ser ziman, hingî, wê di farqe de ji bêt ku çi tene ser ziman.Mirovê ku bizanebûn û bifahm anî ser ziman ji,ew mirov, ya tişte ku anî ser ziman, di xwe de di şaxsîyete xwe de gahandîye têgihîştineke ya.Dema ku me, bêjeyên 'bifahm' û 'bizanebûn' anî ser ziman, mê ev nêzîkatî xiste binde û ani ser ziman.Ji ber ku ev yeka tê xuyakirin bi mihamed re.Mihamed,xwedîyê fahmbûn û zanebûneke wê weha ya.Mihamed, bi vê yekê re, mirov kare bêje ku zanistekî ku mazina.Bi vê yekê re, dise mirov divêt ku bêje ku di zanebûne xwe de ji hin bi hin mazin dibe.Her weha ew mazina. Her weha ew bizanebûne.Her weha ew bifahma...

Mihamed û mele Silêman, ku hinek amedekarîyên xwe kirin, êdî piştê kirin ku bikevine rê de û herine qasre mîr û li civate wî rûnihin.Wê çûban û li qasre mîr û li civate wî rûniştiban. Mîr, hertimî, civate wî ya mazinan li dar bû.Li civate wî mirovên zane û navserî xwe diman. Mihamed û mele Silêman ji mirovna wilo bûn.Ew ji wê çûban û di nav wan de rûniştiban. Mihamed û Mele silêman, piştî ku amedekarîye xwe kirin, êdî piştê ketine rê de ku herin. Mihamed, di wê dema ku dimeşî de bihizir bû.Di serê xwe de weke ku li derne dî bû.Dema ku li piştî mêje ku li hevdû rûniştibûn, hinekî ji zanistan axiftinbûn ji faqahan re.Mele

Silêman, hinek bahsa Meleyê Cizirî ji kiribû. Dibêt ku ew bû serê wî de. Dibêt ku ya ku di wê kêlikê de ew dihizirand ew bû. Dibêt ku ya ku ew di serê wî de biribû ew bû. Wî Meleyê Cizirî ji bîr nekiribû. Ti carî ji ji bîr nekiribû. Meleyê Cizirî hertimî di aqilê wî de bû. Ew gahabû meleyê Cizirî, lê belê, zêde bi hev re ne mabûn. Piştî ku gahabûbûna hevdû piştî ne bi gelekî re meleyê Cizirî gahabû rehmeta xwe. Ew di aqilê wî de bû. Wî ti carî ev yeka ji bîrnekir. Jiyane xwe ya piştî wî re, weke berdewama jiyana wî berdewam kiribû. Li medrese sor, piştî wî re jiyane berdewam kiribû. Li wir di ilmê xwe de mazin bûbû. Hin bi hin ji mazin dibû. Di zanebûne xwe de hin bi hin derdikete pêş. Alimên li wir, hertimî li ber wê pêşketine wî ya mazin, taqdirê xwe tanînin ser ziman. Mihamed mazin dibû. Hin bi hin mazin dibû. Ew, li wir, bi zanebûne xwe re, xwe gahandbû astaka ku mazin. Wî weke ku berdewam kirina meleyê Cizirî bi xwe re weke mîreteke di dît. Meleyê Cizirî di zanebûne wî de û di pêşketine wî de, di serê wî de hebû. Hertimî ji hebû. Wî weke ku çend xwandibena û bi pêş ve çûbana, hingî wî bûbana layiqî meleyê Cizirî. Hertimî di xwe de hîs dikir. Dema ku li medrese sor dima û dixwand ji, li ber tirba wî di rûnişt û dixwand. Dema ku dirûnişt û dixwand ji, her weha divêt ku mirov bêje ku bi demên dirêj û dirêj diman. Carna ku li mêj dikir, diçû û dirûnişt. Dema ku dirûnişt ji, haya ku dema mêje ya dî hatibana dima. Di wê demê de dihizirî û dixwand. Car bi car ji dinivîsî. Demên gelekî ji nivîsê re ji dihiland. Gelek nivîsên wî yên ku nivîsand bûn hebûn. Wî gelek demên xwe didana nivîsandinê. Li medrese sor, nivîsên wî yên ku faqayan dixwandin ji hebûn. Ew di zanebûne de, pir bi pêş ve çûbû. Zanebûneke wî ya mazin hebû. Bi vê zanebûne xwe re bidest nivîsê dikir. Faqayên medrese sor, ew ne tenê li wir bi fêr dayîna wî an ji bi axiftinên wî an ji bi li wir mayîna wî nasdikirin. Ew, her weha bi wan nivîsên wî yên ku wî nivîsand bûn û li wir mirovên zane û navserî xwe û faqayan dixwandin ji dihata naskirin. Bi vê yekê re ji, navê wî hebû. Bi vê yekê re, divêt ku mirov hinekî mazin bahsa wî bike. Mihamed, zanebûne xwe bi gelek awayan di danî hole ji mirovan re. Mele Silêman ji, carna ku di nav mirovên zane de diaxift bahsa wî dikir. Bi qancî û zane bahsa wî dikir. Bi vê yekê re li vir, careke dî divêt ku mirov bahs bike ku li Cizîre bota, navê mihamed bi feqiyê teyran ji, hatibû hiskirin. Bi vê yekê re ji, rêzeke bi zanebûne wî re ji bo çêdibû. Di wê kêlikê de, mihamed wê çûbana civate mîr, wê li wir bi zanetî hatibana pêşwazîkirin. Ji ber ku ew ji zanistek bû. Mirovên zanist rêzek ji bo wan hebû. Rêzeke mazin ji bo wan hebû. Ji bo mihamed ji ew

rêz hebû. Rêze ku ji bo mihamed dihata girtin, ne tenê ji bo wê zanistîfîye wî bû. Hinekî ji bo ku ew bi Meleyê Cizirî re hatibû wir û piştî wî re ji wir qutnebû bû. Ew weke 'mîreteyeke' ku piştî meleyê Cizirî re di dîtîn. Bi vî çavî ji, yên ku lê dimeyîzêndin hebûn. Lê mihamed, tenê bi zanebûne ve mijûl bû. Mirovên zane, dema ku ew wilo di dîtîn, ew wilo tanînine ser ziman. Bi vê yekê re navekî wî hebû. Dema ku çûne civate mîr, wê li wir gelek mirovên zane dîtiban. Wan mirovan hema bêja hemûkan ji ew nasdikir. Navê bi zanetî hiskiribûn. Wê di nav wan de rûniştibana. Berî hingî, gelek caran ji, li hevdû rûniştibûn. Ew mirovên ku wê ew çûban û bi wan re di civate mîr de li hevdû rûniştiban, berî hingî li hevdû rûniştibûn û bi hev re pir dabûn û standibûn. Her weha hevdû nasdikirin. Li Cizîre bota hatin naskirin, tiştêkî ku mazin bû. Mirovê ku li wir di nav zanistan de hata naskirin, êdî wê navê wî derketibana. Ji ber ku zanistên li Cizîre bota bi zanistên devrên din re di têkilîfîye de bûn û zanistên deverên din ji bi zanistên Cizîre bota re, hertimî di danûstandine bûn. Bi vê yekê re mirov kare bêjê ku heya zanistan ji hevdû û hizre hevdû hebû. Mihamed ji, êdî zanistekî li Cizîre bota bû. Zanistekî li miedrese Sor bû. Medrese Sor bi zanistên xwe re û zanebûne xwe re û fêkirina xwe re bi nav û deng bû. Mihamed ji, li wir bû. Ewn navê wî hebû. Ew zanistê ku her weha dihata naskirin, wê bi mele Silêman re rê girtibana û çûbana civate mîr. Li wir wê xwe dabana nişandin. Wî li wir piştê çî bûbana, êdî ew ji xude zanîbû.

Mihamed û mele Silêman, piştê ku li malê xwe amedekirin, êdî piştê derketin ku herine qasre û li civate mîr rûnihin. Wê li civate mîr gelek mirovên zane li hevdû civîyabana. Wê gelek mirovên ku dengê wan xweş ji, wê li wir amede bûbana. Her weha wê gelekî û gelekî xweş bûbana. Wê dile mirovan xweş bûbana. Mîr, hertim, li qasre civate wî li dar bû. Hertimî ji, mirovên zane li hebûn. Ne tenê mirovên zane yên ku di wê kêlîkê de li Cizîre bota amede bûn li wir di wê heyeme de li civate mîr dicivîyan. Gelek mirovên ku zane û ku ji hinek deverên dûr hatibûn ji, li civate mîr amede dibûn. Gelek mirovê zane, tenê ji ber ku werine wir û li civate mîr rûnihin, dihatina Cizîre bota. Ji ber ku biqasî navê mîre bota, her weha navê civate wî ji hebû. Civate mîre bota ji bi nav û deng bû. Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêje ku civate mîre bota, bi zanekirina xwe re û zanebûne xwe re û bi xwe re mazin bû. Navê wê hebû. Li Kurdistanê, yê ku navê mîre bota ne bihistî ne bû. Her weha yê ku nav û deng civate wî ji ne bihistî ne bû. Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêne ser zimên ku axiftinên ku li civate mîre bota dibûn ji, ne tenê li wir diman. Mirov kare bêje ku ne

tenê di hundurê Cizîre bota de ji diman. Her weha li gelek deverên kurdistanê, dihatina hiskirin û bihistin. Bi vê yekê re navê mîre bota ji û nave qasre wê ji mazin dibû. Mazin dihat bihistin. Bi vê yekê re divêt ku mirov bêjê ku piramîdên Misrîyan çawa bûn û navê wan çend mazin dihat bihistin. Her weha navê qasre mîre bota û navê mîre bota bixwe ji, dihat bihistin. Bi vê yekê re divêt ku mirov bêjê ku wilqasî ji girîng bûn.

Li vir, divêt ku mirov dû sê gotinan li ser qasre mîre bota ji bêne ser ziman. Ji ber ku qasre mîre bota mazina. Mirov nikare tenê wê qasre weke qasreke şîrove bike û bêne ser ziman. Li Kurdistanê, gelek qasre hebûn. Gelek qasrên mazin hebûn. Gelekî ji nave wan ji hebû. Hinek ji wan qasran Weke qasre mîre Mûşe navê wan ji sînore xwe dibûhûrt. Lê belê, her çend ku ew qasre wilqasî mazin bûn û navê wan hebû ji. Mirov nikare bêje ku li ser qasre mîre bota re bûn. Qasre mîre bota, dema ku mirov wê şîrove bike, divêt ku mirov şîroveyeke bi pergala ku Kurdistanê bigiştî dike navê xwe de, pê şîrove bike û bêne ser ziman. Qasre mîre bota navê wê hebû. Lê dema ku mirov tenê bi wê nav derketine wê ji bêne ser ziman, hingê, wê bitememî bêt ser ziman. Ji ber ku ev yeka girîngê. Qasre mîre bota, bi hebûn û dîrok û zanebûn û têgihiştin û hizre xwe ya olitîyê ji, xwedîyê hinek xosletan bû. Ew xoslet bûn, yên ku ew mazin dikir û mazin di serê mirovan de bicih dikir. Qasre mîre bota, ji hebûne xwe zêdetir, weke nirxekî ji dihat dîtin. Wekî dî ji, divêt ku mirov bêje ku li Cizîre bota, çend nirx û mazinatî hiziratî hebû, qasre mîre, di bin û bingehê wan de dihat dîtin. Wekî dî ji, dema ku mirovan li qasre mîre bota dimeyîzandin, an ji ku lê di hizirin û tanînine bîre xwe, hingê, di serê wan de, gelek nirx, kevneşopî, çandake mazin ku ji heyemên berê ve hebûne xwe berdewam dike û dîrok ji di dîtin. Her weha, di serê mirovan de, xwedî hebûneke ku mazin bû. Wekî dî ji, xwedîyê nimîndaneke ku mazin bû. Ji xaynî waqasan ji, qasre mîre bota, weke semboleke hebû. Qasre mîre bota, bi hebûne xwe ya li ser lîngan re, pergeleke hizrî û civakî li ser lîngan dihişt. Bi vê yekê re, divêt ku mirov wê mazin şîrove bike û bêne ser ziman. Dema ku mirov lê di hizirin, ew biçûk û hasanî ne di dîtin. Ji ber vê yekê ji, dema ku em wê şîrove bikin, divêt ku em wê hasanî û biçûk şîrove nekin. Bi rastî ji qasre mîre bota, li kurdistanê piramîdeke ku weke gelek piramîdan bû. Her weha divêt ku mirov wê mazin şîrove bike. Cizîre bota, di hundure xwe de, pêsketineke mazin, hertimî, di parast. Bi vê yekê re divêt ku mirov bêje ku hertimî ji, xwedîyê zanebûneke ku mazin bû. Ji alîyê hizir û olitîyê ve bêt, an ji ji alîyê mirov û hizirîyê ve bêt, cizîre bota, mazin bû. Cizîre bota, di xwe de di dîroke

de, teolojîyek çêkiribû. Ew teolojîye wê mirov kare pê hizre wê ya olitîyê û di vê çerçove de dîroke wê ji bêne ser ziman. Ji alîyê hizrên wê yên dîn ve ji, her weha divêt ku mirov wê mazin şîrove bike. Divirde, dema ku mirov, rastî qasre mîre bota û Cizîre bota neyêne ser ziman, wê çaxê, wê di anînîna ser ziman ya Mihamed de ji, kêmbûn derkete hole.

Qasre mîre bota, dema ku tenê ser ziman û navê wê têt hildan, hingî, di serê mirovan de ji bo wê rezeke mazin ji çedibû. Navê wê bi rêz hebû. Navê wê bi rêz mazin bû.

Dema ku mirov navê Cizîre bota têne ser ziman, divêt ku mirov bêje ku di navê wê de wate yeke ku mazin heya ku têt ser ziman. Bi navê wê re, di serê mirovan de, gelek hizir û nirxan têne bîre mirov. Mirov, dema ku li Cizîre bota dihizire, di serê xwe de, dibe xwedîyê hizreke ku mazin. Bi navê wê re, di serê xwe de dibe xwedîyê hebûneke ku mazin. Bi navê wê re, mirov di ser xwe de, dibe xwe xwedîyê hinek hizrên ku mazin yên dîrokî. Her weha divêt ku mirov bêne ser ziman ku di serê mirovan de, xwedîyê hebûneke ku mazina. Navê Cizîre bota, dema ku hata ser ziman, hingî, di serê mirovan de, hinek hizir û dîroknên mazin têne bîre mirov. Bi vê yekê re divêt ku mirov, Cizîre bota, bi navê wê û bi qasre mîre bota re, mazin û bihizir şîrove bike. Ji ber ku navê wê mazina. Navê wê bixwe ji, di serê mirovan de hizir çêdikir. Dikir ku mirov li ser gelek tiştan bihizire û bêne bîre xwe di wê heyeme de. Bi vê yekê re, ji alîyê rêzanî ve ji, divêt ku mirov qasre mîre bota mazin şîrove bike. Ji ber ku xwedîyê hizreke rêzanîye ya mazin bû. Ti kesekî ji wê hizre re ne digot ne.

Mihamed ji, dema ku hatibû Cizîre bota, hingî wî di serê xwe de zanîbû ku Cizîre bota çend mazina. Hê berî ku ew were Cizîre bota, ew li ser Cizîre bota û qasre mîre bota û hizre Cizîre bota xwedîyê têgihîştineke bû. Wî di serê xwe de Cizîre bota baş bicih kiribû. Di derbarê Cizîre bota de, ew xwedîyê hizreke ku mazin bû. Dema ku hinekî ew mazin bû, hingî mazinên wî ew bi xwe re dihildana nav civatan û di nav civatan de, ku li ser Cizîre bota û zanebûne wê ku dihata axiftin ji, hingî, wî di serê xwe de, xwe digahanda hizreke ku mazin. Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêje ku mihamed, berî ku were Cizîre bota rastîya Cizîre bota, baş û qanc bihîstiibû ji mazinên xwe di wê heyeme de. Mihamed, dema ku hinekî dî ji mazin dibe û ku hinekî dî ji di nav zanebûne de diçe, êdî fahmdike ku wate Cizîre bota çi û ne çi ya. Her weha di derbare wê de digihinê têgihîştineke. Mihamed, ji bave xwe, ji seydayê xwe û li nig şêx, ji deve mirovan gelek hizran i ser Cizîre bota, qasre mîr û mîre bota ji,

hisdike. Piştire ku ew hinekî mazin ji dibe, êdî piştire, ew di serê xwe de dibe xwedîyê hizreke ku mazin li ser Cizîre bota û hebûn û Diroka wê. Lê divirde, divêt ku mirov bêje, ku hê mirovek bitememî mazin ne bûyê, li mala xwe, ji de û bave xwe, di derbare Cizîre bota û mîre bota û qasre wî de gelek tiştan his dike. Mihamed ji, her weha hê ku biçûk bû, gelek tişt di derbarê mîre bota û qasre wî û Cizîre bota de his kiribû. Di nav xalkê de, navê mîre bota û qasre wî û navê Cizîre bota bixwe ji, di her vegotin, çîrok û çîvanokên ku dihatina gotin de, hebû. Hertimî, herweha mazin dihata ser ziman. Dema ku her weha dihata ser ziman, êdî ne mumkun bû bihatana ji bîrkin. Hertimî, di serê mirovan de dima. Hertimî, ji wan hiskirinên wan, di serê wan de li ber çavên wan bû. Mirov ku ji biçûkatî her weha mazin dibû, êdî ku mazin dibû ji, Cizîre bota pêre weke mereqeke dima. Piştire ku çawa ku derfet dikete destê wî de, xwe digahanda Cizîre bota û ew di dît. Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêje ku ji bo mazin û zanistan ji, Cizîre bota, weke pirtûkeke ku hertimî dihata xwandin û di hiş de bû. Navê wê bixwe ji, di serê mirovan de, gelek hizir çêdikirin. Bi vê yekê re, di serê zanistvanan de ji mazin hebû. Ew ji di serê xwe de mazin li ser wê û hebûna wê dihizirîn. Hertimî dikirin ku xwe bigihênine Cizîre bota. Dema ku ew zanistvan bixwe, ku xwe gahandina Cizîre bota, hingî, wan bixwe ji, xwe weke zanistvanekî ku mazin di dît. Xalkê ji, ew zanistên ku di nav wan de ku diaxivin, ku his dikirin ku ew çûne Cizîre bota, êdî rêzeke mazin didana wan û bi heyêke ku mazin li wan disandin. Her weha divêt ku mirov vê yeke ji bêje. Dema ku hinek zanistvan ji hinek herêmên dîn yên kurdistanê, dihatina hinek herêmên dîn û dema ku di nav mirovan bidest axiftine dikirin, êdî pêşî, di serê axiftina xwe de, dema ku di gotin ku 'dema ku êz li Cizîre bota bûm', an ji ku digot ku 'wê çaxê ku êz li Cizîre bota bûm', hingî bala mirovan bihey diçû ser wan. Hingî ew weke hinek zanistên mazin dihatina pêşwazîkirin. Bi vê yekê re, zanistvanîya wan ji, di nav xalkê de dihata erêkirin. Navê Cizîre bota, her weha mazin bû. Mazin dihata pêşwazîkirin. Rêzeke mazin jê re dihata girtin. Zanebûneke mazin di gotin û nêzikatîyê de, jê re dihata baxşkirin. Bi vê yekê re divêt ku mirov bêj ku nave Cizîre bota mazin bû. Ya rastî, divêt ku mirov bêj ku ne tenê mazin bû, hêje ji bû. Zanebûne wê ji, her weha mazin bû. Ku zanebûne wê her weha ne mazin bena û hinek nirxên mazin di hundurê xwe de ne parast bena, ma wê halqasî mazin hatibena ser ziman? Ne, wê wilqasî mazin ne hatibena ser ziman. Cizîre bota, bi hizir nirxên di xwe de mazin bû. Bi dîroka xwe re mazin bû. Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêje ku Cizîre bota,

warakî ku mazin bû.Navende şariştaniyeke bû.Di navê xwe tenê de, hizir û dîroka ku diveşart, weke pirtûkxaneyeye ku bi hezar salan hatibû çêkirin bû.

Mihamed û mele Silêman, wê çûban qasre mîre bota û li civate mîre bota rûniştiban.Li qasre li civate mîr, gelek zanistvan ji hebûn.Hemûk ji mirovên zane û navserî xwe bûn.Hemûk ji mirovê ku aqlê wan mazin bû.Hemûk ji mirovê ku di nav xalkê de li hevberê wan rêzeke ku mazin hebû bûn.Her weha, ew ji mirovna ku di nav xalkê de rêzeke ku mazin ji wan re dihata girtin bûn.Ew ji zanistvan bûn.

Cizîre bota, lê, gelek nirx hebûn.Dema ku mirov wê şîrove bike, an ji bêne ser ziman, divêt ku mirov wan nirxên wê bêne ser ziman.Cizîre bota, bi çand, hizir, dîrok û kevneşopîyên wê yên ku hena cizîre bota ya û mazina.Her weha divêt ku mirov bêne ser ziman.Dema ku mirov bêne ser ziman ku Cizîre bota çawa Cizîre bota ya, hingî divêt ku mirov wê ji nirx, çand, hizir, dîrok, û kevneşopîyên wê fahmbike û fêrbibe.Têgihîştine Cizîre bota, hingî, têgihîştine Cizîre bota ya.Bi vê yekê re divêt ku mirov ji bîrneke û bêje ku Cizîre bota, di pêşketin û bi rê ve çûne de, nirx û zanebûneke ku mazina.

Her weha divêt ku mirov bêje ku Cizîre bota mazina.Ji ber vê yekê bû ku halqasî mazin bû û navê wê hebû.Li kurdistanê, mirovekî ku navê Cizîre bota hiskiribena, hingî di serê wî de gelek tiştan kad dida.Di serê her mirovî de Cizîre bota, ru yê rast û zanebûne bû.Dema ku her weha mirov lê dihizirin ji, pêre gelek tişt ji tanînine bîre xwe.Nirxên wê yên ku hena tanînine bîre xwe.Nebî Nuh ji weke nirxekî wê dihata dîtin.Ew li wir bû.Berê li wir jin bû bû.Tirba wî li wir bû.Li dore navê Nebî Nuh ji, çandak bi hizir û kevneşopîyên xwe re hebû.Mirovan ev ji zanibû.Di têgihîştine wê de bûn.Zanibûn ku wate wê çî ya.Bi wê zanebûne re, gavên xwe diavêtin.Nêzîkatîyên xwe didana nîşandin.Hizrên xwe didanînine hole.Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêne ser ziman, ku li ser vê nêzîkatî û temenê pergalak di nav xalkê de hatibû avakirin. Wê pergale ji, bi xwe re, gelek nirx li ser lingan dihiştin û di parastin.Bi vê yekê re, heka ku mirov nêzîkatîyeke pergaliyê şîrove bike, divêt ku mirov şîrove bike.Bi vê yekê re, hê gelek nirx û hizrên wan hebûn.Hemûk ji, bi hev re dihatina ser ziman.Hemûk ji, bi hev re hevdû temen dikirin.Ne li hemberê hevdû bûn.Li nig hevdû bûn.Li ser vê temenê, kevneşopîyên xalkê avabûn.Cizîre bota ji, hem navê wan kevneşopîyan bigiştibû û hem ji bi hev re pergalkirina wan û bi rê ve birina wan bû.Bi vê yekê re, divêt ku mirov hebûne Cizîre bota hinek mazin şîrove bike.Dema ku

mirov mîre bota ji şîrove dikir, hingî mirov yê ku ev hebûn ji bi rê ve dibir, şîrove dikir. Her weha, bi vê yekê re, hebûne mîre bota mazin bû. Mîre bota, weke ti kesekî û mîrî ji ne dihata dîtîn. Ew mirovekî ku mazin bû. Jê gelek tişt dihatina xwestin. Ji şaxsîyete wî, şaxsîyeteke ku mazin û bi zane dihatina xwestin. Her weha lê dihatina nerîn. Nerînen di derbarê mîre bota de, li nav xalkê ji bela dibûn. Herkesî his dikirin. Herkesî dibihîştin. Ji ber ku çavên herkesekî li ser wî bûn. Ne tenê çavên mirovên li dore wî li ser wî bûn. Ne tenê çavên mirovên zane li ser wî bûn. Çavên mirovên ji nav xalkê ji li ser wî bûn. Li gavavêtinên wî dimeyîzandin. Mîre bota, jê hinek xoslet dihatina xwestin. Ew xoslet ji her weha, zanebûn, li nirxan û kevneşopîyan xwedî derketin bûn. Pêre ji, hinek nirxên din ji hebûn. Weke ku di zanebûne de ne kêmî zanistekî bê. Dema ku di civate wî de zanist rûniştin û axivîn, hingî divêt ku ew ji bi wan re di nav de bê. Hingî divêt ku ew ji kêmî wan ne mena. Her weha ku bûbana ji, wê hatibena bihîstin. Hingî ji, wê ev yeka ji ji şan û şerefe mîr bi hatina zanîn. Her weha ev yeka ji hinekî girîng bû. Bi vê yekê re, divêt ku mirov ji bîr neke û li ser pêşketine zanebûne li Cizîre bota ji bisekinê. Ev ji girînge û hinek xosletan ji bi xwe re bi mirov dide fahmkirin. Hinek xosletên Cizîre bota bi mirov dide tegihiştin. Dema ku mirov wan xosletan fahmbike, hingî wê pêşketin û zanebûne mihamed ye li Cizîre bota û derketine wî ya pêş û mazinbûne wî ya li wir, wê baş û qanc were têgihiştin. Zanistvanên li Cizîre bota, divêt ku mirov wan baş fahm bike. Di nav xalkê de weke 'nirxek' têne zanîn. Bi vê yekê re ji, weke 'yên ji nirxekî derketin' ji têne dîtîn..

Mihamed û mele Silêman ji, piştî ku hinekî li mal mabûn piştî, êdî bi hev re ji malê derketibûn û kiribûn ku biketibûbûne rê de û dikirin ku herine qasre mîr û li civate wî di nav wan mirovên navserî xwe de rûnihin. Mihamed û Mele Silêman, piştî ku her weha hinekî kara kirin û hinekî dem bi ber êvarî ve çû û ku hinekî raş ji kete arde de, êdî piştî ew ji malê derketin û herina qasre mîr û li civate wî rûnihin. Mihamed, bi hizir bû. Mele Silêman ji, weke ku hinekî bihizir bû. Lê her ku çend bi hizir ban ji, car bi car bi hev re diaxivin. Di dan û di standin. Mihamed, piştî ku hatibû Cizîre bota, êdî ewder bi hebûn û nirxên xwe re naskiribû. Zanîbû ku ew çawa û xwedîyê çî nirx û dîrokî ya. Di serê wî de her weha hebû. Mihamed, wê çûbana nav civate mîr. Dema ku çû wir, hingî wê dîtibana ku çend mirovên mazin, navserî xwe û zanist li wir hena. Li civate mîr civîna. Mihamed ji wan zanistên ku li Cizîre bota diman, axlabe wan nas dikir. Hinek ji wan zanistan, pir mazin bûn û xwedî pirtûk

ji bûn.Mihamed ew pirtûkên wan ji xwandîbûn.Hizre wan zanîbû.Mihamed ji zanistek bû.Wî ji di wê heyeme de pirtûka xwe ya pêşî nivîsand bû.Wan ji, pirtûka wî xwendî bû.Wan ji hizre wî her weha zanibû. Lê mirov carna, ku çend mirov hizre hevdû zanibê ji, mirov dise dema ku li hevdû dihisêne, hingî mirov hizên hevdû yên nû fêr dibe.Mirov xwedî mêjî ya.Mêjî ji hertimî dihizre û hizir çêdike.Her weha hertimî hizrên nû têne hole.Vêce, ku mirov vê yekê bi zanistekî re bi hizire, hingî mirov dibînê ku bêhtir bi wate ya.Zanist, hertimî li ser tiştên ku heyî dihizire.Li ser hizrên ku heyî dihizre.Li ser astangên ku hena li pêşya mirovan dihizre.Hizir, çi ya?Hizir, fahmkirin û nerîne.Têgihiştine.Têgihiştin, bi mirov re ku bû, hingî mirov bi pêşdikeve. Pêşketine mirov, bi têgihiştine mirov re xwe dide berçavan.Her weha divêt ku mirov bêne ser ziman.Pêre ji, hiş û hîs ji heya.Hiş, bîrkirina.Bîrkirin ku bû, hingî têgihiştin ji çêdibe.Hîskirin, ji hizir ne dûra.Lê dil dixweze.Fahmkirina dil ji dixweze.Dil, hîs dike.Hîskirin, bi xwe re, hizir û hestan bi hev re dihune.Bi hev re wan tenê ber çavan.Her weha hizre dil ji dibe. Mihamed, pir caran bahsa 'hizre dil'dikir.Li ser wê dihizirî. Carna di nav faqayan de hizre xwe divirde ji tanî ser ziman.Hizre wî mazin mabû.Wî, hizir dikir ku mirov bê hizire dil ne bêt.Hizre dil, di hebûne mirov de,hizrên din ji bi pêş dixe.Her weha carna hizre xwe ji tanî ser ziman.Li ser vê yekê ji pir dihizirî.Di nav faqayan de, dema ku diaxift, hingî, li ser hizre dil ji di sekinî.Hizre dil ji bo wî girîng bû û ne tenê bi wateyeke dihata ser ziman.Bi gelek wateyan bi wî re dihata ser ziman.Bi gotinên wî re dihata ser ziman.Ew divirde weke lêgerinekî mazin yê haqiqate bû.Wî di serê xwe de hizrên mazin li ser 'hizre haqiqate'avadikir.Mirov çawa digihê haqiqate?Ew pirseke wî bû.Wî di pirsî.Ji xwe di pirsî û ji faqayên li medrese sor di pirsî.Li ser vê hizrê pir mêjîye xwe dide hizirandin.Dema ku çû nav civate, ma ku ev hizir an ji hizrên weha ku hena newine ser ziman, ma dibû?Mirovên zanist, dihizirkirine de û di dana hizirkirine de, carna zore ji dike.Bi xwe re, biqasî ku dixweze ku bigihe hinek hizrên nû û mazin, wilqasî ji dixweze ku bigihine hinek hizrên nû û mazin.Bi vê yekê re, hewldide ku nave xwe ji mazin bike.Zanebûne mirov bi rastîye mazin dike.Zanebûn ji têgihiştine jiyane ya.Dema ku mirov digihe têgihiştine jiyane, êdî mirov rastîyan bi jiyane re fahmdike û têdigihe.Bi vê yekê re, di mirov de pêşketin bihizir çêdibe.Bî vê yekê re dise divêt ku mirov bêje ku mirov xwe ji û hevîrdore xwe ji bêhtir nas dike û fahmdike.Jiyane her weha bi jiyankirine re di mamoste ji mirov re.Mirovên zane her weha vê yekê

fahmdike.Li Cizîre bota, ev yeka baş û qanc dihata fahmkirin.Hizre wê mazin bû.Mazin bi mirov xwe dide fahmkirin. Mirovên ku zanist bû, dixweze ku li cihê ku lê hizir mazin heya.Li wir dixweze bimene.Wekî dî ji, ya heri mazin dixweze ji ew ku li cihê ku kare xwe bêne ser ziman.Ev ji bo wî pir girînge. Zanistek hertimî dixweze bêne ser ziman.Dema ku her weha li gor wê xwesteke xwe cih û herêmek dît, êdî li wir xwe bicih dike, ku ew cih û herêm li azmana ji bêt.Bi vê yekê re divêt ku mirov bêje ku Cizîre bota Cihê herî mazin û baş bû.Cizîre bota, ji bo ku mirov xwe bigihine hizrên zanistan û zanistan bixwe ji girîng.Ya ku zanistan ji dixwest ev bû.Bi vê yekê re, êdî li Cizîre bota mayîn û xwandin derdikete pêş di nav mirovên zane de.Cizîre bota mala zanistan bû.Ware wan bû.Ji her zanistekî hinek têde bicih bûya.Bi vê yekê re divêt ku mirov bêje ku ji her zanistî, cizîre bota tiştê hilda ya.Bi vê yekê re mirov divêt ku bêje ku mazin û xwedî dîroka.Bi vê yekê re xwedî nava.

Mihamed ji, dema ku hata Cizîre bota, jê hizreke mazin di xwe de bicih kir.Lê wî ji li wir gelekî hizreke mazin li bi pêşxist.Bi qasî ku hilde, wilqasî ji hewlda ku bide.Divêt ku mirov bejê ku êdî bidest dayîne ji kiribû.

Ew, êdî zanistekî ku li medrese sor dima.Bi vê yekê re, navê wî ji hebû.Zanistên ku li medrese sor mabana, wê nave wan hebena.Nave Mihamed ji hebû.Dema ku ew li medrese sor dima, hingî li dore wî hertimî mirov hebûn.Mirovên li dore wî bûn ji, ne mirovna ku nezan bûn.Mirovên ku zanebûn.Yan mirovên ku dixwandibûn û yan ji yên ku dixwandin bûn.Her weha mirovên zanebûn ku li dore wî diman.Ew ji di nav wan de dirûnişt û ji wan re tanî ser ziman.Ji zimanê mihamed xweş bû.Dema ku mirov lê dihisand, hingî mihamed xweş û xweşik tanî ser ziman, wan ji hema wilo dixwestin ku lê bihisenin.Hingî xweş tanî ser ziman û hingî zimanê wî xweş û xweşik bû.

Mihamed, dema ku tanî ser ziman, dile mirovên xweş û zîz dikir.Hingî xweşik digot.Zimanê wî yê xweş, dile mirovan xweş dikir.Di civatan de, dema ku mirov herweha xweş got û anî ser ziman, êdî di dile mirovan de gotin cih digire.Mihamed ji her weha hingî xweş digot dikir ku di dile mirovan de cih digire.Zimanê wî xweş bû.

Di civate mîr de, hertimî mirovên ku zane û zimanê wan xweş hena.Bi vê yekê re divêt ku mirov bêje ku dema ku wan mirovan di civate mîr de her weha xweş digotin, êdî bi zanebûn û gotine xwe ya xweş derdiketine pêş.Di civate mîr de, hertimî gelek mirov dirûniştin.Mirovên ku dirûniştin ji yên ku mazin û navserî xwe û zane bûn.Dema ku êdî di nav

wan de digotin, êdî gotinên wan û ew xweş gotina wan li wir ne dima, di nav xalkê de ji dihata gotin.Navê wan êdî di nav xalkê de ji dihata bihîstin.Dema ku navê wan dihata bihîstin, êdî ne dihata ji bîrkirin.Mihamed ji, di wan demên pêşî, yên ku hatibû Cizîre bota de, pêşî bi dengê wî yê xweş navê wî derdikeve.Piştre hin bi hin bi zane bûne wî ji nave wî derdikeve.Piştre, demên ku li medrese sor dimene de, hin bi hin ku di zanebûne xwe de mazin dibe ji êdî bi zanebûne wî navê wî derdikeve.Ew ji êdî dibe mirovekî ku mazin.Li cizîre bota, mirov hizir û zanebûne xwe derdikete pêş.Dengê xweş ji dibû temenek.Di civatan de, dengê xweş derdikete pêş.Lê di civatan de, zanebûne li pêş bû.Bi mirovê zane re li pêş bû.Mirovên ku hertimî li civatan li pêş bûn ji, mirovên ku zane û navserî xwe bûn.Mihamed û mele Silêman dema ku çûn û gahana qasre mîr û li çûne hundir û ku li civate mîr rûnştin, hingî wê bînin ku mirovna çawa zane li wir ên.Mihamed û mele Silêman, piştî ku ji malê derketibûn ji, êdî ketibûbûna rê de û diçûne qasre mîre bota.Wî çûban wir û li civata wî û mirovên ku li civate wî bûn li wan rûniştiban. Wê bi hev re axivi ban.Wê bi hev re danşstandiban.Mihamed û mele silêman, piştî ku ji malê derketibûn, êdî ketibûbûna rê de.Lê mihamed, li malê çawa ku bihizir bû di serê xwe de, di rê de dema ku diçû ji, her weha bi hizir bû.Car bi car hin gotin di nava wî mele Silêman de çêdibûn.Lê wilo zêde ti gotin ji çenedibûn.Mihamed, dema ku diaxift, pir xweş û xweşik diaxift.Lê di wê demê de, bihizir bû.Di wê hizirkirine xwe de bi bêdeng bû.Bêdengî pêre hebû.Car bi car Mele Silêman dikir ku wê bêdengîyê xira bike.Dema ku her weha hewldide ku wê bêdengîyê xira bike, hin gotin ji di gotin.Dema ku wî hin gotin digotin, Mihamed ji bersive wî dide.Lê wilo zêde ti bêje ku di nav wan de axiftineke mazin hebû, ne nebû.Lê mihamed, di serê wî de weke ku gelek tişt hebû û li ser wan dihizirî.Lê tiştê ku di serê wî de bû, wî zanibû.Ji wî pêve ti kesekî nizanibû.Mihamed, hê ne pîr bû lê gelek dîtibû.Mihamed, gelek tişt bûhûrand bû.Rewşa Dilberê û Dilşad, wî ti carî ji bîr nekir.Hertimî di serê wî jîn û zîn ma.Her ku di serê wî de jîn û zîn ma ji, hinekî êş ji di de yê de.Dile wî di êşand.Bi vê yekê re hê gelek tiştên din ji jin kiribûn.Lê ya ku herî zêde di dile wî de mabû û ne dihata ji bîr kirin ji her weha ev bû.Rewşa Dilberê û Dilşad ya ku wî dîtibû bû.Di serê wî de weke ku di wê kêlikê ku jîn dibû de jîn dibû lê dihat.Her weha wilo lê dihat.Di wê dema ku bi mele Silêman rê de dimeşî ji dibêt ku ew di serê wî de hebû.Dibêt ku ya ku wilo mazin û kur ew di hizirandin ji ev bû.Di riya ku

diçûne qasre de, bihizir û car bi car ku bi hinek gotinan bi hev re diaxivin diçûn.

Mihamed û mele Silêman, piştî ku hinekî dimeşîn, piştre digihine qasre. Dema ku digihine ber qasre, hingî, bi bêdeng bûn. Tenê dema ku ku gahana wir, mele Silêman li mihamed zîvirî û gotiyê de 'va em gahana qasre'. Dema ku gahana nêzikî qasre dîtî ku wa çûn û hatineke ku mazin heya. Mihamed û mele Silêman ji ev yeka di wê heyeme de farq kir. Piştî ku gahana nêzikî qasre, û piştre ku hinekî dî ji meşîn, êdî ne bi gelekî re gahana hawşa qasre. Dema ku gahana hewşa qasre, dîtî ku wa hinek mirovin wê li hewşê ne. Çawa ku wan hatina Mihamed û mele Silêman kifş kir, êdî bi ber wan ve hatin û silav dana wan û piştre ew bûrî hundur kirin. Dema ku mirovên li wir hatina pêşîye wan û silav dana wan û piştre ew bûrî hundur kirin, piştre mihamed ji û mele Silêman ji dana pêşîye wan mirovan bi rênîşana wan re çûn û ketine hundur de. Dema ku çûn û ketine hundur de, hingî dîtî ku çî bi bînin. Dîtî ku wan hundur tişî mirova. Dîwanaka mazin hatîye avakirin. Gelek mirov wê li hevdû rûniştî ne û ji hevdû re di axivin. Mihamed û mele Silêman, dema ku ketine hundur de, êdî bala mirovan ji çû ser wan. Di wê heyeme de, berdestkê mîr Imdar ji, nêzikî deve derî rûniştîbû, dema ku wî dît ku wa Mihamed û mele Silêman hatin, êdî ew ji ji ber wan rabû û bi ber wan ve du sê gavavêtin û silav da wan û bi piştre ew dewatî nav civat rûniştîne kirin. Di wê heyema ku mihamed û mele Silêman ketine hundur de, hingî mîr di axift. Dengê wî li civatê deng divede. Herkesekî bi hey bala xwe dabû wî û li wî dihisand. Mîr ji di nav gotine de çûbû bû.

Mihamed û mele Silêman, dema ku ji alîyê Imdar ve hatina rûniştandin, êdî piştre wan ji cihê ji wan re hata nişandin lê rûniştin. Ew herdû ji mirovna ku zane bûn. Mirovna ku zanist bûn. Cihê ji wan re hata nişandin, nêzikî cihê ku mîr lê rûniştîbû. Ew, dema ku ketibûbûna hundur de, hingî bal çûbû ser wan. De ne, weke adeteke ya, ku mirovek hat û kete mezele li civat lê rûniştîya, ji ber wî rabûn û ew erê kirin û di nav civate rûniştandin, weke çandêke bû. Weke kevneşopîyeke bû. Mihamed ji mele silêman ji ev yeka zanibûn. Dema ku ketibûbûna hundur de, hingî mîr diaxift. Lê dema ku ew ketine hundur de, hingî mîr vegotina xwe da sekinandin û silav da wan û ew li nav civate dana rûniştandin û piştre ji wan re got ku 'win bi xêr hatine' piştre, careke dî bidest axiftine kir di nav civate de. De ne, ew mîr bû. Ne dibû ku ew vegotina xwe di nêvî de bi birrê. Di nêvî de birrîn, rast ne dihata dîtî. Dema hatina axiftin, biqasî ku ji alîyê yên ku li civate rûniştîbûn, baş û qanc were hisandin, her weha

wilqasî ji axiftina ku hatina kirin ku were bidawî kirin ji girîng bû. Ev yeka ji şan û şerefe ji dihata hasibandin. Dema ku mîr an ji yêkî navserî xwe, ku axivî ban û di nîvê axiftine de, deng hatiban derxistin û xaberdane wî hatibana birrîn, hingî ji rast ne dihata dîtîn. Bi vê yekê re, dîvêt ku mirov bêje ku axiftin ku hata kirin, biqasî hisandinê wilqasî bi bêdeng bidawî kirin ji kirin bû. Ji ber vê yekê ji, dema ku yek ku hê biçûk bona û ku wê ji nû ve çûbûban nav civate, pêşî berî ku herê, hinek nêzîkatîyên ku li gor wan gav biavêje jê re dihata gotin û pê didana revakirin. Her weha ev yeka girîng bû. Dema ku mirov çû û keta nav civate de, divêt ku mirov nêzîkatîyên ku mirov wê têde bide nîşandin û nêzîkatîyên ku wê bêne nîşandin divêt ku zanîbena. Her weha ev yeka pir girîng bû. Mirovên ku li civatan dirûniştin, yên ku mazin û navserî xwe bûn. Ji alîyê xalkê ve, rêzeke ku mazin ji wan re hebû. Bi vê yekê re, li wan hisandin ji, rêzek divîya. Bi vê yekê re, dema ku mirov berî ku herê wê çawa bike û çawa gava xwe biavêje jê re dihata vegotin. Çanda civata, çandaka ku xwedîyê civaknasîyeke (sosyoloji) mazin û kur bû. Ji ber vê yekê zanîne wê ji pir girîng bû. Di nav xalkê de, rêze ku li hevberê mirovên pîr, bênîqaş bû. Di temenê wê de çandak û bi wê çande re kevneşopîyek hebû. Axlabe ji, di civatan de, ev rêz dihata nîşandin. Ji ber ku hertimî di civatan de ew li hevdû dibûne kom û hebûn. Mihamed û mele Silêman ji, dema ku hatibûbûna wir rêzeke ku mazin şanî wa dabû bûn. Mihamed hê zêde ne pîr bû. Lê zanebûne wî mazin bû. Ev ji dibû sedemeke ku rêzeke mazin jê re bêt nîşandin. Rêzeke ku mazin ji zanebûn re hebû. Dema ku bahsa mirovên zane dihata kirin û navê wan dihata hildan, bi rêz navê wan dihata hildan û bahsa wan dihata kirin. Pîrîfî û zanetî dû bêjeyên ku xwedî çand û kevneşopî ji bûn.

Mihamed û mele Silêman, dema ku hatina nav civate û rûniştin, hingî bala mirovan ji çû ser wan. Bi zêdeyî ji, bal çûne ser Mihamed. Li wir di wê heyeme de, mirovên ku wî nasdikirin ji hebûn. Bala wan ji li ser wî bû. Çavên wan ji li ser wî bû. Wan zanibû ku zimanê mihamed çend xweşa. Zanibûn ku mihamed çend bizanebûna. Heya wan ji wî hebû. Mihamed ji her weha wan nasdikir. Wî ji zanibû ku ew çend mazin û xwedî zanebûnin. Piştî ku mihamed û mele Silêman rûniştin, bêdeng mana sekinî. Mîr ji di wê heyeme de diaxift. Lê weke ku mîr hem diaxift û hem ji bala wî ji, hinekî li ser mihamed û mele Silêman bû. Mîr berî hingî dema ku li mizgefte Nebî Nuh, ku ew axivî bû û çawa axiftibû, dîtibû. Hingî jê bi bandûr bû bû. Mihamed ji, di cihê xwe de rûniştibû û bala xwe dabû ser mîr û axiftina wî. Car bi car ji çavên li ser mirovên li li

civate rûniştibûn digereandin. Gelek ji wan ji Cizîre bota û ji dore wê bûn. Hemûk ji yên ku navê wan hebûbû. Hemûk ji zane bûn û xwedî nav bûn. Bi zanebûne xwe re xwedî nav bûn. Herweha mihamed ji, ew nasdikirin. Mihamed, hinek ji wan mirovên ku di wê heyeme de li wir li civate rûniştibûn, navê wê wan ji seydaye xwe, di dema biçûkatîya xwe de hiskiribû. Mihamed, dema ku li wan dimeyîzend, di dît ku çend pîr bûn. Hemûk ji li wir rûniştibûn. Hinek ji wan mirovên pîr, mihamed dema ku çûbû Idirê nig şex, hingî, ew dîtibûn. Ji wir nas kiribûn. Wan ji li wir mihamed naskiribû. Li wir ji di wê heyeme de li hevdû rûniştibûn. Di wê heyeme de, mihamed, faqayek bû. Hingî, hê ji nû ve, xwe bi pêş dixist. Hingî hê dixwand. Hingî, hê ji nû ve mirovên zanist û zanebûn nasdikir. Lê nahaka Mihamed, ne wilo bû. Ew mirovekî ku mazin bû. Ew mirovekî zane bû. Ew mirovekî zanist dihata hasibandin bû. Bi vê yekê re, êdî navê wî hebû. Mirovan bahsa wî ji dikir di nav xwe de.

Di wê heyeme de Mihamed, piştî ku rûniştibû, bala xwe bi hey dide xwe wan mirovan. Li wan dimeyîzend. Wan mirovan ji li wan dimeyîzend. Piştî ku mîr axiftina xwe bidawî kir û sekinî, êdî piştî wan bidest axiftinê kir. Ew ji dema ku diaxivîn, pir baş û xweş û mazin di axivîn. Bizane diaxivîn. Gotine bizane dikirin. Herweha divêt ku mirov bahsa wan bike. Mihamed ji û mele Silêman ji, ji dema ku hatibûbûna wir, hê di axiftin ne kiribûn. Wan li wan mirovên ku diaxivîn û tanînine ser ziman, disandin. Lê car bi car, mirovên ku li alîyê mele Silêman weke ku hinek pirs jê dikirin û wî ji bi bersiv dikirin. Lê ne wilo mazin weke ku ji civate re axiftin bû. Her weha tenê di nav xwe de bû. Mirovên ku li alîyê mihamed ji rûniştibûn ji, her weha car bi car berê xwe didenê de û pêre dikirin bi axivin. Wan ji çî jê dipirsî, wî ji bi bersiv dikir. Piştî ku mîr axiftine xwe bidawî kiribû û piştî ku hinek mirovên mazin ku pîr ji axivî bûn piştî, êdî hinek mirovên dengxweş, mafe gotinê hildabûn û wan bidest gotinê kiribû. Dema ku wan bi wî dengê xwe yê xweş di got ji, dikirin dile mirov bihalihê. Her weha ji dil bihest û xweş digotin. Mihamed, dema ku wan bidest gotinê kriibû, bi pir bal li wan dihisand. Guhê xwe dide wan ku ka çî dibejin û çawa dibejin. Mihamed ji dengê wî xweş bû. Wî bixwe, li hevdû dianî û digot. Wî pir xweş li hevdû ji dianî û pir delal digot ji. Her weha mirovên ku li wî dihisandin ji, pir dile wan xweş dibû. Di wê heyeme de, li civate, mirovekî ku pir dengê xweş hebû. Ew ji li civate mîr bû. Piştî ku mîr axiftibû û piştî ku sekinî bû û piştî wî re ji ku hinek mirovên din ji axiftibûn û ku ew mabûbûna sekinî, êdî mafe gotina dabûbûna wî. Nave wî ji Xanemir bû. Xanemir,

navê wî ji hebû bixweşgotina wî. Dema ku civate mîr li dar diket ji, ew lê amede dibû. Mîr ji pir hijê dikir. Qadrekî ku mazin dideyê de. Piştî ku mîr û mirovên dîn mabûbûna sekinî, êdî wî maf hilda bû û bi wî dengê xwe yê xweş ketibû gotine de. Dema ku wî bidest gotina kiribû, herkesek di cihê xwe de bi bêdeng mabû sekinî û li wî di hisandin. Mihamed û mele Silêman ji her weha mabûbûna sekinî û li wî dihisandin. Mihamed, dema ku li wî disand, weke ku di wê heyeme de, ji xwe herê lê hatibû. Weke ku hişê wî di wê heyeme de çûbe devereke dî lê hatibû. Her weha dihata xuyakirin. Dema ku li mihamed dihata meyîzandin, ev yeka di wê heyeme de pir baş û mazindihata berçavan. Xanemir, ji dil û bihest digot. Dile wî ji biêş bû. Berî hingî bi demeke re wî ji hij yeke kiribû. Lê belê, ne gahabûbûna hevdû. Keçik, piştî teştêk tê serê wê û jiyana xwe ji dest dide. Piştî êdî Xanemir ji bitenê dimene. Piştî ew ji, piştî wê re ti kesekî dî ne hizire. Her weha êdî bi tenê dimene. Dema ku bahsa wî dihata kirin dil mirovan diêşe.

Xanemir, Mirovekî ku bidil eş bû. Bi dil eş digot. Dema ku di got, dile mirovan di şawitand. Wî berî hingî hij yeke kiribû. Keçike ji pir hij wî dikir. Keçik, mirovekî bi nav di gotine Silê Hamê, keça wî bû. Ew ji ne mirovekî ku biçûk bû. Mirovekî ku mazin bû. Silê Hamê, mirovekî ku pir xwanda bû. Li Cizîre bota xwandibû. Mala wan ne li navende Cizîre bota bû. Li dore wê bû. Lê Silê Hamê, hertimî, dihata civate mîr. Wî pir hij mîr dikir. Xanemîr ji, dibû birezikî xatûna wî. Çend caran Xanemir û ew têne mala Silê Hamê, êdî keçik û ew hevdû dibînin û dil dikevîne hevdû de. Navê wê ji Xweşdil bû. Jê re Xweşdila Sare ji dihata dihata gotin. Di wê heyeme ku mihamed û mele Silêman bi hev re li civate mîr bûn kurik ji li wir bû û biwî dengê xwe yê xweş ji wan re di got.

Dema ku mirov bahsa Xweşdilê kir, divêt ku mirov hinekî bahsa wê bike. Navê wê bi xweşikatiya wê re hebû. Mirovên ku ew di dîtin, ew di dile wan de dima. Hingî xweşik û rind bû. Dema ku digihê dema keçkatîya xwe, êdî gelek tîn ku wê bixwezîn. Lê ew di bêje ne. Ew hinekî bixwe mazin bûbû. Miroveka ku zane ji bû. Xwandin bû ji. Hê ku zaro bû, bidest xwandine kiribû. Temene xwandine ji dê û bave xwe digire. Piştî ku mazin dibe ji, bave wê çî zane û çî di serê wî de heya, dide keça xwe di wê heyeme de. Bi vê yek re, ew ji xwe bizane dike. Bi vê yekê re divêt ku mirov bêje ku hem zane û biaqil bû û hem ji xweşik û rind bû. De ne, mirovê zane ji, weke mîren hinekî ji xwe bitifre ya. Di xwe de mazin a. Silê Hamê ji, her weha wilo bû. Zanebûneke wî ya mazin û navê dabû hebû. Ji gelek deveran mirov diçûna nig wî û pê di şewirîn. Aqil jê di

hildan. Wî ji aqil dide wan. Aqilê wî ji mazin bû. Wî li Cizîre bota xwandibû. Ev yeka ji, hinekî navê mirov derdixê. Vê yekê, her weha hinekî navê wî ji derxistibû. Bi vê yekê re mirov kare bêje ku ew mazin bû. Ew bixwe ji hinekî ahlên wî li Cizîre bota hebûn. Ahlên Xatûna wî Sare hema bêja hemûk ji li Cizîre bota bûn. Ji ber vê yekê ji, hertimî, ew ji dihatina Cizîre bota. Li wir, êdî navê wî ji derdikeve. Mîre bota hertimî Civata wî li dar bû. Ew ji, dema ku hata Cizîre bota ku xwe ne gihinê wir û hinekî li civate wî ne rûnihê, ne dibû. Her weha ew ji hertimî bi ser mîr de ji diçû. Mîr ji her weha ji ber ku ew hertimî bi ser wî de diçê wî navê dike. Piştêre ku wî nas dike ji, êdî qadrekî mazin ji didîyê de. Silê hamê, her weha li Cizîre bota êdî têt nas kirin. Piştî ku her weha têt Cizîre bota û civate mîr, êdî gelek caran dema ku mîr diçû ber Dicle yê ji xwe re sêyrenê, ew ji bi mirovên ku pêre diçûn re bû. Ew ji bi mîr re diçû sêyrenê. Dema ku mîr diçû sêyrenê, ne tenê sêyrentî dikir. Hinekî neçîrtî ji dikir. Neçîre kewan dikir. Neçîre kewan bi nav û deng bû. Mîr bixwe ji hij kewan dikir. Neçîre kewan, neçîreke ku asîl dihata dîtin bû. Hertimî mîr û mirovên wilo diçûnê de. Mirovên ku ji neçîre wan fahmdikirin, bi mîr re diçûn. Her kî ku neçîrvan bena, dema ku mîr wê çûbena neçîre, xaber ji wan re ji dihata şandin, da qana ew ji xwe amede kin û bi mîr re herine necîre. Ew ji, ku herweha xaber ji wan re dihat, di cih de xwe amede dikirin ji bo neçîre. Mirovê ku diçûne neçîre kewan hinekî biteybet li wan dihata meyîzendin. Ji ber ku neçîre kewan, hinekî biteybet bû. Mirovên ku ji wê neçîre fahmdikirin, qadrekî wan ji li nig mîr û xalkê ji hebû. Ew hem di neçîrkirine de û hem ji di xwedî kirine de xwedî zanebûn bûn. Xwedî kirine kewan ji zanebûneke teybet divîya. Wan kew kedî ji dikirin. Li mal, ew xwedî dikirin û piştêre dema kurkîtiya wan hat, êdî li malê, wan ew dikirina kurk. Her weha, êdî li malê ji, ew bidest dixistin. Lê ji bo vê yekê ji zanebûn divîya bû. Ew ji mirovna ku zane bûn. Bi mîr re, herkesekî li wan bawer dikir. Ji zanebûne wan êmin bûn. Silê Hamê ji, çend kewên wî hebûn. Wî ji ji xwedî kirina wan fahm dikir. Lê malê wî ji kewên ku wî xwedî dikirin hebûn. Li ser kew gelek vegotin ji hebûn. Dema ku bahsa kew dihata kirin. Mirovan di got ku dijminê tuxmê xwe ya'. Ev gotin ji ji nêzîkatîyeke dihat. Dema ku kewek dihata girtin û kedî kirin, êdî mirovên ku neçîrvanî dikirin, wê wî kewî hildin û bin û dênine dereke û li dore wî xafkê vekin. Piştêre ku kewên di yên barrî ji hatina nig wî kewî, êdî diketine xafkê de. Her weha êdî ew dihata gotin. Kew ne hasanî bû ku bihatana girtin. Lê herweha bi kewekî hasanî dihatina girtin. Ji ber vê yekê ji, digotin ku kew dijiminê tuxmê xwe

ya'.Kew bixwe ji, pir xweşik û rind bû.Dema ku mirov lê dimeyîzenê, mirov guneh dike ku lê meyîzenê..

Mala de û bave Xanemir ji li Cizîre bota bû.Li wir bûn.Ahlê wir bûn.Bave Xanemir bixwe ji, mirovekî mazin bû.Ew ji, nave wî Navdarê Nêsir bû.Bi zanebûn û mêrenîye wî navê wî hebû.Her weha di nav xalkê de bahsa wî dihata kirin.Ji bo wî, dema ku mêrenîye wî dianînine ser ziman, di gotin ku ew bi biviran neyê hurkirin'.Her weha bahsa wî dihata kirin.Ew mêrekî mêrxas bû.Her weha nave wî ji hebû.Ew ji hertimî li nig mîr bû.Li civate wî bû.Mîr qadrekî ku mazin ji dideyê de.Mala bave Xanemir û mala bave Xatûna Silê Hamê ahlên hevdû bûn. Ji ber vê yekê, êdî hertimî ji bi ser hevdû de diçûn.Xanemir û xweşdilê, di wan demên ku her weha bi ser hevdû de diçûn de hevdû dibînin û dil dikevîne hevdû de.Dema ku hevdû dibin û dil dikevîne hevdû de, êdî piştîre ji, hevdû dibînin.Demên ku Xweşdilê newê wir, ew diçe cihê ku ew lê ne.Li wir êdî hevdû dibînin.Her weha evîneke mazin di dile wan de ji bo hevdû şîn dibe.Dile wan ji bo hevdû bi evîn dibû.

Piştîre, demeke dirêj têve naçe û evîne wan têt bihîstin.Piştîre ku têt bihîstin ji, êdî malbatên wan li hevdû dihişîninê hevdû û dikin ku wan bihişînine hevdû.Dema ku malbatên wan dihişîninê hevdû, êdî ji wan re dipirsîn ku ka dile wan li ser hevdû heya an ji nîn e.Ew ji, dema ku ji wan têt pirsîn,dibejin 'erê, dile me li ser hevdû heya' û piştîre êdî dikin ku wan bihişînine hevdû.Piştîre êdî dikin li gor kevneşopîyên xwe wan bihişînine hevdû.Li gor kevneşopîyên ku hena divêt ku malbata kurik kara xwe bike û herê mala malbata keçike û wê ji de û bave wê bixweze.Ew ji her weha vê yekê dikin.Piştîre ku ew ji diçûn û ku keçike ji dixwezî, êdî piştîre malbata keçike ji dibêje 'erê' û piştîre bidest karkirina dawata wan têt kirin.Di demeke kin de ji wan dezgîran û şeva hinê ji têt kirin.Piştî ku dezgîran û şeva hinê têt kirin, êdî piştîre tişte ku dimene dawat dimene.Wê ji piştîre ne bi gelekî re dikin.De ne, wê kevneşopîyeke bû ku berî dawata rojê, li Cizîre bota, biçûyan ber ava dicle.Dema ku her weha çûne ber ava çedibû ji, di wê heyeme de wê buk hevalên wê tenê bi hev re çûban.Ew ji her weha dihişînine hevdû û dikin ku herine ber Dicle yê.Ava dicle yê ji, di wê heyeme de, mazin û bilinde.Bi harikandîneke xort dikarîkê.Dengê ave, dema ku diharîkê ji dûr ve têt hiskirin.Keçik ji, li ber çem, ji xwe re dirûnihin û hanekên keçkatîyê ji li hevdû dikin.Bi hev re li hevdû dikenin û di axifin.Lê di nav ken û axiftinan de, ya ku herî mazin li ser dihata axiftin ji Xweşdilê bû.Ji ber ku ew buk bû.Ew, wê rojê piştîre bûbena buk.Her weha roja wê bû.Dile wê

xweş bû. Wê ew gahabana ya dile xwe di wê heyeme de. Dema ku wê li hevalên xwe dimeyîzend ji, bikêf û şahî dimeyîzend. Dema ku dimeyîzend, rahnî di çavên wê de hebû. Dema ku dimeyîzend çik ji ber çavên wê diçûn. Dile wê xweş bû. Dile wê, ew ji rewşeke dibir û dikire rewşeke di de. Dema ku dile mirov xweş bê, hingî, dinya ji li mirov xweş dibe. Her tiştê ku mirov di wê heyeme de dibînê, li ber çavên mirov xweşik û rind dibin. Axiftinên ku têne kirin û mirov his dike ji, li mirov xweş tînin. Ku dile mirov xweş bêt, dile mirov li gor xwe xweş dike. Hertîştî dixweze li gor xwe xweş û rind bibînê. Her weha dibînê ji. Jiyan, di wê heyeme de, bi mirov re xwe bi awayekî di dide jinkirin. Dilxweşî, hemû tiştî bi mirov xweş dike. Xweşdilê ji, her weha wilo bû. Ew ji dile wê xweş bû. Bi kêf û şahî bû. Keçikên li dore wê ji, her weha ku diaxiftin, ew dilxweşîye wê didena ru yê wê. Dema ku didena ru yê wê ji, wê ji hinekî weke ku fihet bike serê xwe dikire ber xwe de û li pêşîye xwe dimeyîzend. Dema ku her weha serê dikire ber xwe de û li pêşîye xwe dimeyîzend ji, ti gotin ji deve wê dervediketin di wê heyeme de. Tenê, ji wê kêf û şahîya di dile xwe de bi hinek avirna li nav çavên hevalên xwe dimeyîzend. Ji wê pêve tiştêkî di ne dikir. Dema ku avir dide wan ji, weke ku di dil de ji xwe re bi beşîşê lê dihat. Mirov ku lê dimeyîzend, ev yeka fahmdikir. Kêfe wê ya di dile wê de mazin bû. Hevalên wê yên pêre ji ev yeka di dîtin. Dema ku di dîtin ji, êdî xwe ne digirtin û di dena ru yê wê di wê heyem de. Dema ku didena ru yê wê ji, wê ji bifihet çavên xwe didena ber xwe de wê heyeme de. Xweşdilê dilxweş bû. Ew dilxweşîye wê, bi wê xweşikatiye wê re dibû yek û li ber çavên dîmenekê ku pir xweşik dide çêkirin. Dema ku ew wilo dihat ber çavan, dibû weke nîgereke ku ji dile hatî çêkirin. Her weha xweşik û rind dibû. Xweşikati, carna li ber çavan bilêve. Dema ku mirov lê dimeyîzenê, mirov pir tiştan jê fahm dike û têdigihê. Xweşkatî, jiyane ji û dore xwe ji bi xwe re xweşiktir dike.

Bi xweşdilê re, her weha ku gelek keçik hebûn li ber çemê Dicle bûn. Li kêfe xwe di meyîzendin. Xweşdilê ji kêf xweş bû. Ji xwe re diçûn û dihatin. Di nav wê çûn û hatine de, wan xwe winda kiribû. Dengê dûr dihat. Ji dûr ji mirovên ku dengê wan dikirin hebûn.

Çemê Dicle ji, di wê demê de, pir bilind bû. Ave ku tede diharikî zêde mazin bû. Dema ku di harikî ji, xuraxurak ji nava xwe tanî û diharikî. Mirov, dema ku di wê demê de dihatina ber, ji wê xuraxura wê ji bena, hinekî xûf dikete dile wan de. Demên ku herîzêde baran dibarî, hingî, çem ji gelekî û gelekî bilind dibû. Hingî xort diharikî. Li ti deran ne

disekinî.Lê di wan demln wilo de, ku roj ji derdiket û tav germ dibû, hingî, mirovan ji ji hundur xwe diavête ber çem di wê heyeme de.Axlabe ji, jin û keçikan xwe diavête ber çem.Gelekan li ber çem li hevdû dirûniştin û ji xwe re bi hev re diaxiftin.Dema ku li hevdû dirûniştin ji, yên ku naqşên xwe dikirin li wir di wê heyeme de dikirin. Yên ku hinek karna dî ji dikirin dema ku li wir dirûniştin hingî dikirin.Her weha jiyaneke mirovan ya xweze hebû.Bi hev re herkesek biken û şahî bû.Dile herkesekî xweş bû.Bi hev re danûstandin ji zêde hebû..

Xweşdilê û hevalên wê ji dema ku hatibûbûna ber çem, hingî demeke wilo bû.Ji xaynî wan hinekî mirovên din ji hebûn.Lê yên ku hebûn ji, axlabê wan, jin û zarok bûn.Xweşdilê û havelên wê ji, li ber çem, lê li cihekî ku hinekî tenê ew li wir diman bûn.Dibêt ku hinekî dî dem têve çûbena û piştire hinek mirovên din hatibena nig wan.Ji ber ku xweşdilê buk bû.Buk di wan demên wê yê dawîyê de bitenê ne dihata hiştin.Hertimî pêre bûn.Hevalên wê ji, hertimî pêre bûn.Ew bi tenê ne dihiştin.Ev bitenê nehiştin, weke ku weke kevneşopîyeke bû. Her weha dihata xuyakirin.Dema ku mirov lê dimeyîzend, mirov ev yeka fahmdikir.Her jina ku zewicî bû, ev pêvejo jin kiribû.Her keçika ku wê zewicîbena ji, wê ev pêvejo jin kiribena. Her weha dihata xuyakirin.Xweşdilê ji her weha ew pêvejo jin dikir.Ew pêvejo, ji keçikan re weke xawneke bû.Her keçike dixwest ku jin bike.Weke pêdivîyeke ku di wê demê de bihatana jinkirin dihata dîtin.

Xwedilê ji, pir xweşik bû.Wê girêdana xwe pir xweşik giredabû.Cilê ku wê di wê rojê de li xwe kiribûn, yên ku berî dawata bi rojê re li xwe dihatina kirin bûn.Pora wê pir dirêj bû. Li noqa wê disekinî.Wê pora xwe hemû kiribû du kezîyên mazin.Ew kezî ji, haya bi nêvî weke du kezîyan dihatina xuyakirin.Lê belê, ji nêvî pêde, weke ku di bûna gelek kezî.Her weha dihatina xuyakirin.Xweşdilê, xiftanek li ser wê bû.Li ser xiftan ji elekek hebû.Elekekî ku sîm kirî û dore mil û kevîyên we hatibûbûna naqşkirin.Li ser piştê destên wê ji weke ku daq hebûn.Li bin lêve wê li ser zenîye wê ji daqak hebû.Levne wê yên xweşik hebûn.Dema ku dihata meyîzendin dihata dîtin. Wê daqê ew pir xweşiktir dikir.Wê daqê dikir ku bal bêhtir herê ser wê dema ku lê dihata meyîzendin.Xiftanê wê, dema ku dimeşî weke ku digaha arde.Weke ku bi arde ve bixişiqê dihata xuyakirin.Her weha bal diçû ser wê.Dema ku dimeşî ji, ne bi qavzên mazin dimeşî.Pir nazik dimeşî.Dema ku diçûne ser wê.

Xweşdilê, çavên wê mazin bûn.Çavên wê raş bûn.Dema ku mirov li çavên wê dimeyîzend, mirov dibin bandûra meyîzendine xwe de

dima.Dema ku mirov li çavên wê dimeyîzend, wilo mirov di dît ku weke ku mircanak di bin ave bi bariqêne û mirov dibinê li mirov dihat.Her weha mirov didît.Çavna wê yên xweşik hebûn.Dore wan weke ku kil kirîbûn dihata xuyakirin. Wilo bala mirov dikişand.Dema ku çavên mirov diçûne ser wê, mirov ne dikir ku çavên jê bigire.Her weha hingî xweşik û rind bû.Di wê demê de, wê xwe bêhtir ji xweştir kiribû.Ji ber ku li ber dawate bû.Dawata wê bû.Dema ku lê hanak ji dihatina kirin, tenê bi kenekî ku ru yê wê hinekî sor bû li wan dimeyîzend û hwd.Ji wê pêve ti tiştêkî dî ne dikir.Ew ji di dile xwe de bikêf û şahî bû.Dema ku mirovan lê dimeyîzend, di gotin ku ew tak rihana.Bi rastî ji Xweşdilê wek tak rihan bû.Dema ku mirov lê dimeyîzend ji, bêhne mirov derdiket.Ji ber ku li ber dawate bû, hê hina ku li destên wê hatibû xistin hebû.destên wê sor dikirin.Wê sorbûne destên wê ji, xweşkatîyeke dî bi wê re dide nîşandin li ber çavan.Di nav hevalên wê de, dema ku li wê dihata meyîzandin, dihata dîtin ku ew buka.Ji ber ku kifş bû.Hem ji cil û berên wê û hem ji ji nêzîkatîyên wê.Weke keçmîreke di nav havelên xwe de sekinî bû.Car bi car ji diçû ber kevîyê çem û dihata bi paş ve.Dema ku diçû ber kevîye çem ji, nazik nazik dimeşî û diçû û divegerehe.Ew çûn û hatina wê ji bal dikişanda ser wê di wê heyeme de..

Xanemir ji, bi malbata xwe re li Cizîre bota bûn.Wê li Cizîre bota dawata wan bûbena.Li wir amede hatibûbûne dest pê kirin.Ew ji li ser xwe bû. Li dore wî ji weke Xweşdilê, gelek havelên wî hebûn.Ew ji cilên nû lê bûn.Kêfe wî ji li cih bû.Di wê demê de, weke Xweşdilê, ew ji bitenê di dihata hiştin.Hertimî hevalna wî ji li nig wî bûn.Haya ku dawat bûbena û bidawî bûbena, wê ew bi tenê ne hatiban hiştin.Ev yeka weke kevneşopîyeke bû.Malbatan ji, amedekarîyên dawate dikirin.Dema ku dawat li Cizîre bota hena, wê ne hasanî bena.Wê gelek mirovên zane û mazin wê hatiban dawate.Ji ber vê yekê ji, amedekarîyeke baş û qanc divîbû. Divîbû ku di kemesî ji dernekatiban.Dawat, ku li Cizîre bota bêt û amedekarî ji bo mîre bota ji newê kirin, ma dibû?Ne ne dibû. Divîbû bi ji bo wî hatina wî ya nav dawate ji amedekarî bihatana kirin.Dema ku mîre bota hata nav dawate, hingî wê pêre gelek mirovên din ji wê werin.Ew mirovên ku werin ji, mirovên ku mazinin.Mirovên nave wan heya.Her weha wê gelek mirovên ku mazin bihatana dawate.

Dawata Xanemir û Xweşdilê, her weha amedekarîyê wê mazin têt kirin.Ciwanan ji amedekarîyên dikirin.Wê mazin xwe derxistiban pêş.Wê pir raqisî ji ban.Wê raqsên Sêgavî, Şêxanî, bêgî, Sikcanî, Hûriskî, Hepzerî, Mendî, Bablakanî û hwd wê liyistiban.Ew raqs, liyistikên

herêma botanê bûn.Yên bi nav bûn.Li gelek deveran ji bahsa dawata wan ji têt kirin. Te gotin ku wê dawateke ku mazin bi nav û deng wê were kirin.Rast ji bû. Wê dawateke ku bi nav û deng bihatana kirin.Dawat, wê li Cizîre bota bihatana kirin..

Xweşdilê, di nav hevalên xwe de li ber çem e.Diçirisî. Di wê dema ku li wir li ber çem e, hingî, ew ji bikêf li kêfe xwe dimeyîzenê.Hevalên wê ji, li hevdû kom in û ji xwe re bi hev re diaxivin û dikenin û hanakan dikin.Xweşdilê ji di nav wan de ya.Xweşdilê, di nav hevalên xwe yên ku kom in de ya.Lê careke, ew dike ku herê ber çem.Ka wê ave li destê xwe bike an ji wê aveke vexwe.Dema ku diçe ber çem ji, hinek hevalên wê ji, weke ku hanakan lê kin, dibêjinê de ku 'hêdî ba ha, da ti nekeviyê de'.Dema ku yek ji hevalên wê weha dibêje, yên din ji li wê û li Xweşdilê dimeyîzenên û dikenin.Ew ji weke ku fihet bike li wan dimeyîzenê.Lê tişteki ne bêje.Xweşdilê ji, piştî wê hanake re dike ku herê ser ave.Piştî ji tê ser ave.Dema ku têt ser ave, hingî av ji pir xort li pêşîye wê diharikî û diçû.Dengekî ku mazin û bilind ji ave dihat. Xweşdilê dema ku têt ser ave, hingî destên xwe dike nava ave de û hinek av di kulme xwe de û têne ber deve xwe û divexwe.. Piştî, careke dî ji dike ku destên xwe bike nava ave de.Dise destên xwe dike nava ave de.Lê wê car, dema ku destên xwe dike nava ave de û piştî ku destên xwe derdixe û dike ku rabe ser xwe, hingî, denge xwe winda dike.Dema ku ew denge winda dike, pêşî ew xwe digire. Li ser lingên xwe.Piştî ku xwe digire, êdî çawa dike ku gava xwe biavêje û ji wir were nav hevalên xwe, hingî, bi ling avêtina wê re, lingê wê yê dî ji ji ser kevir di şamitê û wê care bi tememî denge xwe winda dike û dikeve nava ave de.Dema ku dikeve nava ave de, hingî, hevalên wê ji, wê dibînin ku ew dikeve.Piştî ku ew dikeve, êdî bi qêrîn re ew bi ber cihê ku ew ketî ave de bazdidin.Lê çawa ku ew dikeve ave de, av bi wê hêze xwe re wê dide ber xwe û li ber xwe dibe.Dema ku her weha dibe, êdî qêrîn ji keçikên hevalên wê zêdetir dibin.Qêrînen wan, di wê heyeme de digihine hinek mirovên dî ji û ewên ku qêrînen wan gahana wan, di cih de bi ber wan ve bi bazakê tên.Dema ku tên, êdî di bînin ku wa Xweşdilê ketiya nava ave de.Ew ji dema ku her weha dibînin, êdî dicihde hewldidin ku wê ji ave derxin û xilas bikin.Av, Xweşdilê weke kadereke li ber xwe dibe.Haya cihê ku av wê li ber xwe dibe, ew ji li pay bi bazê diçin.Ji navende pir dûr li cihê xwe digihênine de û wê li wir xilas dikin.Lê dema ku Xweşdilê xilas dikin ji, hingî ji, ew bêhne nade û nastenê. Dema ku wê xilasdikin, dikin ku wê bînin ser xwe. Ji bo ku wê bînine ser xwe ji, pir hewldidin.

Lê belê, kurnakin ku wê bênine ser xwe.Li cihê ku mirov digihine de û wê nav ave derdixin û xilasdikin.Piştire gelek mirovên dîn ji, digihina wan.Piştî ku mirov gelek têne wir û li ser serê wê dibine kom, êdî piştire di rajihine de û wê tênine malê.Xweşdilê, dema ku ji alîyê mirovan ve wê tênine malê, hingî, li ser milan bêriha.Bêhne nade û nastenê.Dema ku mirov, Xweşdilê tênine malê,hingî,li ber deve derîyê mala bave wê, gelek mirov li hevdû dibina kom. Mîr bixwe ji tê wir li nav wê koma mirovan.Ew ji, dilê wî diêşehe.Xweşdilê, berî hingî, keçikeke ku amedekarîye dawate wê dikirin bû.Piştire bi qadareke re, piştî ku Xweşdilê tênine malê, êdî tê bihîstin ku Xweşdilê jiyana xwe ji dest de ya.Piştire ku her weha têt bihîstin, êdî êşe wê dikeve dile herkesekî de.Piştire ku wê tênine malê, êdî bi qadareke re bidest amedekarîyên derbaste wê têt kirin.Berî hingî, ew amedekarîyên ku ji bo dawate wê dihatina kirin, êdî nahaka(di wê heyeme de) ji bo derbaste wê berdewam dikirin.Dilê mirovan, bi wê pir êşehe bû.Xanemir ji, pir bi dil êş bûbû.Wî, evîna xwe windakiribû.Êşe dile wî, ji ya herkesekî bêhtir û maztir bû.

Xweşdilê, piştî ku her weha jiyane xwe ji dest dabû, êdî dile herkesekî pê êşehe bû.Di wê heyeme de hazneke herkesekî girtibû.Mirovên ku li wir bûn, dema ku dihizirîn, hinekî bi bideng dihizirîn û hizre xwe tanînine ser ziman.Wan, di hizre xwe de hem ji xwe û hem ji hevîrdore xwe di pirsî ku ev çi baxta.Dema ku her weha digotin, ji êşe dil di gotin.Dile wan ji diêşehe.Mirovên ku li wir gahabûbûne hevdû, dile wan diêşehe.Vêce mirovna weke Xanemir û Xweşdilê, li ber gahana miredê xwe û her weha tiştêk were serê wan.Ma gelo, wê çawa ne bûbena êş di dile mirov de.Wê bûbena êşeke ku mazin ji.Ji xwe, bûbû êşeke ku mazin ji.Di dile herkesekî de êşek hebû ji bo Xanemir û Xweşdilê.Herdû du ciwan bûn.Yek miribû çûbû û yek li jiyane mabû weke ku çûbû.Her weha bû bû.Dema ku li Xanemir ji dihata meyîzendin, dihata dîtin ku ew ji ketiye.Dema ku mirov lê dimyîzend, mirov di dît ku weke ku ji kal katibû dihata xuyakirin.Ew ji dema ku xaber gahabûyêde, hatibû ber mala bave wê.Dema ku ew ji hatibû, pêre hinek hevalên wî ji hatibûn.Wan hevalên wî ew bi tenê ne dihiştin.Li nig wî bûn. Ew ji li ber hêt li ber malê di nav mirovan de rûniştibû.Lê ti deng û meng ji wî dervediket. Hinek mirovên ku diçûn û dihatin hebûn.Xanemir ji tenê di nav hevalên xwe de li wan di meyîzend.Ji wê pêve tiştakî dî ne dikir.

Dem her ku têve diçû, ji xanemir re ji giran dihat.Ji ber ku kare derbastkirine dikirin û ku wî ew karkirin ji di dît, bêhtir jê re giran û biêş

dihat.Di nav hevalên xwe de rûniştibû û li wan çûn û hatinan dimeyîzend.Tenê, hema wilo dimeyîzend.Ji wê pêve tiştêkî dî ne dikir.Ti gotin ji ne dikir.Lê çavên hevalên wî li ser wî bûn.Li wî dimeyîzend.Dema ku li wî dimeyîzandin ji, fahmdikirin ku ew çend êşe dikişene di hundirê xwe de.Her weha wan ev yeka di wê heyeme de baş û qanc fahmdikir.Lê ma ka wê çî ji destê wan hatibena.Fahmdikirin, lê tiştêk ji destê wan ne dihat.Wan, tenê li wî dimeyîzandin.Êş, yê jindike, bêhtir fahmdike.Ti kesek weke wî baş û qanc fahmneke.Mirov, kare vê yekê ji bo Xanemir û hevalên wî ji bêje.Xanemir yê ku herî mazin êş dikişand bû.Wê baş êş fahmdikir ku çawa ya.Ji ber ku di wê heyeme de wî dikişand.Hêvalên wî ji lê dimeyîzandin.Dema ku lê dimeyîzandin, dîtî ku ew çend êşe di kişene.Lê ne weke wî fahmdikirin.Wî ji dil fahmdikir.Wî, ji ber ku ji dil, jindikir.Her weha fahmkirina wî ya dile wî bû.Têgihîştine wî ya êşe, ya êşe di wê heyeme de di dile wî de bû.Ji ber vê yekê ji, ya wî herî mazin û biêş bû.Lê hevalên wî, dema ku dimeyîzandin, fahmdikirin ku ew êşe dikişene bû.Lê bitememî wan fahmnedikirin ku çend mazin êşe ji dil ew dikişene. Yê ku wê baş fahmkiribena, dise ew bû.Ji ber ku ew jin dibû.Dema ku di dît ku çûn û hatin ji bo derbaste dibe, hingî, ji dile wî qurpênî dihat.Weke ku ne xweze bawer bike, li wan çûn û hatinan dimeyîzend.Dema ku li wan dimeyîzend, di dile xwe de êş dikişand.Weke ne dixwest ku bawer bike, ku ew çûn û hatina amedekirina derbestê ji bo Xweşdilê ya.Jê re her weha pir zor û giran dihat.Dile wî, weke ku di giranîyeke mazin de bê lê dihat.Dibêt ku kiribena ku rabe ser xwe ji, wê di bin wê giranîyê de ne rabûbûna di wê heyeme de.Her weha jê re giran dihat.Di serê xwe de dema ku ew dihizirî û hinek hizrên ku weke ew çûn û hatin, ji bo derbastkirina Xweşdilê ne, di serê wî de çedibûn, bêhtir êşe dile wî maztir dibû.Bêhtir êşe dile wî maztir dibû.Weke ku dile wî bêt gûvaştin lê dihat.Her weha lê dihat.Di wê heyeme de, li wir gelek mirov hebûn.Ji wî û hevalên wî yên li nig wî, mirovên dîn ji hebûn.Dema ku Xweşdilê anîbûna malê, hingî, ew biribûbûna hundir.Dema ku ew biribûbûna hundir, hingî, tenê jin pêre ketibûbûna hundir de.Piştî ji, jinên ku hatibûbûn ketibûbûna hundir de.Lê belê mîrên ku hatibûbûna wir, li derve mabûn.Wan destûr ne dihilda ku herine hundir de.Ew ji li derve, li ber malê û li hawşê sekinî bûn.Ew rewş, her weha berdewam dike, haya ku kare derbestkirine tê bidawî kirin.Dema ku kare derbestkirine tê bidawîkirin, êdî hin bi hin jîn derdikevine derve.Piştî ku hinek jin derdikevina derve, êdî hinek mirov ji, bi hev re weke ku destûre bistenin

diçin û dikevina hundir de.Ew mirovên ku dikevina hundûr de wê rahiştiban derbaste û derxistiban.Dema ku ew mirovên ku çûn û ketina hundir de ku rahiştina derbestê û derxistina derve, êdî li derve, ew mirovên ku li wir bûn, wan ji xwe da pişt derbsete û bi hev re bi ber mizgefte Nebî Nuh ve diçin.Wê li wir, ew danîban ser kevirê arş û pişt re li ser mêj kiriban û êdî pişt re wê ew biriban cihê veşartinê.

Dema ku derbeste Xweşdilê anîna mizgefte û ku danîna ser kevîr arş û ku li ser mêj ji kirin, êdî pişt re, dise rahiştine de û birin ku bibina cihê ku we wê lê bi veşêrin.Dema ku derbest anîna mizgefte, mîr ji di nav de ew mirovên li wir hemûk ji li hevdû gahabûbûna hevdû û dabûbûna pey derbestê.Cizîre bota bi biçûk û mazinên xwe ve hemûk wê roje li wir bûn.Çawa ku wê hemûk her weha ji bo dawate wê li hevdû gahaban hevdû, bi wî awayî li derbeste gahabûbûna hevdû.Ew rewş pir giran bû.Ji mirovan re giran dihat.Dema ku derbeste Xweşdilê ketibû li ser rîya mizgefte Nebî Nuh de, hingî, hema bêja mirovên ku li Cizîre bota hemûk li wir bûn û li pay bûn.Lê deng ji ti kesekî zêde dervediket.Ji jinên ku digirîn û yên dia dikirin pêve deng ji ti kesekî dervediket.Xanemir ji di nav mirovên ku dimeşin de bû.Hinek hevalên wî di rax wî de bûn.Lê ti deng ji wan ji dervediket.Ji xwe ti deng ji Xanemir dervediket.Dile wî biêş bû.Piştî ku hatibûbûna mizgefte û ku li mizgefte wacîbeyên olî yên ku wê bicih anîban ku bicih anîbûn, êdî pişt re, çawa ku hatibûbûna mizgefte, wilo ji ji mizgefte bi hev re derketibûn û kiribûn ku herina cihê ku we wê lê bi veşêrin.

Dema ku ji mizgefte derketin ku herin, hingî mirov hemûk ji bi hazn bûn.Herkesek bi dil êş bû.Mirovên ku li ber mirede xwe ban û ku tiştek bi wan hatiban serê wan, hingî, wê yekê bêhtir dile mirovan diêşand.Bêhtir êş dikire dile mirovan de.Rewşa ku hatibû serê Xweşdilê ji, her weha gelekî û gelekî dile mirovan diêşand.Êşeke mazin dikire dilê wan de.Xanemir ji, dema ku lê dihata meyîzandin, her weha ew êş dihata bîre mirovan.Yê ku herî mazin ew êş jin dikir ew bû.Wî evîna xwe winda kiribû.Wan hevdû dîtibû û hij hevdû kiribû.Bi hijkirine gahabûbûna hevdû.Ew ku gahabana hevdû, hingî, wê du mirovên ku bidil bûn ji hevdû re wê gahaban hevdû.Lê ew ne gahabûbûna hevdû.Evîna wan di nêvî de mabû.Evîna wan, bêt ku bigihina hevdû, bidawî bû bû.

Xanemir, li cihê bota, hema bêja mazin bû bû.Li wir wî xwandibû.Li wir bi faqatîya xwe dihata naskirin.Ew weke faqahakî baş dihata naskirin.Nave wî bi qancî û jîrîtîye wî derketibû. Dema ku dixwand, hingî navê wî derketibû.Mirovên ku ew naskiribûn.Bahsa wî dikirin.Di

gotin ku ew çend mirovakî jîr û bifahma. Her weha hata naskirin. Mirovekî ku hir ji bû. Ji ber vê yekê ji di serê mirovên ku wî nasdikirin de biqancî cih girtibû. Dema ku bahsa zawac û dawata wî hatibû kirin, hingî, mirovên ku ew nasdikirin, pir kêfe wan hatibû. Mîr ji ew nas kiribû. Mîr hê ku ew biçûk bû naskiribû. Dema ku hê ku biçûk bû û dixwand, hingî, bahsa fahmitîya wî hatibû kirin. Piştîre mîr ji her weha di derbare wî de hiskiribû. Piştîre ku hinekî xwandibû, ne tenê de û bave wî hijê dikirin. Seydayên wî ji hij wî dikirin. Piştîre ku hinek di xwandine xwe de pêde çûbû, êdî seydayê wî, ew hildabû nig xwe û ew biribû û li civate mîr rûnandibû û dabû axiftin. Dema ku ji civate re axivî bû, hingî, taqdirê civate hildabû. Taqdirê mîr ji hildabû. Xanemir dengê wî pir xweş bû. Piştîre gelek caran, seydayê wî ku diçû civate mîr, ew bi xwe re dibire nav civate. Li wir, ew, li wî didana hisandin. Dema ku wan li wî dihisand, hingî dile wan xweş dibû, êdî ne dixweştin ku ew gotinê bidawî bike. Ew mirovekî her weha bû. Bi vî awayî re navê wî derketibû. Bi vê yekê re, mirovan pir hijê kiribû. Ji bo zawac û dawata wî ji pir kêfe wan hatibû. Lê nahaka vêce, ji bo wî dile wan ji pir diêşehe. Wan ji, bihîstibû ku Xanemir û Xweşdilê hij hevdu kirina. Di dema xwestina Xweşdilê de, bi vê yekê ji hisaha bûn. Dema ku pê hisaha bûn, carna hinak hanak ji lê dikirin. Dema ku hanak, lê dihatina kirin ji, tenê li wan dimeyîzend. Yê ku hanak lê dikirin ji, jê maztir bûn. Ji ber vê yekê ji, dema ku hanak lê dikirin, wê serê xwe bifihet dikire ber xwe de. Ti bersiv ne dide wan. Ew mirovên ku her weha ji kêfe hanak lê dikirin, nahaka vêce, dîtin ku çend ew di dile xwe de çend êşe dikişenê. Wan ev yeka di dît. Weke şahî û kêfe, êş ji xwe di ru yê mirov de dide der. Di wê heyeme de êş xwe di ru yê wî de ji dide der. Êşeke mazin xwe di ru yê wî de dide der. Piştî ku gahabûbûna cihê ku we wê lê bi veşêrin, êdî êşe Xanemir zêdetir bû bû. Di wê heyeme de, dema ku ew diveşertin, Xanemir ji, li cihê ku li paş bi hinek hevalên xwe re rûniştibû. Lê belê, piştîre hinek mirovên mazin gotinede were ser serê wê, êdî wî ji ew ne şikandin û çû ber serê wê. Wî bi çavên xwe di dît ku wê diveşêrin. Heya ku ew veşertin, ew li wir ma. Dibû ku ew ji hinek ax biavêje ser wê. Wî ji hinek ax avête ser wê. Lê dema ku wî ax diavête ser wê, hingî, bi zorekê xwe li ser xwe digirt. Wî fikir ku xwe ne berde. Mirovên dore wî, wî zayîf ne bînin. Her weha wî hewldide. Lê jê re zor dihat. Wî evîna xwe dide axe. Ma wê çawa jê re giran ne hatibena. Jê re gelekî û gelekî giran dihat.

Piştîre ku kare definkirine bidawî bû, êdî mirov hemû bi hev re kirin ku vegerihi. Wê di wê heyeme de, ku vegerehen wê çûban mala bave

Xweşdilê. Wê ji bo wê mewlûd bihatana xwandin. Wê li mewlûde wê rûniştiban bi hev re.

Dema ku mirovan Xweşdilê bicih kir, êdî piştire, bi hev re kirin ku vegerehin. Dema ku kirin ku û ku vegerehn ji, êdî bi hev re vegerehen, hatin û çûne mala bave Xweşdilê. Divîbû ku çûban wir. Wê mewlûd li wir bihatana dayîn. Wê bi hev re li mewlûde rûniştiban. Wê bi hev re biçûna ser mewlûde û li ser mewlûde bi rûniştine re, wê sersaxî ji wan re hatibena xwestin. Ev yeka her weha girîng bû.

Dema ku mirov hatin û çûne mala bave Xweşdilê, hingî, mîre bota ji di nav koma mirovan de bû. Ew ji di serî de, dema ku bûya hatibû bihîstin, hingî, hatibû ber malê û li di nav mirovan de cih girtibû û piştire ji dema ku Xweşdilê biribûbûna mizgefte, ew ji bi wan re bû. Piştire dema ku biribûbûna cihê wê veşêrin ji, ew bi wan re bû. Nahaka vêce, dema ku di vegerehan û dikirin ku herina mala bave Xweşdilê, ji bo ku li ser mewlûde rûnihin, hingî, ji ew bi wan re bû. Mîre bota di nav wan de cih girtibû. Wê cihgirtina wî ji, kiribû ku hê bêhtir bal bi hey herê ser Xweşdilê û Xanemir. Piştire ku hatibûn û çûbûbûna mala bave wê, êdî li wir rûniştibûn. Li wir mirov hemûk bi hev re mabûn. Heya ku mewlûde hatibû xwendin û xwarin hatibû xwerin bi hev re mabûn. Piştire ku xwarin ji hatibû xwerin, êdî piştire, dema ku mîr rabûbû ser xwe ku herê, bi wî re mirovên din ji rabûbû, Dema ku rabûn ji, sersaxî xwestin û rabûna ser xwe di wê heyeme de. Dile mirovan hemûkan ji bo wan diêşe. Lê tiştekan ji destê wan ne dihat. Ma wê çî ji destên wan bihatana. Xweşdilê miribû. Xanemir ji bitenê mabû. Piştî Xweşdilê re, bala mirovan hemûkan çûbûbû ser Xanemir di wê heyeme de. Hemûk ji dile wan bi wî di şawitî. Lê ma ka wê çî kiriban. Tiştekan ji destên wan ne dihat. Xanemir, piştî Xweşdilê re, jiyana wî weke ku bitavahî hata gûharandin. Piştire di jiyana xwe de herdemî bi bêdeng bû. Ti deng û meng jê dernediket. Carna ku hinekan tiştekan jê ne pirsî bena, ew ne diaxivî ji, Her weha tenê bi bêdeng dima. Tenê di rewşa xwe bi bêdeng dima. Di wê rewşa xwe de, carna ku çûbena ber sawalên malê diçû. Dema ku diçû ji bi bêdeng dima. Di rewşa xwe de diçû û dihat. Piştire weke ku heya wî ji dinye qut bûbû lê hatibû. Ev yeka ji çavên ti kesekî ne diravî. Herkesekî di dît. Bi vê yekê re, bala herkesekî li ser wî bû. Bi vê yekê re, mirovan, çend ku ev yeka kifş dikirin ji, dikirin ku pêre bikevina têkilîyê de û rewşa wî ya ku ew tede ya, wî jê derxin. Her weha ji bo vê yekê hewldidan. Dema ku wan li wî dimeyîzend, dile wan dişawitî. Di dîtînan ku dile wî çend bi êşe. Dema ku bêhtir wan ji êş bi xwe re hîs dikir. Çend ku di dîtînan bi xwe re ji êş hîs

dikiran.Berî wê rewşê, Xanemir, çend bi lebat bû û çend bi tevger bû.Mirovan ew wilo nas kiribû.Lê nahaka vêce, dema ku ew rewş hatibûbû serê wî û piştire ku ew bêdeng bûbû û ketibû hundirê xwe de, êdî dile mirovan pê êşand bû.Mirovan ji hevdû di pirsîn ku ji bo wî çibikin.Di nav xwe de her weha hizir dikirin û di pirsîn.Tiştê ku dihata hiş û aqilê wan dikirin.Lê ew kirin ji têre ne dikir ku wê bi lebat û tevger bike.Ew bêdil bû ji kirine re.Bi vê yekê re bêdeng û bêtevger mabû.Xanemir, li ber çav bû.Berî hingî ji, pir li ber çav bû.Bi kirinên xwe re li ber çav bû.Bi zîrektîye xwe re û jîrîtîye xwe re li ber çavan bû.Di xwandina xwe de ji, bi fahma xwe li ber çavan bû.Vêce, nahaka bi careke re bi bêdeng mabû.Piştî van rewşan re, ku bêdeng mayîn çebû, êdî têt ber çavan.Rewşa Xanemir ji, her weha dihata ber çavan.Xanemir, weke ku ew çûbû û yekî dî hatibû dewsa wî di wê heyeme de.Vê rewşa wî, weke demeke berdewam kir.Di wê demê de ji, mirovên dore wî ji, di dore wî re diçûn û dihatin.Dixwestin ku wî hinekî ji bê, bênine sêreberê.Lê anîne sêreberê, zor dibû.Ji bo wî ji zor dibû ku were sêreberê û ji wan ji zor dibû ku wî bênine sêreberê.Her weha ji bo herdû alîyan ji zor dibû, anîna sêreberê. Mirovan ku li Xanemir dimyîzendin û ew wilo bêdeng di dîtin, hingî, diêşehan.

Piştire ku demek têve diçe,êdî ew jiyana Xanemir,ya piştî Xweşdilê afirî bû,ji alîya mirovên dore wî ji, hêdî hêdî hatibû erêkirin.Wan ji, weke ku erêkiribû.Êdî ew ji li gor wê yekê têvdigerehen.Lê dema ku lê dihata meyîzendin ji, dile mirovan diêşehê.De ne, divêt ku mirov bejê ku mirovên di rewşên weha de, di nav xalkê de ji alîyê herkesekî ve, rêzek ji ji wan re dihata girtin.Dema ku li wan dihata meyîzendin, ew êşe ku jîn kiribûn di dîtin.Dema ku di dîtin ji, bêhtir dile wan biêş dibû.Bi vê yekê re, herkesekî ji alîyê xwe ve ew dianînine bîre xwe di her heyeme de.Xanemir ji her weha di bîre mirovan de bû.Bî êşe di dile wî de û bi êşe ku jîn dikir di bîre mirovan de bû.Dema ku mirovan tiştêkî ku başkiribena, pêşî ew dianînine bîre xwe.Pêşî li wan dihizirîn.

Xanemir, berî ji, hingî dengê wî xweş bû, êdî piştire ji mirovan xwest ku lê bihisenin. Wan, her weha jê dixwestin.Wî ji ew ne dişikandin.Piştire, ku demeke dirêj bi ser mirina Xweşdilê re çû, êdî piştire, bidest gotinê kiribû.Mîre bota ji heya wî ji xweşbûna dengê Xanemir hebû. Piştire gelek caran mîr ew hilda bû nig xwe û pê dabû gotin.Hinek mirovên zane ji, zanîbûn ku ew mîr neşikene ku mîr jê bixweze ku bêje.Ji ber vê yekê ji, ji ber ku wê bêdengbûne wî xira bikin, di gotina mîr jê bixweze dabû bêje.Mîr ji, ev yeka rast dîtibû û piştire jê

xwestibû ku bejê. Xanemir ji, piştî ku mîr jê xwestibû ku bêje, êdî wî ji ji mîr re gotibû. Piştî mîr, hertimî ku civat li dar diket, ew dixwest ku were wir li nav civate. Dema ku ew ji dihata nav civate, êdî mîr jê dixwest ku ew bêje. Mirovên li dore mîr ji, û yên li dore Xanemir ji ji vê yekê xweş bûn. Kêfe wan dihat ku dengê wî his bikin. Piştî her weha rewşekê hebûne xwe berdewam kir. Xanemir, piştî weke demeke di civatên mîr de got. Her weha Xanemir got, haya ku gahabû dema Mihamed. Miahmed, wê dema ku li Xanemir dihisand, pir bi bal ji xwe çûbûbû. Pir hij dengê wî kiribû. Di wê dema ku mihamed li civate mîr rûniştibû û mele Silêman ji li nig wî rûniştibû û mîre bota ji li serê civate rûniştibû û Xanemir ji digot de, pir mirov li wir hebûn û dihisandin. Hemûkan ji Xanimir ji nasdikir. Mihamed ji Xanemir naskiribû. Rewşa ku hatibû serê wî, wî ji, hiskiribû. Mihamed ji, zanibû ku çi hatîye serê Xanemir. Ji ber ku hertimî li ser wê rewşê dihata axiftin. Ew du mirovên ku hij hevdû kiribûn û hevdû ji hevdû re hatibûbûna xwestin û wê dawata wan hatibena kirin. Wê gahaban hevdû. Lê piştî ew rewş qawimî bû. Piştî ku ew rewş qawim bû, êdî piştî Xweşdilê miribû û Xanemir ji bitenê mabû. Xanemir, piştî ku Xweşdilê miribû, pir caran de û bave wî ji û de û bave Xweşdilê ji gotibûbûne de ku wî bi keçikeke dî bi zewicênin. Lê wî ji wan re ne gotibû erê. Wî ti bersiv ji ne dabû wan. Piştî ku wan ji dîtibû ku ew bersive nade, êdî wan ji bala xwe jê vekiribû û zêde ne çûbûbûna ser wî. Zêde bi ser de ne çûbû bûn. Lê bala wan ji, li ser wî bû. Ji ber ku dile wan, bi wî dişawitî. Hinek mirovan di gotin ku 'em hinekî zore bidinede, da qana ew ji erê bike ku em wî bi yeke dî re bizewicênin'. Hizre wan ji, ew bû ku ew hata zewicandin, êdî piştî wê baştir bibe. Wê jê re baş bibe. Ji ber vê yekê, ev hizir di gotin. Lê axlabe mirovan ji, digotin ku bi di rewşa xwe de bihêlin. Di gotin ku bila ew bixwe bêje erê an ji ne. Lê dema ku wan mirovên ku ev hizir di gotin ji, piştî, diketina hizaranda. Di serê xwe de pir dihizirîn. Rewşa Xanemir ji wan re giran dihat. Rewşa Xanemir, mirov hemûk xamgîn dikirin. Dile wan diêşand. Mihamed ji, di wan demên ku ji nû de hatibû wir, ew rewş bihîstibû. Ji mirovên li dore xwe ew rewş bihîstibû. Ji ber ku pir bahsa wî dihata kirin, êdî dicihde mihamed ji fêr bûbû. Rewşên wilo zû bi zû neyêne ji bîrkin. Mihamed, piştî ku bi mele Silêman re çûbûbûna qasre ku li civate mîr rûnihin, hingî, ew ji li wir bû. Çavên mihamed ji û mele Silêman ji pê ketibû. Di wê heyeme de, dema ku mihamed û mele Silêman ketibûbûna hundur de, hingî, mîr axiftin dikir. Piştî ku ew ketibûbûna hundur de û silav dabûbûn û rûniştibûn piştî, ku mîr axiftina

xwe bidawî kiribû û piştî axiftina mîr re ku hinek mirovên li dore wî ji, yê zane bûn ku axivî bûn û axiftina xwe bidawî kiribûn, êdî piştî mafe gotine dabûbûna Xanemir û wî ji gotibû. Di wê heyeme de, dema ku mafe gotine dane de, hingî, mîr jê xwest ku bêje. Hertimî ku di nav civate de, ku wê gotibena, mîr jê dixwest. Wî mîr ne dişikand. Di wê heyeme de ji, wê mîr ne şikandibû û çawa ku wî ji wî xwestibû, wî ji gotibû bila û bidest gotinê kiribû.

Mîr, piştî ku ji Xanemir xwest ku bêje, wî ji got. Wî ji bidest gotinê kir. Dema ku wî dest gotinê kir, hingî, mirovên li civate, hamûkan ji, bi heya xwe da ser wî û lê hisand. Xanemir, pir ji dile di got. Dema ku di got, fikir ku dile mirov biêşehe. Her weha xweş û ji dil di got. Mihamed ji û mele Silêman ji di wê heyeme de, dema ku Xanemir bidest gotinê kir, wan ji bi hey bala xwe dane de û lê hisandin. Dema ku Xanemir, bidest gotinê kiribû, hingî, herkesek bi bêdeng bû. Herkesekî bi bêdeng lê dihisand. Bi wê dengê xwe yê xweş Xanemir, kiribû ku dile mirovan bihazn bibe. Dema ku êşek di dile mirov de hebe û mirov her weha dengê wî xweş bê û bi wê dengê xwe yê xweş bêje, hingî, li dile mirovan dixê. Xanemir ji, bi gotine xwe, li dile mirovên ku lê dihisandin xistibû. Herkesek, di wê heyeme de, bi dengê xwe re bihazn kiribû. Herkesek di serê xwe de bi dengê wî re çûbû ka çûbû kudere. Herkesek, di serê xwe de di wê kêlikê de ji wir çûbû. Dengê wî, herkesek hazn kiribû. Ne tenê wê xweş gotine wî di wê heyeme de her weha herkesek bihazn kiribû. Ji xaynî wê ji, wan mirovên ku li wir rûniştibûn, hemûkan ji rewşa wî zanibû. Mirovên ku rewşa wî zanibû ji, dema ku li wî dihisandin, hingî, pir bihazn dibûn. Dile wan diêşehe û ji xwe re diçûn di serê xwe de di wê heyeme de. Xanemir, dema ku di got, ji êşe dile xwe di got. Her weha li mirovan dihat. Vê yekê ji, dile mirovan diêşand.

Xanemir, weke qadareke her weha bi wê dengê xwe yê xweş gotibû. Piştî ku gotine xwe bidawî kiribû û mabû sekinî, êdî gotinê ku ji deve mirovan derketibû 'wî çi xweş got' bû. Dema ku wî gotinê xwe bidawî kiribû, pêşî, weke qadareke deng ji ti kesekî derneketibû. Herkesek bi bêdeng mabû. Piştî ku hinekî mabûbûna sekinî û deng ji ti kesekî derneketibû, êdî mîr dengê xwe kiribû ku gotibûyêde, 'ti xweş bê'. Piştî wê gotine mîr re, weke ku mirovên li civate werine li wan hatibû û wan ji her weha gotibû. Hemûkan gotibûyêde ku wî çi xweş gotibû. Mihamed, di wê heyeme de mabû sekinî. Mele Silêman ji, dema ku mîr gotibûyêde 'ti xweş bê', hingî, wî ji weke gotineke sipasîye kiribû ji wî re. Gotine mele Silêman weke ku li ser nave wan mirovên li wir

hemûkan bê, hatibû gotin.Piştre ku her weha Xanemir sekinî bû, piştre, bi qadareke re, êdî civate dise di nav xwe de bidest nîqaşên xwe kiribû.Nîqaşên wan, dema ku dest pê kiribû, hingî, pêşî, hinekî li ser rewşa Xweşdilê û Xanemir ji sekinî bûn. Piştre gotinên wan di nîqaşan de çûbû ser hinek mijarên din.Mîre bota, piştî ku her weha nîqaşan dest pê kiribû, êdî ew dise ketibû derve de û kiribû nîqaş zêde bibin.Riya nîqaşan vekiribû.Piştre, êdî gotinek ji wî û gotinek ji yê dî, nîqaşa di nava wan de hebûne berdewam kiribû.Mihamed, di wê heyeme de, bi bêdeng bû.Haya wê kêlikê, ti deng û meng ji wî derneketibû.Ew bi bêdeng bû.Li mirovên ku diaxiftin dihisand.Li hizre wan dihisand.Mele Silêman, car bi car ku ne zêde ji bena, tevî nîqaşan dibû.Lê ew ji di wê heyeme de zêde tevî gotinê ne dibûn.Di rastiyê de, herdûk ji, mirovna ku mazin bûn û di nîqaş û hizir gotinê gelekî û gelekî xort ji bûn.Ya mihamed, weke ku hinek tişt di serê wî de bûn.An ji ew di serê xwe de li ser hizirne ku xwandibûn an ji bihîstibûn di hizirî.Mele Silêman ji, pir hij mihamed dikir.Di nav civate'an de bena û li medrese bena, wî ji xwe li ba yê Mihamed di berda.Lê pir caran ji, demên ku ew bitenê mabûn de, ti kesek weke wan ne bi nîqaş bûn.Pir bi hev re nîqaş dikirin ji bo fahmkirine.Danûstaninên wan pir mazin bûn bi hevdû re.Berî hingî, hinek carên din ji, mihamed, li civate mîr rûniştibû.Di wan caran de axivî ji bû.Mîr ji û wan mirovên li wir ji zanîbûn ku mihamed, ji nîqaşê re û bi hizre xwe re çawa ya.Ew nasdikirin.Mirovên ku li civate mîr rûniştibûn ji, mirovên zane bûn.Hemûk ji, yên ku hizre wan di nav xalkê de hertimî dihata vegotin bûn.Bi vê yekê re, divêt ku mirov bêje ku navê wan û hizre wan mazin bû.Pir bahsa wan dihata kirin.Mihamed, bixwe ji, pir caran bi komî bê, an ji di civatan de bêt, an ji yek bi yek bêt,bi wan re daçû û standibû.Ji ber vê yekê ji,wan ji mihamed nasdikir û mihamed ji ew nasdikirin.Herweha wan hevdû nasdikir.Di wê heyeme de, dema ku piştî gotine Xanemir re, êdî bala gelek mirovên ku li wir rûniştibûn çûbû bû ser mihamed.Mihamed ji ev yeka di dît. Piştî gotin Xanemir re, nîqaşên civate dest pê kiribû.Piştî ku mîr ji ketibû nav nîqaşan de, êdî nîqaş bêhtir mazin bûbûn.Deng bêhtir bilindtir û zêde bûbûn.Dema ku herweha nîqaş mazin bû û mihamed di cihê xwe de bi bêdeng mabena, hingî, ne dibû.Divîbû ku ew ji tevî nîqaşan bûbena.Di wê heyeme de, ku nîqaş hinekî mazin bû û germbûn di nav mirovan bi gotinê re çebû, êdî mîr ji berê xwe bi alîyê mihamed û mele Silêman ve û kir ku wan ji tevî nîqaşan bike.Dema ku mîr berê da wan, hingî, mirovên ku farqkirin ku mîr berê da wan, wan ji bi mîr re berê da wan û li wan meyîzend.Bi vê

yekê re, mihamed ji û mele Silêman ji di çavan de man. Piştire mihamed ji, weke ku were xwe di cihê xwe de cihê xwe adiland û piştire wî ji berê xwe da civate. Berê xwe da mirovên ku berê xwe dabûbûna ser wî û mele Silêman.

Mihamed, di bin balên li ser wî rawastaha bûn de, xwe di cihê xwe de adiland. Piştire ku xwe adiland, êdî piştire kir ku bi peyîvê. Lê berê ku bi peyîvê, berê xwe da mele Silêman û avirên xwe, weke ku bejê wî 'ti awil(pêsi) bi peyîvê', lê meyîzend. Mele Silêman ji, ev yeka fahmkir. Dema ku wî ji wilo fahmkir, êdî wî ji weke mihamed û berê hingê bi bêhneke kir û xwe di cihê xwe de adiland û kir ku bi peyîvê. Piştire ku wî xwe adiland, êdî wî bidest axiftinê kir. Mele Silêman, dema ku bidest axiftinê kir, pêşî, bahsa Xanemir û gotinê wî kir. Bahsa wî kir ku çend xweşik got û bi gotinê xwe re li dilan xist. Piştî ku her weha hinekî bahsa Xanemir kir, êdî piştire wî di axiftina xwe de, gotin anî ser mijarên ku di wê kêlîkê de li ser dihatina axiftin. Mele Silêman, zimanakî wî yê pir xweş û dêlal hebû. Dema ku diaxift, dikir ku mirov di cihê xwe de bimene sekinî û lê bihisene. Her weha xweşik û rind û dêlal diaxivî. Di wê heyeme de ji, dema ku bidest axiftine kiribû, hingê, bala wan mirovên li dore wî ku li civate rûniştî bûn, kişand bû ser xwe. Bala mîr ji di wê heyeme de bihey çûbû bû ser wî di wê heyeme de. Wî bi gotine xwe re, herkesek dabû hisandin. De ne, gotinek heya, dibêjin ku mirov qanc û zane bizane biaxivê, hingê, wê xwe dê hisandin. Wî ji di wê heyeme de, xwe pir baş û qanc dide hisandin. Bi gotina xwe re xwe dide hisandin. Mirovên li dore wî lê bi bal bûbû bûn. Ew ji, dema ku axiftibû, di nav axiftinê de, xwe windakiribû. Her ku di gotine de germ dibû, pêde diçû. Her weha di wê heyeme de, ew ji, pêde diçû.

Mele Silêman, her weha weke qadareke axift. Di wê dema ku axift de, kir ku herkesekê li wir bi hey lê bihisênin. Heya herkesekê bi bal kişand bû ser xwe di wê heyeme de. Bi wî zimanê xwe yê xweş û rind, herkesek li xwe dabû hisandin. Piştire ku weke demeke her weha axiftibû, piştire axiftina bidawî kiribû. Lê dema ku axiftibû ji her weha, hê ji, bala mirovan li ser wî bû. Gotinên ku ji deve wî derdiketibûn ji, di serê mirovan zing dikirin. Herkesekê wêderê di serê xwe de di wê heyeme de, bi gotinên wî re bû. Gotinên wî herkesek bihizir kiribû û dabû hizirandin. Wî her weha bandûrak li mirovên li civate kiribû bi axiftina xwe re.

Piştî ku mele Silêman sekinî, êdî piştire Mihamed bidest axiftine kir. Mihamed ji, dema ku axift, her weha hinekî pêşî li ser Xanemir û

gotine wî axift. Piştire wî ji weke mele Silêman ser mijarên ku civat di wê heyeme de li ser diaxivî axiftin kir. Mihamed, dema ku axift, her weha weke mele Silêman balaka mazin hilda ser xwe. Zimanê Mihamed, pir xweş bû. Dema ku mihamed diaxift, weke ku helbesteke bixwene li mirov dihat. Di wê heyeme de ji, her weha bi vî awayî bala mirovan kişand bû ser xwe di wê heyeme de. Mihamed, dema ku axifti ne tenê mirovên ku li civate rûniştibûn di xwe de biribûn, wê mele Silêman ji bi wê xweşik û dêlal axiftine xwe, di xwe de biribû. Wî kiribû ku herkesek di xwe de herê. Mîre bota ji, her weha bi axiftine mihamed re di xwe de çûbû. Ew li mihamed, dema ku ew diaxift, lê şaq mabû. Mihamed, pir xweşik û mazin axiftibû. Di nav zanistan de her weha mazin axiftibû û zanist li xwe bi şaq hiştibûn. Mihamed, demeke dirêj diaxivê di nav civate mîr de. Piştî ku her weha demeke dirêj diaxivê, êdî piştire di sekinê. Lê piştî ku di sekinê ji, bal ji ser wî ji qut nabin. Her weha piştî axiftina mele Silêman û Mihamed re, êdî nîqaş ji berdewam dikin. Lê nîqaşên ku berdewam dikin ji, êdî yên nîqaş dikin weke mihamed û mele Silêman didine ber xwe û bi wan re nîqaş dikin. Nîqaş, herweha êdî mazin dibe. Nîqaşaka mazin di civate mîr de derdikeve. Mîr ji, tevî nîqaşan dibe. Lê belê, nîqaşên ku dibin, divêt ku mirov bêje ku mele Silêman û mihamed ji di nav de bi zanistên mazin re dibe û berdewam dike. Gelek mirovên ku li wir li civate rûniştibûn, tenê li wan dihisenin. Ew mirovên ku nîqaş dikirin, mirovna ku zane bûn. Mirovna ku navserî xwe bûn. Mirovna ku mirovan li gotina wan dihisand bûn. Mihamed, di wê heyeme de, bi nîqaşkirina xwe re, balaka mazin kişand bû ser xwe. Bala mîr, ji xwe, ji ya herkesekî bêhtir çûbû bû ser wî di wê heyeme de. Gelek mirovên li wir di wê heyeme de rûniştî bûn, weke di wê kêlikê de mihamed, ji nû ve kifş bikin li wan hatibû. Mihamed bi hizre xwe re û bi nîqaşkirina xwe re tevgereke ku mazin danîbû hole de wê heyeme de.

Dema ku mihamed û mele Silêman axivî bûn, hingî, pir balaka mazin kişand bûbûna ser xwe, Dema ku axivî bûn, hingî, bi zimnekî pir xweş xweşik axiftibûn. Vê yekê bala mirovan kişand bû ser wan. Mihamed, piştî ku axiftina bidawî kiribû, êdî piştire mabû sekinî di cihê xwe de. Lê piştire ji, dema ku nîqaş dest pê kiribûn, hingî, ew axivî bû. Piştire ji mafe xaberdane hatibû destê wî. Dema ku mafe xaberdane hatibû destê wî, êdî ew axivî bû. Mihamed, dema ku axivî bû pir bizane axiftibû. Ji ber vê yekê bû ku bala mirovan pir mazin kişand bû ser xwe di wê heyeme de. Mîr bixwe ji, dema ku mihamed axiftibû bala wî li ser mihamed. Dema ku mihamed diaxivî, wî ji, bihey avirên xwe biribûbûna ser wî û li wî

dimeyîzend û dihisand.Mîr lê şaq mabû.Mîr dema ku lê dimeyîzend ji, di serê xwe de, pir bi hizir dibû.Ew ji di serê xwe de çûbû bû.Ka çûbû bû kudere.Lê di serê xwe de çûbû bû.Mîr di serê wî de pir mesele hebûn. Di wê demê de, ew bi gelek mirovan vre li xazîne ji digerehe.Dibêt ku dema ku mihamed axiftibû û ew ji di serê xwe de çûbû bû, ew ji di serê wî de bû.Lê ne kifş bû.Mihamed, dema ku axiftibû bala wî kişand bû ser xwe.Ne tenê bala wî kişand bû ser xwe.Bala wan mirovên ku li wir bûn, hemûkan ji kişand bû ser xwe.

Civate mîre bota, demeke dirêj her weha mazin berdewam dike.Mirovên ku lê rûniştibûn ji, mirovên zane û navserî xwe û zanist bûn.Mirovên ku mazin bûn.Dema ku mihamed û mele Silêman hatibûbûna nav civate, hingî, hatibûbûna nav wan mirovên zane ji.Dema ku nîqaşê dest pê kiribû ji, di nav wan de dest pê kiribû.Hemûk ji mirovna zane bûn.Mihamed, dema ku di nav wan de axiftibû, bala wan bihey çûbûbû ser wî.Wan di serê xwe de di wê heyeme de ew careke dî kifş kiribûn.Berî hingî, gelek ji wan mirovan bi mihamed re rûniştibûn û nîqaş kiribûn.Gelek ji wan berî hingî, çûbûbûna medrese sor û li wî rûniştibûn.Dema ku li hevdû rûniştibûn ji,hingî, pir dirêj demên xwe bi hevdû re bûhûrand bûn û nîqaş bi hevdû re kiribûn. Di wê heyeme de ji, ew mirovên ku lê rûniştibûn û bi hev re wan nîqaş kiribûn, di wê dema ku li civate mîr rûniştibûn de ji, li nig wî bûn.Bi hev re nîqaş dikirin.Bi hev re li ser gelek tiştan û hizran nîqaş dikirin.Di wê heyeme de, dema ku li civate mîr rûniştibûn ji, piştî ku mihamed ji, axiftina xwe bidawî kiribû, êdî nîqaşaka mazin di nav wan de dest pê kiribû.Ew mirovên ku li wir bûn, hemûk ji mirovna zane bûn.Dema ku piştî axiftina mihamed re ketibû bûna nîqaşê de, weke ku bikin ku xwe şanî hevdû bidin bi hev re ketibûbûna nîqaşê de. Her weha bi hev re mazin û bi zane nîqaş dikirin.Kî çi zanebûne wî hebû û çi zanibû, di wê heyeme de ji mirovên hevberê xwe re di danî hole.Dema ku nîqaşê her weha dest pê kiribû, mele Silêman ji, ketibû nîqaşê de.Ew ji zanistekî ku mazin bû û hizreke wî ya mazin hebû.Ji ber vê yekê ji, pir mazin ew ji ketibûbû nîqaşê de.Dema ku ew ji her weha ketibû nîqaşan de, mihamed di cihê xwe de bi hey fikir ku hizre wan fahm bike.Piştî ew ji dema ku mafe xaberdane hata destê wî, êdî ew ji, dikeve nîqaşê de.Di wê heyeme de, piştî axiftina mihamed re, gelek mirovên zane û zanist û navserî xwe, bi hev re hetibûbûna nîqaşan de.Mîr ji, di cihê xwe de, hem li nîqaşên ku dihatina kirin dihisand û hem ji car bi car ew ji tevlî axiftinan dibû. Ew mîr bû.Ku ew tevlî nîqaşan ne bûbena, ma dibû?Ne ne dibû.Divîbû ku ew ji tevlî

bûbena. Di civate mîr de, herî zêde wê hêvî ji mîr bihatana kirin ku tevî nîqaşan bibe. Di civatên li qasre mîr de. Mîr yê herî li pêş e. Her weha divîbû bena. Di dema ku li civate li hevdû gahana hevdû de, hingî, herî zêde çav û bal li ser mîr in. Di wê heyeme de, çav li ser mîre bota ji bûn. Mîre bota, ne mîrekî ku ji reze bû. Ew mîrekî mîran bû. Her weha dihata dîtîn. Navê wî hebû. Dema ku bahsa wî bihatana kirin, hingî, herkesek di cihê xwe de dima sekinî. Ji ber ku ew mazin bû. Rêzeke mazin jê re hebû. Ti mîr ne li ser mîre bota re bû. Zanebûne wî ji divêt ku mazin bena. Ji ber vê yekê ji, dema ku li qasre, civat li dar diketin û nîqaş mazin dibûn, hingî, mîre bota ji divîbû ku biqasî zanistekî bizanebûne xwe li pêş bena. Ew mîre bota bû. Dema ku ew nav dihata ser ziman, divêt ku mirov bêje ku di serê mirovan pir hizir dida çêkirin. Bi wî navî re, pergalaka civakî li Kurdistanê weke li ser lingan bû. Bi wî re pir nirx û kevneşopî hebûna xwe berdewam dikirin. Ji ber vê yekê, her weha jê hêvî kirin û bersiva wan hêvîyan girtin ji girîng dihata dîtîn.

Bi vê yekê re divêt ku mirov bahsa bêja zanetîya ya ku me li jor bahskirî û beja pîrîtîye ji bike. Ev herdû bêja ji girîng in. Dema ku mirov wate van herdû bêjeyan baş û qanc nîzanibê, hingî, wê bitememî ji têgihîştinê pîrîtîye û Cizîre bota ji, zêde mazin newê fahmkirin. Cizîre bota, bêjejeke zanetîye mazin di hundurê xwe de li gor xoslet û wê dîroka ku jîn kirî afirand bû. Di wê bêja zanebûne de ji, pir wate hebûn. Têgihîştineke mazin bi wê bêjeje, li kurdîstenê, çebû. Dema ku mirov têgihîştine li kurdîstanê bixweze fahmbike, divêt ku mirov li Cizîre bota û pêşketine wê û dîroka wê meyîzenê. Ji ber ku ev yeka pir girînge.

Di wê dema ku li civate mîr dihata nîqaşkirin de ji, hingî, dema ku mirovên zane diaxiftin û ku li wan dihata hisandin ji, astaka wê zanebûne, di wan de lê dihata gerîn.

Mihamed ji, dema ku axiftibû, hingî, bihizir û vegotina xwe re danîbû hole ku xwedî çî hizir û pêşketinê ya. Herweha ji mirovan re danîbû hole dî wê heyeme de. Mirovan ji, lê hisandî bû û di serê xwe de gahabûbûna wê hizre ku ew gahaya hizreke mazin. Mihamed, bi rastî ji, gahabû hizreke mazin. Wî têgihîştineke mazin li Cizîre bota bi xwe re dabû çêkirin. Bi wê têgihîştine ji, êdî hin bi hin di nav xalkê de navê wî derketibû. Mirovên zane navê wî his kiri bû. Ew êdî ji wan mirovên zane dihata hasibandin.

Dema ku mirov di nav hinek mirovên zanist de axift, hingî, ji gelek alîyan ve mirov tîn berçavan ji. Ji gelek alîyan ve bala mirovan têt ser mirov. Mirov bi gelek alîyan ve têt naskirin. Ji gelek alîyan ve, ew

mirovên ku li mirov dihisandin, di derbarê mirov de, digihine hizreke. Ew hizre ku ew di serê xwe de gahane de ji, di serê wan de ne mene. Di nav xalkê de ji têt ser ziman. Dema ku hata ser ziman ji, êdî bala mirovan têt ser mirov. Bala mirovan, çend ku bahsa mirovan hata kirin çêdibe. Di wê heyeme de, ji bo mihamed ji, mirov kare vê yekê bêne ser ziman. Ji ber ku dema ku ew axiftibû, wî di serê gelek mirovan de mazin û bi zane cih girtibû. Ew mirovên ku wê her weha di serê wan de cih girtibû, wê wî bênine ser ziman dî nav xalkê de. Mihamed, berî hingî ji, her weha pir nîqaşên wî bûbûn. Ji wan nîqaşên wî pir bahsa wî hatibû kirin. De ne, di wê heyeme de, di nav zanistan de mirovekî ku her weha navê wî derketibena, hingî, zanistên ku navê wî hiskirina ji, ji ber ku zanebûne xwe pê bi pîvin ji, tên û pêre dikevîne nîqaşê de. Dema ku navê mihamed ji, di nav xalkê de her weha têt bihîstin, êdî gelek mirovên zane, tenê ji bo ku li civate wî rûnihin û pêre bikevîne axiftine û nîqaşê de hatibûbûna wir. Wî bi wan re axiftin û nîqaş kiribû. Mihamed ji, ew mirovên zane yên ku di wê heyeme de li civate mîr rûniştibûn, bi wan re rûniştibû û bi wan re axiftin û nîqaş kiribû. Bi vê yekê re, ew û hizre wî hatibû naskirin. Mihamed, vêce di wê heyeme de, bi hinek kirin û xosletên xwe re bêhtir derketibû pêş. Bi zanebûne xwe re bêhtir derketibû pêş. Dema ku wî pirtûka xwe ya pêşî nivîsand bû ji, êdî ew mazin derketibû pêş. Navê wî derketibû. Mihamed, hatibû naskirin. Di wê dema ku li civate rûniştibû, hingî, bala gelek mirovên zane ji li ser wî bû. Ew bala wan hê berî axiftin û nîqaşkirina wî, li ser wî bû. Wan mirovan hizrên wî xwendî bûn û di derbare wî de hinek tişt bihîstibûn. Ew, heya wan ji pirtûka wî hebû. Ya ku heya wan mazin dibire ser wî ji di wê heyeme de ev yeka bû. Mihamed, dema ku hatibû civatê, di serî de ew avîrên wan mirovên zane yên li ser xwe kifş kiribûn. Lê çend ku kifşkiribûn ji, wî ti tiştê ne gotibû û ne debû der. Her weha ku farq nekirî li cihê xwe rûniştibû di nav civatê de. Lê heya wî ji wan çavên li ser hebû. Mihamed, ne mirovakî bêhey bû li hevîrdore xwe. Ew mirovekî ku bihey bû li hevîrdore xwe. Dema ku hatibûn û li civate rûniştibûn, hingî, mele Silêman ji kifş kiribû ku bala wan mirovên zane û navserî xwe hemûkan li ser mihamed e. Dema ku wî wilo kifş kiribû, serê xwe zîvirand bû û li mihamed meyîzend bû. Dema ku wî li mihamed meyîzend bû, hingî, kifşkiribû mihamed wa hinekî bihizire. Hê dema ku ew bi hev re ji malê derketibû, wî kifşkiribû ku mihamed bihizire. Lê wî ne hingî wê demê û ne hingî di wê kêlikê de ti tiştê dabû der û gotibû. Ew bala wî li ser mihamed bû. Dema ku wî dîtibû

ku bal li ser mihamed in, êdî bala wî ji çûbû ser wî. Lê bala wî, ne tenê ji ber ku bal çûbûbûne ser wî, çûbû ser wî. Bala wî berî hingî ji li ser wî bû.

Bi vê yekê re, divêt ku mirov mihamed, mazin bêne ser ziman. Ew zanistvanek bû. Bi vê yekê re hatibû ber çavan. Bala mirovan ser wî bû. Mihamed, di wê heyeme de, di nav civate mîre bota de, ketibû ber çavan de. Di wê heyeme de, divêt ku mirov bêje ku ne tenê bala mirovên li yê zanist û mazin çûbû ser wî, bala mîre bota ji çûbû ser wî. Bala wî ji li ser Mihamed bû. Mihamed, her weha di balan de bû. Her weha berdewam dike haya ku dem tê ber derengî ye. Haya dem têt ber ku civat ji hevdû bela bibe.

Mihamed, piştî ku nîqaşên wan mirovên zane berdewam kiribû, êdî ew ji bi hizire xwe re tevlî bûbû. Wî ji nîşanî wan dabû bi hizre xwe re. Dema ku nîqaş çêbûbûn, ew ji û mele Silêman ji tevlî nîqaşan bûbûn. Mele Silêman ji mihamed, zêdetir tevlî nîqaşan bûbû. Ew aşqî staxalî bû. Dema ku civat ketibû di nîqaşan de, mirovekî weha ku aşqî staxalî ne staxilî bena ne dibû. Ew bi axiftin û bi gotinên xwe re derketibû pêş. Mihamed ji, her weha weke wî bi hzire xwe re û bi xweşgotina xwe re derketibû pêş. Bi vî xweşgotina xwe re bala mirovan kişand bû ser xwe di wê heyeme de. Piştî ku ew ji axiftibû û mabû sekinî ji, bala li ser wî bûn. Bi xosîsî, divêt ku mirov bêje ku bala mîr zêde li ser wî bû. Piştî axiftina wî re, çavakî dide ser civate û çavakî dide ser Mihamed. Bi vê yekê, haya ku civat li dar ma berdewam kir. Di nîqaşan de, hingî, mirovan xwe windakiribû, nîzanîbûn ku dema wan çawa çûya û bûhûrtîya. Hew dîtîbûn ku dema wa bûya dereng. Dem ku hata ber derengîyê, êdî hêdî hêdî nîqaşên ku dibûn ji, bi ber kêmbûne ve diçûn. Wate vê yekê ji ev bû ku wê êdî civat ji hevdû bela bibe. Kêm hinek mirov êdî diaxiftin. Dema ku diaxiftin ji, ne wilo li ser mijarên mazin diaxiftin. Mihamed û mele Silêman ji her weha fahmkiribû ku dem hatîya berderengbûne. Ji ber vê yekê nîqaş kêmbûn. Wê êdî hêdî hêdî mirov ji cihê xwe rabûban ser xwe ku herina malên xwe ji bo razane. Her weha ku dem bû dereng û rabûn kete serê mirovan de, êdî çavên herkesekî çû ser mîr. Divîbû ku mîr gava pêşî biavêtina. Civat li qasre wî bû. Lê dise bê wî ti kesekî gava pêşî ne diavêt. Gava pêşî di wê demê de li pêşîye mîr avêtin, weke bêhûrmetîyeke wê bihatana dîtin. Ev yeka ji, ne rast bû. Ji ber vê yekê ji, bala herkesekî êdî çûbû ser mîr. Divîbû ku mîr êdî rewş fahmkiribena û dabena xwe û rê dabena mirovan û ew bi rê kiribena. Li gor adete ji ya herî rast ev bû. Lê çend ku bal çûbûna ser mîr ji, weke ku heya mîr ne li wir bû. Mîr di serê xwe de weke ku li derne dî bû. Ka di serê xwe de li kudere bû. Heya wî

weke ne li wir bû. Dema ku lê dihata meyîzêndin, ev yeka di wê heyeme de pir baş û qanc dihata dîtî û fahmkirin. Piştî ku her weha hizre rabûne ketibû serê herkesekî de, êdî piştî ne bi demeke dirêj re, bala herkesekî çûbû ser wî. Mîr ji di bin wan balan de, weke ku ne li wir bê bû. Heya mirovên li civate li ser wî bû. Lê weke ku heyaya wî ji li dereke dî bû. Weke ku di serê xwe de çûbû bû derne dî. Her weha dihata xuyakirin. Di wê heyeme de, piştî ku hizre rabûne ketibû serê serê mirovan de, êdî zêde wilo ti gotinên dirêj ji ne dibûn. Tenê car bi car mirovên ku li hevdû rûniştibûn, hinek gotin di ber hevdû de diavêtin. Ji wê pêde ti tiştêkî dî ne dikirin. Zêde wilo dirêj ne diaxiftin. Dem ji ji nîqaşaka dirêj re ne misaît bû. Dem bûbû dereng. Imdar, li qasre, yê ku karîbû deng dabena mîr. Ew ji hinekî ji mîr wir de bû. Wî ji ji cihê ku lê rûniştibû ku deng dabena mîr, wê rast çenebûbena. Ji ber vê yekê ji ew di cihê xwe de mabû sekinî. Li civate, mirovêna mazin û pîr û navserî xwe hebûn ku bînine ser ziman. Lê belê wan ji ne tanî ser ziman. Ew ji li bendî farqkirina mîr bûn. Li bendî mîr sekinî bûn. Ya rastî ew hizir kirina mîr û di xwe de çûyî ji, di serê wan de bûbû weke mereqeke. Ji ber vê yekê ji, wan ji di wê heyeme de tenê dixwestin li bendî mîr bimênin. Mirov li wan û li bendbûna wan dihizirî, mirov di got ku qey, ew dihizirî ku mîr hata xwe û gotina xwe ya pêşî ji deve xwe derxist û ji wan re got, êdî ew ji wê fêr bibin ku mîr di serê xwe de çûya kuderê. Di nav wê bendbûna wan de, her weha weke li bendbûneke dî ji hebû. Ji ber vê yekê ji, ne wan bidengekî bilind dem tanîne ser zimên ku dem bûya dereng û ne ji mîr haya wê kêlikê farqkiribû ku her weha ji bo rabûne bal çûne ser wî û li bendî wî ne. Mîr, di xwe de ketibû hizarande. Di serê xwe de çûbû derne dî. Piştî ku her weha li bendî mîr weke qadareke mirov mana sekinî, êdî piştî di serê mirovan de ji hinek pirs hêdî hêdî rudan. Ew pirs ji, her weha li ser ku mîr li ser çi wilqasî di serê xwe de ketibû hizaranda bû. Lê ti bersive ji ji bo vê pirsê di serê wan de ne bû.

Mihamed û mele Silêman ji di rax hevdû re rûniştibûn. Ew ji dema ku heyaya wan çûbû ser mîr, heyaya wan ji çûbû ser mîr. Berî hingî, heyaya mîr pir li ser Mihamed bû. Axiftin û nîqaşkirin û vegotina mihamed, balaka mazin ji mîr girtibû ser xwe. Mîr, dema ku ew axiftibû, bihey heyaya xwe dabû ser wî. Nahaka ji, hey bi hev re weke ku berê hatibûbûne ser Mihamed çûbû bûna ser mîr. Di serê mîr de tiştne ku ew pir ser dihizirî hebûn. Lê di wê heyeme de ti kesekî ya di serê wî de kifş ne dikir. Ew di wê heyeme de, li hizreke kur çûbû bû, an ji li ser wan mirovên ku li hevdû dabûbûna hevdû û bi wan li xazîne digerehe dihizirî, ne kifş bû. Lê

dema ku lê dihata meyîzandin, dihata dîtin ku çend di serê xwe de bihizira.Çend, her ku di serê xwe de li ser çî di hizirî, li ser pir kur û dûr çûya.

Di civate wî de, di wê heyeme de pir mirovên mazin û zane û navserî xwe hebûn.Wan gelek hizir anîbûbûna ser ziman.Hizrên ku wan anîbûbûna ser ziman ji, ji alîyê wan ve, pir li ser hatibû axiftin û nîqaşkriin.Dema ku wan anîbû ser ziman û li ser axiftibûn û anîbûbûna ser ziman, hingî, mîr bixwe ji, tevî wan nîqaşên ku wan kiribûn bûbû û hizre wan anîbû ser ziman.Wî ji li ser wan hizir û ramanên wan yên ku hatibûbûna ser ziman, hizre xwe mazin û dirêj anîbû ser ziman.Dema ku wan hizre xwe anîbû ser ziman, hingî, mîr pir bi bal û hey li wan hisandibû.Piştî ku mîr ji hizre xwe anîbû ser ziman, wan ji pir bi bal û hey li wî û hizre wî hisandibûn.Dema ku ew axiftibû, wî gelek hizir anîbûbûna ser ziman.Dibê ku ew di serê xwe de di wê heyeme de li ser wan hizran dihizirî.Dibê ku ew hizrên ku wî hizre xwe li ser wan anîbû ser ziman, ew careke dî di serê xwe li ser wan dihizirî.Ji ber vê yekê bû, dibê ku wilqasî ji xwe çûbû bû.Lê ew ji ne kifşbû.Ma gelo li ser wê bû?Mirov ku di serê wî de hizreke mazin an ji pirsgirekeke mazin nebena, wê halqasî ketibena hizaranda?Ne, ku hizreke mazin ne bena û an ji pirsgirekek di serê wî de ne bena, wê halqasî ne ketibena hizaranda.Mîr, pir bihizir bû.Ew demek bû dihizir de bû û bala mirovên li dore wî li civate wî li ser wî bû.Bi vê yekê re, mirovên li wir rûniştibûn ji, di serê xwe de hizir dikirin ku ew di serê xwe de li ser tiştne mazin dihizire.Lê dema ku her weha digotin ku ew di serê xwe de li ser tiştne mazin di hizire, hingî, di serê wan de ji mereq çêdibû ku ew tiştê mazin çî ya.Her weha mereq li ser mereqe di wê heyeme de êdî ruda bû.Lê di serê wan mirovên ku li civate mîr rûniştibûn ji, hizreke ji hebû.Ew hizir ji, ne ku di wê heyeme de ji ber bêdengîye wî di serê wan de çêbû bû. Ew hizir, hê ji berê ve di serê wan de hebû.Ew hizir ji, hizre ku mîr li xazîne digerehe bû. Wan ji, zanîbû ku mîr bi gelek zanistan ji li ser wê şewirî ya.Lê heya wê kêlikê ji ti encam ji bidest ne xisti ya.Lê wî, her ku ti encam bidest ne xistibûbû ji, ji dev lêgerîne xazîne ne berda bû.Wî kiribû serê xwe de ku wê bibînê.Lê wê çawa û li kudere ji bibînê ji, di derbare wê de ti hizir an ji diyarde pêre ne bûn.Lê di serê xwe de xwedîyê bawerîyeke bû.Ew bawerî ji ji kudere distand ne kifş bû.Di derbare wê de ji, wî ti tiştêk ji ti kesekî re ne gotibû û ne anîbû ser ziman.Li Cizîre bota, gotinak mîr li xazîne digerehe hebû.Li hevîrdore wê ji ev gotina hatibû bihîstin.Gelek mirov, ji mirovên hevîrdore ji bihîstibûn.Mîr bixwe ji,

mirovên ku li hevîrdore yê zane, bi wan şewirî bû ku ka di dîtîne de alî wî nakin. Lê mîre bota bi kê şewirî bû û hizre kê hilda bû ji, ti encam ji ne hilda bû. Lê bi gelek mirovan ji dev lêgerine ji ne berda bû. Li dore Cizîre bota, hertimî, ew mirovên ku wî gotibû wan lê bigerihin lê digerehen. Ew mirovên li lê digerehen ji, çiya li ser çiya dikirin û dem li ser demê dikirin. Lê ti tiştek an ji nîşanayek ne di dîtî. Di wê heyeme de, di civate de, dibêt ku hizre wî çûbû bû ser wan mirovên ku li xazîne digerehen û xazîne. Lê ew ji ne dihata fahmkirin ku ew li ser wê dihizire an ji ne. Mîre bota, halqasî bihizir bû. Demeke dirêj her weha bi hizirkirina mîr diçê. Di wê heyeme de, nîqaş ji, hatibûbûna birrîn û bal çûbûbûna ser wî. Piştî ku her weha weke qadareke dem têve diçê, êdî piştî, weke ku mîr were xwe lê têt û serê xwe dirakê li dore xwe dimeyîzenê. Dema ku dimeyîzenê ji, dibîne ku wa mala mirovên li civate hema bêja hemûkan wê li ser wî ya. Dema ku mîr her weha kifş dike, êdî bitememî dike ku bala bide ser mirovên li dore xwe. Lê di wê heyeme de, çend ku hatîya xwe, hê ji, dem ne di hişê wî de ya. Ku hinekî li mirovên li dore xwe dimeyîzenê û piştî di meyîzendine wî de ku çavên wî diçina ser Ilmdar, êdî di wê heyeme de dem têt bîre wî.

Mîr, piştî ku dem têt bîre wî, êdî hizir dihizirê û piştî farq dike ku dem bûhûrtiya. Piştî êdî dike ku rabe ser xwe û rê bide wan mirovên ku dixwestin ku rabin. Piştî ku mîr hinekî hizirî û piştî ku da xwe, êdî pêre mirovên li dore wî ji, dana xwe û rabûna ser xwe. Mihamed û mele Silêman ji bi wan re dana xwe û rabûna ser xwe. Dema ku bi hev re rabûna ser xwe êdî piştî mirovan kirin ku herine malê. Mirov gelek di wê heyeme de li civate mîr rûniştibûn. Diwana mîr ya civate mazin bû. Pîr dirêj bû. Gelek mirovan karîbû ku lê rûnihin. Di wê heyeme de ji, gelek mirov lê rûniştibûn. Dema ku mîr dabû xwe, êdî wan mirovên ku li wir rûniştî ji hemûkan bi hev re dabûbû xwe û rabûbûna ser xwe di wê heyeme de. Dema ku mîr rabû ser û mirovên li dore wî pêre rabûbûna ser xwe, êdî piştî mîr berê xwe dabûbû deve derî. Mîr fahmkiribû ku ew mirovên li dore wî li bendî wî ne, ku gava pêşî ew biavêje û li pêşîye wan herê û rê şanî wan bide. Bi vê yekê re, dema ku mîr fahmdike, êdî mîr ji dike ku herê derve û piştî diçê derve. Dema ku diçê derve, hingî mirovên li dore wî ji pêre diçina derve. Dema ku diçina derve, êdî mirov bi hev re dikin ku xatir bixwezin û bêjin şev baş û herin. Mîr, dema ku hatibû deve derî bi mirovên li dore xwe re ji, bihizir dihata xuyakirin. Her weha pîr bihizir dihata xuyakirin. Lê çend ku her weha di serê wî de weke ku hizir hebûn û ew didana hizirkirin ji, wî dikir ku weke ku li ser xwe ya û bala

wî li ser wan a xwe bide nîşandin. Her weha wî xwe dide nîşandin. Serê xwe bilin dikir û li dore xwe dimeyîzend. Lê çend ku wilo dikir ji, ew rastîya wî ne dihata veşartin. Rastîya wî li ber çavan bû. Ew pir bi hizir bû. Di serê xwe pir mijûl bû. Dema ku mirovên dore wî lê dimeyîzandin, her weha ew farq dikirin û têgihîştin ku di serê wî de tiştina ku wî pir didina hizirandin hena. Mihamed û mele Silêman ji ev yeka pêre farq dikirin. Wan ji dema ku lê dimeyîzend fahmdikir. Mihamed, dema ku mîr rabûbû ser xwe û derketibû û mirovên li dore wî ji pêre rabûbûn û derketin, hingî ew di rax mele Silêman de bû. Di wê heyeme de mihamed, weke ku ew ji bihizir bû. Her weha dihata xuyakirin. Dema ku lê dihata meyîzandin, ev yeka pêre pir baş û qanc dihata farqkirin û têgihîştin. Mihamed ji, di serê xwe de weke ku li derne dî bê bû. Weke ku di serê wî de ji tiştne ku wî bidine hizirandin hebûn. Ew ji di serê xwe diçû. Cerna, heya wî bitememî ji dinyeye qut dibû. Mirov di got ku ew ne li dinye ye. Ew ji, her weha di serê xwe de diçû. Di wê heyeme de, dema ku mîr rabûbû ser xwe, hingî ku di hundur de, weke du sê gavan çûbû bû, hingî bi mihamed re bêhvil bi bêhvilê hatibû. Dema ku her weha bi wî re bêhvil bi bêhvilê hatibû, hingî, li dehma wî sekinî bû û hinekî li wî meyîzend bû. Weke ku tiştin di serê wî de hebin û bixweze jê re bêje lê meyîzendibû. Mihamed ji lê meyîzend bû. Lê herdûk ji, li ber hevdû bi bêdeng mabûn. Mele Silêman, li tihêle mihamed ya rastê bû. Dema ku her weha mîr bi mihamed re, bi bêhvil bi bêhvilê hatibû, hingî ew li tihêle wî ya rastê bû û ew ji bi bêdeng bû. Tenê, weke ku mîr û Mihamed bi bêdeng li hevdû meyîzendibûn, wî ji wilo li wan meyîzendibû. Lê bi zêdeyî ji, wî bala xwe bi avirên xwe biribûbûna ser Mihamed. Wê li nava çavên mihamed meyîzend bû. Piştî ku mihamed û mîr bêhvil bi bêhvilê hatibûbûna hevberê hevdû û li ber hevdû sekinî bûn hinekî û bê ku tişteki ji hevdû re bêjin li hevdû weke ku bidilxweşî meyîzendibûn piştire, mîr ji mihamed kiribû bi bûhûrê û mihamed ji kiribû bide rax wî û di rax wî de bimeşê û bi hev re herine derve di wê heyeme de. Mihamed ji, di serê xwe de bihizir bû. Ew hizirkirina wî ji çavên mirovên li dore wî ji ne diravî. Di wê heyema ku mîr û mihamed bi bêhvil bi bêhvilê hatibûbûna hevberê hevdû, hingî, bala mirovên li dore wan ji bi mele Silêman re çûbû wan û wê rewşa wan ya ku li hevberê hevdû sekinîbûn. Lê ti kesekî ti deng ne dabû. Herkesek di meşî bi hev re. Lê bendî mîr bûn. Ku deng ji mîr derketibena û deng dabena ji wan hinekan, hingî wê dengê wan derketibena. Her weha rewş dihata xuyakirin. Lê ya rastî ku mirov bêje, ji ber ku dem bûbû dereng û ew wastandina ku bi derengîye şevê re bi

mirovan re çêbûbû, zêde ne dihişt ku deng ji ti kesekî derkeve. Wastandineke xweza li ser mirovan hebû. Hingî di nav xwe de axiftibûn, weke ku hinekî ji ber wê wastahî dihatina xuya kirin. Wan di serê xwe de xwe wastahî hîs dikir. Ji ber ku di serê xwe de wan xwe wastahî hîs dikir, êdî di wê heyeme de û di demê de, ji ti kesekî weke ku ne dihat ku tiştêkî bikin. Bi derengbûne demê re, êdî xwestine çûne malê û hinekî xwe rehetkirin hebû. Her weha ev yeka pir baş û qanc dihata dîtin.

Mirovên ku li wir bûn ji, hemûk ji zane bûn. Hemûk ji, yên hij nîqaş kirine dikirin. Lê ew demeke dirêj ku i civate rûniştibûn û nîqaş dikirin. Kî zane ku berî hingî ji çiqasî nîqaşkirina û danûstandin kirina. Bi vê yekê re hizirkirina. Dema ku mirov her weha demeke dirêj li ser hevdû hizir kir, hingî, wastandin di mejiye mirov de derdikeve. Ew wastandin ji, di laşê mirov de xwe dide xuyakirin. Dema ku mirov li wan mirovên ku li civate bûn û li civate mîr rûniştibûn û nîqaş kiribûn dimeyîzend, mirov ev yeka di dît û têdigihîşt.

Piştî ku mîr ji cihê xwe rabûbû ser xwe û hatibûbû derve û mirovên li dore wî ji pêre derketibûbûne derve, êdî hin bi hin mirovên ku li dore wî bûn kirin ku xatir bixwezin û herina malên di wê heyeme de. Piştî ku hatina derve, êdî piştî di serî de mirovên ku navserî xwe û pîr û piştî yên ji wan ciwantir destûr şevbaş kirine re ji mîr xwestin ku herin. Mîr ji destûr da wan û şevbaşî ji ji wan re kişand û gote wan ji wan re şevbaş û piştî ew ji yek bi yek kirin ku herin. Mihamed û mele Silêman ji, di rax mîr de sekinî bûn. Mabûbûna sekinî. Weke ku dixwestin ku hinek mirovên li dore wan herin piştî ew ji ewê şevbaşîyê ji mîr bi hev re bikişenin û herin. Li pêşîyê mîr hinek mirovên ku pîr hebûn. Wan dikir ku xatir bixwezin û jê re bêjin şevbaş û herin. Mihamed ji û mele Silêman ji, li wan dimeyîzandin. Weke ku li bendî wan bin li wan dimeyîzandin. Mihamed, di rewşa xwe de sekinî bû. Di wê rewşê de ji, dema ku lê dihata meyîzandin, dihata dîtin ku ew di serê xwe de ne li wire. Ew li derne dî ya. Ew di serê xwe de çûya derna dî. Lê çûya kuderê û li kuderê ya ji, ne dihata fahmkirin û têgihîştin. Lê her weha rewşek pêre hebû. Mihamed, pir bihizir bû.

Di wê heyeme de, weke ku mihamed ne li wir bû. Mirov ku di wê heyeme de, destê dabena de, dibêt ku hîs nekiribena. Her weha di rewşeke de bû. Mihamed, di rax wî de mele Silêman hebû. Hinek jê wirde ji Xanemir ji sekinîbû. Weke ku çavên wî li ser Xanemir bû. Dema ku mirov lê dieyîzend, ev yeka têgihîşt. Lê dibêt ku di serê xwe de ew li derne dî

bû. Dîbêt ku hişê wî li derne dî bû. Di wê rewşa ku mirov got ku li xanemir dimeyîzend de, mirov karîbû bêjê ku di serê xwe de bihizire û dhizire ji. Mirov karîbû ku bêje ku ew di wê heyeme de di serê xwe de li derne dî ya û heya wî ne li wire ji. Her weha rewşek dema ku mirov lê dimeyîzend têdigihişt. Di wê heyeme de, mirovên ku ji mîr xatir di xwestin û di gotin 'şevbaş mîre min ji', diçûn. Yek bi yek mirov diçûn. Di wê heyeme de, mele Silêman ji, weke ku bihizire di cihê xwe de sekinî bû û bala wî weke ku li ser mîr û wan mirovên ku di gotin şevbaş mîre min û diçûn bû. Her weha dihata xuyakirin. Mihamed ji di cihê xwe de bêdeng sekinî bû. Vê rewşê, ku her weha weke demeke berdewam kir, êdî piştî re ne bi gelekî re, weke ku hema bêja mirovên li wir hemûk ji çûbûn. Tenê, çend mirov mabûn. Di nav wan mirovan de mihamed û mele Silêman ji hebû. Mîr ji, di wê heyeme de di cihê xwe de sekinî bû. Heya ku yek ji ji yê ku wê çûbena hebena, mîr wê li cihê xwe sekinî bena. Kengî, mirovên ku wê çûban, ku hemûk çûn, hingî, wê mîr ji ji cihê xwe labitî bena. Mihamed û mele Silêman ji li nig mîr sekinî bûn. Ew bi bêdeng bûn. Piştî ku hatibûbûna derve, ez dibê qey mele Silêman, ji ber ku mirovne ku di rax de dimeşîn di wê heyeme de hinek tişt jê pirsî bûn, êdî wî ji bersiv dabû wan. Bi wê deng ji wî careke an ji du caran derketibû. Ji wê pêre ti deng û meng ji wî ji derneketibû. Her çend ku ew aşqî staxalî ji bû. Di wê heyeme de, ew ji di rax mihamed de li nig mîr sekinî bû. Demeke ku her weha mana sekinî, êdî mele Silêman kir ku hinekî bi pêşde herê. Di wê heyema ku kir ku bi pêş de herê, çengê wî li çengê mihamed dikeve. Dema ku çengê wî li çengê mihamed dikeve, hingî, mihamed weke ku bihilçenê lê tê. Piştî wî hilçeniqinê re, êdî weke ku were xwe lê tê. Weke ku di wê heyeme de, ji nû ve farq bike ku li kudere ya, lê têt. Piştî ku her weha lê têt, êdî li dore xwe dimeyîzenê. Dema ku li dore xwe dimeyîzenê, hingî, mele Silêman di rax xwe de dibînê û mîr ji hinekî ji xwe wirde hinekî li pêşiya xwe lê li tihêle xwe dibînê. Piştî ku her weha dibînê, êdî piştî mihamed, dike ku gavakê bi pêş de herê. Piştî ku her weha dike ku gavakê bi pêş de herê, êdî gavakê bi pêş de diçe û piştî xwe têt dehma mele Silêman di wê heyeme de. Mele Silêman ji, hatiya dehma mîr. Du mirovên dî li pêşiya mîr in ku xatir jê bixwezin ku herin. Dîbêt ku piştî wan re ew ji û piştî wî re mihamed ji wê xatir ji mîr bixwezin û bejine mîr şevbaş û herine malê. Her weha xwe amedekiribûn. Lê li ti hêle mîr ya dî ji, hinekî mirovên dî ji hebûn. Dîbêt ku li bendî wan ji bisekinin.

Mihamed û mele Silêman, di cihê xwe de mana sekinî haya ku ew mirovên li nig wan xatir ji mîr xwestin û çûn piştre ew çûne hevberê mîr û xatir jê xwestin ku herin. Bi Mihamed û Mele Silêman re hinek mirovên dîn ji mabûn. Ew ji wê çûban mala xwe. Lê berî ku herin wê xatir ji mîr xwestiban û piştre çûban. Ji ber vê yekê ji li bendî mîr bûn. Mîr, hê bi yê li pêşîye xwe ve mijul bû. Hê wan hatir jê dixwest. Ew ji weke Mihamed û mele Silêman di cihê xwe de sekinî bûn. Mîr, dema ku lê dihata meyîzêndin, dihata dîtîna ku weke ku hinekî bihizre. Hizirbûna wî, hazn ji di nav xwe de di parast. Lê mîr di wê heyeme de dema ku lê dihata meyîzêndin, biqasî ku dihata dîtîna, weke ku di xwest ku xwe li ser xwe û heya wî li wir bide nîşandin. Her weha dikir ku xwe bide nîqandin. Lê ji rewşa wî ji dihata xuyakirin ku ew di serê xwe de bitememî ne li wir bû. Hişê wî bitememî ne li wir bû. Hişê wî li derne dî li ser tiştne dî bû. Her ku hişê wî li ser çi bena, ew di serê xwe de pir li ser dihizirî. Herweha dihata xuyakirin. Mihamed ji û mele Silêman ji, li ber wî sekinî bûn. Lê mihamed û mele Silêman hinek li tihêle wî diman. Ji ber vê yekê mirov nikare bi tememî bêje ku ew li pêşîye wî diman. Mihamed ji, li wir di serê xwe de bihizir. Ew ji di serê xwe de li ser tiştne dihizirî. Dema ku li civate rûniştibû, her weha bala mirovan ji kişand bû ser xwe di wê heyeme de. Mîr ji, di civate de wilo lê hatibû. Wî ji bi hizirkirin ku haznandina xwe re bala mirovên li dore xwe re kişand bû ser xwe di wê heyeme de. Mîr, di hizirkirin û hazinkirina xwe de, di wê heyeme de ji mihamed bêhtir bal kişand bûbûna ser xwe. Ew mîr bû û li serê civate rûniştibû. Bala herkesekî li ser wî bû. Mirovên ku di wê heyeme de bala wan li ser wî bû ji, mirovne ku zane û bi aqil bûn. Ti tiştê ji çavên wan ne diravî. Mîr di nav wan de bi hazn bûbû. Dema ku ew hazinibûbû, hingî, wî, pir bal kişand bûbûna ser xwe. Piştre ku hatibûbû xwe û bala xwe kiribû ku bide ser civate li dore xwe ji, ew balên ku çûbûbûna ser wî, ji ser wî ne çûbûbûn. Her weha li ser wî mabûn. Di wê dema ku hatibûbûna deve derî ku mîr wê mirovên ku hatibûbûna civate wî, wê ew bi rê kiribena ji, hingî ji, bal li ser wî hebûn. Di wê heyeme de, balên ku li ser wî bûn, ji wê demê mabûn. Hê mirovan, ew bala xwe ya ku di civate de dabûbû ser wî, ji ser wî ne birrî bû. Haya ku ku hatibûbûna derve. Li derve ji, dema ku dihatina ber mîr ku xatir jê bixwezîna ku herine malê, di wê demê de, ku li nav çavên wî dimeyîzêndin, hingî, di serê wan de ew hizirkirina mîr hebû û di wê demê de ji, dema ku li wî dimeyîzêndin ji, ji ber wê yekê ji li wî pir bi bal dimeyîzêndin. Dema ku dimeyîzêndin ji, bi mîr re çav bi çav dihatin. Dema ku çav bi çav di hatin ji, weke ku ji mîr bi

ku ka çî di serê te de heya lê dimeyîzandin. Di wê demê de ji, dema ku mîr li ser wan sekinî bû û ew bi rê dikirin ji, weke ku bihizir bû. Di serê wî de tiştin hebûn. Ew ji xwe dikirin. Dema ku di serê mirov de hinek hizir an ji hinek tiştên ku mirov li ser her weha dihizire hebin, hingî, mirov çî ji bike, wê bala mirov di serê mirov de naçê ser tiştne dî. Ya wî ji wilo bû. Wî ji çend ku xwe li ser xwe dabana nîşandin ji, nikarîbû bala xwe, ji tişte di serê xwe de cûde bibe ser tiştne dî di wê heyeme de. Her ku çî di serê mirov de hebe, ew di serê mirov de mirov di rewşeke de dihêle. Ne hêle mirov bikeve rewşeke dî de. Mîr ji di serê xwe de her ku xazîne bû çî bû di serê xwe de li ser dihizirî, ew di serê wî de di rewşeke de di hişt. Ne dihişt ku rewşne dî pêre ru bidin. Weke bendavakê, ew tiştên di serê mirov de li pêşîye mirov dimenin. Mirov, kare ji bo mîr ji wilo bejê. Mihamed kare ji bo mihamed ji vê yekê bêje. Ew di serê xwe de pir diçû. Li ser tiştne pir kur û dûr diçû. Di wê heyeme de, dema ku li civatê rûniştîbû, heya wê weke ku ne li wir bû. Çend ku ew li wir ji bû, heya wî li dereke dî bû. Mirov kare vê yekê, ji bo wî ji bêje. Mihamed, dema ku hatibû deve derî ji, di hizir de bû di serê xwe de. Her çend, weke ku ew li wir bû û heya wî li wir ji bû, lê dise dema ku mirov li wî dimeyîzend, mirov di dît ku heya wî ne li wir bû di serê wî de. Ka di serê xwe de li kuderê bû û li ser çî û çî tiştî di hizirî. Mihamed, pir tişt jîn kiribûn. Ji ber vê yekê ji gelek tişt di serê wî de hebûn. Wî rewşa Dilberê di ti demê de, piştî, ji bîr ne kir. Herimî di serê wî de zîn û jîn ma. Weke wê rewşê, ku li ser wî bandûraka mazin kiribû ji, mirirna meleyê Cizîrî hebû. Ev herdû mijar, hertimî di serê wî de zîn û jîn man.

Di wê heyeme de, dema ku dihizirî dibêt ku ew ji di serê wî de bûn. Lê ne kifş bû. Mirov nizanî bû. Ji ber ku wî heya wê kêlîkê ti tiştêk di derbarê mijarên ku li ser hizir dikirin, ne dabû der. Ku di keta hizaran de, hingî di serê xwe de diçû. Ya mihamed, her weha bû. Lê ya mîr, li ser çî bû. Herkesekên ku di wê heyeme de lê dimeyîzend û ew dihizir de di dît, hingî, di serê wî de hizrek di derbare mîr de çêdibû. Di wê heyeme de, dema ku mirovan dîtibûn ku ew di hizir de ya, hingî, di serê wan de, ew lêgerinên wî ya li xazîne dihatina bîre wan. Mîr, lêgerineke mazin dikir li xazîne. Bi gelek mirovan re, çiya li ser çiya dikir ji bo ku bibînê, lê belê ne di dît. Ne digaha ti encamê.

Mîr û mirovên ku li civate wî, piştî ku derketibûbûna derve, hingî, mirovên ku jê xatir xwestibûn û gotibûn şev baş, çûbûbûn. Lê hinek weke çend mirovan jimabû. Ew ji dikirin ku 'xatirê şevê' ji mîr bixwezin û herin. Mihamed û mele Silêman ji di nav wan de bû. Ew ji wê xatirê şevê

ji mîr xwestiban û çûban. Piştî ku weke ku mirovên li wir hemûkan xatir ji mîr xwest û gotinê de şev baş û çûn, êdî piştî di dawîyê de mihamed û mele Silêman ji hatine ber mîr ku h'xatir bixwezî û herin. Dema ku hatina hevberê mîr, êdî pêşî mele Silêman, ji mîr re got 'şev baş mîre min' û piştî destên xwe ji dana hevdû. Piştî wî re Mihamed ji her weha hata ber mîr û gotîyê de 'şev baş mîre min'. Mihamed ji vê pêve ti tiştêkî dî ne got. Dema ku her weha got tenê weke ku li nav çavên mîr meyîzend. Dema ku mihamed, her weha li mîr meyîzend, mîr ji çavên birina ser wî. Dema ku her weha çavên wan çûna ser hevdû, weke demeke li hevdû meyîzandin. Piştî ji ber hevdû derketin. Mihamed, hata nig mele Silêman. Dema ku mihamed hata nig silêman, hingî, êdî bi hev re kirin ku bimeşî û herina malê. Şev ji di wê heyeme de di wê demê de pir dereng bûbû. Ji nivê şevê bûhûrtibû...

Mîr, dema ku mihamed û mele Silêman ketina rax hevdû de û çûn, hingî, ji paş wan ve hinekî meyîzend. Piştî ku ew ji bi tememî ketine ser rê de ku herin û ku ketine rê de û çûn, êdî mîr ji ku Ildar di rax wî de bûhûrtina hundur. Mîr bi hazn bû. Di serê wî de pir hizirandin hebû. Heya wî di serê wî de li ser tiştne dî bû. Ew mîre bota bû. Li Cizîre bota bû. Li qasre rûniştibû. Ew di qasre xwe de, weke mîre mîran bû. Di nav xalkê de ji ew her weha wilo dihata dîtin. Ne tenê bala xalkê û mirovên zanist yê li dore wî li ser wî bû. Bala mîran ji li ser wî bû. Ji her herêmê, her mîr, biqasî ku çav û lingekî wî li herême wî bû û di nav mirovên li wî de bû, her weha çav û lingekî wî ji li nig mîr mîre bota û li ser mîre bota. Her weha divêt ku mirov bêje ku nêzikatîyên ku mîre bota didana nişandin, herkesekî bi bandûr fikir. Mîre bota mazin bû. Xwedî nav û kevneşopî bû. Xwedî asil û dîrok bû. Dema ku bahsa wî dihata kirin, mazin dihata kirin. Nave wî û kirinên wî di nav xalkê de xwedî deng bûn. Bêdengbûne wî ji û bidengbûne wî ji, di nav xalkê de di nav mirovan de wê bideng bûbena. Di wê dema ku ew di civate xwe de bi bêdeng mabû, hingî, pir bal çûbûbûna ser wî. Mirovan di serê xwe de mereq kiribû ku ka mîre wan li ser çî wilo bihazne. Çî wilo ji xwe re kirîya derd. Li ser wê ji, hizir dikirin. Lê di serê wan de di derbarê derde mîre wan de, hinek hizrên wan ji hebûn. Di serê wan de hinek hizrên wan hebûn. Wan hinekî hizir fikir ku mîr li ser çî bihizire. Lê çend ku her weha hinekî bihizir ji bûn, lê dise di serê xwe de bi mereq û hizir bûn ji bo wî di wê heyeme de. Çend ku di serê wan de hinek hizir her weha hebûn ji, dise ji xwe di pirsîn ku ka ji ber çî mîr her weha pir bihizire. Mîr, di serê xwe de pir bihizir bû. Çend ku di nav mirovan de dirûnişt û di nav wan de çarne di axift ji, weke ku heye

a wî û hişê wî ne li wir bû. Hey û hişê wî li devereke dî bû. Dema ku lê dihata meyîzandin, ev yeka pir baş dihata dîtîn, dihata têgihîştin. Mirovan herkesekî ji derde mîr yê dîtine xazîne zanibû. Li ser wê pir danûstandin ji hebûn. Di nav xwe de pir li ser diaxiftin ji. Ji ber ku mîr pir li ser disekinî. Ji ber ku alî wî bikin, ew bi gelek zanistan û aliman ji şewirî bû. Hizre wan û dia wan ji hilda bû. Hinek cihên ku wan ji taxmîn dikirin û ji wî re gotibûn, wî ewder ji dabûbûna kolandin. Lê wî ti tiştêk bi bidest ne xistibû. Hinek mirovên ku di nav xalkê de di gotin ku li ser xazîne afsûnek ji heya. Haya ku ew afsûn newê şikandin, wê newê dîtîn. Yên ku weha digotin ji hebûn. Herkesek her weha di serê xwe de xwedîyê hizreke bû. Li navende Cizîre bota ji mirovên ku li ser ne axiftibena ji, ne bûn. Herkesek li ser mîr û lêgerine wî ya li xazîne û nedîtina di peyîvîn. Xazîne weke ku bûbû rojeveke mazin di nav xalkê de di wê heyeme de li Cizîre bota. Çend ku li lêgerinê ve dem di bûhûrt û ne dihata dîtîn, nîqaş ji li ser zêde dibûn.

Mîre bota pir dihizirî. Di nav wê hizirrandina xwe de diçû. Weke ku di wê heyema ku civate dore wî bû, lê ew weke ku ne li wir bê bû. Her weha lê dihat. Mîr, piştî ku civat lê gahabû hevdû û piştre ku dem biber derengîye çûbû, êdî piştre ku civate ji kiribû ku jev bela bibe û ku ji bo jev bela bûne ku rabûbûna ser xwe û hatibûbûna derve û ku êdî bidest jev belav bûne kiribû û ku piştre jev bela bûbûn, êdî mîr ji bi hazn hatibû û vegerehebû hundur. Mîr dema ku wegerehebûbû hundur, êdî careke dî hatibû mezele civate û li wir hinekî dî ji biteneserê xwe ji xwe re rûniştibû û hizirîbû. Ildar ji di wê demê de di rax wî de bû. Mîr dema ku hatibûbû hundur û rûniştibû ew ji pêre hatibûbû hundur û di rax wî de rûniştibû. Ew pirr bihazn bû. Di serê xwe de weke ku ne li wir bû. Dema ku lê dihata meyîzandin, hingî, ev yeka pir bi bal dihata xuyakirin.

Mîr, geleke caran civatên wî her weha mabûbûna li derengîye. Lê belê, piştî ku civatên wî yê ku mabûbûna dereng û ku ji hevdû bela dibûn, êdî ew ji diçû ser nivînên xwe û dikir ku razihê. Lê wê kêlikê ne wilo kiribû. Piştî ku civate wî rabûbû ser xwe û ku wî ji ew bi rê kiribûn, êdî piştre ji dêle ku herê ser nivînên xwe û razihê, hatibû mezele rûniştinê û li wir ji xwe re rûniştibû û hizirîbû. Ev yeka ne asayî bû. Asayî ji ne dihata dîtîn. Mîr, di serê xwe de pir bi hizirî bû. Di civate de ji, weke ku ji xwe herê lê hatibû. Bi wê yekê ji, bala mirovên ku hatibûbûna civate hamûkan kişandibû ser xwe di wê heyeme de. Mirovên ku li civate wî bûn ji, ne mirovna asayî bûn. Hemûk ji, mirovna ku zane û navserî xwe bûn. Mirovna ku gotina wan mazin bû û rêzeke ku mazin ji wan dihata

girtin bûn. Mîr di civate wan de ji, weke ji xwe çûbû. Ev yeka di serê mirovan de mabû. Mirovên ku hatibûbûna civate, ku piştê rabûbûn ji, ev yeka ji bîr ne kiribûn. Di aqlê wan de mabû. Bi wê di aqil mayîne de ji wir di wê heyeme de çûbûbûn. Lê piştî ku ew çûbû bûn ji mîr dev ji wê hizirkirina xwe ne berdabû. Careke di hatibû mezele xwe ya rûniştinê û lê rûniştibû û bidest hizirkirinê kiribû. Di wê heyeme de ti kesek li nig wî ne bû. Tenê yê ku hatibû Ilmdar bû. Ilmdar ji, hertimî, demên xwe li qasre dibûhûrand. Ew ji weke mirovek ji mirovên qasre bû. Herkesekî ji weha di dît. Gelek kar û barên qasre û rastkirişên di qasre de wî dikir û dide kirin. Ew her weha mirovekî ku mazin bû. Gotinê wî ji mazin bû. Mirov nikarîbû ku bêje ku gotina wî arzan bû. Gotina wî giran bû. Dema ku ew diçû nav xalkê ji, her weha mirov kare bêje ku rêzek jê re hebû. Li qasre, dema ku civat li dar dikat ew ji di nav mirovên civate de karibû ku rûniştinê. Her weha divêt ku mirov cihê wî hinekî biteybet şîrove bike. Ew xwedîyê cihê ku teybet bû. Mîr ji, girîngî dideyê de. Qadre wî digirt. Gotina wî mazin di dît. Pir caran bûya ku mîr bi wî şewirî ya. Mîr, bi xwe ji, mazin bû. Mirovekî ku bizane bû. Gotine wî mazin bû. Ew mîr mîre bota. Mîre bota weke mîre kurdistanê bi nav û deng bû. Her weha mazin bû. Ji ber vê yekê ji tiştên ku bi wî re bibin û bêne dîtin, qanc ji û xirab ji di nav xalkê de tenê ser zimên. Ew mirovekî ku weha bû. Mirovekî ku bi nav û deng bû. Ew mirovê ku wilqasî nave wî heya û qadre wî mazina û mîr e, her weha wilo di hizran û haznan de bû. Mirovê ku dihizir û hazn de bê ku mîre bota bê, hingî, bala mirovan dikişene. Hingî mirov ji xwe dipirsîn ku ka ji ber çi ew wilo dihizir û di haznan de ya. Bi vê yekê re dixwezî ku fêr bibin ku ka çima wilqasî bi hazna. Lê wan mirovên wir ku di wê heyeme de li civate mîr rûniştibûn ji, zanibûn ku mîre wan ji ber çi wilqasî bi hizir û hazna. Hizrek di serê herkesekî de hebû. Ew hizir ji, her weha ew hizire di serî mîr de ya xazînê bû. Mîr, li xazînê digerehe. Lê ne dîtibû. Ev yeka ji weke ku jê re bûbû derd. Ji gelek mirovên zane û aliman pirsîbû. Hizre wan hilda bû. Lê belê, wî ti tiştê bidest ne xistibû. Lê wî ji dev lêgerinê ne berdabû. Ew bihêvî bû ku wê dîtibena. Di serê xwe de bi hêvî bû. Ew demeke dirêj lê gerehebû û ne dîtibû. Wê ji, bawerîya wî ya ku wê bibînê ne şikandibû. Di nav xalkê de her kesek ji, li ser vê yekê diaxiftin. Li ser mîr û xazînê diaxiftin. Li ser mîr û li lêgerine xazînê diaxiftin. Mîre bota, kiribû serê xwe de ku wê dîtibena. Lê wê li kuderê û çawa dîtibena ji, di derbarê vê yekê de ti hizir û mizir di serê wî de ne bû. Mirovên ku ji bo dîtinê wî serî li wan dabû ji, ti tiştê jê re ne gotibûn. Ti tiştê şanî wî ne dabûbûn.

Lê mîre bota, ne mirovekî ku ji ya xwe hatibena xwere bû. Wî hem ji xwe re û di civate xwe de gotibû ku êzê xwe gihênime wê xazînê. Haya nahaka wî xwe ne gahand bû wê xazînê. Bi vê yekê re ji, di nav xalkê de li ser wê yekê pir dihata axiftin. Li ser mîr û xazînê pir dihata axiftin. Digotin ku 'mîr li xazînê di gerehe'. Pêre ji, di gotin ku 'wî gotîye ku êzê bibînîn'. Mirov li ser vê yekê ji diaxiftin. Dema ku mîr got ku êzê lê gerihim û bibînin, êdî mirovan ji, di got ku ewê lê biherihê û bibîne. Lê gelek mirovan ji, yên di nav xwe de di gotin ku mîr bixweze ji, wê ne bîne ji hebûn. Hizre wan ji, cude bû. Wan ji di got ku afsûnek xazîne di pareze. Divêt ku ew afsûn bê şikandin. Haya ku ew afsûn newê şikandin wê mîr xazînê ne bîne. Ew ji di wê bawerîye de bûn.

Piştî ku civat ji hevdû bela bûbû piştî, mîr, weke demeke her weha li mezele xwe ya rûniştinê mabû. Piştî ku civat ji hevdû bela ji bûbû, ew mabû. Di wê dema ku ew mabû sekinî de, Ildar ji li nig wî mabû. Piştî ku dem pir bûbû dereng, êdî piştî mîr kiribû ku herê ser nivînên xwe û razihê. Dema ku rabû ser xwe ku herê û hinekî razihê, hingî, bi wî re Ildar ji rabû. Di wê heyeme de, mîr bi bêdeng bû. Ildar ji, di wê dema ku ew bi bêdeng bû de ti tiştê ne gotibû. Ew ji bi bêdeng bû. Ew ji dihizir de bû. Wî ji fikir ku hizreke bibîne û ji mîre xwe re bêje. Piştî ku mîr rabûbû ser xwe, êdî şevbaşî ji Ildar re kişand û piştî berê xwe da mezele xwe ya razanê ku herê û razihê. Lê dema ku rabû ser xwe ji, dema ku lê dihata meyîzêndin di hata dîtin ku bihizir û hazn bû. Di serê wî de tiştin hebûn. Mîr, piştî ku rabû ser xwe û berê xwe da biber mezele xwe ya razane ve, êdî ji Ildar re ji got şevbaşî û çû. Dema ku dimeşî û diçû ji, bihizir û hazn bû. Weke ku hineke wî ziha bibin lê hatibû. Mirov ku zi(h)abûneke mazin bike, hingî, her weha dikeve hizir û hazneke mazin de. Lê wî ti zihabûn ji ne kiribûn. Lê weke ku zihabûneke mazin kiribê dihizir û hazn de bû.

Di nav xalkê de weke gotineke zihabûn, ji bo ku mirovek ahlekî xwe wînda bike û pê biêşehe re di got. Lê bi hinek wateyên dîn re ji ev gotin dihata gotin. Ji alîyê hizir ve dihata gotin. Dihata gotin, 'hizre qanc ne yê zihakirin'..

Mîre bota, li ser xazînê pir dihizirî. Di nav xalkê de ji, li ser wî û xazînê bi hev re hizir kirineke mazin hebû.

Piştî ku mîr, ji mezele rûniştinê vaqataha û çû ku herê mezele xwe ku razihê, hingî, Ildar ji kir ku herê û razihê. Dem hatibû ber nêzikî sibehê. Lê belê, hê ew şiyar bûn. Mîr ji şiyar bû û Ildar ji hê şiyar bû. Hinekî dî ji dem têve çûbena, wê bûbena sibeh. Berî ku bibe sibeh,

divîbû ku hinekî ji xwe re razaha ban.Ji bo ku hinekî stirehet kiriban.Piştî ku mîr çûbû bû ku razihê, êdî Ildar çûbû bû.Lê aqle wî ji li ser mîr bû.Wî fahmdikir ku mîr li ser çî wilo û wilqasî bihizire.Wî fahmdikir ku li ser çî wilo û wilqasî bihizna.Ew hertimî li nig mîr bû.Wî mîr baş û qanc nas dikir.Mîr ji, ew baş û qanc nasdikir.Wî rêzeke mazin dide mîr.Wî ji rêzeke zêdetir ji, hij mîre xwe dikir.Pir ji, wî hij mîr dikir.Ew bi mîr re çûbûbû gelek deveran.Pêre çûbû û li gelek civatan di nav mirovên mazin de rûniştibû.Mîr, her weha hertimî ew ji bixwe re dikir û li nig xwe rûnandibû.Ev yeka ji ji bo wî weke qadrekî mazin bû.Mirovên ku her weha ew bi mîr re di dîtî ji, pir qadrekî ku mazin didene de.Rêzek jê re digirtin.Ji ber ku ew bi mîr re bû.Ji ber ku li nig mîr di civate mîr de rûniştibû.Li civate mîr rûniştin, weke şerefeke mazin bû.Nave wê û qadre wê hebû.Ildar ji, bûbû xwedîyê wî navî û qadrî.Di wê heyeme de ji, Ildar li nig wî bû.Haya ku mîr ne çûbû û razaha bû, ew ne çûbû razahabû.Her weha li bendî wî mabû.Piştî ku mîr çûbû, piştî ew çûbû bû.Piştî ew çûbû bû ku hinekî razihê.Lê ji sibehê re ji ti nema bû.Dem, hema beja li ber sibehê bû.Hinekî dî ji dem têve çûbena, wê bûbena sibeh.Hinekî dî dem têve çûbena, wê dengê azana sibehê hatibena wan.Ildar, piştî ku mîr çû, êdî piştî ew ji çû.Lê ew ji bihizir bû.Hizre wî ji, li ser mîr bixwe bû.Li ser wilqasî zêde hizirkirina mîr bû.Mîr, zêde hizir dikir.Mîr, di serê xwe de zêde diçû.Di civate êvarî de, Ildar dîtibû ku mîr çawa ji xwe çûbû bû.Bi wê ji xwe çûbûne, bal hemûk bi hey çûbû bûne ser mîr di wê heyeme de.Dema ku çûbû ku herê û razihê ji, bihizir û hazn bû.Ev yeka ji ji çavên Ildar ne ravî bû.

Ildar, piştî ku mîr çû ku razihê, êdî ew çû.Lê ew ji pir bi hizir bû.Ew ji di serê xwe de diçû.Wî di serê xwe hinekî hizir dikir ku ka ew hizirkirina mîr ji ber çî û li ser çî ya.Wî hinekî fahmdikir ku ka çî di serê mîr de heya.Mîr di serê xwe de bi xazîne ve mijul bû.Ildar, ev yeka zanibû.Zanibû ku hizre wî heya û nîne li ser xazîne ya.Piştî ku mîr çûbû û piştî ku wî kiribû ku here û razihê, êdî piştî ne bi gelekî re ew ji çûbû ku razihê.Lê piştî ku ew çûbû ji, xew ne ketibû çavên wî de.Ew heya ber sibeh mabû şiyar.Dema ku çûbû malê û ketibû nav nivînên xwe de ji, bêxew bû.kurdikir û nedikir xew ne dikete çavên wî de.Di wê rewşê de Ildar, heya ber sibehê dimene.Heya ku azana sibehe dixwene dimene.Piştî ku dem têt dema azana sibehê, êdî piştî ew ji di rabe ser xwe.Ew wê sibehê bêxew di rabe ser ji nav nivînên xwe.Dema ku di rabe ser xwe ji xwe kar dike û piştî dikeve rê de ku herê mizgefte.Dema ku Ildar ji xewe rabûbû ser xwe ne zêde rahnîbû.Hê raş li arde hebû.Lê di

wê demê de hertimî mirov di rabûn. Ne tenê ew di rabû. Weke wî, gelek mirov di rabûna ser xwe. Şivanên ku wê sawalên xwe biribena çole ji di wê deme de di rabûna ser xwe. Pêre ji, yên ku weke Ildar ku navserî xwe bûn hemûk ji di rabûna ser xwe di wê demê de. Piştêre ji axlabe wan ne razihin û piştî ku li mêj kirin ji, wê an wê werine malê ji xwe re rûnihin û hinekî ji xwe re bixwenin û an ji wê li wir bimenin û wê li wir hinekî ji xwe re bixwenin. Her weha demên xwe di bûhûrandin. Mirovekî ku navserî xwe û li ser xwe, ku di xewe de dereng mabena, weke mirovekî bêxîret dihata dîtin. Her weha rast ne dihata dîtin. Mirovên şênî, hemûk ji, hema bêja ku dem bû ber sibehê hê ku fecre ne veda yî ji, ew dirabûna ser xwe û yên ku karên wan hebena bi kar û barên xwe ve diçûn û yên ku her weha weha rabûbûna ser xwe û çûbena mêje ji dirabûna ser xwe û piştêre ji, hinek demên xwe bixwendinê re dibûhûrandin. Ev yek, ji wan re weke kevneşopîyeke bû. Di nav şênîyan de, yên ku herî mazin bi kar û bar ve diçûn û dihatin ji, jin bûn. Ew hê zûka di rabûna ser xwe û kar û barê ku wê kiriban, pê ve diçûn.

Jin her sibeh, wilo bûn. Ew yên ku jiyay tevlihev didana hevdû bûn. Yên ku jiyay xweşik û geş û gurr dikirin bûn. Jiyan bi sayaserê wan mazin bi pêşdiket. Ew tememê jiyana bûn. Di nav malê de bê, an ji di nav karên jiyane yên dîn de bê, karê mazin hertimî wan fikir. Divirde, careke dî divêt ku mirov wan birêze bêne ser ziman. Divêt ku mirov rêzeke mazin bide nîşandin ji wan re. Li malê, axlabe ji, jin hertimî hevalê şivan yê rabûnê bû. Hertimî bi wî re dirabû. Şivan hertimî ji bo ku paz û mazê xwe bibe çole, yê ku herî zû di rabû bû. Ew ji bi wî re ya ku herî zû di rabû bû. Bi vê yekê re divêt ku mirov bêje ku jin dema ku dirabû, êdî karekî ku mazin li bendî wê bû. Wê alî şivan fikir ku ew pazê xwe ji koxan derxe. Piştêre dihata derxistin ji, êdî ku hatibena dohtin, wê bihatibena dohtin. Piştêre şivan wê pazê xwe dabena pêşîya xwe û biribena. Piştî ku wî paz bir ji, piştêre ji, karekî mazin ji wê re çedibû. Cihê sawalan, divêt ku bihatana paqijkirin. Wê cihê sawalan hatibena paqijkirin û tişte ku weke zibil ku ji wê paqijkirinê bidest dihata kirin dibû tapik an jî pêvedan. Ew tapik an jî pêvedan ji, di wan sermeyên zivistanan de, ji bo xwe germkirinê dihatina bikar anîn. Her weha berî zivistanan, bi çekirin û mêkirina tapik an jî pêvedanan tiştên wilo re, amedekarîyên wan rojan dihata kirin. Hertîşt her weha di xwezatiya xwe de bi rê ve diçû.

Ildar, dema ku rabûbû ser xwe, hingî, dem hê bi tememî ne rahnî bû. Lê dema rabûne bû. Mirovên ku wê rabûbûna ser xwe di wê demê de

di rabûna ser xwe. Ji yana rojê, herweha hê ku raş ji arde ne rabûyî dest pê dikir. Mirovên weke Ilmdar û jin û şivan, her weha yên ku hertimî zû dirabûn bûn. Şivan bi pazên xwe didana pêşîye xwe û diçûna çole. Jin ji, hê zûka di rabûn û bi kar û barê mala xwe ve diravîn. Mirovên weke Ilmdar ji ku navserî xwe, hê zûka di rabûna ser xwe û diçûna mizgefte li mêj dikirin û piştre an li wir an ji dihatina malê, li mala xwe hinekî dixwandin. Piştre ku ro bi tememî derdiket, êdî wê wan ji dawî li xwandina xwe bianîyana çûbûbana derve. Dema ku ro li ber derketine bû lê hê derneketibû, di wê heyeme de, zarok ji bidest rabûnê dikirin. Dema ku ew dirabûn, êdî dengê wan û wan jiyan rengîntir dikir. Jiyan bi wan re xweşik bû. Di wan deman de, hertimî ew di rabûna ser xwe. Ji ber ku ew dem dema wan ya rabûnê bû. Kêfe wan ji dihat ku wê demê rabina ser xwe.

Dema ku hê bitememî ro dervediket lê li ber derketibû, hingî, dema keyendina meşkê bû. Dema ku meşk dihat keyendin ji, muhaqaq, ew li ser lingan bûn. Kêfe wan dihat ku wê keyendine bibînin. Ji dîtîne zêdetir, dema ku jiyanan bidest keyendine dikir, ew ji li bendî wê û bidawîbûne keyendine wê bûn. Hingî, ku meşk keyî û hata valakirin ji, êdî wê li ser qatak nan nîvişk hatibena xistin û daban wan. Pê re ji, zerikek dew ji, pir kêfe wan xweşik dikir. Dema ku nane xwe yê bi nîvişk bi dewê xwe xwerin, êdî piştre, ew 'sêdara' ku ji bo keyendine hatibû amede kirin, wan xwe têde di keyend. Pir kêfe wan ji wê xwe keyendine re dihat. Bi wê, dinya dibû ya wan. Kêf û şahîyeke dilê wan digirt.

Piştî ku her weha dem bû ber sibehê ku ro derkeve, êdî piştre, hêdî hêdî jiyan dest pê dike. Çûn û hatin zêdetir dibe. Ilmdar ji, dema ku rabûbû ser xwe û çûbû mizgefte û li mêj kiribû piştre, hinekî li wir mabû. Ew cerna li wir dima dixwand û cerna ji, dihat melê. Lê malê xwe ji, wî kurçikeke xwe çekiribû û ku dihat malê ji bo xwandinê, hertimî diçû wir û dixwand. Wî, pir demên xwe bi xwandinê re dibûhûrand. Wî hij xwandinê dikir. Ew ji weke mirovekî ku zanist dihat dîtî. Hizre wî ji di nav xalkê belev bûbû. Ew ji bi hizre xwe re û bi mazinbûne xwe re binav bû di nav xalkê de. Rêzeke mazin ji jê re hebû. Ew hertimî ji, li nig mîr disekinî. Her weha bi vê yekê re ji dihat naskirin. Dihat gotin, ku mîr pir hijê dike. Ew ji hij mîr dike û hertimî ji di gotina mîr de ya.

Wê rojê, dema ku Ilmdar rabûbû ser xwe û çûbû mizgefte û piştre ku hatibû malê û ku taştê ya xwe ji kiribû, piştre careke dî, li malê, çûbû wê kurçika xwe û lê rûniştibû û di hizirî. Li ser mîr û sevê dî di hizirî. Sevê dî, di civatê de, ew ji xwe çûne mîr û hizirkirina wî di serê Ilmdar de

mabû. Pir di serê wî de mabû. Li ser wê yekê pir dihizirî. Wê bêdengbûna mîr, di wê heyeme de, ew bi bêdeng kiribû. Ew ji ketibû rewşa xwe de û dihizirî. Di serê xwe de ew ji çûbû. Ildar, di serê xwe de, dema ku katibû hizaranda, çûbû sevê dî dema civatê. Li ser hingî di serê xwe de dihizirî. Hizir dikir ku ka mîr çima wilqasî zêde ketibû hizaranda. Ma gelo ji xaynî tiştên ku ew zanibû, hinek tişne dî ji hebû di serê mîr de ku ew wilo dibirin. Wî ev nizanibû. Lê li ser dihizirî. Ev ji, weke ihtîmaleke di serê xwe de dibir û dianî. Lê ji ber ku di derbarê de, ti hizir û mizir di serê wî de ne bûn, êdî ew ji di serê xwe de bêbersiv dima ji vê yekê re. Ji ber ku di serê xwe de xwe bigihênê hinek encamên baş û rast, pir dihizirî. Lê di serê xwe de bêtêr dima. Mîr ku heka hinek tişne dî di serê wî de hebin, ku wî ne gotibena, ma wê çawa hatibena zanîn. Divîbû ku wî bigotina. Ildar di vê hizrê de bû. Ew di serê xwe de li ser vê yekê dihizirî. Bi vê yekê re, cerna di serê xwe de dibir û dianî ku herê û ji mîr bi pirsê ku ka çî pê re heya. Ma ka tişteki ew nizanê û ew di serê xwe de li ser dihizirê heya. Ildar her weha pir di serê xwe de dibir û dianî. Lê belê, çend ku di serê xwe de dibir û dianî ji, di serê xwe de ti hizreke ku ku wilo wî qanix bike ne di dît. Di serê xwe de xwe ne digahandîyê de. Lê çend ku di serê xwe de ne digaha hizreke ji, di se di serê xwe de pir dihizirî. Pir hewldide ku xwe bigihinê rastîyeke. An ji tişteki ku mîr ji wî re gotibê û ku bê bîre wî û ku hata bîre wî ji jê re bibe weke bersiveke di serê wî de. Li ser vê yekê ji di serê xwe de diçû û dihat. Lê Ildar çend ku hewldide, hewldanên wî kêman diman. Lê Ildar, bi isrêr, di serê xwe de li ser vê yekê dihizirî. Dem ji dihata danapaza. Piştêr ku hineki dî ji dem têve çû, êdî wê bê tavik û hingî wê mirov bidest li hevghana hevdu ya li qasrê bikin. Ew ji, divîbû ku li wir li nig mîr bena. Divîbû ku dema ku civat li darket, ew ji li wir bena. Hertimî, ku civatên mîr li qasre li dar dikevin, ew li wir di nav civatê de amede dibe. Mîr ji, hertimî, dixwest ku ew li wir di nav civatê de li nig wî amede bê. Mîr, wî, di civatê de hertimî dixwest ku bibînê. Heya wê demê hertimî wilo bûbû. Piştî ku Ildar, li nig cihgirtibû, êdî ti civatên mîr bê û berî wî ne dibûn. Ew hertimî amede bû. Divîbû ku di wê demê de ji, ew li wir bena. Li nig mîr bena. Li nig bena, wê çêtir têgihiştibena ku ka çî di serê mîr de heya û wî wilo dike hizaranda. Bi gotin û vegotinê ya serê mirov derdikeve holê. Bi axiftin û anîna ser ziman. Ya serê mîr ji derdikete holê. Lê cerna ku mirov li ser tişteki di serê xwe de hizirî û xwest ku fêr bibe, êdî weke mereqeke pê re çêdibê. Bi ilmdar re ji her weha weke mereqeke hebû. Wî gelekî ji xwe pirsî bş ku ka çî di serî mîr de heya. Wê pîrr ji xwe pirsîbûne, xwestineke

mazin ya fêrkirine bi Ildar re dabû çekirin.Ew xwestin ji, di wê heyeme de, bi Ildar re, mazin bû.Ji ber ku mazin bû ji, êdî ew ji pir di ket mereqe de. Ji ber vê yekê di serê xwe de hewl dide ku xwe bigihine hizreke ku jê re bibe bersiv.Xwestin di rewşên weha de, cerna bi mirov re bêsabîrîyê ji çedike.Bi Ildar re ji, divêt ku mirov bêjê ku ji ber vê yekê bêsabîrîyek ji ruda bû.

Ildar, piştî ku li malê haya dema dana paza dimene, êdî piştê dike ku herê qasre.Her weha amedekarîyên xwe dikê.Dema ku sibehê rabûbû ser xwe, hingî, çûbûbû mizgefte li mêj kiribû û piştê hinekî li wir mabû û xwandibû û piştê hatibû ku were malê.Piştê, dema ku hatibû malê ji, li malê, çûbû bû wî cihê ku weke kurçikeke ji xwe re kifş kiribû û hertimî lê dima û dixwand.Lê diketa hizaranda.

Ildar,wê sibehê, çend êvarî mîr xwedîyê cudatîyeke bû,ew ji herweha xwedîyê cudatîyeke bû.Di serê xwe de pîr bi hizir bû.Dema ku lê dihata meyîzandin, wê rewşa wî ev yeka pîr baş û qanc dihata fahmkirin.Ildar hinekî bihizir bû.Hizre wî ji li ser mîr bû.Piştî şevê dî re, êdî ketibû hizaranda.Bêhtir ketibû hizaranda.Ildar di serê xwe de ku hê ne anîbûbûna ser ziman ji, hizir dikir ku di serê mîr de'ji xaynî tiştên êz zanim tiştne dî hena'.Ew di serê xwe de li ser vê yekê dihizirê.Ildar ji hewl dide ku wan tiştên dî yên ku di serê wî de hena fêr bibe. Wî, heya wê kêlikê, tiştên ku di serê mîr de bûn, fêr bûbû.Hertimî mîr ji wî re gotibû.Hertimî mîr ji wî re anî ser ziman.Ji ber ku mîr qadreke dideyê de.Ji ber vê yekê ji, ew hertimî bi ya di serê xwe de bidîyar dikir.Ildar ji, di serê xwe de her weha hizir dikir.Wî ji di serê xwe de ji xwe re di got ku tişteke hebana muhaqaq mîr ji wî re digot.Wî hizir dikirina mîr bi tiştên ku di serê xwe de bûn re muqayasa dikir.Çend ku muqayasa dikir ji, piştê ku digaha dawîya hizirkirina xwe, di serê xwe de careke dî pîrsek li ser wê hizirkirina mîr ji xwe di pîrsê.Çend ku pîrs ji xwe di pîrsê ji, êdî di serê xwe de digaha wê qanaate ku ji wê hizirkirina wî tenê ew tiştên ku wî zanibûn ne bes bûn ji bo wilqasî hizirkirinê.Dema ku digaha vê qanaate ji, êdî di serê xwe de bêhtir hewl dide ku bihizirê û xwe bigihine hizreke li ser mîr.Bi vê yekê re,Ildar di serê xwe de diçû û dihat.Her weha mirov kare bêje ku wî demeke dirêj di hizirkirina bûhûrand di wê heyeme de.Lê dise di serê xwe de xwe ne gahanda ti hizir û encamê.Ew ji bi vê yekê re, çend ku di serê xwe de diçû êdî diçû û kur diçû.Çend ku kur ji diçû, êdî bêhtir pîrs û hizir di serê wî de çedibûn.Wî haya wê kêlikê, ya serê mîr zanibû.Ew tiştên ku wî zanibû, ma gelo mîr li ser wan wilqasî di hizran de bû?Dema ku wî her weha ji xwe re di got, bêbersiv

dima. Nizanibû ku bersiveke bide an ji nede.Çend ku her weha bêbersiv dima ji, di serê xwe de li hinek tiştne dî ji di gerehe.Wî di serê xwe de, wilo hîsdikir ku hinek tiştne dî ji hene ku mîr her weha didine hizirandin.Nexwe, tenê li ser lêgerine xazîne an ji her weha li ser wê dema li wê xazîne lêgerin, bi vî awayî hizirandin, ne dibû.Wî wilo hizir dikir.Ji ber ku ew demeke dirêj bû ku mîr biryar dabû ku li xazîne bigerehe û lê digerehe.Gelek karên lêgerinê wî bixwe ji kiribûbûna rastkirine de.Wî bixwe rastkiribûn.Ildar, çend ku her weha dihizirî, di serê xwe de digaha hinek hizran ku di serê mîr de hinek hizrên ku ew li ser dihizirê û ew nizanê hena. Dema ku herweha hizir dikir, êdî bêhtir dikete hizran de.Ji ber ku heya wê kêlîkê, mîr çî hizirî bena, diyar dikir.Lê dema ku Ildar her weha dihizirî, êdî hizir dikir ku ew xwedîyê hinek hizrên ku diyar ne kirîya.Dema ku her weha dihizirî ji, êdî di serê xwe de hewl dide ku xwe bidigenê wan hizrên ku ew li ser di serê xwe de dihizrê.Dikir ku xwe bigihinê wan hizran.Lê ma ka ku wî ne gotibena, wê çawa û bi çî awayî xwe gahandibena wan hizrên di serê wî de. Bi vê yekê re hizir di serê Ildar de çêdibûn.Ildar, di serê xwe de ku digaha hinek hizrên weha, êdî bêhtir di serê xwe de diçû.Bêhtir dikete nava hizaranda.Piştî ku ji mizgefte hatibû malê ji, axlabe ji, li ser vê yekê di kurçika xwe de rûniştibû û ketibû hizaranda.Dema ku ketibû hizaranda ji, êdî nizanibû ku dem çawa çûya û bûhûrtîya.Ew di serê xwe de kur û dûr çûbû bû di wê heyeme de.Di serê xwe de pir kur çûbû bû.Mirovên ku li wî ji dimeyîzandin, cudatîyek di wî de kifş dikirin.Her weha ew ji di rewşeke de bû.

Ildar,piştî ku her weha dikeve hizaranda,êdî demeke dirêj dimene.Di wê demê de,malîyên wî ji bi kar û barên xwe ve di bazin.Dem ji, hatibû ber amedekarîna taştê.Wê Ildar, di wê sibehê de, li malê taştê kiribena.Piştî ku dem bûhûrtibû û bidest amedekirina taştê hatibû kirin, êdî piştî ne bi gelekî re taştê ji hatibû amedekirin.Malîyan taştê amededikir.Ew ji li kurçika xwe dihizrande bû.Di serê xwe de çûbû bû.Ji wir dûr ketibû.Piştî ku demeke têve diçê, êdî hêdî hêdî taştê amede dibe.Lê Ildar hê ji, weke ne li wir bê têvdigerehe.Hê ji, heya wî ne li wir bû.Heya wî li ser mîr bû.

Ildar, piştî ku di ber xwe de dibînê çûn û hatin zêde bûn, êdî fahmdike ku taştê amede ya.Lê wilo ketîya hizran de êdî nexweze ku ji cihê xwe rabe û wê rewşa ku têde ya xira bike. Di serê xwe de û di cihê xwe de di rewşeke de ya.Ew rewşa wî, wî di cihê wî de qayîm kirîya. Ji ber vê yekê ji, zêde weke ku nexweze ku rabe.Lê divêt ku rabe.Ji ber ku

divêt ku herê nig mîre xwe ji.Haxta civata wî ji mazin li dar bikeve.Dema ku civate wî li darket û ew ne li wir bû, êdî wê ne baş bibe.Mîre wî, dema ku civate xwe li darxist, pêşî wê çavên xwe li gerene. Di nav mirovan de, wê pêşî çavên xwe li wî bigerene.Divîba ku ew li ber çavên wî ba.Her weha ev yeka ji bo wî ji û mîre wî ji giring bû.Mîre bota mazin bû.Dema ku ew mirovên mazin hatina civate wî û dîtî ku wa Ilmdar ne li wir e, êdî wê hizir bikin ku ka çima ew ne li wir e.Wê bi vê yekê re, gelek hizir di serê mirovan de çêbûba.Ji ber ku ev yeka ji nebe, divêt ku ew di wê demê de li wir bena.Li nig mîr di nav civate de bena.

Ilmdar, piştî ku fahmdike ku taştê hatîya amedekirin, êdî piştîre, dike ku bide xwe û ji cihê xwe rabe ser xwe û herê ser taştê ya xwe di wê heyeme de.Dema ku dike ku rabe ji cihê xwe, pêşî hinekî di cihê xwe de dimene û li dore xwe dimeyîzenê.Dema ku li dore xwe dimeyîzenê, êdî farq dike ku wa dem hatî ber derengîyê.Roj derketîya.Her der, baş û qanc bûya rahnî.Dengê zarokan ji ji derve tê.Dengê girîya zarokna ji tîn guhe wî di wê heyeme de.Lê ne tenê dengê girîya zarokên piçûk tê wî.Gelek deng û meng di nav hevdû de tîne wî di wê heyeme de.Ew dema ku her weha dengê tîne wî, weke ku hinekî li wan dengan bihisene, di cihê xwe de dimene.Lê zêde nema.Ji cihê xwe dirabû û cihê ku herê û li ser sofrataştê ya ku ji wî re hatibû amedekirin rûnihê.Dema ku ji cihê xwe dirabe ji, weke bi hizira.Ew hizirkirina wî,weke mirovekî ku ji nû ve ji xewe rabe û hê xawar bê, li ser wî bû.Di du rewşan de bêja xawarîye bikar dihata anîn.Rewşek jê, dema ku mirov ji nû ve ji xewe rabe û hê xew li ser çavên wî hebe, jê re dihata gotin.Rewşa dî ji, her weha ji mirovekî ku pir hij xewkirine bike re dihata gotin.Di herdû reşan de ji ne li ser xwe bûnek dihata ser ziman.Ne li xwe bûnek dihata ser ziman.Ilmdar ji,dema ku di wê heyeme de lê dihata meyîzendin, ji hizirkirinê, weke ku ne li xwe bû dihata xuyakirin.Weke ku li dinyeyeke dî bû dihata ber çavan.Mirov ku lê di meyîzend, ev yeka pir baş û qanc fahmdikir û têdigihîşt.Ilmdar, heya wî û hizre wî li ser mîre wî bû.Dema ku têt ser sifte taştê, êdî li ser sofrataştê dirûnihê û dike ku taştê bike.Di wê heyeme de, divîbû ku taştê kiribana û derketibena.Da qana, gahabana civate mîre xwe di wê heyeme de.Civate mîr li ber li darketine bû.Hertimî li qasre mêhvanên mîr hebûn.Ji ber vê yekê ji, di dema taştê de bena û di dema piştîre bena, dicihde mirovan qasta qasre dikir û diçûn.Dema ku diçûna qasre ji, li wir êdî li hevdû digahana hevdû û bi hev re bidest axiftine dikirin.Heya ku dem digaha ber nîvro.Dema ku dem digaha ber nîvro, hingê, êdî mirov dise ji hevdû belev ne dibûn.Bi

hev re dirabûn û diçûna mêje an ji dereke dî. Her weha rewşeke wan hebû. Lê dema ku mêhvanên mîr yên mazin û gelek ban, hingî ji, amedekarî dihatina kirin û mîr û mêhvanên bi hev re dihatina ber Dicle yê û li bi hev re sêyran dikirin û nêçîr dikirin. Neçîre kewa dikirin. Dema ku mîr dikir ku herê ber çemê Dicle yê, êdî neçîrvanên bi nav û deng ji kara xwe dikirin û diçûn. Wan ji di wê heyeme de nêçîr dikirin. Bi vê yekê re, mirov kare bêje ku dile herkesekî xweş bû. Herkesek li xwe bû. Bêhne herkesekî derdiket. Di dile herkesekî de xweşbûn hebû. Mîre bota ji dilê wî xweş dibû. Dema ku her weha ew derdiket, pê re gelek mirov ji derdiketin. Mirovên ku pêre derdiketin ji mirivên mazin û zane û navserî xwe bûn. Hemûk ji, pêre diçûna sêyrenê. Dema ku diçûna sêyrenê ji, bi dilekî xweş diçûn û bidilekî xweş di vegerehen. Her cara ku mîr cûbûbû neçîr û sêyrenê, heya wê kêlîkê, Ildar ji pêre çûbû bû. Ildar, dema ku li ser taştê rûnişt, hinekî li dore xwe meyîzend û êdî weke farq bike dem gelek têve çûya, êdî lezkir ku taştêya xwe bike û herê qasre..

Ildar, piştî ku taştêya wî hata amedekirin, êdî piştire hat û li ser rûnişt û kir ku taştêya xwe bixwe. Wî di wê heyeme de lezkir. Berî hingî, gelek caran, Ildar, li malê taştê ji ne dikir, diçû qasre û ku mîr hê taştê ne kiribû pêre dikir. Ji xwe, ku mêhvanên wî dihatin, axlabe ji, wî ji wilo dikir. Lê Ildar li mal ji dikir. Di demên weha de li mal dikir. Ildar, piştî ku bidest taştê ya xwe kir, êdî piştire ne bi gelekî re taştê ya xwe kir û piştire ji, kir ku derkeve. Lê hê ji bihizir bû. Li ser mîre xwe bihizir bû. Ka çî derdê wî heya, li ser vê yekê hizir dikir. Di serê xwe de pir li ser wî diçû û dihat. Mîr hij wî dikir. Wî ji hij mîr dikir. Pir caran ku mîr biryarek dabana, bi wî ji di şewirî. Hizre wî ji dihilda. Ev yeka di nav xalkê de dihata zanîn. Ev yeka weke hijkirinê ji dihata şîrove kirin. Di gotin ku mîr pir hij Ildar dike, haya ku pê di şewirê. Ya rastî ji wilo bû. Mîr pir hijê dikir. Gelek demên wa bi hev re bûhûrtibûn. Ji ber vê yekê ji bi hev re weke dû mirovên ji hevdû bûn.

Ildar, piştî ku taştê ya xwe xilas kir, êdî piştire, kir ku derkeve. Lê pêşî careke dî çû mezele ku her dayimî lê dixwand û dima, li wir pêşî xwe amede kir û piştire çû. Piştire ku hata derve ku herê, pêşî hinekî li dore xwe ji meyîzend. Piştire hinek gotinên xêre bi lêv kir û piştire gavên avêt û derket ku bi kev rê de û herê qasre û li nig mîr. Ildar, dema ku di rê de diçû ji, weke ku bihazn bû. Mirovên ku lê dimyîzandin ji, herweha digahana têgihiştineke. Ji ber ku ew ji wilo dihazneke de bû. Her weha dihata xuyakirin. Ji ber ku wilo dihata xuyakirin, êdî dema ku dimeşî ji, wilo dihata xuyakirin. Di rê de dema ku dimeşê, di rê de rastî hinek

mirovan ji têt. Dema ku rastî wan têt, pêşî silevê dide wan û piştê ji wan dibûhûrê. Lê bizir bû. Her mirovê ku digihîyê de ji, vê yekê di wî de kifş dikin. Bi vê yekê re bala wan ji diçê ser wî. Dema ku ew ji wan dibûhûr, hingî, ew ji lê dizivirin û haya ku ew ji ber çavan winda dibe lê dimeyîzenin. Lê Ildar ne di farqa vê yekê de ya. Ew tenê dema ku digihê wan, pêşî silavê dide wan û hinek gotinan ji bi wan re dike û piştê ji wan dibûhûrê. Dema ku ew di bûhûrê ji, weke qadareke her weha dibûhûrê. Weke qadareke dimeşê. Dema ku dimeşê ji, bihizir tê xuyakirin. Mirovên ku ew di ber wan ve dibûhûrê, vê yekê kifş dikin. Bi vî awayî re Ildar, weke qadareke dimeşê. Lê heya wî weke ku ji ti tiştêkî ne bê dibe. Ildar ku hinekî dimeşê, di rê de hinekî ji malê dûr, rastî faqa Qasim têt. Faqa Qasim ji, dibêtu ku di rê de bû ku herê qasre. Berî ku bibe nîvro, herê wir û hinekî li mîr rûnihê. Ildar dema ku bi ber wî ve diçê, hingî, faqa Qasim wî kifş dike û lê disekinê. Dema ku lê disekinê ji, haya ku ew digihê dehma wî, ew di cihê xwe dimene sekinî. Ildar, weke ku ev yeka farq ne dikiribû. Weke ku farq ne kiribû ku ji dûr ve faqa Qasim ew dîtîya û lê sekinî ya. Faqa Qasim ji di cihê xwe de sekinî ya û li bendî wî ya ku ew bigihê dehma wî di wê heyeme de. Ildar, ku weke qadareke dimeşê û ku digihê dehma wî, êdî hê ku ne gahayî wî, wî kifş dike. Dema ku wî kifş dike, êdî Ildar ji hinekî gavên xwe zûtir dike, da ku xwe bigihinê wî di wê heyeme de. Ildar, Rêzeke wî ya mazin ji faqa Qasim re hebû. Faqa Qasim, mirovekî ku zane bû û navserî xwe bû. Mirovan, ku mîr di nav wan de, serî li wî didan û pê di şewirîn. Aqilê wî mazin bû. Hizre wî gelek bû. Di nav xalkê de pir bahsa wî bi rêz û hûrmet dihat kirin. Gotinek ku ji deve wî derdiket, mirovên li dore wî pir rêz jê re digirt. Ildar ji, rêzeke mazin û hûrmeteke mazin dide wî di wê heyeme de. Ildar, dema ku hinekî gavên xwe zûtir kirin û ku piştê ne bi gelekî re xwe gahanda nig wî, êdî silav da wî û piştê li ber wî sekinî. Faqa Qasim, bi ruyekî xweş li Ildar meyîzend. Dema ku lê meyîzend ji, hinekî dirêj lê meyîzend. Avirên xwe dana ser wî. Ku weke qadareke lê meyîzend, êdî piştê faqa Qasim li nav çavên Ildar meyîzend û piştê gotiyê de, 'ez di bê qey tê di rê de yî, ku herê qasre..' Ildar ji, dema ku wî wîlo jê re got, wî got 'erê seydayê min' û hwd. Ji vê bersivê ji dihata têgihîştin ku Ildar bi hizir bû. Di nav hizrên di serê xwe de, hê ji, çûyî bû. Hê ji weke ku ne li xwe bû. Faqa Qasim ev yek pêre kifş kir. Faqa Qasim, dema ku wî wîlo got û piştê ma sekinî, êdî piştê wî ji got, 'de, nexwe, ez bi hev re herin. Lê berî ku herin were em bi hev re hinekî li vir rûnihin. Dema ku faqa Qasim gote Ildar were em li vir rûnihin, hingî,

cihekî hinekî mirov ji lê sekinî bûn û ji xwe re bi hev re axivîn hebûn. Faqa Qasim, dema ku ewder nîşan kiribû, hingî, cihê ku wê lê rûnihin ji şanî wî dabû. Ildar, ji faqa Qasim re ne got ne û bi hev re çûne wê cihê ku faqa Qasim şanî wî dabû.

Faqa Qasim û Ildar dema ku li hevdû rûniştin, herdûk ji bi hev re mana bêdeng. Weke ku cihê xaberdana ji hevdû re bihêlin li ber hevdû mana bêdeng. Lê weke ku di serê faqa Qasim de mereqek hebe, wî li Ildar meyîzend. Ildar ji dema ku wî li wî meyîzend, lê meyîzend. Lê Di wê heyeme de, ne deng ji Ildar derket û ne ji ji Faqa Qasim derket. Lê weke ku bala wan ji li ser hevdû bû. Ya rastî divêt ku mirov bêje ku bizêdeyî ji, bala faqa Qasim li Ildar bû. Weke ku li bendî wî û gotinek ji deve wî derkeve lê meyîzend. Di wê heyeme de, li nig wan hinek mirovên dîn ji rûniştî bûn. Dema ku wan ji faqa Qasim û Ildar bi hev re dîtibûn, bala wan çû ser wan. Piştî ku ew ji biryara xwe didin ku herin û hinekî rûnihin û ku hinekî nêzîkî wan dibin, êdî ew ji silavê didina wan. Bi silav dayîne wan re, faqa Qasim ji û Ildar ji silavê didina wan. Piştî faqa Qasim û Ildar dirûnihin. Wan mirovan hemûkan ji faqa Qasim ji û Ildar ji nasdikirin. Hemûkan ji dema ku ew dîtibûn rêze xwe ji wan re dabûbûna nîşandin. Faqa Qasim ji û Ildar ji nêzîkatîyeke mazin û bi hûrmet ji wan re dabûbûna nîşandin. Faqa Qasim, mirovekî ku mazin bû. Seydayê mizgefte Nebî Nuh bû. Ildar ji, hertimî li nig mîr bû. Weke berdestê mîr bû. Bi vê yekê re rêzek ji di nav xalkê de ji wan re hebû.

Faqa Qasim û Ildar, dema ku bi hev re rûniştibûn, hingî, faqa Qasim hizir fikir ku Ildar ka çi di serê wî de heya jê re bêje. Bi vî awayî, wî, li wî dimeyîzend. Lê Ildar bêdeng bû. Lê bihizir ji bû. Di serê wî de hinekî hizir hebûn. Faqa Qasim ev yek kifş kiribû. Ji ber vê yekê ew dabû rûniştandin. Qasre mîre bota ji wir ji wan ne dûr bû. Hinekî dî çûbûban wê gahabane de. Lê faqa Qasim weke ku hizir kiribû ku dibêt ku heya ku ew bi hev re herin qasre wê derfetê ne bînin ku herweha bihev re biaxivin. Ji ber vê yekê ji ew li wir li nig xwe dabûbû rûniştandin û kiribû pêre bi peyîvê li ser ku ka çi di serê wî de heya.

Faqa Qasim û Ildar, bi hev re dema ku bidest axiftinê kirin, pêşî hinekî li ser tiştne dî axiftin. Bi vê yekê re hinekî axiftin di nav xwe de germ kirin. Dema ku axiftin di nav xwe de germ kirin, êdî piştî, hêdî hêdî faqa Qasim fikir ku axiftinê bêne ser ku ka çi di serê wî de heya. Lê faqa Qasim ji, di wê heyeme de, ne rastûrast xwest ku axiftinê bêne ser ku ka çi di serê wî de heya. Pêşî xwest ku hinek gotinna di ber wî de

biavêje. Pêşî xwest ku gotinna bêje ku ya serê wî fahm bike. Imdar ji, mirovakî ku bîaqil bû. Dema ku wî wilo kir, wî di cih de ew yeka fahmkir. Wî fahmkir ku faqa Qasim dixweze fêr bibe ku ka çî di serê wî de heya û li ser çî bihzira. Wî, ev yeka tê derxistibû bû. Çend ku wî tê derxistibû bû ji, di serê wî de Imdar ma sekinî. Weke ku bihizirê kir. Dema ku wî wilo kir, hingî, faqa Qasim ji li nav çavên wî ji meyîzend. Faqa Qasim, weke demeke li nav çavên Imdar meyîzend û ma sekinî. Imdar ji ma sekinî. Weke ku wê çî bersive bide wî di serê xwe de çêdike mabû sekinî. Her weha di rewşeke de mabûbû sekinî di wê heyeme de. Lê faqa Qasim, di wê heyeme de weke zêde ne xweze bimene sekinî, li Imdar meyîzend û kir ku biaxifê. Dema ku faqa Qasim kir ku biaxivê, hingî, hinekî xwe lev da hevdû û piştre ji Imdar pirsî ku ma rewşa mîr û qasre çawa ya. Dema ku faqa Qasim herweha pirsî bû, Imdar, dicihde fahmkiribû ku faqa Qasim ji ber çî her weha pirsî. Ji ber ku herkesekî rewşa mîr û li lêgerina xazîne diaxift. Di wê heyeme de ji ew mirovên ku li wir bûn û hinekî ji wan wirde bûn ji, li ser mîr û lêgerina xazîne diaxiftin. Imdar ji û faqa Qasim ji dema ku kiribûn ku rûnihin, hingî, weke dengê wan ji hiskiribûn. Lê pirsîna faqa Qasim ji hiskirinê an ji tiştêkî dî bû. Pirsîna wî ji zanîna wî bû. Wî ji zanibû ku mîr lê digerihê û mîr li ser wê bi wî ji şewirî bû. Ew alimekî mazin bû. Hizre wî ji hidabû. Di wê heyeme de, ew mirovên li dore wan rûniştî bûn, hemûk ne ji wir bûn. Hinek mirovên ku ji dûr hatibûbûn ji hebûn. Kom bi kom li hevdû rûniştibûn û ji xwe re bi hev re diaxiftin. Dengê wan dihat. Dengê hinekan dihat fahmkirin û dengê hinekan ji ne dihat fahmkirin. Di nav wan mirovên ku li hevdû her weha bûbûna kom de ji *tafiqan* Keşe Tuma û Hana ji hebû. Keşe Tuma, piştî ku hatibû wir, êdî bi Hana re mabû. Hana li Cizire bota dima. Lê hertimî dihat Cizîre bota û diçû. Dema ku dihat û diçû ji, Keşe Tuma ji pêre dihat û diçû. Ew ji ji faqa Qasim û Imdar hinek wirde bi hinek mirovên dîn re ji li hevdû gahabûbûna hevdû û ji hev re diaxiftin. Dengê wan dihat faqa Qasim û Imdar. Hinek gotinên ku wan di nav xwe de di gotin ji aliyê faqa Qasim û Imdar ve dihat fahm kirin û Hinek gotinên wan ji ne dihatina fahmkirin.

Faqa Qasim û Imdar li hevdû rûniştibûn. Ji hevdû re car bi car hinek gotin ji di gotin. Lê heya wê kêlikê ji, Imdar ti tiştêk di derbarê hizirkirine xwe de ji faqa Qasim re ne gotibû. Faqa Qasim, dema ku ew dîtibû, dîtibû kuu wa ew hinekî bihzire. Ji ber vê yekê ji li wî sekinî bû û kiribû pêre bi peyîvê. Dema ku faqa Qasim lê sekinî bû, êdî ew ji hatibû dehma wî û li wî sekinî bû. Piştre bi hev re diaxiftin. Li ser hinek tiştan

diaxiftin. Lê heya wê kêlîkê, ne faqa Qasim jê pirsî ku ka çî di serê wî de heya û ji ber çî her weha bihizire û ne ji wî ti tiştêk di derbarê ya di serê xwe de ji wî re gotibû. Faqa Qasim ji heya wê kêlîkê ne pirsî bû. Weke ku li bendî wî bisekinê ku ew ji ber xwe tiştêkî ji wî bêjê. Bi vî awa yî faqa Qasim li Ildar di meyîzend. Çavên wî li ser wî bûn.

Li dore wan ji gelege mirov hebûn. Dengê gelek dihatin. Lê deng hemûk ji di nav hevdû de dihatin. Mirov bi bala guhe xwe dabana ser dangan ji dibêt ku mirov fahm nekiribena. Ne ji nimzbûne. Deng ne nimz bûn. Deng bilind bûn. Lê belê, di nav hevdû de bûn. Weke gilukek ta, ku tayên wê li hevdû qalibî bin û bi xoxan ji newê vekirin, bûn. Her weha di nav hevdû de bûn. Deng bi vî awayî di hatina mirov. Mirov ji kêm hinekan fahmdikir. Axlabê wan ji mirov fahm ne dikir.

Mirovên ku li wir, hemûk ne ji Cizîre bota bûn. Mirovên ku ji hevîrdore ji dihatina wir, li wir dibûne kom. Ewder weke rûniştgahê bû. Ji wir haya ku diçû navende bixwe ji, mirov li hevdû bi kom bûn. Pir ji wan ji li hevdû sekinî bûn û ji hevdû re bi hev re diaxiftin. Keşe Tuma ji bi hinek mirovan re ji wan wirde sekinî bû û diaxift. Li Cizîre bota Di wê heyeem de, hemûk nîqaş û vegotin li ser lêgerine xazîne bûn. Li Cizîre bota, di wê heyeme de ew bûbû weke mijareke sereke di nav wan de. Mirovên ku dihatina wir ji, li ser dibûne xwedî agahî. Mirovan ji hevdû re di nav axiftinên xwe de di got. Ildar ji û faqa Qasim ji, ji cihê ku lê rûniştibûn, ji wir hise hinek mirov dikirin ku li ser xazîne diaxiftin. Ji hinek mirovên wirde. Lê serê xwe ji wan ne eşandin. Weke ku hisnekiribin tevgeren. Wan heya xwe da nav xwe di wê heyeme de. Wan heya xwe da pêşîya xwe di wê heyeme de. Faqa Qasim ji û Ildar ji zanibû ku li ser xazîne çawa tê nîqaş kirin. Her weha di nav xalkê de çawa têt dan û standin. Faqa Qasim, heya wî ne li dore wî bû. Heya wî li ser Ildar bû. Ildar ji weke ku heya wî li ser faqa Qasim bê bû. Lê ya rastî, heya wî di serê wî de ne li ser wî bû. Heya li ser mîr bû. Piştî duhu êvarî pêde, êdî bêhtir ketibû hizran de. Ji civatê ve, heya wî li ser mîr û lê gerine xazîne bû. Dem ku hinekî têve çû, êdî weke ku Ildar were bîre wî ku diçû qasre lê hat. Bi wî awayî li nav çavên faqa Qasim meyîzend. Faqa Qasim ji dema ku wî li nav çavên meyîzend, ji meyîzendina wî ew hizre wî fahmkir. Lê ji ber ku hinekî biaxivin hatibûbûna wir û rûniştibûn. Wê Ildar, ji ber çî wilo bi hizir bû, wê ji faqa Qasim re bigotina. Lê hê ne gotibû. Dema ku Ildar li faqa Qasim her weha meyîzend û faqa Qasim ji her weha fahmkir, êdî faqa Qasim weke ku destê xwe zû bigire li xwe kir û kir ku bi Ildar re bipeyîvê. Ku faqa Qasim xwe ji axiftine re amede

kir, êdî piştire ku hinekî ji ma sekinî, piştire çavên xwe birine ser çavên Ildar û gotiyê de, ´ez di bê qey ti hinekî bihizrî, çima? Weke ku derdek hebe ti di hizir de yî. Min got ku em hinekî li vir rûnihin û vê yekê ji tê bi pirsim´. Dema ku faqa Qasim her weha got, êdî Ildar ji li nav çavên faqa Qasim meyîzend. Dema ku li nav çavên wî meyîzend weke ku bihizir bû meyîzend. Weke ku hinek hizir di serê wî de hebûn meyîzend. Ildar, dema ku faqa Qasim her weha got û pirsî, êdî wî ji li faqa Qasim vegevend û got, ´hişê min li duh êvarî li civatê bû. Mîr, weke demeke ji xwe çûbû û di wê ji xwe çûbûne de bala mirovên li dore wî çûbû ser wî, lê heya wî jê ne bûbû´. Ildar, her weha kin û safî got. Kin got. Lê ji wê kin gotina wî pir baş û qanc di hata fahm kirin. Faqa Qasim, dema ku Ildar her weha got, êdî weke ku fahmbike ma sekinî di cihê xwe de. Hinekî avirên xwe dana ber xwe û li pêşîya xwe meyîzend. Dema ku li pêşîye xwe meyîzend ji, weke ku bihizire ji, kir. Bala Ildar ji di wê rewşê de çû ser faqa Qasim. Lê wî ti tiştê ne got. Weke ku li bendî faqa Qasim û gotinekê bê lê meyîzend. Faqa Qasim ji li pêşîye xwe dimeyîzend. Dema ku wî her weha li pêşîye xwe meyîzend ji, weke ku bihizire kir. Her weha li xwe anî der. Mirovên ku lê dimeyîzandin ji, wê wilo lê anîban der. Ildar ji, di wê heyeme de lê dimeyîzend û wî ji wilo lê anîbû der.

Lê wê bêdeng bûne faqa Qasim zêde berdewam ne kir. Piştire ne bi gelekî re, wî serê rakir û li Ildar meyîzend û gotiyê de ´raste´. Dema ku got raste ji piştire ma sekinî. Dema ku got raste, di hundurê wê gotinê de, ne tenê li gor wate wê bêje hizrek ji ilmdar re anîbû ser ziman. Weke ku jê re bêje ´raste, min ji ew wilo dît´, ew gotin anîbû ser ziman. Ildar ji ew gotine wî wilo fahmkiribû. De ne, faqa Qasim ji, duh êvarî li civate mîr bû. Mirovekî weke wî k zane û naveserî xwe û rêze herkesekî jê re heyî, ku ne li wir bena ma dibû? Nexasim vêce li civate mîr. Bêguman ew ji wê li wir bena. Ji xwe, ew ji li wir bû. Ji ber vê yekê ji, wî ji ew rewş dîtibû. Bala wî ji çûbû bû ser mîr di wê heyeme de. Wî ji dema ku bala mirovan çûbû bû ser mîr, hingî, bala wî ji çûbû bû ser mîr di wê heyeme de. Dema ku di wê kêlîkê de, faqa Qasim gotibû raste, di nav wate wê gotinê de, ew dîtinên wî û bi bîrkirinên wan ji di nav de hebû. Ildar ji, ev yeka fahmkiribû. Piştî wê gotine faqa Qasim re, Ildar û faqa Qasim, bi hev re hinekî li ser nîqaşên ku êvarî di nav civate kiribûn rawastaha bûn. Hinekî li ser wan danûstandin kiribûn. Weke qadareke ji, her weha di nav xwe de danûstandina xwe berdewam kiribûn. Wan, di nav xwe de ew hizrên ku hatibûbûna ser ziman ji gotûbêj kiribûn.

Danûstandina wan, weke qadareke di nav wan de berdewam dike. Di wê demê de, mirovên li dore wan ji di nav xwe de danûstandin dikirin. De ne, carna ku mirov li ser hinek hizirna an ji mijarna gotûbêj dike, êdî di serê mirov de li ser wan hizir û mijaran ji, heyek çêdibe. Dema ku êdî weke ku di nav wan gotûbêjan de bûhûrt, ku hinek bêja ji dût ve ji, weke wan bêjayan ku mirov hisbike, ku ne li ser wê mijare ji bê, heya mirov dikişene ser xwe di wê rewşê de. Ji ber ku heyek di serê mirov de çêdibe. Dema ku faqa Qasim û Ildar bi hev re hinekî her weha li ser civate êvarî axiftin dikin, êdî di serê wan de, duh êvarî çî axiftibûn an ji çî bûbû vejîn dibe. Di serê wî de vejiye bû. Dema ku vejîn dibe, hingî, êdî faqa Qasim weke ku gerek ne bîne ku zêde bi pirsê di cihê xwe de dimene sekinî di wê heyeme de. Çend, ku hinekî ji wan wirde, ku dengê mirovan dihat ku li ser wê mijara xazîne ku bi wê mijare ku wan di nav xwe de li ser axiftin dikir, pêve girêdeyî bû ji, bala wan ne diçû ser wan û axiftinên wan. Bala wan, di nav wan de bû. Li ser gotinên wan bû. Li ser axiftinên wan bû. Wekî dî ji, li ser wan hizrên ku bi wan axiftin û gotinên wan re di serê wan de vejîn bûbû bû.

Hinekî ji wan wirde, Keşe Tuma û hinek hevalên wî ji hebûn. Ew ji di serî de, ka li ser çî diaxiftin, piştê axiftina nava wan ji hatibû ser xazîne û li lêgerine xazîne. Deng, di wê heyeme de dihat Faqa Qasim û Ildar ku di nav axiftinên wan gotinên 'mîr', 'xazîne' û 'hevîrdor' di bûhûrtin. Lê wan di wê heyeme de fahm nedikir ku wan ev bêje di nav hevokna çawa de bi kar dianîn. Dengê wan wilqasî ne dihat wan. Lê carna ku wan ji xwe li ba yê axiftina xwe ya di nav xwe de di berde, hinekî dengê wan bilind dibû û dema ku dengê wan bilind dibû ji, êdî dengê wan safî û bifahm dihat wan di wê heyeme de. Her weha dema ku ew ji diaxiftin hinekî ji dengê wan yê ku dihat wan fahmdikirin û hinekî ji fahmedikirin. Faqa Qasim û Ildar ji, ji xwe, heya wan ne li ser wan bû. Heya wan li nav wan bû. Carna heya wan bûbû ser wan. Ji ber ku weke ku di nav axiftina wan de bûhûrt, hinek bêjeyên weke mîr an ji xazîne bûhûrtibûn. Wan bêjeyan ji, heya wan biribû ser wan di wê heyeme de. Lê ne bi heyêke ku mazin an ji bi heyêke bi xwezî ku ka ew di nav xwe de çî diaxivin. Faqa Qasim ji û Ildar ji piştî ku hinekî di nav xwe de axiftibûn, êdî piştê mabûbûna sekinî di wê heyeme de. Wan ji xwe li bayê dangan berde bû. Her ku carna mirov ji dengên ku tene mirov fahm neke û tenegehîjê ji, ku deng tene mirov, mirov dixweze ku xwe li bayê wan dangan berde. Wilo li wan ji hatibû. Di wê heyeme de pir deng di nav hevdu de dihatina wan. Lê koma ku Keşe Tuma di nav de, ji ber hinekî ji

wirde bû, ne zêde ji wan dût bû, ku wan xwe li bayê axiftina xwe diberde, hingî, dengê wan bi axiftinên wan tam dihatina wan. Faqa Qasim ji û Ilmdar ji ji axiftinên wan pir baş fahmkiribûn ku ew ji weke wan mirovên din li ser lêgerine xazîne digerihin. Dengên tîn wan ku hinek ji wan dibêjin ku dîtî pir zore. Hinek ji wan dibêjin ku wê zor bê ku mîr xwe bigihinê xazîne. Her weha deng û meng tîne faqa Qasim û Ilmdar. Ew ji dema ku her weha his dikin, êdî bi hey, heya xwe di dina wan mirovan. Heya xwe dibina ser gotinên wan. Keşe Tuma, ew mirovên ku pêre bûn û diaxiftin ji, di nav xwe de di serê xwe de weke ku di wê qanaate de bûn ku mîr wê nikaribê ku xazîne bibînê. Her weha hizre xwe wan ji tanî ser ziman. Lê weke ku Keşe Tuma bi wan re ne di wek nerîne de bê, dibêjê 'ewneke ne kifşe'. Dema ku ew dibêjin ku wê mîr nikaribê ku xazîne bibînê, ew ji dibêje 'ew ne kifşe'. Dema ku keşe Tuma her weha dibêje, êdî ev gotina wî bala Ilmdar bihey dikişene ser xwe. Ilmdar ji, piştî ku bala wî diçê ser wî, êdî bi hey dike ku di serê xwe de li wan bihisene. Di wê heyeme de, çawa ku Keşe Tuma dike ku biaxivê, hingî, Ilmdar bihey, heya xwe dibe ser wî û dike ku lê bihisenê ku ka ew çî bêje di axiftina xwe de.

Faqa Qasim û Ilmdar, bi hev re rûniştibûn. Di axiftin. Di wê dema ku Ilmdar kir ku heya bibe ser keşe Tuma, hinegî, tenê mereqek bû di serê wî de. Lê berê wî li faqa Qasim bû û dikir ku bi wî re bi peyîve. Faqa Qasim, ji berê wî li wî bû. Herdûk her weha berê xwe li hev dût bûn. Ilmdar, dema ku kir ku heya xwe bibe ser keşe Tuma, hingî, faqa Qasim ev yeka kifş kir. Faqa Qasim kifşkir ku ilmdar dike ku heya bibe ser wan. Di wê heyeme de çawa ku wî herweha fahmkir, êdî piştî, wî kir ku avirekî bide wêdera ku Ilmdar dikir ku heya bide ser wir. Faqa Qasim ji di wê heyeme de, bi avirekî heya da wir û li wir meyîzend. Wî dît ku wa hinek mirov li hev dût bi kom in û ji hev dût re diaxifin. Di nav axiftinên xwe de çûne. Di nav axiftinê de weke ku xwe windakirina. Weke ku hingî xwe di nav axiftina xwe ya bi hev re windakirina heya wan ji dore wan ji nîne. Dengê wan çawa bilind û gurr derdikeve ji, weke ku heya wan jê nîne. Wil, rewşa wan dihata xuyakirin. Faqa Qasim, dema ku her weha kifşkir, êdî piştî hinekî bala xwe li ser wan hişt. Kir ku hinekî li wan meyîzenê. Kî ji bena, wê heya wan çûbena ser wan. Ji ber ku ew pir di nav xwe xweş û gurr û deng bilind diaxiftin. Bal, bi wê awayê, dikişandine ser xwe di wê heyeme de. Faqa Qasim, ku hinekî her weha mayîzend, careke dî heya xwe da ber xwe û li Ilmdar meyîzend. Weke ku ji xwe re bêje, ne êz bi yekî re rûniştîme li xwe anî û heya xwe ber xwe û ser Ilmdar. Dema ku wî

heya xwe her weha da ber xwe û ser Ildar, hingî, dît ku wa hê ji bala Ildar li ser wana.Li wan dimeyîzend.Ew ji di nav nerîne xwe de çûbû bû.Weke ku heya wî ji wir ji wê kêlikê nema bû.Her weha dihata xuyakirin.

Ildar ku her weha weke qadareke meyîzend, êdî weke ku were xwe, li pêşîye xwe, li faqa Qasim meyîzend.Lê avirên xwe ji ser wan qut nekir.Avirên xwe li ser wan hişt.Çend ku dema ku weke ku hata xwe, çavên xwe careke da pêşîye xwe ji, careke dî çavên xwe biribûbûna ser wan.Wan bala wî kişandibû.Faqa Qasim ji ev yeka farqkiribû.Faqa Qasim, farqkiribû ku bala Ildar bihey çûya ser wan.Faqa Qasim, her weha fahmkiribû.Wî ji her weha fahmkiribû ku heya wî çûya ser wan û wilo weke ku heya wî çûbû ser wan, heya wî çûbû bû ser Ildar.Heya ilmdar li ser wan bû.Heya wî ji her weha li ser Ildar bû.Yekî ji heya yê dî xira nedikir.Heya Ildar li ser keşe Tuma û mirovên li nig wî bûn û axiftina ku wê keşe Tuma kiribena bû.Heya faqa Qasim ji li ser Ildar bû.Ne Ildar fikir ku heya xwe ji ser wan bibe û ne ji faqa Qasim fikir ku heya wî ji ser wan bibe.Her weha rewşek di wê heyeme de çebû bû.Axiftina ku di nav wan de çebû bû, bala Ildar kişandibû.Dema ku wan mirovên ku li nig keşe Tuma sekinî bûn gotibûn ku 'wê xazîne ne bînî', bala Ildar kişandibû.Piştî ku keşe Tuma gotibû ku 'yek karê bibîne, ew faqih..', bala Ildar çûbû ser wî.Ji vê yekê bû ku bala Ildar çûbû ser wan. Ildar, di wê heyeme de, weke ku ne dixwest ku ti kesek wê rewşe wî xira bike sekinî bû. Heya wî bihey li ser wan bû.Ew ji di nav xwe de diaxiftin.Di axiftinên xwe de bahsa dîtin û ne dîtina xazîne ji kiribûn.Ji xwe wilqasî hizirkirina Ildar li ser vê yekê bû.Wilqasî hizirkirina mîr ji li ser wê bû.Wan çi zanibû ku wilo diaxiftin?Keşe Tuma çi zanibû ku wilo diaxiftin?Her weha ev pirsî di sserê mirov de çêdibûn.Ildar, dema ku li wan dihisand, weke ku li bersive van pirsan ji bigerihê tevdigerehe di nêzîkatîyên xwe de.Ildar,bêhis li wan dihisand.Dixwest ku wan fahmbike.Hizre wan têbigihê.Ji ber vê yekê ji, bala xwe bihey dabûbû ser wan.Wê rewşê ku herweha hinekî dî ji berdewam kir, êdî bala faqa Qasim bêhtir çû ser Ildar.Wî di wê heyeme de zêde ti wate ne dideyê de ku bala wî wilqasî çûbûbû ser wan mirovên ku hinekî ji wan wirde û ji xwe re diaxiftin.Wî ji weke ku vê yekê fahmbike, bala xwe bire ser Ildar û hin caran ji avirên xwe dibire ser wan mirovên ku wî heya xwe biribû ser wan.

Faqa Qasim,çend ku bala xwe bihey dibire ser wan ji, ti tiştêk ji wê rewşê ji hevdû dernedixist. Fahmnedikir ku ji ber çi wilqasî bihey heya

Ilmdar çû ser wan. Piştîre ku demek têve çûbû bû ji, hê ji, heya wî li ser wan bû. Ew ji ji xwe re diaxiftin. Faqa Qasim, di wê heyeme de, heya wî bitememî çûbûbû ser Ilmdar. Wî Ilmdar li nig xwe dabûbû rûnandin ku hinekî pêre li ser wê hizirkirina wî û hazna li ser wî biaxivê. Lê piştî ku her weha rûniştibûn ji, weke ku rewşek di derketibû hole li ber çavan.

Faqa Qasim, piştî ku herweha dîtibû ku bala Ilmdar bihey çûbûbû ser wan, êdî kiribû ku wê heya wî ya çûyî ser wan ku ji ber çî ya fahmbike. Bi vê yekê re, êdî wî ji bihey, heya xwe dabû bû ser wî û wan bi hev re. Gih li wan dimeyîzend û gih li wî dimeyîzend. Her weha ketibû rewşeke de.

Ilmdar, ku hinekî hey li wan hisand û hizre di serê wan de hinekî weke ku fahmkir, êdî kir ku ji cihê xwe rabe ser xwe û herê nig wan. Dema ku Ilmdar kir ku rabe ser xwe, di wê heyeme de faqa Qasim pir ma şaş. Bi wê şaşbûna ku ketibûyê de li Ilmdar meyîzend. Lê dise wî ti tiştêk ji hevdû dernexist. Lê nava çavên Ilmdar, weke ku bêjiye de çûbû dimeyîzend. Lê Ilmdar di wê heyeme de ti gotin ne gotin. Bêdeng bû. Tenê heya wî çûbûbû ser wan mirovan û li gor wê heya xwe ya ku çûbûbû ser wan mirovan ji têvdigerehe. Faqa Qasim, di wê heyeme de di serê xwe de ti wate ne dide vê yekê. Ya rastî ji, bitememî ji, ew rewş fahmnekiribû. Ilmdar ji ti tiştêk haya wê kêlikê ne gotibû ku ew ji wê tiştêk ji wê rewşê fahmbike.

Ilmdar, dema ku kir ku ji cihê xwe rabe ser xwe, hingî, faqa Qasim, weke ku karkir ku tiştêkî jê bi pirsê. Faqa Qasim kir ku jê bi pirsê ku ka çûbû. Ji ber çî heya wî wilqasî çû ser wan, çî dît. Lê hê ku faqa Qasim ne pirsî, Ilmdar berê xwe da faqa Qasim û jê re got, 'ew mirovên wêdere, bahsa xazîne kirin û gotin ku ti kesek wê nikaribê bibînê. Lê wî zilemê derehe ji, yê li nig wan, got ku mirovekî weke wî faqihî ancax kare bibînê'. Ji ber vê yekê bala min çû ser wan û ew faqihî kî ya, têbigihim'. Dema ku Ilmdar her weha got, êdî faqa Qasim weke ku hê ji fahm nekirî li nav çavên Ilmdar meyîzend. Hem bi meyîzendine xwe û hem ji gotinên ku lê dikirin, dixwest ku fahmbike. Piştîre ku hinekî dem têve çû, êdî weke ku hinekî dem ji têve çû. Di wê heyeme de, ew mirovên ku li nig keşe Tuma sekinî bûn ji, hinek ji wan kirin ku herin. Wilo li Ilmdar hat ku keşe Tuma ji wê kê ku herê. Bi vê yekê re, Ilmdar hê ku ji bo fahmkirinê Ew pirsên ku faqa Qasim lê kiribûn, hê ku bersive wan ne dayî, kir ku herê nig keşe Tuma û pê re bi peyîvê. Piştî ku Ilmdar her weha kire serê xwe de, êdî zêde nema û piştîre zêde nema û ji cihê xwe rabû ser xwe û bi ber keşe Tuma ve çû. Faqa Qasim ji, di wê heyeme

de, di bin çavên şaşmayî de li Ildar û li rabûna wî meyîzend. Lê ti gotin ji di wê heyeme de ji deve wî derneketin. Tenê bi çavna şaşmayî li wî û gavavêtinên wî dimeyîzend. Ildar, piştî ku ji cihê xwe rabû, faqa Qasim di cihê xwe de ma û tenê lê şaq meyîzend. Wî, hem dixwest ku wî fahm bike û hem ji dixwest li wê rewşê ji serwer bibe. Herweha bi çavna şaşmeyî wî di meyîzend. Ildar, piştî ku ji cihê xwe rabû ser xwe, êdî piştire, zêde nema û xwe gahanda nig keşe Tuma. Dema ku wî xwe gahanda nig keşe Tuma, êdî li ser wî sekinî û kir ku xwe pê bide naskirin. Dema ku her weha li ber wî sekinî û kir ku xwe pê bide naskirin, hingî, faqa Qasim ji, di bin çavna şaşmayî de li wî dimeyîzend. Ildar, di bin wan çavên wî de li ber keşe Tuma bû. Dema ku Ildar gahabû nig keşe Tuma, êdî bala keşe Tuma ji çûbûbû ser wî û wî ji bi tememî berê xwe dabûbû wî, weke ku li bendî wî axiftinê bû li nav çavên wî meyîzend bû. Keşe Tuma ji weke ku hinekî weke faqa Qasim mabû şaş ji Ildar di wê heyeme de. Piştire ku Ildar gahabû ber keşe Tuma, êdî li ber wî sekinî bû û xwe pê dabûbû naskirin û piştire kiribû ku pêre bi axivê. Dema ku Ildar li ber keşe Tuma bidest axiftinê kir û xwe da naskirin ji, keşe Tuma bêdeng lê dimeyîzend. Faqa Qasim ji, ji cihê xwe bi çavna ku bixweze wê rewşê fahm bike li wan dimeyîzend. Faqa Qasim, di wê rewşê de, di serî xwe de bêfahm mabû li ber rewşê. Ildar, ji ber ku heya wî li ser keşe Tuma û wan bû, wî ji ji wî re ti tiştê ne gotibû di wê heyeme de. Wî, tenê hewldide ku rewşê fahmbike. Bi axiftinê, hinek bêjeyên ku Ildar ji faqa Qasim re gotibûn, têre fahmkirinê ne kiribûn. Ji ber vê yekê ji, wî ji ti tiştê ji wê rewşê fahm nekiribû. Lê hewldide ku fahmbike. Dema ku Ildar bi keşe Tuma re bidest axiftinê kiribû ji, wî ji bihey li wî û li keşe Tuma meyîzendibû. Ildar, piştî ku xwe dabû naskirin, êdî piştire li ber keşe Tuma kiribû ku bi axivê û her weha axivê bû;

Ev dema wa xweş bê! Berî nahaka bi bêhneke te hin gotinên ku bala min kişandin gotin. Min xwest li ser wan gotinan bi te re bipeyîvîm. Li xazînê û dîtine wê, win axiftin. Hin mirovên li nig te gotin ku wê zor ku bibînin. Lê te got ku karin bibînin, lê yek kare bibîne. Ew yek kî ya? Min xwest ku fêr bibim. Ew demeke dirêj ku ku me serî li ti kesekî ne de nema. Lê her çara ku cariband ji, bêsud derket. Vêce, te, di nav vegotina xwe de got ku ancax ew faqih kare bi bîne. Ew faqih kî ya û li kudere ya? Va ti ji dibîne ku bi gelek mirovan re herdemî lêgerinek dibe. Lê bêsuda. Vêce, ew faqihê ku te got kare ji me re bêj, da ku em serî li wî ji bidin. Mîre me wê ji vê yekê ji pir xweş bê. Wê te ji bibîne. Wê te ji û wî

her ku ew kî ya, wê bê xalat nehêle. Nahaka bi min re were li civate mîre me ku wê nahaka li darketîya rûniha û xwe pê bide naskirin û jê re bêje ku ew kî ya. Wê pir kêfe wî were´.

Dema ku Ildar her weha axift, keşe Tuma ji bi hey lê dihisand. Ti gotin, haya ku wî gotina xwe bidawî kir derneket. Faqa Qasim ji, ji cihê xwe lê dihisand. Gotinên ku ji deve Ildar derketibûn, wî ji di wê heyeme de hiskiribûn. Çûbûbûna guhe wî ji. Lê faqa Qasim, di cihê xwe de, tenê lê hisandibû. Ildar piştî ku ev yeka got, êdî keşe Tuma ji hinekî bêdeng ma sekinî. Keşe Tuma zanibû ku ew Ildar û li ber destê mîre. Gotina wî ji mazina û ti kesek ji gotina wî re ji ne bêje ne. Wî, di wê heyeme de ji fahm kiribû ku rêzeke mazin jê re heya. Li cil û berê wî meyîzend. Dema ku meyîzend fahmkir ku bêjiye de ne, wê rast nebê. Ji ber vê yekê ji, keşe Tuma ji, ku hinekî hizirî, êdî li ber Ildar hinekî weke ku xwe bide hevdû li xwe kir û xwe bilind kir û got, ´bila, ser çavan, êze werima civate mîr û jê re bêjim´. Dema ku wî wilo got, êdî weke ku dile Ildar xweş bû. Weke ku kêfe wî hat. Dema ku keşe Tuma her weha got, êdî piştî Ildar ji serê xwe rakir û li ru yê wî bi kêf û dil meyîzend. Ji ru yê wî mirov fahmdikir ku bikêfe bş. Weke ku ru yê wî biken ji bû. Her weha dihata xuyakirin. Ji cihê xwe, faqa Qasim ji, ev hemûk tamaşa dikirin. Li Ildar û li keşe Tuma dimeyîzend. Lê hinekî bi çavna şaş dimeyîzend. Ji gotinên Ildar hinekî li ser rewşê waqif bû bû. Lê belê, weke ku hê ji bitememî li ser rewşê waqif ne bûbû dimeyîzend. Tenê hinekî şaşbûn jê dihata xwandin. Ildar, dema ku keşe Tuma weha got, êdî hinekî dî ji li nig hevdû li wî cihê ku lê sekinibûn man. Piştî ku hinekî di nav xwe de axiftin, êdî piştî herdûk di rax hevdû de hatina nig faqa Qasim. Dema ku hatina nig faqa Qasim, hingî, faqa Qasim û keşe Tuma silav dana hevdû. Piştî Ildar li cihê ku berê lê rûniştibû lê rûnişt û keşe Tuma ji li nig wan rûnişt. Ku rûniştin, êdî hinekî di nav xwe de axiftin. Bi axiftinê re demeke xwe bûhûrandin. Piştî ku her weha weke demeke li hevdû rûniştî man, piştî, êdî weke ku ji nû ve were bîre Ildar ku diçû qasre, gote keşe Tuma, ´de, êdî em herin. Faqa Qasim ji ez di bê qey wê çûbena qasre, di rê de em gahana hevdû. Nexwe, de bidine xwe, em bi hev re herin´. Dema ku Ildar herweha got, hê ku ti kesek tî gotin ne gotî, faqa Qasim dicihde mafe axiftinê girt û gota ilmdar, ´rasta, ez diçûma qasre. Êze bêhneke li wir mabema û piştî hatibena mizgefte ji bo amedekirinên mêje. Lê min te wilo bihazn dihat dît, êdî êz sekinî. Min got ku ka emê bi bi hev re herin û êzê sedeme wê hazna te ji fêr bibim´. Faqa qasim dema ku her weha got, êdî piştî Ildar careke dîgot, ´de, nexwe em rabin û

herin.Nahaka civate li dara.Ji xwe, mêhvanên qasre ji hebûn.Wê ji bo wan ji pir mirov werina wir'.Piştî ku Imdar her weha got, êdî piştre hersêk bi hev re rabûna ser xwe û kirin ku herin.Piştî ku rabûna ser xwe, êdîdana rax hevdû û çûn.Dema ku ketina riya qasre de, Imdar, hinekî weke ku bidilper bû dihata xuyakirin.Wilo jê dihata xuyakirin.Rewşa wî wilo dihata xuyakirin.Imdar, her qavza xwe ya ku diavêt, weke ku dixwest ku qavza xwe ya pişt wê re dicihde biavêje.Her weha di xwe de hinekî bilez bû.Weke ku keşfeke mazin kiribe bû.Wilo ji ru yê wî dihata xweandin.Weke wî di wê heyeme de xazîne dîtibê bû.Wilo di dile xwe de bikêf û şahî dihata xuyakirin.Faqa Qasim bédeng bû.Lê faqa Qasim, ew rewşa Imdar di dît. Dema ku her weha ew rewşa wî di dît ji, bi hey bala wî diçû ser wî di wê heyeme de. Keşe Tuma ji di rax wan de, dimeşîn û dihatina qasrê.Imdar, her ku bi keşe Tuma re hinek axiftibû ji, lê dise bi mereq bû ku keşe Tuma ka wê çi ji mîr re bêne ser ziman.Ev yeka ji di serê wî de weke mereqeke bû.Ya rastî, ne tenê ka wê keşe Tuma çi gotibena, ew rewş wê di dawîyê de çawa bûbena, bi tavahî di serê faqa Qasim de bi mereq bû.Faqa Qasim, di serî de li ser waqif ne bûbû.Piştî axiftina Imdar û keşe Tuma, wî hin tişt hiskiribûn.Ji wan axiftinan hinekî di serê xwe de weke ku waqif bûbû.Lê hê ji, ne bi tememî waqif bûbû.Ji ber vê yekê, ew ji bi mereq bû ku ka wê çi bûbena, ku ka wê çi hatibena gotin.

Imdar, dema ku dimeşî, bi dilper bû.Di dile xwe de weke ku wê bifirîyana bû.Her weha bû. Her ku ew bi keşe Tuma re hinek axiftibû ji, ew ji bi mereq bû.Ka wê li qasre vêce çi bûbena. Ew faqih kî bû?Keşe Tuma, di nav axiftina xwe de bahsa Mihamed kiribû.Lê nav di serê Imdar de ji dilperîya wî nema bû.Tenê ya ku di serê wî de mabû ji, 'ew faqih' bû.Lê ew faqih kî bû, ew ji di serê wî de bê bersiv bû.Imdar di serê xwe di bir û dianî.Tenê nav di serê xwe de dibir dianî.Weke ku nexweze ew faqihî ji bike di serê xwe de dibir û dianî.Herweha Imdar di xwe de di serê xwe de di rewşeke de bû.

Imdar, dema ku qavzên xwe diavêtin, dema ku diwastaha û bêhne wî bi ser dile wî diket ji, ew bêhn bi ser dil ketin ji, dihata kifşkirin.Faqa Qasim pir baş û Qaanc yê ku kifş dikir bû. Keşe Tuma ji weke ku kifş dikir bû.Lê wî ji wastadina dihasiband.Lê ne tenê ji wastandinê bû.Ji mereq ji bû.Dilperîya di dile wî de, di wê heyeme de bi wê wastinadina bi meşe wî re dibû yek û hilme(Bêhn) wî bi ser dile wî dixist.Faqa Qasim, bala wî pir li ser Imdar bû.Hê ji, wî di xwe de hîs dikir ku divêt ku hinekî dî ji rewşê fahm bike.Wî hê ji, li ser rewşê xwe bêwaqif di

dît.Bi vê yekê re bala xwe bihey dide ser Ilmdar û keşe Tuma.Li wan dimeyîzend. Weke ku bixweze tiştne ji wan fahm bike, li wan dimeyîzend.Dema ku dimeşîn ji, car bi car ji hin gotin, weke gotinên axiftina ji hevdû re dikirin.Lê wilo zêde ti axiftin ji di nav wan de ne dibû.Keşe Tuma car bi car hin gotin di gotin.Faqa Qasim ji, dema ku wî gotin di gotin lê divegerend.Ilmdar ji kê m cerna tevlî axiftinan dibû.Lê zêde ew tevlî axiftinan ne dibû.Ew weke ku di serê xwe de ne li wir bû.Her weha ji wî û rewşa wî dihata xuyakirin.ew di serê xwe de weke ku li derne dî bû.Lê car bi car ji weke ku li wir heya wî li wir li nig wan, fikir ku tevlî axiftinan dibû.Dema ku di serê xwe de ne li dereke bê, hingî tevlîbûna mirov ji, wê kê m bê, Ji kê mbûne zêdetir ji, mirov wê ne yê ku axiftinan dide dest pê kirin bê.Di wê heyeme de, bi gotinên xwe, yê ku axiftin dide dest pê kirin ji, ne Ilmdar bû.Faqa Qasim bû. Car bi car ji keşe Tuma bû.Herdûk bi gotinê di nav xwe de di wê heyeme de axiftin sor kiribûn.Her ku diaxiftin, keşe Tuma di nav axiftine de kur diçû.Bahsa pir tiştan fikir.Bi vê yekê re, faqa Qasim ji, ji wê zanebûne xwe bidest bahskirinê kiribû.Herdûkan, her weha di nav xwe de di wê dema kin de axiftineke xweş dabûbûna dest pê kirin.Ew di nav axiftina di nav xwe de çûbûn.Piştire êdî weke ku heya wan ji Ilmdar ji nema bû.Lê Ilmdar bi wan re bû.Car bi car faqa Qasim heya xwe dibire ser Ilmdar.Dikir ku lê meyîzenê.Dema ku lê dimeyîzend, her weha pêre dilperî û ji xwe çûyîn bi hev re kifş fikir.Bi vê yekê re êdî bala wî bêhtir diçû ser wî. Car bi car, faqa Qasim hin gotin, weke ku bixweze Ilmdar bikişene nav axiftina diavête ser wî.Ilmdar ev yeka fahmdikir.Dema ku faqa Qasim her weha gotin diavête ser wî, wî ji axiftin dihilde û hin gotin di gotin û dise dima sekinî.Lê faqa Qasim, ku ew dima sekinî ji, ew ne dima sekinî û her cara ku ew dima sekinî gotin diavête ser wî û fikir ku ew bixivê.Her weha di wê heyeme de, weke faqa Qasim bide ber Ilmdar axiftin fikir û diavête ser Ilmdar. Dema ku faqa Qasim mafe axiftina diavête ser Ilmdar, êdî Ilmdar ji divîbû ku hildabena û bersiv bidana.Ev yeka weke kevşopîyeke bû.Dema ku axiftin, hata kirin, hisandin û bersiv dayîn, her weha giring bû.Ji ber vê yekê bû ku dema ku faqa Qasim mafe axiftina diavête ser Ilmdar divîbû ku wî ji bersiv bidana.Ji xwe, dema ku wî mafe axiftina diavête ser wî, wî ji dihilda û bersiv dideyê de.Bi vî awayî re, ku weke qadareke dimeşîn, êdî piştire digihine ber qasre.Dema ku digihine ber qasre keşe Tuma û faqa Qasim ji û Ilmdar ji dibînê ku çend çûn û hatieke mazin heya.Mirovên ku wî di wê bersibehê de bihatana û li civate mîr rûniştibena ji êdî hêdî hêdî dihatin.Dema ku faqa Qasim, keşe Tuma

û Ilmdar bi hev re digihine ber deve derîyê qasre, êdî hema li deve derî lê li alîyê derve rastî hinekî mirovên dîn ji tên û ew ku silevê didina wan, ew ji silavê didina wan û piştre digihine hevdû û piştre bi hev re didina rax hevdû û di hevne hundurê qasre de û dikin ku herin û bi bûhûrîna hundur.

Dema ku faqa Qasim, keşe Tuma û Ilmdar bi hev re hagabûbûna wan mirovên din ji, êdî bi hev re ketibûbûna hundur û ketibûbûna hundur de. Dema ku ketibûbûna hundurê hawşê de, hingî, bûbû bûna weke komak mirov ku bi hev re ketina hundur de. Dema ku ketina Hundur de, hingî, faqa Qasim li pêşîye wan ketibû hundur de. Keşe Tuma ji û Ilmdar û wan mirovên dîn ji ji rêze xwe, rê dabûbûna faqa Qasim. Ew li pêşîye wan û ew ji piştî wî ketibûbûna hundurê hawşa qasre de. Dema ku ketibûbûna hundurê hawşa qasre de, êdî bi hev re ji hawşê bilind bibin û herina hundurê. Kiribûn ku herina hundur û herin û li mezele rûniştinê ya civatê lê rûnihin. Dema ku bi hev re kiribûn ku bilind bibin herin, hingî, dise faqa Qasim li pêşîye wan bû. Dema ku ketibûbûna hundur de, hingî, bi tememî rê dabûbûna faqa Qasim li pêş û wan ji dabûbû pay wî û li hundur dimeşîn. Ilmdar û keşe Tuma li nêzîkî faqa Qasim dimeşîn. Hin mirovên dîn ji yên ku mazin li ser xwe bûn û navserî xwe bûn, di rax wî de bûn. Ew ji weke hin mirovên zanist bûn. Wilo di sekinîn. Wilo dihatina dîtin. Dema ku li wan dihat meyîzandin, hingî, ev yeka baş û qanc dihat fahmkirin.

Piştî ku bihev re ew ketibûbûna hûndûr de, weke ku di pêşengîye faqa Qasim de bin, dimeşîn. Ew li pêşîye wan bû. Bi hev re çawa ku ketibûbûna hundurê de, herweha wilo ji, bi hev re dabûbûna rax hevdû dibûhûrtina mezele civatê. Mezele civate mazin bû. Fireh û dirêj bû. Dema ku mirov diketîyê de, weke ku mirov bikeve dîwanaka mazin de. Her weha mazin û fireh bû. Hundurê wê ji, pir xweşik û xweş hatibûbû rayîxistin. Dema ku mirov dikete hundur de, di hundur de, ji xweşik û xweşbûne wê bêhne mirov derdiket. Mirov hema wilo dixwest ku lê meyîzenê. Hingî xweşik û xweş bû. Dile mirov lê derdiket. Mezeleke ku mazin bû. Di dawîye wê de ji, cihê mirov hebû. Li herdû aliyên mezele ji ji bo ku mirov rûnihin, hatibûbûna rayîxistin. Her weha pir xweşik û xweş dihat xuyakirin.

Faqa Qasim, keşe Tuma û Ilmdar û mirovên ku li deve derî gahabûbûna wan, bi hev re ku hatibûbûn ku werina hundur û ku hatibûbûna hundur, êdî bi hev re hatibûn ku ketibûbûna wê mezele ku mirov lê li civate mîr li hevdû dirûniştin. Dema ku li pêşî faqa Qasim ku ew ji hatin û ketine hundur de, êdî li hundur dîtin ku wa gelek mirov wê

hatina û li nig mîr û mêhvanên wî rûniştina. Dema ku ew ji hatin û ketina hundur de, êdî pêşî çawa ku ketina hundur de, faqa Qasim got silev ji we hemûkan re. Dema ku wî wilo got, êdî wan mirovên li wir li civatê li hevdû rûniştibûn ji, bi hev re silave faqa Qasim vedan(hildan) û wan ji got ku li ser te ji û piştîre bi mîr re hemûk bi hev re li ber wan rabûna ser xwe. Dema ku ew rabûna ser xwe, êdî faqa Qasim bûhûrandina cihekî ku li nêzikî mîr û mirovên dîn ji, cihên ji wan re ji bo rûniştandinê hatina nîşandin, ew ji lê rûniştin. Dema ku rûniştin ji bala mirovan hemûkan bi hev re çûbûbû ser wan. Bala mîr ji çûbûbû ser wan. Piştîre ku rûniştin ji, li gor adetên civatê careke dî ji ji wan re merhebatî hata kirin û piştîre êdî hêdî hêdî bi hev re bidest axiftinê kirin. Faqa Qasim, rêzeke mazin jê re hebû. Dema ku ew hatibûbûna hundur û rûniştibûbûn û piştîre ku careke dî ji silev dabûbûna wan û ku faqa Qasim piştîre bidest axiftinê kiribû, bala mirovan hemûkan çûbûbû ser wî dî wê heyeme de. Wî ji di nav wan de di bin bala wan de bidest axiftinê kiribû. Dema ku wî bidest axiftine kiribû bala mîr çûbûbû ser wî. Lê bala mîr ne tenê çûbûbû ser wî. Bala mîr çûbûbû ser keşe Tuma ji. Bala hinek mirovên ku li wir rûniştibûn ji çûbûbû ser wî. Ildar ji, hinekî ji faqa Qasim wirdetir rûniştibû. Bala mîr çûbûbû ser wî. Dema ku bala mîr çûbûbû ser wî, hingî, fahmkiribû ku tiştêk pêre heya. Ji ber ku ji ru yê wî her weha dihata fahmkirin. Dema ku li ruyê wî dihata meyîzandin, dihata dîtin, ku ew hinekî bihizirê û pêre ji bidilpere. Dema ku li wî dihata meyîzandin, ev yeka pir baş û qanc dihata fahmkirin. Lê mîr, çend ku her weha fahmkir ji, ti tiştêk ne got, Weke ku li bendî wî gotineke bê ku ew bêje lê meyîzend û hwd. Ildar, di wê heyeme de bi bédeng bû. Weke ku bixweze hinekî bêhne xwe berde mabûbû sekinî di cihê xwe de. Wî çavên xwe li ser mirovên ku li civatê bûn digere. Li wan dimeyîzend. Weke qadareke, her weha Ildar bédeng ma û çavên xwe li ser mirovên li civatê gerend. Piştîre ku hinekî çavên xwe li ser wan gerend, êdî çavên xwe birina ser mîr. Dema ku wî çavên xwe birina ser mîr, hingî, wî dît ku wa çavên mîr ji wê li ser wî ne. Bi vê yekê re, herdû çav bi çav hatina hevberê hevdû di wê heyeme de. Lê di wê heyeme de ne mîr ti tiştêk got û ne ji Ildar ti tiştêk got. Mana sekinî li ber hevdû ku avirên wan li ser hevdû bûn. Vê rewşê, weke qadereke berdewam kir di nav wan de.

Piştî ku faqa Qasim, keşe Tuma, Ildar û mirovên dîn ji ku hatibûbûna hundur, êdî piştîre ku bi ser hatina wan ya wir ve ji demek bûhûrtibû, êdî nîqaşên wan di nav wan de dest pê kiribû. Faqa Qasim, di wê heyeme de, yê ku herizêde di nav nîqaşan de bû. Dema ku ew diaxift,

mirovên li wir hemûkan ji bihey lê dihisandin.Mîr bixwe ji, her weha weke wan mirovên li dore xwe bala xwe dabûbû ser wî.Faqa Qasim axiftvanekî ku mazin û baş bû.Pir qanc zanibû ku biaxivê.Dema ku diaxift ji, zanibû ku wê çî û çawa biaxivê.Her weha ji xwedî zanebûn bû. Bi zanebûne wî re nave wî derketibû.Di nav xalkê de, rêzeke ku mazin jê re hebû.Mirovên, dema ku ew dirûnişt û diaxift, li dore wî dibûna kom û lê pir bihey dihisandin.Gotinên ku wî digotin ji, di nav xalkê de weke şîretan dihatina pêşwazîkirin.Her weha li gotinên wî dihata meyîzendin.Her weha weke şîretvanekî ji lê dihata meyîzendin.Wî pir zane, zanibû ku biaxifê.Ji ber vê yekê her weha nave baş û mazin derketibû û bi rêz dihata pêşwazîkirin.Bi rêz navê wî dihata ser ziman.

Dema ku ew axiftibû ji her weha mirov lê bihey mabûbûn.Mîr bixwe ji, lê bihey mabû bû. Mîre bota mazin bû.Li civata wî hertimî pir mirov li hevdû digahana hevdû.Di wê heyeme de ji li civate mîr gelek mirov hebûn.Dîwana wî tişî bû.

Piştî ku faqa Qasim axift, êdî piştîre Ildar xwe karkir ku biaxivê.Dema ku her weha Ildar kir ku biaxivê, êdî piştîre mafe axiftine, ne bi gelekî re wî girt û axift.Dema ku axift, pêşî, hinekî li ser bebatên faqa Qasim li ser axifti axif.Piştîre axiftina xwe, wî ani ser lêgerine xazîne û bahs kir.Dema ku wî bahsa lêgerina xazîne kir, êdî mirovên ku li wir bûn bihey bala xwe dana ser wî û axiftina wî.Di wî heyeme de, yê ku herîzêde bala xwe bihey dabû ser wî û axiftina wî mîr bixwe bû.Mîr, pir bihey lê dihisand.Dema ku wî bidest axiftina kir, heya wî çû ser wî bû.Ji serê axiftina wî, heya xwe da ser wî heya ku wî axiftina xwe anî ber dawîyê. Her gotina ku ji nav levên Ildar derket, mîr di serê naqş kir.Ku Ildar, demeke axift, êdî piştîre di dawîye axiftine xwe de ku wê axiftina xwe bidawî bike, gotin anî ser keşe Tuma. Dema ku wî gotin anî ser keşe Tuma, pêşî bahsa axiftinên ku ji wî hiskiribû kir û piştîre bahsa danûstandina di nav xwe û wî de di wê heyeme de kir.Piştîre bahsa hatina xwe ya wir kir. Bahsa rast hatina faqa Qasim kir.Bahsa keşe Tuma kir ku çima wî bi xwe re anîye wir kir.Her gotina ku ji nav lêvên wî derdiket, mirovên li wir, pir bihey lê dihisand.Faqa Qasim ji dema ku Ildar bidest axiftinê kiribû, heya xwe pir bi bal dabûbû ser wî û dikir ku qanc gotinên ku wî digotin fahmbike.Faqa Qasim, dema ku hê berî ku werina qasre, hinekî rewş fahmkiribû.Lê belê, ne bitememî fahm kiribû.Lê di wê heyeme de, dema ku Ildar bidest axiftinê kiribû û ku bahsa axiftina xwe ya bi keşe Tuma re kiribû û piştîre ku gotibû ku wî bixwe jê xwestiye ku ew pêre werê wir û jê mîr re ji tiştî ku zane bêne ser ziman kir, hingî,

faça Qasim hinekî baş rewş têgihîştibû. Hingî, faça Qasim, hinekî rewş fahmkiribû. Hingî faça Qasim, di serê xwe de hinekî bir û anî û hizirkir û fahmkir ku ew hizirkirin û haznkirina wî ji ji ber çû bû. Hingî, ew di serê xwe de baş li ser mijare waqif bûbû. Dema ku Ildar diaxift, hê ku Ildar axiftina xwe hê xilas ne kirî, bal êdî diçûna ser keşe Tuma. Mereq dikirin ku ka vêce ku ew axift, ewê çî ji mîr re û ji wan re bêje. Faça Qasim ji her weha ketibû mereqeke de. Êdî mirovên ku li civata mîr rûniştibûn, bala wan çûbûbû ser keşe Tuma. Keşe Tuma hê ne axiftibû. Ew ji wê axiftibena. Ew wê axiftibena û ku axift ji, tiştta ku zanibena ji wê ji wan re gotibena. Wan hemûkan ji wilo hêvî dikir. Di wê heyeme de, hê ku Ildar axiftina xwe bidawî ne kiribû, bi axiftina wî re, bala mirovên li wir ji bihey, çûbû bû ser keşe Tuma. Ma gelo ku keşe Tuma ku axift, wê çî ji wan re gotibena? Di serê herkesekî de ev pirs hebû. Lê ew pirs, pirseke ku bêbersiv bû di serê herkesekê li wir de. Mîr bixwe ji, dema ku Ildar herweha axiftibû, weke ku dilperîyek pêre çûbû bû lê hatibû. Mîr, di dema ku Ildar diaxift de, çavên xwe gih dibirina ser Ildar û li ser wî girêdidan û gih dibirina ser keşe Tuma û li ser wî girêdidan. Hê ku axiftina Ildar bidawî ne bû bû, lê mîr, berê xwe dabû bû keşe Tuma, ku ew piştî Ildar re bidest axiftinê bike. Ku axiftina Ildar bidawî bû, êdî piştî, mafe xaberdene wê biçana ji keşe Tuma re. Lê hê Ildar diaxift. Ew ji, diaxiftina xwe de li ber dawî yê bû. Piştî ne bi gelekî re, Ildar axiftina xwe bidawî kir û piştî mîr dem winda ne kir û berê xwe da keşe Tuma û jê xwest ku ew bipeyîvê. Dema ku mîr berê xwe da keşe Tuma, hingî, bala mirovên li civate wî ji li ser mîr û keşe Tuma bû. Piştî ku mîr berê da keşe Tuma û jê xwest ku ew biaxivê, êdî wî ji xwe di cihê xwe de amede kir û bidest axiftinê kir. Dema ku wî bidest axiftinê kir ji, êdî ji mîr û mirovên li dore xwe re her weha axift;

‘Tişte ku ez karim ji mîre xwe re bêjim, ev ê. Berî nahaka bi demeke re, ez di rê de bûm. Êz ji aliyê çolemergê wanderan bi rê ketim û li hinek deveran gerehem. Dema ku êz gereham, hingî, min rê ya xwe bi nig matran Isa ji xist. Ew ji li Mêrdînê li dêre mazin dima. Dêre mazin de ne, mîre min ji zanê ku zêre zahfaran bû. Êm ku ew dêr çend ji bo me piroja. Bawerîyeke me ji di derbare wê dêre me de heya ku Nebî Isa li dinyeye bû, rê ya wî bi wir ji ketiye û ewder dîtiye û li wir meya. Di wê dema ku li wir mayî de ji ewder pir acibandîya. Ji wir re, tî gotin ku wî gotina ‘mal’ bikar anîye. Ji ber vê yekê ji, piştî wî re, ewder dêreke mazin ku heya iro hebûne berdewam dike. Piştî dema ku êz çûme wir min wêneyê dayîka meryem ji dît. Ew ji li wir bû. Wêneyekî ku pir xweşik

hatîye çêkirin e. Piştre ji wir min xwe gahanda dêre Suryan ku Li midyedê ya. Hinekî li wir ji mam. Piştre ku ez hinekî li wir mam, êdî piştre min kire serê xwe de herima Rihe yê. Herima ware Birehim Xalil. De ne, li wir hinekî cihne piroj hene ne tenê ji bo me tenê ne. Ji bo me hemûkan piroja. Min kire serê xwe de û çûme wir ji. Li wir ji, weke demeke mam. Piştre ku ez li wir weke demeke mam, êdî piştre min kire serê xwe de ku werima bi vir ve. Dema ku min her weha kire serê xwe de, êdî piştre min xwe karkir û piştre ne bi gelekî re ez ketime rê de û hatim ku werim vir, herême botanê. Li vir ji ez li hinek dêrên me mam. Piştre ku hinekî mam, êdî min kire serê xwe de ku ez xwe bigihinime navende Cizîre bota bixwe ji. Li vir ji, hinek mirovên ku ji min re weke ahl hebûn û min xwestibû ku wan ji bibînim. Dema ku ez ketime rê de, hingî, ez demeke mazin di rê de mam. Ez, gelekî riyêke mazin û dirêj çûm. Dema ku ez di rêyeke xwe de gahama ber koza ku ji ber xirakirin û xuruxandinên osmanîyan jê re 'kozaxirab' dihata gotin, li wir ez hatima ber wê 'bestê' wê ya mazin ku diharikî. De ne, divir de, divêt ku ez bêjim, bestê nave wê çemê ji bû. Li wir Sosina heya. Hinekî ji wir wirde, ez ji bo ku bêhne xwe berdim, mama sekinî. Weke qadareke ji mama sekinî. Weke qadareke ku mama sekinî, êdî min kir ku ez dise rê ya xwe berdewam bikim. Piştre min kir ku dise bikevime rê ya xwe de. Êdî piştre careke di ez ketime rê ya xwe de ku werime Cizîre bota..

Lê ez ji mîre xwe re bêjim, dema ku min kir ku ez bikevime rê de, hingî, min dît ku wa yek ji dûr ve tê xuyakirin û bi ber min ve têt. Ew ji, dema ku min ji dûr ve dît, min di dile xwe de got ku qey mirovake ku di rê de ya. Piştre ew ji hat û gaha nig min, êdî min dît ku ew ji wa rêvanaka ku di rê de ya ku were Cizîre bota. Ew mirov ji, xortekî ciwan bû. Lê hinekî mazin bû. Lê ne zêde mazin bû. Lê ez karim ji mîre xwe re bêjim, ku ew, weke mirovekî navserî xwe bû. Dema ku min dît, hingî, min fahmkir û têgihîştim ku ew zane ya. Piştre ku ew gaha nig min, êdî me sileva xude da hevdû û piştre me xwe bi hevdû da naskirin û piştre ji em hinekî li nig hevdû ji rûniştin. Piştre wî ji min re got ku rê ya min bi Cizîre bota ve ya. Dema ku wî wilo got, êdî min ji jê re got ku rê ya min ji bi cizîre bota ve ya..

Dema ku li wî mirovî dihata meyîzandin, mirov têdigihîşt ku ew faqihê bû. Piştre ku em hinekî bi bi hev re axiftin ji, êdî wî bixwe ji min re got ku ji bo xwandinê ez diçima Cizîre bota. Pişti ku ew gaha nig min û em bi hev re hinekî axiftin ji, êdî piştre min ji gotiyê de, medem ku rê ya te bi Cizîre bota ve ya, de nexwe, em rê ya xwe bikine yek haya wir. Haya

wir, em bi hev re herin û bibine rêhevalên hevdû. Wî ji got bila serçavan û piştire me rê ya xwe kire yek. Ew mirov, dema ku em gahana hevdû, hingê, hinekî bala min kişand. Dema ku em gahana hevdû û em bi hev re hinekî man û piştire ku me kir ku em bi rê bikevin û bikevine rê ya xwe de, êdî min dît ku wa ew li bine darek sekinî ya û li ser wî re hinekî teyrik ji hena û weke ku bi wan re di peyîve di cihê xwe de sekinî bû. Vê yeke bala min pir kişand. Piştire ku ew her weha hinekî ma piştire, hata nig min û got ' de êdî em ji bi rê ya xwe de herin'. Dema ku wî wilo got, êdî em ji ketine rê ya xwe de. Lê ew rewş ji min re bû mereq. Min kir ku jê bi pirsim. Piştire ku demek têve çû ji, min jê pirsî. Min, her weha ji pirsî. 'Ti li bin dare mayî sekinî û li ser te re teyrik hebûn. Weke ku ti bi wan re di peyîvê, ti sekinî bû yî'. Dema ku min wilo got, wî ji li min ve gerend û gote min, 'ew ji rihin. Xude weke me ew ji çêkirina. Ji bo ku ew ji xwe bênine ser ziman, zimanak daya wan ji'. Piştî ku wî her weha ji min re got, êdî ma sekinî. Piştire ji hinekî bihizir bû. Lê weke ku min di serê xwe de hê bêhtir bersiv jê dixwest li min hat û di xwe de ji xwe xwest ku careke dî ji jê hinekî dî ji bi pirsim. Lê min ne pirsî. Lê piştire ji, bala min çûbû bû ser wî..

Piştire ku em ketine rê ya xwe de, êdî me rê ya xwe de lezkir. Ew mirovekî ku lingsivik bû. Zû diçû. Weke qadareke her weha em bi hev re meşîn û di rê de çûn. Piştire, em di rê de gahana gundekî ku jê re di gotin xirabêkoza. Hinekî jê wirde gunde Xirabêsosina ji hebû. Dema ku em gahana wir, em çûne ser kahnîye wir, me hinek av ji li wir vexwart û piştire me ku hinekî bêhne xwe berde, êdî me kir ku em bi kevine rê ya xwe de. Di wê heyeme de mirovekî ji wir xwe gahanda me û sileva xude da me û piştire em dewetê mala xwe kirin û li xwe kirina mêhvan. Dema ku em çûne wir, mala wî, wî ji me re sifreyeke xwerine pir xweş ji danî û em li ser rûnandin. Me ji bi hev re xwerina xwe ji xwar û me bi hev re jê re û mala wî û ji sofere wî re zêdebûn xwest û piştire me xwe da paş. Dema ku me xwe da paş û me hinekî xwe rehet kir, êdî me bi hev re biryara xwe da ku em rabin û bi kevine rê ya xwe de. Dema ku me her weha biryara xwe da, êdî piştire me ji xwedîye malê xwe biryara xwe got û piştire me qancîye wî ji xwest û em rabûn. Xwedîye malê pir bi me ve ma ku em wê şevê li wir bimenin. Wî ji me re got ku bidest çêkirina şive we ji hatîye kirin. Lê me spas kir û me destûr xwest û piştire me xatir ji xwest û em ji malê derketin û ketine ser rê ya xwe de. Dema ku em ketine rê de, ber êvarî bû. Lê hê mêje asrê ne hatibû kirin..

Piştî ku em ji wir ji bi rê ketin, êdî em ketine rê ya xwe de û me lezkir, da qana li me ne bê şev. Dema ku em bi rê ketin, me pir lezkir. Bi wê leze, em bi êvarî re, ku raş ketibû ardê de, lê hê bi tememî ne bû bû raş, em gahana navende dî. Ewder ji, ji Cizîre bota, zêde ne dût bû. Nave wêderê ji Aysere bû. Dema ku em gahana wir, li wir em çûn û li mala mîre wir bûne mêhvan. Nave mîre wir ji, mîr Rame bû. Li wir, em şeveke man. Mîr Rame, em bi qadr pêşwazî kirin û qadrekî mazin ji me re girt. Dema ku em çûne mala wî, êdî me dît ku heyloo ku çend mirov gelek hena û mirovên ku hena ne ji, mirovên ku mazin û zane ne. Wê şevê em bi hev re li civate hevdû rûniştin û me bi hev re danûstandineke mazin kir. Ew faqih ji, li wir, di nav civate li cihekî baş hata rûniştandin. Lê pêşî bédeng bû. Weke qadareke bédeng ji ma. Piştî ku civat li dar ket û axiftin çêbûn û mirov ji di axiftinan de germ bûn, êdî herkesek tevî axiftinê bûn. Piştî mafe axiftinê çû ji wî re ew ji axift. De ne, mirov zane û faqih, hinekî aşqî gotina. Ew ji wilo bû. Piştî ku axift, hingî, min ev yek fahmkir. Wê şevê, şeva me xweş derbas bû. Em li mala Mîr Rame li razane man. Piştî ku bû roja dî ji, êdî piştî me kir ku em bi rê bikevin. Lê rêhevalê min, gote min, 'wa mirovekî dî ji wê bi me re bi keve. Emê bi hev re kevine rê de, ji ber ku em di rê ya xwe de baş û rast herin. Ewê herê Hasetê. Li wir, emê seydayê mazin Meleyê Cizirî ji bibînin. De ne, min ji gotinên rêhevalê xwe fahmkiribû ku ew pîr aşqî seydeyê mazin Meleyê Cizirî ya. Piştî min got bila û me rê ya bi hasetê ji xist. Ew mirovî dî ji yê ku bi me re bi rê ket ji, nave wî mele Şafiq bû..

Piştî ku em bi rê ketin, êdî em hatina hasetê ji. Li wir ji, me xwe gahanda seydeyê mazin û bi nav û deng meleyê Cizirî. Dema ku me xwe gahanda wî, hingî, êdî em bi wî re man. Piştî ku me li mizgfte xwe gahanda wî, êdî piştî, ew li pêşîye me, em çûne mala wî. Dema ku em çûn, hingî, min dît ku wa malala mazin a. Min got qey ew mal mala wî ya. Lê piştî min fêrkir ku ew mal mala bireye wî Semir bû. Li wir dema ku ew gahana seydeyê mazin, hingî, me eleqeyê mazin dît. Wî em birina mala xwe. Em şeveke li wir li mala wî ji man. Dema ku di wê heyeme de min li faqihê hevalê xwe dimeyêzend, min di dît ku ew çend di xwe de bi kêf û şahî ya. Seydeyê mazin ji, dema ku ew dîtibû piştî, pir kêf wî ji wî re hatibû û piştî ji nig xwe qut ne dikir. Piştî ku em wê şevê li wir man, êdî seydeyê mazin gote me hinekî dî li wir bimenin, piştî emê bi hev re çina Cizîre bota. Hingî, ku wî wilo got me ji got bila û piştî em man. Li dore seydeyê mazin pir mirov hebûn. Hemûk ji, mirovên

sofî, seyde û yê zanist mazin bûn. Mirovên ku ji deverên dûr hatibûn ku wî bibînin ji hebûn. Hemûk ji li di nav hevdû de li wî rûniştibûn..

Me demeke xweş li wir derbas kir. Wî faqîhi ji li wir demeke xweş derbas kir. Dile wî xweş bû. Ji ber wî seydeyê mazin meleyê Cizirî dîtibû. Ew ji xwe ketibû rê yan de ku wî bibîne. Vêce di wê heyeme de li nig wî bû. Ma wê çawa kêf û dil xweş nebe. Li wir min navê wî fêrkir. Navê Mihamed bû. Lê min, piştî ku fêrkiribû ku ew faqîha, êdî min jê re digot faqîh. Piştî weke min gelek mirovan ji wilo di gotiyê de.

Em bi hev re li ser li mala seydayê mazin, demeke man. Piştî ku em demeke man, êdî piştî ew û Mihamed bi hev re diaxivin û li ser taştê de ji wî re dibêje, 'em i ro bi rê bikevin. Dema ku wî wilo got, êdî piştî amedekarîyên çûnê hatina kirin. Piştî ne bi gelekî re em bi hev re ketine rê de. Di wê heyeme de, dema ku em ketine rê de, ji ber seydayê mazin meleyê Cizirî, gelek mirovên dîn ji, bi me re ketine rê de ku werine Cizîre bota. Piştî ku bi demeke re em ketine rê de, êdî ne bi gelekî re em hatin û gahana Cizîre bota. Dema ku em gahana Cizîre bota, êdî hingî, em jev vaqatahan. Haya bi ber medrese sor em bi hev re hatin. Lê divirde, divêt ku ez bêjim ku dema ku em bi rê ketin û demên ku em di rê de meşin, hingî, seydeyê mazin weke hinekî nexweş bû li berçavan bû. Ne rehetîye wî, li berçavan bû û dihata xuyakirin. Di rê de, dema ku em hatin, hingî, ew hinekî bêhtir weke ku ne rehet bûbû. Piştî ku em hati bûbûna Cizîre bota, êdî weke bêhtir ne rehetîye wî zêde bûbû. Piştî ji xwe win ji zanin ku ew ji wê ne rehetîyê dernekeve û digihê rehmate xwe. Dema ku mirov got ku gaha rehamte xwe, divêt ku mirov bêje ku rehma xude ji lê bê!. Rehma xude lê bê! Ew mirovekî mazin û zane bû. Gelek zanebûn û tiştên baş dabûbûna mirovan. Gelek nivîsên wî, pişt wî re dimenin, weke mireteyeke wî ji mirovan re...

Vêce mîre min, ez ji terê bêjim ku da qana tê zanibe. Ew faqîh ku nave wî Mihamed ji bû. Ew bi teyrikan re diaxift. Xazîne ji, bibîne bibîne qey ew bibîne. Ji wî pê ve wê ti kesek, bi min, wê ne bîne. Mirovekî ku ji zimanê teyrikan fahmbike, wê tiştê li jiyane jê veşartî ne mene. Bi min, ji wî ji veşartî ne mene'..

Keşe Tuma, her weha hinekî dirêj ji mîr û mirovên li dore xwe re axiftibû. Ji wan re dirêj û dirêj anîbû ser ziman. Wî bahsa hatina xwe ya li Cizîre bota kiribû. Bahsa gelek tişt û cihan di axiftina xwe kiribû. Dema ku wî axiftina xwe kiribû ji, mîr ji û mirovên li dore wî ji bi hey lê hisandibûn. Pir bi hey lê hisandibûn.

Mîr, piştî ku keşe Tuma axiftina xwe bidawî kiribû, êdî piştîre di serê xwe de hinekî ketibû hisanda.Hinekî ji wî virde ji faqa Qasim ji hebû.faqe Qasim ji, ji axiftinên keşe Tuma rastî pir baş fahmkiribû.Di serê wî de rewş baş û qanc hatibû têngiştin.Wî baş û qanc fahm kiribû. Piştî axiftina keşe Tuma re, hinekî navend bêdeng bû bû.Deng ji ti kesekî derneketibû.Piştî axiftina wî re bal hemûk bihey çûbûbûna ser mîr de wê heyeme de.Mîr ji, di cihê xwe de di wê heyeme de bêdeng sekinî bû û dihizirî.Weke ku wê çî gotinê bêje hizir fikir.Her weha di hata xuyakirin.Ildar ji,bala wî bihey li ser mîr bû.Li bendî gotinekê û ji deve mîr derketine bû.Mîr, lê bi bêdeng bû.Keşe Tuma ji, piştî ku wî axiftina xwe bidawî kiribû, êdî mabû bû sekinî di cihê xwe de di wê heyeme de.Mîr, ku hinekî di cihê xwe de ma sekinî, êdî piştîre di cihê xwe de xwe li lev da hevdû û çengên xwe danîna ser kabokên xwe û serê xwe bilind kir û gote Ildar, 'biqasî ku min ji vegotina keşe Tuma fahmkir, faqihê ku bahsa wî kir, Mihamed ê.Ewê ku nahaka li medrese sor dimene ya.Ew ji hinekî carna li civate me rûniştibû û me dîtibû.Biqasî ku em zanin, ew ji mirovekî alime û xwedî zanebûne.Ew ji zanistekî mazin e.Me, dema ku ew dît, rêzeke mazin şanî wî da.Vêce, nahaka harin û xaberê bidime wî re û silevên me ji jê re bibim û wî dewetî vir bikin ku nahaka bila werê vir.Hûrmete me, hertimî ji mirovên zane û zanist re heya.Bila ji rêz û hûrmetê ti kemesî li ber wî newê nîşandin'.Dema ku mîr weha got, êdî Ildar ji, ji mîr û mirovên destûr xwest û dicihde ji cihê xwe rabû û çû derve û ji dêle ku yekî bişene pey wî, wî bixwe xwe amedekir û çû ku herê û xabere mîr bibe jê re û wî dewetî wir bike.

Ildar, dema ku xwe kardike û dike ku herê, pêşî hinekî di cihê xwe de dimene sekinî û dihizirê.Pêşî hinekî rewşê di serê xwe de dibê û têne.Hinekî dihizirê.Dema ku dihizirê, weke kadareke ji, di cihê xwe de dimene sekinî û dihizirê.Ew ji duh êvarî ve pir hizirî bû.Ji civate êvarî ve pir hizirî bû.Nahaka dise, hinekî xwest ku bihizirê.Bihizirkirina xwe re, xwest ku rewşê pir baş û qanc fahmbike.Dema ku xaberda bû ku ew herê û xaberê bide wî, hingî, wî fahmkiribû ku mîr weke hinekî di xwe de aciz ji bûbû.Ildar xwest ku vê yekê ji fahm bike. Pêşî di serê xwe de, ji xwe re li ser wê dîtina xwe, pirsek ji xwe kir.Ji xwe pirsî ku 'ma gelo min rast dît ku mîr hinekî aciz bû?'.Piştîre di serê xwe de li bersive wê gerehe.Ildar, hizirî ku ew demeke dirêje ku gelek mirov zanin ku mîr li xazîne digerehe.Mîr ji ber vê yekê ji serî li gelek derî û mirovan daya, ji bo ku hizreke ku wî bigihîne xazîne bidest bixe.Lê heya wê kêlîkê wî ti hizir û ti tişt bidest ne xistîya.Mihamed ji li Cizîre bota ya.Mihamed ji, ne

mumkun bû ku ji vê yekê ne xwedî agahî bena. Lê ku her weha hinekî zanînên wî hebin û wî ne gotibe, wê bûbena sedeme acizbûneke bi mîr re. Ildar li ser vê yekê ji hizirî. Wî ji Mihamed nasdikir û gelek caran ji li medrese Sor li nig wî li civate wî di nav faqayên wir de rûniştibû. Wî ew nasdikir. Wî ew bi qancî nasdikir. Mihamed ji her weha ew bi qancî nasdikir. Mirovna ku hevdû bi qancî nasbikin, rewşên weha ku derkevîne pêşyan wan, ji wan re zore çêdike. Wê rewşê, weke ku her weha ji Ildar re ji zor çêkiribû. Dema ku wî çûbena û xaber dabena Mihamed û Mihamed hatibena wir, êdî piştî, wê çi bûbena? Ew ji ne kifş bû di serê Ildar de. Lê li ser hingî ji, di serê xwe de weke ku hizirî dikir.

Ildar, her weha hinekî hizirî. Piştî hinekî hizirî, êdî piştî kir ku herê. Lê dema ku kir ku herê ji, di serê xwe de pirr bihizir bû. Di serê xwe de pir diçû û dihat. Piştî ji nav civate derketi bû, weke demeke dirêj li derve mabûbû sekinî û hizirî bûbû. Weke demeke dirêj li derve mabû bû sekinî. Piştî ku weke demeke her weha mabûbû sekinî û hinekî hizirî bûbû ji, êdî piştî kiribû ku herê. Lê dema ku diçû ji, her qavza xwe ya ku diavêt ji, weke ku hizreke têde ew giran dikir. Lê wê yekê dihizirî. Dixwest ku wê hizre ku giranî pêre çêdikir fahmbike û têbigihê. Li ser wê yekê di serê xwe de pir hizirî bû. Dema ku ketibû rê de ku herê ji, bihizir bû. Dema ku derketibû derve, hingî, du an ji sê mirov dicihde hatibûbûn û li ber wî sekinîbûn. Ku wî xaber bi mirovekî re şandibena, wê bi yekî ji wan re şandibena. Lê her ku ew hatibûbûna ber wî ji, wî ti tiştêk ji wan re ne gotibû. Piştî ku wan ji fahmkiribû ku ew, wê ti tiştêkî wan re ne bêje, êdî wan ji xwe ji ber wî dabûbû alîkî. Ew, weke ku bitenê di rewşa xwe de hiştibû bûn. Piştî ew hinekî hizirî bûbû û êdî piştî ew bixwe ketibû rê de û çûbû bû. Wî, dema ku li ser rewşê hizirî kiribû, hingî, rewş hinekî girng dîtibû. Ji vê yekê ji, ji ber ku giring bû, êdî ew bixwe çûbû bû. Lê dema ku Ildar ketibû bû rê de ji, bihizir bû. Di serê xwe de weke ku di riyeke de diçû û di meşe xwe de ji weke ku di riyeke de diçû. Herweha dihata xuyakirin. Ildar, mirovekî zane bû. Ew, gelek demên dirêjbûn ku ew li nig mîr bû. Wî mîr pir baş bixosletên wî ve nas dikir. Dema ku ew diqaharî(hers) û demên ku ew şadibû, çawa dibû, wî baş û qanc zanibû. Ew dema ku hizirî bû, ev rewşên mîr ji di serê xwe de hizirî kiribûn. Li ser wan ji di serê xwe de hizirî bû. Bi vê yekê re, têkiliye xwe ya bi Mihamed re ji li berçavan dibûhûrand. Wê xaberê wî xwestibû ku bibe jê re. Lê jê re zor ji dihat. Ildar, dema ku ji qasre derdikeve ku herê û xwe bigihîne medrese sor û xaberê bidiyê de, hingî, bihizirî diçû. Dilperîyek ji pêre hebû. Lê wî dilperîye xwe, kiribû bin serwerîye xwe de. Wî xwe ser

girtibû.Lê pir bihizir bû. Li ser wê yekê, xwe bi ser ne kiribû.Dema ku dikeve rê de, ku weke qadareke dimeşê, êdî piştî digihê ber medrese sor.Dema ku digihê ber medrese sor û xwe digihinê ber deve derî, hingê, weke bêhneke li wir li deve derî li aliyê derve dimene sekinî.Piştî ku weke demeke di mene sekinî,êdî piştî dikeve hundur de.Dema ku ji deve dikeve hundur de, êdî di hundurê di bînê ku wan Mihamed wê ji derve bihinek faqayên ku li medrese diman re wê rûnştîya.Weke ku fêran bide wan di nav wan de sekinî bû.Faqayan ji li dora wî gahabûbûna hevdû.Dema ku Ildar kete hundur de, wî ew dît.Wî ew wilo di rewşeke dît.Dema ku ew wilo kete hundur de, êdî mihamed ji, ji nav faqayan ew dît û bala xwe da ser wî.Ildar ji, dema ku kete hundur û ew wilo li hevdû bicivîn dît, êdî bi ber wan ve çû.Faqayan ji fêrên xwe xwandibûn û piştî ji hevdû bela ne bûbûn û ji xwe re axiftibûn.Dema ku Ildar bi ber wan ve çû, êdî piştî ew ji ber wî rabûn.Mihamed ji rabû ser xwe.Dema ku ew rabûn û Ildar ji gaha dehma wan, êdî silav dana hevdû û piştî hê ku ne rûniştin di cih deIldar gote Mihamed, 'mîre min xwest ku te bibînê'.Dema ku Ildar ev gotin got, êdî piştî ma sekinî. Piştî vê gotinê re ti gotinên di ji deve wî derneketin û ne gotin.Mihamed, weke ku li nav çavên wî bi avirekê meyîzend.Lê piştî mihamed avira xwe bira ser faqayên li dora xwe, di wê heyeme de.

Mihamed, dema ku wilo jê re hata gotin ji aliyê Ildar ve, êdî hinekî weke ma sekinî. Piştî ku hinekî ma sekinî, êdî piştî gote Ildar bila serçavan û seran.Di wê heyeme de, dema ku wî wilo got, li dora wî faqih hebûn.Ew faqihê ku dema ku Ildar hatibû ku li dore wî bûn, di wê heyeme de ji dore wî ne çûbû bûn.Hê ji,li dore wî bûn.Dema ku Ildar wilo gote mihamed li nig wan, êdî weke mereqek bi wan re çêbibe li wî û Ildar meyîzandin.Hemûk ji, hinekî avirên bi mereq dimeyîzandin.Ildar ji di wê heyeme de fahm kiribû ku bi wan re mereq çêbû ya.Lê ji bo ku wan mereqan bi bûhûrenê ti gotin ne got.Ma sekinî û li Mihamed û li wan meyîzend.Mihamed di rewşa xwe de sekinî bû.Weke di serê xwe de ne li wir be sekinî bû di cihê xwe de di wê heyeme de.Dema ku Ildar wilo ji Mihamed re got, êdî piştî, ku mihamed hinekî ma sekinî û bêdeng bû, êdî piştî gote Ildar, 'em hinekî li hevdû rûnihin piştî herin an ji nahaka em herin?'.Ildar, dema ku mihamed wilo got, êdî hinekî ma sekinî û weke ku avirek ji da ser wî û piştî, got, ku ti amede be, hema em nahaka herin.Li qasre civat ji li dara. Emê hinekî bi hev re li civate mîr ji rûnihin'.Ildar, dema ku wilo got, êdî piştî mihamed ji, got bila û da xwe û dema ku da xwe, gote Ildar, 'de

nexwe, em herin'. Dema ku Mihamed weha got, êdî piştre ew ji rabû ser xwe û kirin ku bidina rax hevdû û herin. Di wê heyema ku Mihamed gote Ildar de nexwe em herin de, mihamed avirên da ser Ildar. Ildar, hingî dît ku avitên Mihamed li ser wî ne. Dema ku wî dît ku avirên mihamed li ser wî ne, hingî, weke ku xwe di zoreke hîs bike lê hat. Ildar wilo xwe hîskir.

Dema ku Mihamed da xwe, êdî piştre bi hev re ketine rax hevdû de û kirin ku bikevine rê de û herine qasre mîre bota ku ka ew ji ber çî û çî sebebî dibake wî. Mihamed, dema ku Ildar her weha jê re gotibû, hingî, weke ku hinekî di serê xwe de biribû û anîbû ku ka wê ji ber çî mîr bakiyêde. Lê Mihamed, di serê xwe de di wê heyeme de xwe ne gahanda ti hizre di derbarê wê de. Çawa ku dema ku Ildar li nig faqayan gotibûyê de ku mîr dibakiyê de û di serê wan de hinek mereq rudabûn, herweha dema ku Mihamed hiziribû, di serê wî de ji mereq çêbûbûn. Lê wî xwe di serê xwe ne gahandibû ti hizran ku ji wê mereqa xwe re bike bersiv. Dema ku li nav çavên Ildar meyîzend, hingî, weke ku Ildar çavên xwe ji ber çavên wî hilêne lê hat. Dema ku weha lê hatibû, êdî mereq di serê wî de çêbû bûn. Hingî di serê xwe de bi mereq bû bû. Ildar, heya wê kêlikê, ku Mihamed lê meyêzendibû çavên xwe ji ber çavên wî ne hilandi bû. Lê wê naqle, dema ku mihamed li Ildar meyîzendibû, hingî, wilo li Mihamed hat ku Ildar çavên xwe ji ber wî hiland. Ma gelo tenê wilo lê hatibû an ji bi rastî ji Ildar çavên xwe ji ber wî hilandibûn. Mihamed, weke ku di serê xwe de gaha hizreke weha. Li ser wê hizre weha ya ku gahabûyê de ji, hinekî hizirî, di serê xwe de bir û anî. Lê di serê xwe de ne gaha ti encamê. Ildar li ber wî bû. Dema ku Mihamed, dema ku weke ku weha lê hatibû ku dîtibû, piştre, careke dî ne kiribû ku li Ildar meyîzenê. Avirên xwe dabûbûna ber xwe û li ber xwe dimeyîzend û dihizirî. Pir dihizirî. Ka çî dihizirî. Tişte ku dihizirî ji di serê wî de bû. Di serê xwe de dihizirî. Di nav wan hizran de gavên xwe diavêtin bi Ildar re û diçû qasre li nig mîr. Ildar ji, pêre dimeşî. Lê Ildar ji bêdeng bû. Ti deng û meng ji wî ji dernediket. Ew ji wilo di serê xwe de çûbûbû. Dibêt ku bakirina mîr ya Mihamed di serê wî de bû. Dibêt ku axiftinên keşe Tuma di serê wî de bûn. Dibêt ku herdûk bi hev re di serê wî de bûn. Ew di serê xwe de weke li dûr bû. Her weha di hata xuyakirin. Ildar, Mihamed pir baş naskiribû. Bi hev re gelek caran rûniştibûn û axiftibûn û nîqaş kiribûn. Wan hevdû û xosletên hevdû nasdikirin. Çend ku wî Mihamed nasdikir, Mihamed ji, herweha ew baş û qanc nasdikir. Lê di wê heyeme de, herdûk ji li nig hevdû bûn û bi hev re dimeşîn û diçûn. Lê ti

gotin ji deve ti kesekî ji wan dernediket. Car bi car ku hinek gotin di ber hevdû de avêtiban, wan ji hinek bersivên biçûk di dana hevdû. Ji wê pê ve ti gotûbêjên dî di nav xwe de bi hev re ne dikirin. Di wê heyeme de weke ku ya herî baş bêdengî bê ji wan re li wan dihat. Ew ji herweha tenê bêdeng diman. Zêde wilo ti axiftin bi hev re ne dikirin û gotin ji hev re ne digotin.

Mihamed û Ildar bi hev re dimeşin û diçûna qasre. Wê çûban qasre. Mîr xaber ji mihamed re şandibû ku were nig wî. Ka wê çû gotibena wî an ji wê çî ji wî xwestibena. Mihamed, bi hizir bû. Di serê xwe çûbû bû. Lê ne kifş bû ku ka çî di serê wî de ya û di wê kêlikê de li ser çî bihizire. Mihamed û Ildar, ku weke qadareke di rê de dimeşin, êdî bi hev re ku di rax hev de digihine qasre û bihev re ku digihine qasre ji, bi hev re dikevîne hundurê hewşa qasre de. Dema ku bi hev re dikevîne hundurê qasre de, êdî bi hev re, dikin ku herina hundur. Di wê heyeme de, li nig mîr li mezele rûniştinê civat li dar bû. Dema ku mihamed û Ildar bi hev re dikevîne hundur de, ji xwe, çûn û hatineke mazin dibînin. Ji ber ku di wê heyeme de gelek mirov li wir rûniştibûn. Ji wan re, di dema ku rûniştibûn, tiştên ku wê vexweriban û xweriban dihatina çêkirin, amede kirin û dibirina pêşîya wan. Mihamed, dema ku bi Ildar re kete hundur de, hingî, fahmkir ku gelek mirov li wir di hundur de hena. Ji ber ku çûn û hatineke mazin hebû. Di qasre mîre bota de, gelek mirov kar dikir. Mirovên ku kar dikirin ji, hemûk ji, mirovna ku kêrhatî bûn. Ji destê wan pir tişt dihat. Ku ne wilo bena ji xwe, ne dibû. Ji ber ku di qasre mîre bota de çûn û hatina mazin bû. Diwana mîre bota hertimî li dar bû. Hertimî mirovên ku li nig wî rûniştibûn hebûn. Ji ber vê yekê ji, li gor wê rewşê rastkirinek di qasre de divîbû. Her weha di qasre de rastkirineke wilo ya mazin ji, ku wê çûn hatina mazin hemûkî pêşwazî bike û rabigirê hatibû çekirin. Kî wî çî kiribena û li kudere bena û di çî demê de wê çî kiribena zanibû. Dema ku her weha tiştêk bihatine xwestin û divîbena ku tiştêk bicih bihatana anîn, hingî, kê wê çî bicih anîbena, kifş bû. Bi vê yekê re, mirov karê bêje ku çûn û hatineke mazin hebû. Li qasre mîre bota, mirovên ku suxratî dikirin ji, ne hindik bûn.

Mihamed û Ildar, dema ku ketibûbûna hundur de, hingî, her weha dîtibûn ku çûn û hatineke çawa di rewşê xwe de heya, di dîtîn. Her tişt dihat ber çavan. Lê heya mihamed di wê heyeme de ne li ser wê çûn û hatinê bû. Her ku dema ku ketibûbû hundur de, çûn û hatineke mazin dîtibû û her weha bala wî ji hinekî çûbû ser wê çûn û hatinê, lê dise di serê xwe de ji wê hizirkirina xwe dûr ne ketibû. Di serê xwe de weke ku

ew di wê heyeme de li heyemeke dî bê bû. Heya wî ji her weha weke ku li dereke dî bû. Heya wî li ser çi bû? Mirov, dema ku lê dimeyîzend, ev yeka baş û qanc fahmdikir. Mirov, fahmdikir ku heya wî li dereke dî ya. Lê mirov, fahmnedikir ku heya wî li kudere ya û li sr çi ya. Ev fahmkirin, hinekî zor dibû. Mihamed, mirovekî ku mazin bû. Zanist bû. Herkeskî ji her weha zanibû. Herkesekî ji, ew her weha êdî naskiribû. Dema ku ketibû hewşa qasre de, hingî, çend ku bala wî çûbû bû ser wan mirovên ku diçûn û dihatin û wan çûn û hatinan, her weha dema ku ew bi Ildar re ketibû hundurê hewşa qasre de, wilo ji bala mirovên ku ew di dîtin ji diçû ser wan û hatina wan. Mihamed û Ildar di rax hevdû de weke du mirovên ku mazin zanist, ketibûbûna hundur de. Mirovên zanist, dema ku lê têt meyîzandin, hingî, têt dîtin ku weke ku hinekî di xwe de mazina ji. Ew mazinbûna wî, dibêt ku ji zanebûne wî têt û xwe di şaxsîyete wî de dide der. Mihamed ji, êdî mazin bû. Dema ku ketibûbûna hundur de, hingî, bala mirovan çûbûbû ser wan. Dema ku mihamed û Ildar ketina hewşa qasre de, di hewşê de zêde ne sekinîn. Di cih de, di hewşê de bûhûrtin û kirin ku bilind bibin û herina beşe ku civat lê li dar bû. Dema ku ketibûbûna hewşê de, piştî di cih de çûbûbûn û ketibûbûna hundur de û ketibûbûna beşe ku civat li dar bû. Mihamed, piştî ku ketibûbûna hundur de, hingî, rê dabûbû Ildar. Ildar derxistibûbû pêş û ew ji li pay wî diçû. Ildar li pêşîya Mihamed, weke ku rê şanî wî bide dimeşî. Piştî ku ketibûbûna hewşê de her weha bûbû. Heya ku ji hewşê derketibûbûn ji, her weha bû. Dema ku ketibûbûna hundur de ku bi hûhûrin ku herina mezele civatê, êdî di pêşengîye Ildar de, mihamed meşî û bi hev re çûn û ketina mezele de. Dema ku ketibûbûna hewşa qasre de, êdî zêde ne sekinîbûn û dicihde xwe gahandibûbûna mezele rûniştinê. Mihamed, dema ku ketibûbû hundur de, êdî weke di serê xwe de hê bêhtir bi keve hizaran de, di serê xwe de çûbû. Di serê xwe de di bir û di anî ku ka mîr ji ber çi bakiriyê de. Dem, zêde nema ku bû fêrî vê yekê bûbena. Lê belê, dise ji mereqê, her weha di serê xwe de mereq dikir.

Mihamed, dema ku bi Ildar hatin û ketina mezele ku civat lê li dar bû, hingî, dît ku wa mezele civatê tişî mirova. Dema ku ew bi Ildar re kete hundur de, hingî, mirovan ku dît ku ew kete hundur de, êdî bala wan bi hey çû ser wî. Mihamed, ev yeka di wê heyeme de kifş kir. Dema ku ew kete hundur de, û got selame xude li ser we hemûka bê!, êdî mirovên ku li wir hemûkan silave wî hilda û li ber wî rabûna ser xwe. Dema ku ew rabûna ser xwe, êdî mihamed destên yên ku gaha wan girt û piştî silave xwe da mîr û yên din ji û piştî li cihê ku ji wî re hatibû nişandin ji bo

rûniştinê, ew ji li wir rûniştibû. Dema ku rûniştibû ji, bala mirovan hemûkan li ser wî bû.

Mihamed, dema ku kete hundur de û silav da mirovên ku li hundur bû û piştire ku wan ji silave wî hilda piştire, li cihê ku jê re hatibû nîşandin, lê rûniştibû. Bala wan mirovên ku li wir hema beja hemûkan ji li ser Mihamed bû. Mihamed ji, ku rûniştibû, êdî çavên xwe li ser wan mirovan gerend. Mihamed, dema ku çavên xwe li ser wan gerend, êdî piştire ne bi gelekî re çavên wî bi keşe Tuma ket. Dema ku çavên wî bi keşe Tuma ket, êdî bala wî bihey çû ser wî di wê heyeme de. Mihamed, dema ku çavên wî bi keşe Tuma ket, weke ku hinek tişt werine bîre wî lê hat. Di wê heyeme de, çavên xwe birine ser wî û lê meyîzend. Bi bal lê meyîzend. Bihey lê meyîzend. Ji ber çî nizanibû, lê belê, dema ku wî keşe Tuma dîtibû, bala wî bihey çûbûbû ser wî. Mihamed, dema ku keşe Tuma dît ku bala wî çû ser wî û avirên xwe birina ser wî û lê meyîzend, hingî, keşe Tuma ji ew farq kiribû û çavên xwe anîbûbûna ser wî û li wî di meyîzend. Keşe Tuma ji, dema ku ew farq kiribû, êdî avirên xwe biribûbûna ser Mihamed û li wî bidest meyîzendinê kiribû.

Mihamed, bi dîtina keşe Tuma re, ew dema ku ew bi wî re rast hatibû û bi hev re ketibû bûne rê de û bi hev re di rê de çûbûbûn hatibûbû bîre wî. Dem bi tavahî hatibû bîre wî. Piştire, çawa ku hatibûbûna Aysere û ji wir ji piştire çawa ku hatibûbûna hasetê û li wir çawa gahabû bûna Seydeyê mazin hatibû bîre wî. Mihamed, ew deman, di ti demê de ji bîr ne kiribûn. Ew dem, di serê wî de û di wî de hê jîn û zîn bûn. Tenê di wê heyeme de, dema ku çavên Mihamed bi keşe Tuma ketibû, ew dem di ber çavên wî de bûhûrtibûn. Bi bûhûrtinê re ji, gelek tiştên dîn ji hatibûbûna bîre wî di wê heyeme de. Lê çî kare keşe Tuma di wê heyeme de li wir hebû? Ma gelo ji ber ku li civate mîr rûnihê hatibû wir? An ji ji ber tiştne dî hatibû wir? Ku ji ber tiştne dî hatibû wir, ew tiştne dî çî bûn? Mihamed, çend ku di serê xwe de li ser demên bûhûrtî herweha hizir fikir, pê re ev pirs ji çêdibûn. Piştî ku ew bi hev re hatibûbûna cizîre bota, êdî piştire çavên wan bi hevdû ne ketibû. Ev car cara pêşî bû ku Mihamed keşe Tuma di dît li Cizîre bota. Dema ku bihev re hatibûbûna Cizîre bota, êdî li Cizîre bota ji hevdû vaqataha bûbûn. Piştire êdî hevdû ne dîtibûn. Ew demeke dirêj bû ku Mihamed li Cizîre bota bû. Lê ew cara pêşî bû ku li wir wî dibînê. Vê yekê di serê Mihamed de cih girtibû.

Mihamed, dema ku ew dîtibû, mabûbû sekinî di cihê xwe de bi bêdeng û bala xwe dabûbû ser wî û li wî dimeyîzend. Lê di wê heyeme de, di civate de, bala mirovên din ji bi mîr re li ser wî bixwe bû. Mîre bota

ji, ji cihê xwe çavên xwe li ser Mihamed girêdabûbûn û li wî di meyîzend. Tiştên ku keşe Tuma ji wî re gotibû ji, di serê wî de bûn. Di serê wî de diçûn û di hatin. Faqa Qasim ji, cihê ku Mihamed lê rûniştibû, jê ne dût bû. Bala wî ji li ser Mihamed bû. Ew bi wan çavên xwe yê mazin û biheybet li wî dimeyîzend. Mihamed her weha keşe Tuma kiribû bin avirên xwe de û mirovên din ji bi mîr re ew kiribûbûna bin avirên xwe de. Vê rewşê, weke qadareke berdewam kir. Di wê heyeme de, zêde wilo ti deng û meng ji ji ti kesekî dervediketin. Herkesek weke ku bi bêdeng. Weke ku li bendî mîr û axiftinê bû, sekin bû. Faqa Qasim, bi avirna kur li Mihamed dimeyîzend. Wi, avirên xwe kur dabûbûna ser Mihamed. Lê mîr ji, hem avirne kur û hem ji tuj dabûbûna ser Mihamed. Dema ku lê dihata meyîzandin, ev yeka pir baş û qanc dihata fahmkirin. Mîr, wilo li Mihamed dimeyîzend, mirov di got ku qey, wê di wê heyeme de ji cihê xwe tiştêkî bêjîyê de. Her weha sekinî bû. Ildar ji, hinekî ji Mihamed wirde, hinekî li nêzîkî deve derî rûniştibû. Lê bala wî ji li ser Mihamed bû. Mihamed ji, dema ku çavên xwe li ser civate gerendibû, hingî, avirên wî bi Ildar li cihê ku lê rûniştibû, ketibû. Mihamed, lê bêhtir keşe Tuma di serê wî de cih girtibûbû. Hingî, dema ku li keşe Tuma meyîzendibû, di serê xwe de weke bêhneke ji wir dût ji ketibû. Çûbûbû wê dema ku hê nû hatibûbûna Cizîre bota. Bi wê re ji, Seydeyê mazin Meleyê Cizîrî hatibû bîre wî di wê heyeme de. Ya ew di serê wî de biribû ji ev bû.

Lê wê rewşê, wilo zêde berdewam ne kir. Mîr dicihê xwe de xwe li hevdû da hevdû û kir ku bi Mihamed re biaxivê. Mîr, ku xwe amede kir di cihê xwe de, êdî piştê berê xwe da Mihamed û kir ku pêre biaxifê. Dema ku mîr her weha xwe di cihê xwe de ji bo axiftinê amede kir, mirovên li dore wî ev yeka kifş kirin û bala wan ji çû ser wî di wê heyeme de. Wan ji farq kir ku mîr ji bo axiftinê xwe amede kir. Wan dema ku kifş kir ku mîr xwe amede kir, mereq di serê wan de çûbû. Mîr ku axiftibena, ma gelo wê çi axiftibena? Herweha weke pirseke di serê wî de çêbû. Wan li axiftina keşe Tuma hisandibû. Ji ber vê yekê ji, ku ne bi tememî ji bena, wan di serê xwe de hizir dikir ku mîr biaxivê wê çi axivê. Her weha xwedîyê hizreke bûn. Lê dise bi mereq bûn. Ew mereq mereqa ku wê çi ji deve mîr derketibena. Ji ber vê yekê ji baleke mazin li ser wî bû. Di wê heyeme de bal hemû bihey li ser mîr û Mihamed bûn. Mîr, piştî ku xwe amede kir ji axiftinê re, êdî piştê bidest axiftine kir û her weha di nav civate xwe de li Mihamed axift;

Faqa Mihamed, ev demeke dirêje ku li vire li Cizîre bota ya. Li civate me ji rûniştiya û li ba me ji ma ya. Nahaka vêce ma bakiriyê de. Me hinek tişt di derbare wî de û şaxsiyete wî ya mazin de bihistin. Emê wan tiştên ku me bihist ji jê re bênine ser ziman û emê pirsna ji lê kin. Nahaka va civate me mazin li dara û li dore me gelek mirovên mazin û zane hena. Faqa Mihamed ji, her weha mirovaka. Em wî ji wilo dihasibênin. Ew mirovekî ku zane ya. Di nav ilm de mazin bûya. Mirovekî ku di nav ilm de mazin bûbe, wê xwedî xoslet be. Ew ji wilo ya. Vêce, em zêde dirêj nekin, em bêjin. Nahaka hata guhe me ku ji derdekî me re, yê ku kare bibe çareser ji tenê tu yî. Ti ji zane ku ev demeke dirêje ku ez li xazîneyeke digerihiim. Ez dixwezim ku wê xazîne bibînim. Vêce min bihist ku yê ku kare ji min re bi ilme xwe, bibîne ji tu yî. Ev demeke dirêje ku tu ji li virî û ti ji bîne ku min çend çûn û hetineke mazin kir, ji bo dîtine wê xazîne. Tê ji çûn û hatine min dît. Lê heya nahaka te ti tiştêk ji min re ne got. Ji ber vê yekê ji, ezê bêjim, ya tê serê xwe bide min û yan ji tê xazîne ji min re derxê hole..´

Dema ku mîr weha got, hingî, bala mirovên li dore wî bihey çûne ser wî di wê heyeme de. Hemûk ji, weke ku deve wan vekirî bimene li mîr şaq man. Faqa Qasim ji û Ilmdar ji her weha lê şaq man. Lê mîr gotina xwe gotibû. Gotina wî ji deve wî derketibû û wan ji hiskiribû. Gotina mîr careke ji deve wî derdikeve. Gotin du caran ji weke hev ji deve wî dernekeve. Vêce wê çi bûbena? Gotin ji deve mîr derketibû û gotibû Mihamed, ´ya serê xwe ya xazîne´ bide min. Mîr ev gotin gotibû. Gotina wî ji deve wî derketibû. Vegerandin ji ji vê gotinê êdî ne bû. Mihamed, di cihê xwe de bi bédeng mabû sekinî. Di hisand. Mirovên li dore wî ji, gih li wî û gih li mîr di meyîzandin. Gotina ku wê ji deve Mihamed ji derketibena, wan mirovên ku li wir rûniştibûn, mereq dikirin. Mîr ku her weha gotina xwe got, êdî li ma sekinî. Dema ku mîr li Mihamed ma sekinî û bala wî çû ser wî, êdî bi wî re bala mirovên ku li wir bûn hemûkan ji çû ser wî di wê heyeme de. Herkesek, piştî wê gotina mîr re, hem li mîr û hem ji li Mihamed şaq mabûn. Yê ku zêde şaq mabû ji, Ilmdar bû. Weke Ilmdar faqa Qasim ji şaq mabû. Ilmdar, Bihey bala xwe dabûbû ser Mihamed. Li Mihamed dimeyîzand. Her weha weke wî faqa Qasim ji, li Mihamed di meyîzand. Bala herkesekî li ser wî bû. Herkesek li bendî wî û bersive wî ya ji mîr re bû. Mereq dikirin ku ka piştî wê axiftina mîr re wê çi gotibena. Lê wî çi gotibena ji, wê gotina mîr bi paş ve ne dabena kişandin. Mîr gotina xwe gotibû. Mirovên ku li wir rûniştibûn, hemûkan ji ev yeka zanibû. Vêce Mihamed wê çi kiribena? Mihamed, çawa ku hatibû

wir, hê zêde bi rûniştin ne mabû ji, her weha mîr axiftibû û gotibû. Mihamed ji divîbû ku tiştê bigotana. Wî ji vê tiştê bi gotana. Herkesê li bendî wî tiştê ku wê ew bigotana bû. Piştî axiftina mîr, bala herkesê çûbû ser wî. Ew ji ku her weha weke qadareke bêdeng mabû, êdî piştê kiribû ku bi axivê. Mihamed, piştî axitina mîr re divîbû axiftibena. Divîbû ku bersivek bidana mîr. Mihamed, ku mîr axiftibû û mabû sekinî, êdî piştê wî ji di bin wan çavên li ser wî de kir ku bi axivê. Xwe ji axiftinê karkir. Dema ku wî xwe ji axiftinê re karkir û bidest axiftinê kir, êdî ber weha ji mîr re axift di nav civate wî de axift;

Mîre min, ti nahaka axiftî. Ti mazin axiftî. Te ji min re xwest ku ez xazîne ji te re bibînim. Lê ka ezê çawa û bi çi awayî bibînim. Te got, ku ya serê te yan ji xazîne. Ez faqîhi kim. Te bixwe got ku te serî li gelek deveran daya, lê belê te ti encam bidest ne xistîya.

Mihamed, dema ku her weha axift. Bala mirovan pir mazin li ser wî bû. Çavên herkesê li ser wî bû. Ji faqa Qasim bigire û Ildar û Mîr û haya ku digaha ew mirovên ku li civatê bûn hemûkan, heya wan li ser wî bû. Lê dema ku Mihamed diaxift, ji alîyê ve ji bala wî li ser mîr bû. Bala mîr ji li ser wî bû. Ew ji dema ku axiftibû, her weha zêde dirêj ne axiftibû. Kin axifti bû. Piştî ku wî her weha hinekî axift û ma sekinî, êdî piştê careke di mîr axift û her weha gote Mihamed;

Ez divim ku ti wê xazîne ji min re bibîne. Min gotina xwe gotiyê. Gotin, ne ti ji zane ku careke ji dev derdikeve..

Mîr ku her weha got, êdî ma sekinî. Piştê bal çûne ser Mihamed, ku ka ewê çi gotinê weke bersive bêje. Mîr ji li wî dimeyîzend û mirovên li dore wî ji li wî dimeyîzandin. Faqa Qasim û Ildar ji pir bi hey li wî û li mîr dimeyîzandin. Lê di wê heyeme de ti deng ji wan derneketibû. Her ku hinek mirovan avirên xwe biribûbûna ser faqa Qasim ji, ew mabû bêdeng. Ew mirovekî ku mazin bû. Di wê heyeme de mirovan hizre wî ji mereq dikir. Lê ew bêdeng bû. Ti deng ji wî dernediket di wê kêlîkê de. Piştî ku mîr, her weha du sê gotinên di ji ji Mihamed re kiribûn, êdî mabû sekinî, li bendî Mihamed ku ka ewê çi piştê jê re bêje. Mihamed, piştî wê axiftina mîr ya dawiyê mabû bû sekinî. Hinekî weke ku bihizire mabûbû sekinî di wê heyeme de. Piştê ku hinekî dimene sekinî, êdî piştê serê xwe dirakê û li mîr meyîzenê û her weha dibêje; 'ya rast û qanc xude zane, bila ew riye me şanî me bide'. Piştî vê gotinê re hinekî di ji ma sekinî di rewşa xwe de. Piştê ku hinekî di ji ma sekinî, êdî piştê, serê xwe hinekî di ji rakir û her weha gote mîr;

Medem ku mîre min vê yekê ji min dixweze; bila, êzê lê bigerihim.

...

Piştire ku Mihamed ev yeka got, êdî ma sekinî û hinekî weke ku bihizire li xwe anî. Mîr ji dema ku wî wilo li xwe anî avirên xwe birina ser wî û li wî meyîzend. Lê ti gotin ne gotin. Bêdeng lê meyîzend. Mîr, ku weke qadareke her weha ma sekinî, êdî weke ku bêdengîyek çêbû. Çavên mîr li ser Mihamed bû û yên herkesekê li civatê ji li ser Mihamed û mîr bû. Bi vê yekê re weke ku bêdengîyek çêbûbû. Mîr ji weke ku bixweze wê bêdengîye xirabike li xwe anî û kir ku biaxivê. Dema ku wî wilo li xwe anî, mirovên li dore wî ji ew li xwe anîna wî farq kirin û bala wan çû ser wî. Mîr ji di wê heyeme de fahmkir ku bal hatina ser wî. Ji ber vê yekê ji, êdî divîbû tiştekî bigotana. Mîr ew gotina Mihamed ya ku got ku 'medem ku mîre min vê yekê ji min dixweze; bila, êzê lê bigerihim', li ser wê dihizirî. Mîr weke qadareke weke ku li ser vê gotinê hizirî. Piştire ku weke qadareke ji bêdengî çêbû, êdî bi wê niyete ku wê bêdengîye ji xirabike kir ku biaxivê. Piştire, mîr, axift û her weha ji Mihamed re di nav civate de got. 'Bi qasre ve Cizîre bota di bin xizmete te de ya. Wê hamûk bi te re lê bigerihin. Tenê rê şanî wan bide, wê di riya ku te şanî wan de wê têve herin'. Mîr, her weha got û ma sekinî di cihê xwe de. Mihamed ji, dema ku mîr her weha got, hinekî ma sekinî û piştire ji mîr re weha got. 'Na mîre min, êz sipasiya xwe didima nîşandin. Êzê bi zilemên ku bi wan re me, lê bigerihim'. Dema ku Mihamed, her weha got, êdî mîr ji got 'bila, di çawa bixweze wê weke tê bê'. Mihamed, piştî wê yekê ma sekinî û hizirî. Wê çi kiribena? wê xazîne li kudere dîtibena? Ti tiştek di derbare wê yekê de di serê wî de ne bû. Wê çi kiribena? Ew piştire mabûbû sekinî û li ser vê yekê dihizirî di xwe de di serê xwe de. Ildar û faqa Qasim ji, bihey bala wan li ser wî bû. Wan ti tiştek ne gotibû. Ew ji mabûbûna sekinî û bêdeng. Mihamed ji, piştî danûstandina weha re mabûbû sekinî. Di serê xwe de pir dihizirî. Divîbû ku bihizirîyana. Serê wî ketibû bû ber kêre de. Ku wî xazîne ji mîr re ne dîtibena, wê mîr serê wî lê xistibena. Ma ka ji vê yekê zortir çi hebû? Ti tiştek ji vê yekê zortir ne bû. Ti kesekî ji, ku wê xazîne ne dîtibena, wê nikarîbena ku alî wî kiribena.

Mihamed, di cihê xwe de mabûbû sekinî. Heya mirovên li dore wî ji li ser wî bû. Faqa Qasim ji bihey lê dimeyîzend. Avirên xwe biribûbûna ser wî û ji ser wî ne di vaqatandin. Her weha Ildar ji wilo bû. Mihamed pir bi bêdeng bû. Mîr ji di wê heyeme de bi bêdeng bû. Lê mîr di serê xwe de bi hizir ji bû. Di serê mîr de mereqek çêbû bû. Ew mereq ji, li ser wê gotina Mihamed, ya ku gotibû ku êzê bi zilemên xwe lê bigerihim bu. Ev

gotin di serê mîr de bûbû mereq. Mîr, ew demeke dirêj ku bi gelek mirovên xort û bihêz re lê digerehe. Ji wan mirovên mîr, ma kî bihêz û xorttir bû? Ku Mihamed di gotina xwe de qasta wan mirovan ne kiribena, qasta kîjan mirovan kir? Ev di serê mîr de bû. Piştî ku hinekî dem têve çû, êdî mîr xwe ne girt û ji Mihamed, kir ku bi pirsê ku ka wê bi kê li xazîne bigerihê. Mîr, ku hinekî ma sekinî, êdî piştî careke dî berê xwe da Mihamed û jê pirsî ku ka wê bi kê li xazîne bigerihê. Mîr, dema ku her weha ji Mihamed pirsî, êdî piştî Mihamed ji ji mîr re bersiv da û her weha got, 'mîre min, êzê bi faqihên li medrese lê bigerihim. Lê dema ku me xazîne dît ji, êdî tê weke haqê wan, serê roja wan her yekê zêrekî bide wan'. Dema ku Mihamed, her weha got, êdî mîr ji, got ku gotina te ya, ser serê mine. Bila wahd bê. Hemûkî, kî wî çî hilde û wî çî bê dayîn ji kê re, hingî, ti kifş bike'. Dema ku mîr wilo got, êdî Mihamed ji got de nexwe bila û piştî di cihê xwe de ma sekinî. Piştî êdî ti gotin ji deve wî dernediket.

Mihamed, di wê heyeme de, êdî zêde wilo ti axiftin ne kir. Bêdeng ma. Ti deng wilo ji jê derneket. Mirovên li dore wî ji berî hingî çawa bala wan li ser wî bû, piştî ji her weha bala wan li ser wî bû. Wan hizir dikir ku Mihamed wê çawa xazîne bibînê. Li ser vê yekê di serê xwe de pir bihizir bûn. Di serê xwe de pir diçûn û dihatin. Mihamed, di wê heyeme de, haya ku li civatê ma ji, zêde wilo ti deng jê derneket. Haya ku li wir di civatê de ma ji, bêdeng ma. Di wê heyeme de, bala faqa Qasim û Ildar ji li ser Mihamed bû. Wan herdûkan ji pir hij Mihamed dikir. Ji ber vê yekê ji ji serê haya ku hatibû dawîyê, pir bi hey li Mihamed û mîr hisandibûn. Di wê heyeme de ji mîr zêdetir heya wan li ser Mihamed bû. Piştî ku Mîr xazîne ji Mihamed xwestibû ku bibînê, êdî weke ku Mihamed ji, gotibû erê û gotina xwe re xwe girêdabû bû. Mihamed wê çawa xazîne Dîtibena? Ew demeke dirêj ku bi gelek mirovan re mîr lê digerehe, lê ne dîtibû. Vêce Mihamed wê çawa dîtibena. Di serê wan de û weke wan di serê herkesekî de ew pirs hebû. Lê bêbersiv bû. Ti kesekî ji bersiv ji vê yekê re ne dida. Mihamed ji ti gotinên, ku ew di serê xwe ji wê pirsê re weke bersiv bibînin ne anîbû ser ziman. Vêce wê çawa bûbena? Ev pirs di serê herkesekî de bû. Di serê herkesekî de gotina pirsê ya 'çawa' di serê wan de hebû. Lê çawa bûn, bersiv dixwest. Lê ti bersiv ji bi ti kesekî re ne bû. Mihamed, wê çawa dîtibena? Mihamed, wê çawa xwe gahandibena xazîne? Ma gelo tiştne ku wî zanibûn û ti kesekî dî nizanibûn hebûn? Her weha hê gelek pirs hebû. Lê hemûkan ji, bersivek dixwest. Lê ti bersiv ji ne bû. Hemûkan ji li Mihamed, dimeyîzend j bo ku

berisvek di serê xwe de xwe bigihinine de.Lê Mihamed ji, bêdeng bû.Di cihê xwe ketibû hizaranda..

Wê rewşê, weke qadareke berdeyam kir.Mihamed bêdeng ma.Piştre ku civatê hinekî dî ji her weha berdeyam kir, êdî hêdî hêdî civatê ji kir ku jev bela bibe.Dema ku her weha kir ku jev belev bibe, êdî mirovan ji kirin ku rabin.Dema nîvro hatibû.Wê rabûban û çûban û mêj kiriban.Piştre ku demek têve çû, êdî piştre civat ji ji hevdû bela bû.Mirovên li civatê hemû bi hev re rabû ser xwe.Dema ku rabû ser xwe, êdî bi hev re çûne mizgefte Nebî Nuh, li wir mêj kirin û piştre ji hevdû bela bûn.Dema ku herkesek ji hevdû bela bû, êdî Mihamed ji ji wir ji civatê qut bû û hata medrese.Dema ku hata medrese, êdî dît ku wan faqayên ku li medrese diman, wê hemûk bi hev re ne û weke ku li bendî wî bin, li hevdû bi kom sekinî ne. Dema ku Mihamed hata medrese û ji deve hewşê kete hundur de, êdî bi wan re ru bi ru hat. Dema ku kete hundur de, çavên hemûkan çûne ser wî.Bahsa xazîne û ya xwestine xazîne ji Mihamed hatibû bihistin.Wan ji bihistibû.Dema ku Mihamed, hat û kete hundur de, êdî dît ku wan ew ji wê li hevdû bi kom in.Mihamed,dema ku kete hundur de,êdî ku ew bikom dîtin,êdî rastûrast çû nig wan li di nav wan de rûnişt.Mihamed, weke ku hinekî bihizir bû.Her weha di hata xuyakirin.Dema ku hat û kete nav faqayan de û di nav wan de rûnişt û ku hinek bêdeng ji ma,êdî piştre Mihamed gote wan,´win xwe amede kin,li xazîne bigerihin, wê roja wa bi zêrekî bê´.Dema ku Mihamed her weha got, êdî ew j kêfe wan hat.Wê serê rojeke zêrekî bistenin. Mihamed, bi faqayan re gote sofîyan ji, ku bila lê bigerihin, ew ji roja wan wê bi zêrekî bê. Dema ku xaber gaha wan ji, êdî wan ji xwe amede kir ku li xazîne bigerihin.

Mihamed, dema ku vegerehe bû medrese, êdî li wir di nav faqayan de rûniştibû.Dema ku wî ji wan re wilo gotibû, êdî piştre, wan ji bidest amedekirina xwe kiribû ji bo lêgerine xazîne. Wê li xazîne gerehe ban.Pişti ku Mihamed ji wan re gotibû, êdî wan ji bêr û qazmayên xwe kiribûbûna destên xwe de ji bo ku herin û li xazîne bigerihin.Roja wan bi zêrekî bû.

Mihamed, piştî ku ji wan re wilo gotibû, êdî piştre, ew ji çûbûbûn ku amedekarîyên xwe bikin.Di wê heyeme de, piştî Mihamed ji mizgefte vegerehe bû piştre, êdî ku cimaat bitevahî ji hev bela bûbû, êdî faqa Qasim bi Ildar re dabûbûna rax hevdû û hatibûbûna medrese ku Mihamed bibînin.Dema ku ew ji hatin ku ji deve derî ketina hundur de, hingî Mihamed, bi hinek mirovan li di rewşa xwe de rûniştibû û

dihizirî.Hingî wilo ketibû hizaran de, weke ku ne li wir bê dihata xuyakirin.Heya wî ne li wir bû.Mirovên li wî ji, diaxiftin ji xwe re.Dema ku diaxiftin ji, heya wan li ser wî bû.Ji ber ku hemûk, pê hisaha bûn ku mîr her weha şart danîye pêşîye Mihamed ji bo dîtina xazîne.Gava ku wî xazîne ne dîtibena, hingî, wê serê wî lê xistibena.Ew xaber gahabû herkesekî di wê heyeme de.

Dema ku faqa Qasim û Ildar ketina hundur de, dîtin ku wa Mihamed di rewşa xwe de rûniştîya.Ew ji dema ku ketina hundur de, hingî, Mihamed hê ku ew li deve derî bûn, dîtin. Dema ku her weha Mihamed dîtin, êdî rasrûrast berê xwe dan nig wî û çûne nig wî.Dema ku ew çûne nig wî, hingî ew mirovên ku li nig wî ji, ew kifşkirin.Dema ku ew kifşkirin, ku diçine nig wan, êdî di nav wan de ji labitandinek çêbû.Dema ku her weha labitandin çêbû, hingî, Mihamed ji weke ku were xwe lê hat û hata ser hişê xwe û serê xwe rakir.Dema ku serê xwe rakir, êdî dît ku wa faqa Qasim û Ildar hema bêja wê li ber wî ne.Mihamed dema ku wilo ew dîtin, êdî li ber wan bi mirovên li dore xwe re da xwe û rabû ser xwe ji ber wan.De ne, her weha dana xwe û rabûn, ji ber hevdû, weke kevneşopîyeke bû.Ne tenê hin mirovên ku pir hij hevdû dikirin an ji hevdû nas dikirin, ku digahana hevdû ku wê li nig hevdû sekinîbena an ji li nig hevdû rûniştibena, her weha rabûn çêdibû.Wekî dî ji, her mirovê ku wê çûbûbena nig hevdû û rûniştibena, her weha yên ku wê çûban nig wan û li çûne nig wan rûniştiban, bi wî awayî di rabûn.Mihamed, mirovekî wê kevneşopî û çande bû.Dema ku faqa Qasim û Ildar gahabûbûna nig wan, êdî bi Mihamed re, mirovên ku li wir ji ber wan rabûbûn.Dema ku ew ew ji rabûbûn, êdî faqa Qasim û Ildar ku gahabûbûna nig wan, pêşî silav dabûbûna wan û piştî ew ji di nav de hemûk bi hev re rûniştibûn.Dema ku hemû bi hev re rûniştin ji, êdî faqa Qasim bi bal li nav çavên Mihamed meyîzend.Avirên xwe dana ser wî û ji ser wî qut ne kirin.Mihamed bihizir bû.Di bin wan avirên wî de, Mihamed serê xwe rakir û lê meyîzend.Lê tenê meyîzend, Ti gotin ji deve wî derneketin.Tenê her weha meyîzend.Ildar ji bala wî li ser Mihamed bû.Ew ji weke faqa Qasim, avirên xwe dabûbûna ser Mihamed û lê dimeyîzend. Miahmed di bin avirên wan bêdeng bû.Ku hinekî her weha berdewam kir, êdî yê ku gotinek got Ildar bû.Gote Mihamed, 'em hatin ku li nig te bin'.Ildar ev gotin got û ma sekinî.Lê dema ku ew ma sekinî, hingî, faqa Qasim kir ku bi axivê.Wî xwe ji axiftine re karkir.Lê hê ne axiftî bû.Dema ku wî wilo xwe ji axiftinê re karkir, hata kifşkirin ku wî xwe ji axiftinê re amede kir.Yê wî, ew ji bala wî li ser Mihamed

bû. Piştîre ku piştî wê gotina Ildar re demeke kin ku têve çû, êdî faqa Qasim xwe karkir û ji Mihamed re her weha got;

Nizanim ku tê çawa wê xazîne bibînê, lê kete beremberê serê tê de. Ya tê ji mîr re bibînê, yan ji wê serê lêxe. Ya rastî Ez ji şaşim. Lê êz nahaka li virim. Li nig te me. Wî keşeyî hinek tişt di derbarê te de gotin. Got ku dema ku em bi hev re hatin, hingî, min li binê dareke weke ku bi teyrakan re bi peyîvê dît. Ev gotine nahaka di anî vê rewşê. Mîr ji, dibêt ku di serê xwe de bi êmine ku tê wê xazîne bibînê. Ji ber vê yekê ji, ew gotin di nav civatê de gotin. Ma mirovekî ji Nebî Nuh pêve heya ku bi her zimanê mirov û teyrik û sewelên li ser ruyê dinye zane? Wî ji ti wilo hasibandî, ji gotinên keşe´.

Faqa Qasim, dema ku her weha axift, ilmdar lê dihisand. Ildar ji weke ku wan gotinên faqa Qasim erê bike lê Mihamed dimeyîzend. Mihamed, ne dema ku Ildar ew gotin got û ne ji dema ku faqa Qasim axift, deng kir. Deng ne kir. Bêdeng ma. Weke qadareke her weha bêdeng ma. Ku hinekî herweha bêdeng ma, êdî piştîre, serê xwe rakir û pêşî li nav çavên faqa Qasim meyîzend û piştîre ji çavên xwe birine ser Ildar û li wî meyîzend. Dema ku her weha li wan meyîzend, êdî piştîre tenê gotinek ji deve wî derket. Ew gotin her weha bû. `Xude mazina´. Dema ku Mihamed got, xude mazina, hingî, piştî gotina xwe re bêdeng ma. Ti deng jê derneket. Dise bêdeng bû. Weke berî axiftina Ildar û faqa Qasim, çawa ku bêdeng bû, dise wilo bêdeng ma û hizirî.

Mihamed, di wê heyeme de bi bêdeng ma. Piştîre hinekî her weha bêdeng ma, êdî piştîre careke dî, serê xwe rakir û li nav çavên faqa Qasim û Ildar meyîzend û gote wan `divêt ku bawerîye mirov ji mirov re hebe´. Mihamed, her weha got û dise ma sekinî û weke ku bikeve hizaranda serê xwe kire ber xwe de. Mihamed gotinek her wehagotibû û mabû sekinî. Piştîre ti gotinên dî ne gotibûn. Dema ku Mihamed herweha got, êdî faqa Qasim û Ildar ji mana sekinî. Ew ji di serê xwe de hizirîn. Ma gelo wî çî di serê xwe de zanibû? Ew ne keş bû. Mihamed, li ser ti tiştêkî her weha zêde ne axiftibû. Li ser xazîne heya wê kêlikê ti hizre xwe ne gotibû. Lê dema ku her weha ev hevok gotibû, êdî weke ku tiştêkî zanibe, wî di serê faqa Qasim û Ildar de cih gertibû. Ildar ji û Faqa Qasim ji, herweha di serê xwe de weke ku bigihijine qanaateke bû bûn. Lê ya rastî, ew ji di serê xwe de ne safî bûn ku çî di serê Mihamed de heya. Lê ew di serê xwe de xwedîyê hizreke bûn, ku ma Mihamed wê xazîne çawa bînê. Lê Mihamed haya wê kêlikê ti tiştêk ne gotibû, ne dabû der. Di wê heyeme de, piştî ku Mihamed her weha ew gotin gotibû, êdî

piştire bêdeng bûn di nava wan de çêbû bû. Weke ku yekî ji wan ne dixwest ku wê bêdengîyê xira bike.

Dem ku her weha hinekî bûhûrt, êdî piştire, faqa Qasim û Ildar bi hev re kirin ku wê bêdengîyê xira bikin. Bala wan li ser Mihamed bû. Hê ji wan di serê xwe de hizir fikir ku ka Mihamed wê çawa xazîne bibînê. Heya wê kêlikê, li wir mirovên ku lê gerehebûn gelek bûn. Wan ji kevir li ser kevir ne hiştibû. Her der kola bûn. Li her derî meyîzendibûn. Lê belê heya wê kêlikê, tiştê ne dîtibûn. Vêce mihamed, wê çawa û li kuderê dîtibena? Her weha weke pirseke di serê wan de bû. Ya rastî, weke pirseke di serê herkesekî de bû. Wan ji hizir fikir ku mîr gotine xwe careke gotîye. Wê ji gotine xwe newê xwere. Ku Mihamed ne bînê, êdî wê serê wî lêxe. Êdî, bi vê yekê ve girêdayî hizir fikirin ku Mihamed wê xazîne ne bînê, wê mîr qatîyan serê wî lêxe. Her weha herkesekî serê wî li ber lêxistinê di dît. Mihamed li ber waqasan bêdeng bû. Her weha gelek gotin li ser dihatina gotin. Lê wî heya wê kêlikê, tiştê ne gotibû. Faqa Qasim û Ildar ji, ji ber ku li nig Mihamed bin hatibûbûna nig wî di wê heyeme de. Lê ka ma ka ku ew xazîne ne bînê, ew li nig bûne wî, wê çi fêde dabana wî di wê heyeme de? Li ger herkesekî wê ti fêde ne dabana wî di wê heyeme de. Ji ber ku mîr gotina xwe gotibû û di nav civate xwe de li pêşîye gelek mirovên mazin û nas gotibû. Piştî ku mîr her weha gotina xwe gotibû ji, êdî herkesekî gotina wî hiskiribû. Herkesek ji ser diaxift. Li ser bi hev re dida û di stand. Tenê ji ber vê yekê ji bena, mîr êdî wê ji ya xwe ne hatibena xwere di wê heyeme de. Wê zor bena ku ji bo wê, ku hatibena xwere ji ya xwe di wê heyeme de. Faqa Qasim û Ildar ji ev yeka zanibûn. Li ser vê yekê ji pir dihizirîn. Berî ku werine nig Mihamed, bi hev re li mizgefte, danûstandin kiribûn. Hizre xwe ji hevdû re gotibûn. Wan ji, dema ku bi hev re axifti bûn rewş zor di dîtin. Wan ji serê Mihamed li ber lêxistinê di dît. Ji ber vê yekê ji, pir dilê wan diêşehe. Bi hev re, berî ku werina nig Mihamed, pêşî, di nav xwe de hinekî her weha danûstandin kiribûn. Lê ew ji, di serê xwe de ne gahabûbûna ti encamê ku weke çareserîyeke bênine ser ziman. Faqa Qasim ji û Ildar ji, du mirovna ku mazin û navdar bûn. Rêzeke mazin ji wan re di nav xalkê de bê an ji li nig mîr bê hebû. Li gotina wan dihata hisandin. Herdûk ji, mirovna wilo bûn ku ji Mihamed re weke bireyan bûn. Wê heya dawîyê ji li nig wî cih girti bana. Wê ew bitenê di ti rewşê de ne berde ban. Di wê demê de ji, piştî ku Mihamed ji cimaate vaqataha bû, hatibû medrese. Ew ji dicihde li pay wî hatibûbûna wir li nig wî.

Faqa Qasim û Ildar di wê heyeme de li nig Mihamed weke demeke dimenin. Piştre êdî dikin ku herin. Lê dema ku dikin ku herin û ku diçin ji, herdûk bi hev re ne. Ji hevdû qut ne bin. Hizre wan ji li ser Mihamed e. Li ser wî pir dihizirin. Mihamed ji bihizir bû. Wî çawa û li kuderê xazîne dîtibena, ne kifş bû. Lê Mihamed ji faqayan û sofîyan re gotibû ku xwe amede bikin ji bo lêgerina xazîne. Dema ku Mihamed ji wan re her weha gotibû ku xwe amede bikin roja bi zêrekî, êdî herkesek ketibû tevgerê de. Çûn û hatineke mazin çebû bû. Ildar û Faqa Qasim, ku wê kêlîkê li wir dimenin û piştre ku diçin, êdî piştre Mihamed ji bitenê dimene û ew ji bi teneserê xwe dikeve hizaran de. Ildar ji û faqa Qasim ji mereq dikirin ku roja dî hat wê çî bibe. Ku roja dî hat, wê lêgerin dest pê kiribena. Ji ber vê yekê ji, mereqek her weha ji bo roja dî hebû. Ku Ildar û Faqa Qasim ji bi hev re diçin, êdî Mihamed ji li mezele seydeyê mazin Meleyê Cizirî dirûnihê û dikeve hizaran de. Wê şevê xew ne eve çavên wî de, haya ku dibe sibeh. Ku dibe sibeh, êdî cihê xwe dirabe û xwe kar dike û dike ku herê mizgefte ji bo mêj. Piştre ku ew ji xwe kar dike, êdî piştre rê digirê û diçê mizgefte. Dema ku di keve rê de û diçê di rê de pir bi hizire. Dema ku dimeşê pir bihizir dimeşê. Wê çî kiribena? An ji çî di serê wî de hebû? Ne dîyar bû.

Mihamed, piştî ku xwe kardike û ji medrese derdikeve, êdî her weha bihizir dimeşê û tê mezgefte. Dema ku tê wir, hingî, dibînê ku wa hin bi hin mirov ji tîn. Li wir mizgefte, hinek mirov li hevdû gahana hevdû ji. Faqa Qasim ji, li wir bû. Ew, hê li pêşiyê herkesekî hatibû. Hertimî ji ew li pêşiyê herkesekî dihat. Ti kesekî di dît ku ew rojê li paş ma an ji ne hat. Her weha hertimî ew li wir bû. Mirov, cerna di nav xwe de li ser wê yeka wî nîqaş dikirin. Hinekan di pirsî ku ma gelo ew dirazihê an ji ne. Hinekan ji di pirsî ku ma gelo ew çawa û di çî waxtî di rabe. Ti kesekî ne rabûna wî û ne ji razana wî di dît. Her weha ew hertimî li pêş bû. Di wê demê de, dema ku Mihamed hatibû wir ji, ew li wir li ser lingan dîtibû. Dema ku Mihamed hatibû wir, wî mihamed li deve Mizgefte dîtibû. Li wir, ew rastî wî hatibû. Dema ku herdû, herweha rastî hevdû hatin, êdî Faqa Qasim, rojbaşî ji Mihamed re kişand û piştre ku herweha Mihamed ji ji wî re rojbaşî kişand, êdî bi hev re bûhûrtina hûndûr. Di wê heyeme de ji hin bi hin mirov ji dihatin. Mirovên sofî û faqa ji hin bi hin dihatin.

Ku demek têve çû, êdî weke ku mirovên ku wê werin hema bêja hemûk ji hatin. Azan ji ku hata xwandin, êdî piştre ku her yeke sineteke xwe ji kir, piştre bi hev re bidest mêje xwe kirin. Mihamed, dema ku

ketine rêze de ji bo mêje li nig Ildar ma sekin. Ildar ji, bala wî pir li ser Mihamed bû. Wê sibehe, weke ku sibeheke cude bû. Her weha dihata xuyakirin. Faqih û sofiyên ku hebûn ji, Mihamed gotibû wan win xwe amede bikin, wne li xazîne bigerihin. Ji ber vê yekê ji, wê sibehê hemû ji li wir bûn. Gelek ji wan amede ji hatibû. Hizir kiribûn ku dema ku mêj kirin, êdî ji mêje ku derketin herin.

Piştire ku hemûkan bi hev re mêj kir, êdî piştire rabûna ser xwe, lê belê, Mihamed gote wan ku wê kuder bi kolin. Cihê ku gote wan, hemûk ji bi hev re şandîne wî. Ew ne dûrî dicle yê şandin. Piştî ku mêj bidawî bû bû, êdî piştire dise weke berê, Ildar û faqa Qasim gahabûbûna hevdû û kiribûn ku werine nig Mihamed. Herdûk ji dilê wan pêve bû. Hij wî dikirin. Ji ber vê yekê ji ew ji dilê wan dervediket. Çi dikirin û ne dikirin ew di hişê wan de bû. Piştî ku Mihamed hatibû Cizîre bota, ew herdû, pir pêve mabûn. Piştire ji êdî nava wan her weha çêdibe û êdî hertimî bi hev re û li nêzîkî hevdû dimenin. Faqa Qasim bixwe, eleqeyeke mazin şanî Mihamed dide. Mihamed ji, rêzeke mazin jê re digirt. Herdû ji her weha têkiliyeke wan ya mazin û xort hebû. Ildar ji mirovekî mazin û zane bû. Ew ji hertimî li nig faqa Qasim bû. Wî piştire weke faqa Qasim eleqeyeke mazin şanî Mihamed dabû. Wî ji piştire pir hij Mihamed kiribû. Pir caran ji li medrese, pêre hatibû nig hevdû û bi hev re axiftibûn. Li ser gelek tiştan di nav xwe de axiftibûn. Ildar, piştire ku Mihamed naskiribû, êdî ku kengî derfet di dît, dihata nig wî û li hevdû diûniştin. Bi hev re didan û distandin. Piştire êdî her weha ev danûstandina di nav wan de dibe sêalî. Mihamed û Ildar re faqa Qasim ji êdî dibe. Piştire êdî her weha têkilî û danûstandinên wan mazin di nav hevdû de berdewam dikin. Mihamed, bi zenebûne xwe derdikeve pêş. Lê belê, li nig zenebûne wî ji, yê ku wî mazin derdixe pêş ji faqa Qasim a. Faqa Qasim, ji ber ku di nav xalkê de xwedî rêz û hûrmetê, hingî, wan demên ku Mihamed ji nûkava hatibû wir, wî ew ji nig xwe qut ne dikir. Hertimî xalkê ew bi wî re di dît. Vê yekê ji Mihamed nav xalkê de mazin anî ber çavên mirovan. Dema ku hata ber çavên mirovan ji, êdî bêhitir di serê mirovan de di nav xalkê de cih girt. Piştire ji, bi zenbûne wî ji nave wî derdikeve. Ew ji di nav xalkê de diaxivê. Bi zanistan re di rûnihê û dikeve nîqaşan de. Di wan deman de mihamed, hingî, pir kelegerme. Ev kelegerbûne wî, her weha bi zanebûne wî û li nig faqa Qasim sekne wî re dibe yek û wî derdixe pêş di nav xalkê de.

Di wê heyeme de, piştî ku mîr ji Mihamed xazîne xwestibû ku derxe, êdî çavên wî ji li ser wî bû. Wî ji bi hinek mirovên li dore xwe re ew

dişopand.Çi dibû û çî ne dibû angahîya wî jê dibû.Agahî jê re diçû.Ew bê agahî ne dima.Ew ji li qasre xwe rûniştibû û rewş di şopand.Li ser rewşê hertimî agahî jê re diçûn. Gelek mirovên ku agahîyê bidine wî hebûn.Ew ji piştî wê gotine xwe re bihizir bû.Wî di nav civate de ji Mihamed re gotibû ku'ya te xazîne bibînê yan ji te serê xwe bide min'.Mihamed, mirovekî zanist bû û mazin.Di wê heyeme de, ne tenê ew di hizirî.Pê re, mirovên ku li dore wî ku rewş hiskiribûn û Yên ku piştîre bihîstibûn ji pir di hizirîn.Ew ji li ser vê yekê dihizirî.Ev gotina wî, wî pir dide hizirandin.Ew, demeke dirêj bû ku bi gelek mirovan re lê digerehe.Lê belê, ne dîtibû.Bi waqas mirovan re lê gerehe bû.. Ew mîr bû.Wî gotina xwe gotibû û ji gotina hatina xwere ji ne dibû.Wê jê re zor bena.Ew ji li ser vê yekê dihizirî û di dît ji ku zore.Piştî wê civate re, pir hizirî bû.Ketibû hizaranda.Piştîre ku Mihamed û ew ji civate rabûbûn, êdî piştîre ketibû hizaranda.Mîr, ji keşe Tuma hiskiribû ku ew kare bibînê.Wî ji, ji ber ku xazîne mazin di serê wî de bû, xwe li ba yê wê yekê berde û gote Ildar û ku bake Mihamed.Piştîre ku ew hatibû wir, êdî wî wilo gotibû.Lê piştîre ku civat jev bela bû bû, êdî ew ji ketibû hizaranda.Li ser pir hizirî bû.Piştîre ku civat jev bela bû bû ji, Mîr, ne hiştibû ku keşe Tuma ji nig wî herê.Wî ew dabû sekinandin.Di wê heyeme de, wî gotibû keşe Tuma, heya ku ew lêgerin berdewam bike ewê li wir bê.Destûr ne dabû wî ku ji wir û ji Cizîre bota bivaqatihê.Ew ji her weha wê li Cizîre bota bena.Haya ku mîr ne gotibena û destûr ne dabena, ew ji wê ne çûbena dereke.Her weha mîr rewşek dabû avakirin ji bo wî ji.

Mirovên ku wî çûbena û li Xazîne gerehe ban ji, piştî ku mêje sibehe kiribûn, hê ku bi tememî rahnî ji neketibû erdê de, çûbûbûn û bidest lêgerinê kiribûn.Li gelek deveran bidest kolanê kiribûn.Piştî ku ew diçin ji, êdî Mihamed ji bi wan re diçê û li cihê ku wê kolanê lê bikin dimeyêzenê.Ew mirov ji mirovên ku faqa bûn û softî bûn.Li ser xwe bûn.Ildar û faqa Qasim ji, Mihamed bitenê ne hêlin.Li nig wî ne.Piştî ku Mihamed ji mizgefte derketibû, êdî piştîre ew ji li pay wî derketibûn.Dema ku ew ji derketibûn, bi hev re derketibûn û rastûrast hatibûbûna nig wî.Faqa Qasim û Ildar ji, dema ku tenê nig Mihamed, êdî bi wî re di nav mirovên ku wê kolanê bikin de dimenin.Dema ku ew ji bidest kolanê dikin, bi Mihamed re herdûk li wan dimeyêzenin.Lê bihizirîn.Mihamed ji bihizirê.Di serê wan de ji hizir hena û di serê Mihamed de ji hizir hena.Mirovên ku kardikin ji li ser xwe ne.Her yekê wê ku xazîne dîtin, serê roja xwe zêrekî hildin.Ew hizir di serê wan de hebû.

Mihamed, ku wan bidest kolane kir, êdî ew ji çû ser kevirêkî ku li wan û li kolan kirina wan meyîzend. Weke qadareke her weha meyîzend. Ildar ji û Faqa Qasim ji li nig wî bûn. Lê ne li wî cihê ku ew lê sekinî bûn. Ew li cihêkî dî bûn. Lê ew ji, li cihê ku lê sekinî bûn, ji wir wan Mihamed di dît. Mihamed bi hazn di dîtin. Weke ku Mihamed di serê xwe de ne li wir bê dihata ber çavan.

Piştî ku mirovan bidest kolanê kiribû, êdî piştire, bi ser ve weke demeke bihûrtibû. Dem, êdî hinekî bêhtir bû bû rahnî. Roj ji hilda bû û derketibû. Dinye xweş bû. Di wê şaqa (hewa) ya serê sibehe de, ku mirov li derve dimene, bêhne mirov derdikeve. Dilê mirov xweş dibe. Ew ji di bin wê hawaya xweş de kardikirin. Piştire ku hinekî dî ji dem têve diçê û dinye êdî hêdî hêdî bi ber germbûne ve diçê, êdî Mihamed ji sofî û faqayên xwe re dibêje ji dev kar bardin û herina medrese û bidest xwandine xwe bikin, haya ku dinye careke dî hînîk bibe. Ew ji, ku Mihamed her weha ji wan re dibêje, êdî ew ji ji dev kar diberdin û tîn ku werine medrese û bixwenin û bi hev re bidin û bistenin, haya ku dinye careke dî bû hînîk. Piştî ku mirov hemûk tîn, êdî Mihamed ji ku Ildar û Faqa Qasim ji pêrene, bi hev re tîn ku werine medrese û hinekî li hevdû rûnihin. Bala Qasim pir li ser Mihamed bû. Bi rastî ji, ku faqa Qasim ji Mihamed pirsîbena weke ku gelek pirs di serê wê de hebûn ku bi pirsê. Hersêk ji bi hev re tîne medrese û bi hev re li mezele seydeyê mazin Meleyê Cizirî li hevdû dirûnihin.

Mihamed, Ildar û faqa Qasim ku tîne wir û li wir dirûnihin, êdî demeke dirêj her weha li hevdû dirûnihin û li hevdû rûniştî dimenin. Faqa û sofîyên wî ji yên ku li xazîne digerehen ji, li medrese di bin sihê de li hevdû rûniştibûn û dixwandin û bi hev re nîqaş dikirin. Bi hev re diman. Mihamed, Ildar û faqa Qasim ji li mezele seydeyê mazin li hevdû rûniştibûn. Bi hev re diaxiftin. Bi hev re nîqaş dikirin. Lê nîqaşê zêdetir bi hev re rûniştibûn û li hevdû di meyîzendin. Zêde wilo ti nîqaşna mazin ji di wê heyeem de di nav wan de ne dibûn. Bi zêdeyî ji li hevdû dihisandin. Ku bi hev re ketiban nîqaşan de, gelek tiştên ku ji hevdû re bêjin hebûn. Gelek tiştên ku hevdû bi pirsin hebûn. Bi zêdeyî ji, di serê Ildar û faqa Qasim de zêde hebûn. Lê wan ya di serê xwe de di wê heyeme de bi xwe re dihişt. Dibêt ku li demeke pirsînê di gerehen. Dibêt ku ji bo pirsînê, wan ji pirsînê re dem rast ne di dît. Dibêt ku li demeke rast di sekinîn. Li bendî demeke rast bûn. Di dema rast de pirsî rast, hertimî mirov digihîjenê bersivna. Hersêk ji mirovna zene bûn. Ildar ji û faqa Qasim ji du mirovên zene bûn.

Di wê heyeme de, ew ji li nig Mihamed rûniştibûn û bêdeng bûn. Mihamed ji dihizir de bû. Mihamed di serê xwe de dihizirî. Di wê demê de, dema ku ketibû hizaran da, di serê xwe de dema ku hatibû Cizîre bota dihizirî. Li ser Cizîre bota dihizirî. Li ser nixên wê bixwe dihizirî. Gelek nixne mazin têde hebûn. Dema ku hatibû Cizîre bota weke ku ji dinyeyeke were dinyeyeke dî lê hatibû. Her weha lê hatibû. Hê ji, wî xwe wilo hîs dikir. Hê ji, wî di xwe de wilo hîs dikir. Wê sibehê, dema ku çûbû mêje li mizgefte Nebî Nuh, li wir hinekî ji xwe re rûniştibû û hizirî bû. Piştî mêje re çûbû ber tirba Nebî Nuh û li wir rûniştibû û ketibû hizaranda. Dema ku hizaranda, hingî, di serê xwe de çûbû û çûbû. Di serê xwe de dîr çûbû û kur çûbû. Piştî ku mêj bitememî bidawî bû bû, hingî, piştî, faqa Qasim ji hatibû wir nig wî. Li nig wî hinekî mabû. Dema ku ew hatibû wir, hingî, ji Mihamed re tişte ku gotibû her weha 'ma ti li vir î' bû. Ji wê pê ve faqa Qasim ji di wê heyeme de ti tişte ne gotibû. Bêdeng mabû. Mihamed hingî li wir rûniştibû. Piştî ew ji hinekî li wir li nig wî rûniştibû. Lê di wê heyeme de çend ku li nig hevdû rûniştibûn ji zêde wilo ti tişte ne gotibûn. Zêde wilo ti axiftin bi hev re ne kiribûn. Tenê, çend gotin ji hev re kiribûn. Ji wê pê ve ti axiftina wa ya bi hev re ya dirêj ne bû bû. Piştî ku dem têve çûbû û êdî waxtê rabûna hatibû, êdî bi hev re rabûbûn. Dema ku rabûbûn, mirov ji hevdû belev ne bû bûn. Ji bo ku li xazîne bigerihîn cihên ku wê bi kolin çûbûbûna wanderan. Piştî hinekî kolan kiribûn û piştî ji hatibûbûna medrese. Nahaka ji li medrese bûn. Li bendî demhînîkbûnê bûn. Ku dem hînîk bû, êdî wê dise mirov çûban û kolan kiriban. Ji bo ku xazîne bibînin..

Di wê heyeme de, mîr ji li qasre xwe di nav civate xwe de bû. Civate wî lê li dar bû. Li dore wî gelek mirovên mazin hebûn. Gelek ji wan, ji deverên dîr ji hatibûn. Hemûk ji di wê heyeme de, li dore mîr li civate wî rûniştibûn. Di nav wan mirovan de mirovên mazin ku biaslê xwe mîr ji bûn hebûn. Mirovên ku mazin û navserî xwe û zanist ji hebûn. Hemûk ji di nav hevdû rûniştibûn û bala wan li ser mîre bota bû û bi hev re danûstandin dikirin. Lê di serê hemûkan de ji, biqasî ku ew mijarên ku li ser di wê heyeme de nîqaş dikirin hebûn, wilqasî ji hebûne mîr û ew gotina lê lêgerîna xazîne ji hebû. Heya wan ji jê hebû. Mîre bota bi wê yekê re nav dabû. Li xazîne gerîne wî, di nav xalkê de û li gelek deverên dîr nav û deng dabû. Di gotin ku 'mîre bota li xazîne digerihê'. Her weha pir dihata gotin. Ew gotin ku halqasî mirov li ser diaxiftin. Nahaka vêce, bi vê gotinê re, rewşa mihamed dihata axiftin. Di gotin ku 'mîr gotiyê de, 'ya

tê xazînê ji min re bibînê yan ji serê tê lêxim'.Herweha dihata gotin.Herweha vê gotinê, deng vedebû.Herkesek, bi Ildar û faqa Qasim re li ser Mihamed hizir dikirin.Mihamed ji di serê xwe de li ser xwe û dîtine xazînê hizir dikir.Di wê dema ku li ber tirba seydeyê mazin Meleyê Cizirî rûniştibûn de ji, herweha hersêk ji bihizir bûn.Dem ji bi ber dema asrê ve dihat. Êdî weke ku dem bi ber hînik bûne ve diçû.Mirovan ji, êdî kara xwe dikir ji mêje asrê re.Wê mêj kiriban û piştire wê çûban dise kolan kiriban.

Dem, ku têt ber asrê, êdî hêdî hêdî çûn û hatinek dest pê dike.Mirov kara xwe dikin.Mirov bi hev re diçin û têt.Mihamed, Imda û faqa Qasim ji, dem ku têt ber asrê, êdî ji mezele seydeyê mazin derdikevin û têne derve ku ew ji kara xwe bikin.Ew ji wê çûban û kara xwe kiriban.Wê ji bo dema mêje kara xwe kiriban.

Mihamed, Ildar û faqa Qasim ji ku derdikevin, êdî bi hev re ku faqa û soffiyên li wir ku dana dore wan, diçina mizgefte Nebî Nuh.Li wir mêjkirin mazin û bixêr ji dihata dîtin. Hêjabûneke wêderê hebû.Herkesek ji di tégihîştine hêjabûne wir de bû.Ku dem ji bo mêje hat, êdî ew ji bi hev re hatin,çûne mizgefte û li wir kirin ku li mêj bikin.Piştî ku ketine rê de û çûne wir, êdî ne bi gelekî re digihijine wir.Dema ku digihijine wir, hê ku bi tememî ne gahana mizgefte, di rê de rastî mîr û gelek mirovên ku li dore wî ne û têt.Dema ku rastî wan têt êdî li wan disekin. Mihamed û faqa Qasim di wê heyeme de di rax hevdû de ne.Ildar hinekî ji wan wirde ya. Dema ku digihine nêzîkî mîr û mirovên ku pêre ne, êdî mihamed û mîr têne ber hevdû.Mîr weke ku hinekî mahçûp bûbe li Mihamed dimeyîzenê.Lê ti gotin ji deve wî dernekeve. Lê ji rewşe wî di hata fahmkirin ku ew ji bihizire.Di serê xwe de pir dihizire. Her weha dihata fahm kirin.Dema ku mirov lê dimeyîzend, herweha dihata fahmkirin.Piştî ku gahana hevdû,êdî ketine nav hevdû de û dana rax hevdû û ketine rê de û çûne mizgefte. Mihamed, li nêzîkî mîr dimîşî.Faqa Qasim ji li nig wî dimeşî.Mihamed,weke di nav mîr û faqa Qasim de bi mene mabû û dimeşî.Her weha dihata xuyakirin.Faqa Qasim pir mirovên ku li nig wî dimeşîn deng ji wan dihat.Car bi car deng ji wî ji derdiket.Lê Mihamed, zêde wilo ti deng jê dervediket. Zêde bêdeng bû.Mîr ji, di nav mirovên li dore xwe de diaxift.Dengê wî ji dihat.Mihamed ji dengê wî dikir.Ji ber ku ew li nig mihamed di rax wî de dimeşî.Lê mîr, çend ku diaxift ji, jê di hata tégihîştin ku hinekî di serê xwe de bihizire.Mihamed ji, car bi car di wê heyeme de ji hinek pirsên ku lê hatibûbûna kirin,

bersiv wan dabû.Ew bersiv dayîna wî, bûbû weke axiftineke ji wî di nav mirovan de.Lê ew ji di serê xwe de bihizir bû.

Her weha ku weke kadareke meşîn, êdî piştre, ne bi gelekî re digihijine mizgefte.Dema ku digihijine mizgefte, êdî bi hev re dibûhûrina hundur.Ku dibûhûrina hundur, êdî bi hev re dikin ku mêj bikim.Dema ku xwe kardikin ji mêje re û piştre ku ji bo mêje dikevîne rêze de, Mihamed ji û mîr ji li rêze pêş de cih digirin.Ku di dema kardikirinê de li çep û rastên di meyîzenin, hingî, Mihamed û mîr têne ber çavên hevdû.Bi vê yekê re bidest mêje xwe dikin û mêj dikin.Piştî ku mêj dikin, êdî piştre hinekî li hevdû ji dirûnihin.Bi hev re diaxivin.Di wê heyeme de, yê ku piştî mêje diaxivê, faqa Qasim a.Ew mirovekî ku zane bû.Dema ku diaxivê, hingî,ji cihê yê ku lê mêj dikir, berê xwe dizivirîne bi ber cimaate de û bidest axiftinê dike.Ku bidest axiftinê dike ji, hingî, bizêdeyî ji, berê wî li mihamed bû.Bi wî ve ku wî serê dihilde, bi wî re çav bi çav hat.Ku bi wî re çav bi car dihat, hingî ji, bala wî bihey diçû ser wî di wê heyeme de.Ku bala wî diçûna ser wî, wî êdî di dît ku mihamed çend bihizire.Her weha wî di dît.Mîr ji bihizir bû.Ne weke wan carên din ku dikete axiftinê de bû.Wê carê weke ku hinek ji hal ketibû dihata xuyakirin.Dema ku mirov lê dimeyîzend, mirov ev yeka baş û qanc dihata têdigihîştin û farqkirin.Faqa Qasim di nav wê rewşê de axiftine xwe dest pê kir û bidawi kir.Piştî ku wî axiftina xwe bidawi kir, êdî piştre ku cimaat hinekî dî ji li hevdû kom bicivîn ma, êdî piştre ji hevdû belev bû.Dema ku cimaat ji hevdû bela bû, êdî mîr pêşî ji cihê xwe rabû.Dema ku mîr rabû ser xwe, êdî pêre mirovên ku li wir bûn hemûk j rabûn.Mîr dema ku rabû, ku mirovên dore wî ji pêre rabûn, êdî mihamed ji pêre rabû.Dema ku her weha ev ji rabû, êdî mîr ji, li ser lingan dema ku kir ku herê, hingî, berê xwe da Mihamed û kir ku diber wî de herê.Dema ku mîr hata dehma wî, êdî li dehma wî sekin û weke ku silavê ji bidiyê de, destê xwe da wî û piştre jê bûhûrt.Mihamed ji dema ku mîr destê xwe da yê de, destê wî girt û sileve wî hilda.Piştre ku mîr derket, êdî mirovên ku li dore wî ji pêre derketin.Mihamed, Ilmdar û faqa Qasim ji pêre derketine derve.Dema ku mîr ji derve bi rê ket, hingî, Ilmdar ji pêre kete rê de ku pê re herê.Faqa Qasim ji dema ku her weha Ilmdar kifşkir, êdî bala wî çû ser wî. Dema ku bala wî çû ser wî, êdî li wî meyîzend û pê re çav bi çav hat.Bi çavan weke ku sileveke bidine hevdû kirin, piştre ji hevdû vaqatahan.Mihamed ji li derve li hewşa mizgefte sekinî bû.Li dore wî ji pir faqa û sofî hebûn.Piştî ku mîr derket û çû, êdî ew faqa û sofî ji, kirin ku herine kare xwe yê kolane.Piştre êdî ne bi gelekî re ji çûn..

Dema ku ew çûn, êdî Mihamed ji kir ku herê bi wan re. Lê Di wê heyeme de, li nig wî faqa Qasim hebû. Faqa Qasim li nig wî bû. Wî ji ji ber vê yekê ne dixwest jê bi qarihê û herê. Lê Mihamed weke ku dixwest ku herê. Her weha sekinî. Piştî faqa Qasim ji nig kir ku herê ber mizgefte û hinekî li wir rûnihê. Dema ku kir ku herê, hingî, li Mihamed meyîzend. Weke ku bêjiyê de ti ji were lê meyîzend. Mihamed ji her weha fahm kir. Dema ku ew çû, êdî ew ji li pay wî çû. Dema ku faqa Qasim çû û Mihamed ji da duv wî û çû, êdî piştî bi hev re çûne ber hêt û li ber hêt hinekî ji xwe re bi hev re rûniştin. Mihamed bi hazn bû. Di xwe de çûbû. Weke ku di serê xwe de ne li wir bê bû. Wilo dihata xuyakirin. Ya Mihamed, hişê wî li ser kolanê bû. Ka wî çî derketibena hole? Li ser wê hizir dikir.

Piştî ku faqa Qasim û Mihamed bi hev re hatina ber hêt û li ber hêt hinekî bi hev re rûniştin, êdî piştî faqa Qasim kir ku biaxivê û piştî hinek gotin ji Mihamed re kir. Ji Mihamed pirsî ku 'ka wê çawa çê bê?' Mihamed, dema ku wî her weha pirsî ma sekinî. Faqa Qasim, tenê pirsîbû ku ka wê çawa bê. Pirsêke ku di hundurê wê de bahsa çî dikir ne kifş bû pirsî bû. Lê di wê rewşê de dema ku wilo hata pirsîn ji, dihata fahmkirin ku li ser wê rewşa ku heya. Mihamed ji herweha fahm fahmkiribû. Mihamed fahmkiribû, lê belê bédeng mabû. Ji dêle ku di wê heyeme de bersiveke bide, bédeng ma bû. Piştî ku hinekî hizirî bû, êdî piştî berê xwe dabû bû faqa Qasim û gotibûyê de, 'ya rast û bi xêr çî çiya, bila wê ew bibe'. Piştî wê gotinê re mabû Sekinî. Faqa Qasim ji, bédeng mabû. Faqa Qasim li nav çavên wî meyîzend. Weke ku bixweze tiştêkî ji wî re bêje. Lê ne got. Ma sekinî. Dilê wî bi Mihamed ve bû. Di serê xwe de ew pir dihizirî. Di serê xwe de dixwest ku çareseriyekê bibîne, ji Mihamed re. Ji ber vê yekê ji pir dihizirî. Lê çend ku dihizirî ji ti tiştêk ne di dît. Dema ku Mihamed hatibû wir, pêşî bi wî re û piştî bi Ildar mabû. Piştî yên ku herî nêzikî wan bûbû ji ew bûn.

Mihamed û faqa Qasim, piştî ku li wir dirûnihin, êdî piştî demeke li wir birûniştî dimênin. Piştî ku demeke li hevdû rûniştî dimênin û hinekî piştî bi hev re diaxivin ji, êdî Mihamed û faqa Qasim bi hev re dirabin. Piştî ku di rabiin ji her weha axiftina xwe na sekinênin û dimeşin û diaxifin. Bi hev re tenê çihê ku mirov lê kolanê dikan. Li wir, hinekî dî li hevdû dimênin. Dem, di wê heyeme de têt ber êvarî. Êdî dibe ku bibe raş. Dema ku herweha dibe, êdî Mihamed ji mirovên ku kolanê dikan re dibêje ku dev ji kolanê biqarihin û herine medrese an ji mizgefte û lê bixwenin û dia ji xwe û xudeyê xwe re bikin. Ew ji ku Mihamed her weha

di bêje, êdî ne sekinin û diçina medrese û mizgefte lê dixwenin. Ji xwe yên ku kolan dikirin ji, nêvî ji wan bêhtir ji faqa bûn. Dema ku Mihamed her weha got, êdî ew bi hev re dana rax hevdû û çûne medrese. Piştî ku ew çûn, êdî faqa Qasim û Mihamed ji didine rax hevdû û têne medrese. Dema ku tenê medrese, diçina mezele seydeyê mazin meleyê Cizirî. Dema ku diçina wir, êdî li wir li hevdû dirûnihin û ji hevdû diaxivin. Heya dema mêje mixribê her weha li hevdû dimenin. Piştî ku deme mêje mixribê tê, êdî ew ji bi hev re dirabin û diçina mizgefte ji bo ku mêj bikin. Dema ku tenê mizgefte û mêj dikin, êdî piştî careke dî didine rax hevdû û têne mezele seydeyê mazin û dise weke berê li hevdû dirûnihin. Dema ku her weha careke dî tên wir û li hevdû dirûnihin, êdî demeke dirêj li hevdû dirûnihin û bi hev re didin û distenin. Piştî ku dem hinekî têve diçê, êdî faqa Qasim dike ku herê. Dema ku faqa Qasim dikê ku herê, di wê heyeme de, ji nîqaşaka ku di wê kêlîkê de bi Mihamed re kiribû û ji Mihamed re dibêjê ku 'divêt ku xêrek ji bê kirin, ta ku ti di kolanê de bi ser bikeve'. Dema ku faqa Qasim wilo dibêjê, êdî piştî mihamed dihizirê. Mihamed wê gotina wî xalat ne bînê. Rast dibînê. Piştî ku ew ji li ser wê hizre dihizirê, êdî li ser wê gotinê bersive ku dide faqa Qasim û di bêje, 'ti rast dibêje'. Piştî ku faqa Qasim û Mihamed hinekî dî li ser wê diaxivin û ev hizir di serê mihamed safî di bê, êdî mihamed di serê xwe de dike ku xêreke mazin bide. Di wê heyeme de, faqa Qasim ji, ku dike ku herê û ku diçê ji, êdî mihamed bitenê dimene û dema ku ew bitenê dimene ji, di serê xwe de di xwe de dikeve hizaran de. Demeke dirêj dihizirê..

Di ser vê rewşê de, di wê heyeme de demeke dirêj diçê. Weke heyveke diçê. Di wê heyve de kolan dibe. Mihamed ji pir dihizirê. Di wê demê de ji, ne faqa Qasim û ne ji Ildar, Mihamed bitenê ne hêlin. Hertimî tenê nig wî. Li ser wî xwe didine nîşandin. Hevyeke mazin bi ser ve diçê. Lê belê, heya wê kêlîkê, rastî ti tiştêkî ji ne hatina.

Mîr ji bala wî li ser Mihamed û kolanê ya. Hertimî dişopenê. Dimeyîzenê ku ka rewş çawa diçê. Mihamed ji bi gelek mirovan kolanê berdeyam dikê. Lê heyvek bi ser ve diçê, lê hê rastî ti tiştêkî ne hatina. Li ser vê yekê di nav xalkê de ji nîqaş hena. Mirov di nav xwe de nîqaş dikin. Dibêjin ku 'ne me got ku wê ti tiştêk newê dîtin'. Pêre ji, dibêjin ku wê mîr gotina xwe bicih bêne. Yanî dibêjin ku mîr wê serê Mihamed lêbixe. Her weha têt gotin. Heyvek bi ser ve çûya û hê ti tiştêk ne hatîya dîtin. Ji nahaka pêde ji wê bê dîtin an ji ne wê dîtin ji, ne kifşe. Bi vê yekê re her weha nîqaş hena.

Mihamed ji di rewşa xwe de ya.Bihizirê.Pir dihizirê.Ku her weha demek bi ser kolanê ve diçê û ti tiştêk neya dîtin, êdî ew ji bihizir dibe.Lê hê ew hizre ku faqa Qasim gotî ji wî re di serê wî de ya.Piştire ku di ser kolanê de heyve diçê, êdî mihamed, bi faqa Qasim û Ildar re derdikeve pêşîye mîr dibêjiye de, ku ew dixweze ku xêreke mazin bide.Dema ku Mihamed her weha dibêje ji, mîr ji dibêje ti çi bixweze dibin destê te de ya.Piştire mîr ji Ildar re dibêje ku weke ku Mihamed got xêreke mazin bê dayîn ku ji herêmê bê bihîstin.Dema ku mîr her weha dibêje, êdî bo gotina Ildar ji gelek mirov amede dibin û dikin bidest amedekirina xêr dayînê bikin.Gelek sawalan tênin ku bigurênin.Gelek mirov, her weha ji bo kirinê diçin û tèn. Piştî gotina mîr re, her weha êdî çûn û hatineke mazin dest pê dike..

Mihamed, dema ku her weha dixweze ku xêreke bide, hingî, herkesek vêce li ser wî dihizirê ku ka çi di serê wî de ya.Bal, her weha diçina ser Mihamed.Mihamed, di wê heyeme de ti tiştêkî ji dev li ser xêre ne bêje.Tenê dixweze ku bide.Lê di wê heyeme de ji bihizire.Mirovan li wê hizikirina wî dimeyîzend û di got ku tiştêk di serê wî de heya.Lê ka çi li ser wê yekê di serê wî de hebû?Ne dihata kifşkirin.Ne dihata zanîn.Di wê heyeme de, dema ku her weha ew rewş hatibû serê wî mele Silêman ji ew bitenê ne diberda.Ew ji ku kengî derfet di dît, dihata nig wî.Di xwest ku ji wî re bibe alîkar.Wî ji, weke faqa Qasim û Ildar pir hij wî dikir..

Mihamed di serê xwe de tenê dihizirê.Dema ku dihizirê ji, pir tişt têne berçavên û bîre wî. Ew,di serê xwe de diçê û kur diçê. Faqa Qasim û Ildar ji, li nig wî nê.Weke ku mîr ji gotibû, amede kirin, ji bo xêre dest pê kiribûn.Di wê heyeme de, çend ku herweha çûn û hatin ji dibin, kare kolanê ji berdewam e. Mirovên ku kolanê dikin, karê xwe berdewam dikin.Yek ji ji wan ji karê xwe ne acize.Mihamed ji, dema ku mirov diçina kolanê, cerna bi wan re diçê, cerna ji li medrese dimene û dixwenê.Lê axlabe ji, ku mirov diçin, ew ji bi wan re diçê.

Piştî ku Mihamed xwestibû ku xêreke mazin bide, êdî di cih de li Cizirê bota, xêreke mazin têt dayîn.Di demeke kin de gelek sawal ser jê têne kirin.Mihamed ji, her weha dibînê ku çawa çûn û hatineke mazin heya.Dibînê ku çawa serê gelek sawalan jê hatîya kirin.Li ser wan ji di hizire.Dema ku wilo dibînê, weke ku hinekî dilê wî biêşehe lê tê.Bi wê yekê re dikeve nav hizran de. Di serê xwe de diçê.Di wê heyeme de, faqa Qasim weke her car li nig wî ya.Lê ji ber ku ew di serê xwe de di hizran de ya û di serê xwe de çûya, heya wî weke ku ji wî nîne. Her weha, dema ku mirov lê dimeyîzenê, mirov dibînê.Mihamed, pir bihizir bû.Piştire ku

her weha hinekî li derve li çûn û hatina mirovan dimeyîzenê, êdî bi faqa Qasim têt medrese û di bûhûrê hundur û bi hev re weke her car diçina mezele seydeyê mazin meleyê Cizirî. Li wir dirûnihin. Hinekî ji xwe re diaxivin. Hinekî li ser rewşê di rawastin. Mihamed di serê xwe de hinekî dihizirê. Wî gotibû, ku dixweze xêreke bide. Ma gelo di serê wî de çûn û hatineke weha hebû? Dema ku wî dîtibû ku mirovan gelek sawal anîn û gurandin, êdî di serê xwe de li ser vê yekê kete hizran de. Weke ku ew rewş û dîtin, êşeke bide wî lê hat û dihata xuyakirin. Dema ku li wan mirovan di meyîzend ku herweha kêr didana sukra wan sawalan, weke ku nexweze li wê rewşê meyîzenê, çavên xwe dizîvirandin. Li dereke dî dimeyîzend. Piştî li ser wê yekê êdî zêde li derve nema bûn û hatibûbûna hûndûr. Li hundurû ji, dema ku hatibûn û bûhûrtibûbûna hundur û rûniştibûn, di serê xwe de li ser wê yekê pir hizirî bû. Ji ber ku ew dîtin û rewş di serê wî de mabû. Ji ber ku wê rewşê di serê wî de pir cih girtibû. Bi wê cih girtinê re li ser wê rewşê dihizirî. Rewş, wî di serê xwe de dibir û di anî. Faqa Qasim ji, dema ku ew hatibû hundurû, pêre bû. Wî ji lê di meyîzend. Lê wî ji ti tiştê ne digot. Ew ji li ser wê bédengîye wî, bédeng mabû. Mihamed, di serê xwe de çûbû. Faqa Qasim li ber wî û wê çûne wî bédeng bû. Ew ji di wê rewşa xwe de bédeng bû. Di serê xwe de di hizirî. Ew ji, di serê xwe de ka di wê heyeme de çî li serê wî aliqî bû, li ser dihizirî. Lê car bi car avirên wî diçûne ser Mihamed ji dê wê hizirkirinê wî de. Mihamed, weke ku ne li wir bê bû. Di wî heyeme de, weke ku ew ne li wir bê ne li nig faqa Qasim bê di serê xwe de çûbû. Ew di serê xwe de çûbû bû derve. Di serê xwe de çûbû bû, lê li wî ne wilo dihat. Weke ku ew di rastî de li derve bê bû. Hiş û ramanê wî, ew ji wir dûr kiribû. Li çûn û hatinan dimeyîzend. Her sawala ku dihata gurandin, ayarê wan li ser hevdû dihata kom kirin. Mihamed xwe li nig wan ayaran dît. Her weha di xwe de li dereke dî bû. Bihizir bû.

Çibû, çawa bû, di serê wî de bû. Di serê xwe de çûbû bû. Weke mirovekî ku bikeve xewê de û di xewe xwe de di xewne de bê bû. Her weha di serê xwe de çûbû bû. Li derve bû. Li nav çûn hatinan bû. Li wan dimeyîzend. Gelek mirov diçûn û dihatin. Yê ku bi çêkirina xwerinê ve diçûn hebûn. Yê ku bi rastkirin û anîne ber mirovan ve mijul bûn hebûn. Yê ku rastkirin di kirin hebûn. Yê ku mirovên ku dihatina ser sofere ku pêşwazî dikirin hebûn. Yê ku bi wan re dirûniştin hebûn. Her weha herkesek bi kar û barekî ve diçû û dihat. Lê herkesek di rewşê xwe de bû. Dema ku sawal dihatina gurandin, ayar û hiz û pizurên wan, her yekê di danînine dereke. Gelek teyrik û ajalên ku dihatin û ew hiz û pizur

ji dixwerin hebûn. Mihamed ew ji di dît. Ew ji li ber çavên wî bû. Mihamed, li wan teyrik û ajalan ji dimeyîzend. Weke ku ji qêjîn û dengên fahmdikir li wan dimeyîzend. Her ajalak li gor xwe dengê xwe derdixist. Her ajala ku dihat ji, têr dixwar û diçû. Her weha sofreyek, weke ku ji wan re ji hatibû avakirin hebû. Li ber çavan bû. Mihamed, di wê heyeme de hem çûn hatina mirovan di dît, hem hatin û rûniştin û xwerin û rabûna wan di dît û hem ji her weha rewşa ajalan ji di dît. Her teyrik û sawala ku di hat û li gor xwe ku dixwar, piştire, spas ji yê ku ew xêr kirî re ji dikir. Wilo li Mihamed dihat. Mihamed, weke ku dengê wan bike lê dihat. Her weha weke ku dengên wan bike lê dihat. Mihamed, her weha xwe di rewşeke di dît. Mihamed, di wê heyeme de xwe li nig wan ayarên sawalên ku hatibûbûna gurandin dît. Gelek ayar hebûn.

Dema ku li wan ayaran meyîzend û wilo dît, êdî di serê xwe de ji xwe re got ' ev çî rewşa, xude me afû bike '. Piştire wê gotinê re ma sekinî. Li dore xwe meyîzend. Di dilê xwe de weke ku pir bixweze bêdeng meyîzenê lê hat. Wî ji, ew yeka kir. Weke dilê xwe kir. Bi ya dilê xwe kir. Cihên ku ayar lê li ser hevdu hatibûbûna danîn, li wir hinekî ji wir wirde, cihê hiz û pizur ji avêtibûnê de hebû. Li wir ji, pir ajalên ku li wir bûn hebûn. Hinek ajal, ji xwerina ku hatî çêkirin û li wir mayî dixwerin. Dixwerin û piştire diçûn. Dema ku ew diçûn pişt wan re hineka dî dihatin. Mihamed ew rewş di dît. Mihamed, her ajal û teyrikên ku dixwerin ji di dît. Dengên wan ji dikir. Wê rewşê, weke qadareke pêre berdewam kir. Wî, tiştên ku di dît, dixwest ku bêhtir li wan meyîzenê. Herweha wî di xwe de dixwest. Wê rewşê, heya ber êvarî berdewam kir. Dema ku demê kir ku herê ava, êdî weke ku mihamed were xwe lê hat. Lê di wê rewşa ku têde bû de wilo lê hat. Dema ku rojê kir ku herê ava, hinekî li ber ava weke ku sor bû. Her weha hata xuyakirin. Mihamed, her weha dît. Mirovên ku dihatin û li ser sofere dirûniştin û dixwerin, êdî kêr dibûn. Teyr û ajalên ku dihatin û dixwerin û diçûn ji êdî kêr dibûn. Roj ku bi tememî çû ber ava, lê hê ku bitememî ne çû yê ava, mihamed dît ku wa du teyrikên din ji wa hatin û li ser li ser xwerina ku mayî danîn. Mihamed li nig wan bû. Lê hinekî ji wan wirde bû. Li nig ayaran bû. Dema ku ew hatina wir û danîn. Êdî mihamed ji ji bo ew wî ne bînin û bixwun, xwe li ber ayaran tawand û ne hişt ku ew wî bibînin. Mihamed weke ku dengên wan terikan bike lê dihat. Wî wilo hîs dikir. Mihamed, hiskir ku ew teyrik dipeyivin. Wî hisa wan dikir. Wilo lê hat. Wan çî ji hevdu re di got mihamed his dikir. Mihamed, dema ku herweha hisa wan kir, êdî guhê xwe da ser wan û li wan hisand. Dema ku

li wan hisand, hingî, hiskir ku teyrika piçûk ku weke çêlîka ya mazina, jê pirsî ku 'yadê, ev kî ya ku vê xêre her weha mazin dide'. Dayika wê ji, jê re got ku ew faqiheke ku vê xêre di de'. Piştî wê çêlîkê ji dayika xwe careke dî pirsî ku 'ma ji ber çî wê xêre dide?'. Dayika wê, dema ku bersive wê careke dî da, pêşî weha got, 'divêt ku em pêşî bêjin ku xûde xêre wî erê bike, ew faqahaka, mîr gotîyê de ya tê wê xazîne li vêderê ji min re bibînê yan ji ezê serê te jê kim. Ew ji, ev demeke dirêje ku li wê xazîne digerihe, lê hê xazîne ne dîtiya. Dema ku ew xazîne ne bînê, mîr wê serê wî jê kê'. Dema ku teyra mazin ji çêlîka xwe re weha got, êdî çêlîkê ji li dayika xwe zîvirî û gotiyê de, 'bila ji min re wahd bê ku bi serê sibehe re ku ji nû ve roj derket, ez li ser deve xazîne hêk bikim'. Dema ku ya biçûk çêlîkê wilo got, êdî ya mazin nikila xwe li serê wê xist û gotiyê de, 'wilo neke û ne bêjê, wê mîre mê ji serê te jê kê'. Dema ku ya mazin wilo got, êdî ya biçûk ji got 'bila serê fêdeyê wî faqihê ku ev xêre mazin kirî bê'. Mihamed, di wê heyeme de, ev danûstandîna ku di nav wan teyrikan de bû, hiskiribû. Dema ku ew wilo axiftin û wî ji wilo hiskir û wan ji axiftina bidawî kir, êdî mihamed ji serê xwe ji cihê ku lê bû bilind ku got 'bila rehma xude li ser we bê' û ma sekinî. Piştî ji têt gotin ku wî ew sekinandine xwe ji di cihê xwe de bî'feqe û bilbil'ê xira kir û vegot û avêt ser

Dema ku mihamed her weha serê xwe rakir û got, êdî piştî ti gotinên dî negotin. Ma sekinî di cihê xwe de. Lê dema ku wî feqe û bilbil got, weke ku wan ji li wî dihisand. Piştî ku wî gotine xwe bidawî kir û teyrikan ji ku têr xwerin êdî teyrik firîn û çûn. Mihamed li wir bitenê ma. Di rewşa xwe de ma. Li ser xwe li dore meyîzend û hizirî. Pir hizirî. Li çûn û hatina ku hê dibûn meyîzend. Ku mirov ne weke berê diçûn û dihatin ji, lê dise, hinek mirov diçûn û dihatin. Mihamed li wan meyîzend û hizirî. Li dore xwe meyîzend. Di nerîna xwe kur çû. Wek ku xwe winda bike lê hat.

Lê ew rewşê ku bi teyrikan re jîn kiribû li ber çavên wî bû. Ji ber çavên wî ne diçû. Li ser wê rewşê ji di serê xwe de dihizirî. Pir Dihizirî. Piştî ku rabûbû ser xwe, êdî wilo çawa ku rabûbû ser xwe mabû sekinî. Weke ku ne dixwest ji cihê bilabitê lê hatibû. Weke ku wî ne dixwest ku ew dem bi xwe labitandinê ji serê wî herê. Wilo mabû sekinî. Di cihê xwe de mabû sekinî. Ne dixwest ku xwe bilabitenê. Di got ku qey xwe bilabitenê, wê ew kêlîk bi bûhûrê. Ji ber vê yekê ji mabû sekinî di cihê xwe de. Di wê heyeme de ew pir li ser wan teyrikan dihizirî. Piştî ku ew firîn êdî piştî ji, weke qadareke li cihê xwe ma sekinî û li cihê ku ew lê bûn

meyîzend.Li wir ma şaq.Wilo lê hatibû, ne dixwest ku avirên xwe ji ji wir bi vaqatenê.Danûstandina di nav teyrikan de di serê wî de bû.Li bire wî bû.Li ser wê ji pir di xwe de dihizirî.Pir di serê xwe de li ser wê danûstandinê hizir dikir.Ma gelo wî xewn dîtibû?Ji xwe ew weke ku di xewne de bû.Ma di xewne de xewn dibe?Ku bibe, demekî ev rasta.Weke ku xewn di xewnê de bû.Wilo li Mihamed hatibû di wê heyeme de...

Mihamed, di wê heyeme de weke ku were xwe lê hat.Weke ku were xwe serê xwe rakir û li dore xwe meyîzend.Ku meyîzend, dît ku wa li nig faqa Qasim rûniştiya.Dema ku wî wilo dît, êdî weke ku dilperiyek wî bigirê lê hat.Di wê heyeme de, dema ku serê xwe rakir û wilo dît, êdî bi dengê ku hinekî got 'ya xude binavê te, ji navê te mazitir nav nîne' û ma sekinî. Dema ku wî wilo got êdî faqa Qasim ji weke ku hinekî şaş bimene li mihamed meyîzend. Herdûk li ber hevdû li nig gevdû rûniştî ne.Ma gelo çi bû ku wî wilo got?Bi vê yekê re faqa Qasim li dore xwe meyîzend.Lê faqa Qasim hertişt asayî dît.Ti tiştê ne asayî ne dît.Bi vê yekê ma sekinî û weke ku bi pirsê ku çi bû lê meyîzend.Mihamed ji, dema ku wî lê meyîzend, lê meyîzend.Lê ti gotin di wê heyeme de ne ji deve faqa Qasim derket û ne ji ji deve Mihamed derket.Herdûk ji bêdeng li ber hevdû li hevdû dimeyîzandin.

Lê dema ku mihamed dimeyîzend, hinekî weke ku şaş bûbe dimeyîzend.Weke ku tiştê ji kiribe li dore xwe û li pêşîye xwe dimeyîzend.Faqa Qasim, ev yeka di wê heyeme de farqkir. Weke ku kir tiştê bi pirsê.Lê ne pirsî.Ma sekinî.Weke ku bixweze ew bixwe tiştê ku hebe jê re bêne ser ziman lê meyîzend.Lê mihamed weke mirovekî ku şaş li pêşîye dimeyîzend û weke ku dilê wî ji di kire kutekut.Her weha rewşê wî dihata xuyakirin.Faqa Qasim, li ber wê rewşê mihamed, tenê lê dimeyîzend.Mihamed, ku hinek her weha li dore meyîzend, êdî piştê gotine ku ji deve wî derket, ew bû ku 'ma ez li vir im' bû.Dema ku mihamed ev gotin got û faqa Qasim ji hiskir, êdî şaşitîya faqa Qasim mazintir bû.Mihamed, dise weke ku were xwe lê hatibû.Lê hê ji di serê xwe de, di wê rewşê de bû.Ew rewş jîn dikir.Hê ew di wê rewşa ku jin kiribû de bû.Hê ew teyrik li ber çavên wî bûn.Li ber faqa Qasim bû, li wî dimeyîzend, lê hê ne li wir bû.Hişê wî ne li wir bû.Hê di serê xwe de li wê cihê ku çûbûyê bû.

Mihamed, piştî ku weke ku hatibû xwe û dîtibû ku wa wê li cihê xwe rûniştiya û wan faqa Qasim ji wê li ber wî pêre rûniştiya, êdî weê ku bimene şaş lê hatibû.Piştê ku hatibû xwe, êdî kiribû ku xwe li hevdû bide hevdû.Di wê heyeme de li nig faqa Qasim li mezele seydeyê mazin

meleyê Cizirî bi hev re rûniştibûn. Lê Mihamed, weke ku ne li wir bê xwe dîtîbû û gelek tişt hatibûbûna ber çavên wî û jîn kiribûn.

Piştî ku demeke têve çû, êdî piştî ku hinekî dî ji li hvdû rûniştî man êdî kirin ku bi hev re rabina ser xwe û herine derve. Piştî ne bi gelekî re ji êdî ew rabûna ser xwe derketine derve. Mihamed di serê xwe de bi hizir bû. Ew rewşên ku jin kiribûn di serê wî de bûn. Ew teyrik li ber çavên wî bûn. Dema ku dimeşî ji, ku li pêş xwe dimeyîzend, dema ku dimeyîzend bi meyîzendine re bi tiştên ku didîtin re ew rewş ji li ber çavên wî bû. Her weha di rewşeke de bû. Di serê xwe de li ser wê rewşê hizir dikir. Pir hizir dikir. Piştî ku rabûna ser xwe û ku kirin ku derkevine derve, êdî li derve di serê mihamed de bû mereq ku herê wî cihê ku ew li wir bû û ew teyrik dîtîbûn. Her weha kete serê wî de. Piştî ku rabûn, êdî faqa Qasim ji kir ku xatir jê bixweze û herê. Wê ew çûbena mizgefte. Mihamed ji wê çûbana. Lê mihamed, di wê heyeme de, anîbû berçav ku wê di wê heyeme de pêre neçê, wê pêştî wî herê. Faqa Qasim ji her weha fahmkiribû. Ji ber ku faqa Qasim ev yeka wilo fahmkiribû êdî dikir ku li pêşiye wî herê. Mihamed ji di wê heyeme de ev yeka fahmkir. Mihamed, di wê heyeme de tenê tiştêk di serê wî de hebû. Xwestibû ku çûbana wir. Piştî ku ew hinekî hizirî, êdî piştî gote faqa Qasim 'em hinekî herine ber navende de û êdî em bi hev re herine mizgefte'. Mihamed dema ku ev gotin ji faqa Qasim re got, êdî faqa Qasim ji negot ne û piştî bi hev re dana rax hevdû û kirin ku herin. Mihamed kiribû ku wî cihê ku xwe lê dîtîbû bibînin. Dema ku ji faqa Qasim xwestibû ku bi hev re herine wir hingî, wilo zêde ti gotinên din ji deve wî derneketibû. Faqa Qasim ne kiribû ku bi pirsê. Ji xwe, piştî ku mihamed wilo jê re gotibû, wilo gotibû bila. Mihamed dema ku gotibû herine wir û hinekî wêderê ji bibînin û hinekî pê bêhne xwe ji derxin. Dema ku di nav hevoka Mihamed de bêje *bêhn* derxistine bûhûrtîbû, êdî weke ku faqa Qasim gerek ne dîtîbû ti tiştêkî di derbarê wê gotinê de jê bi pirsê.

Piştî ku demek têve di bûhûre, êdî mihamed û faqa Qasim bi hev re dikevine rê de ku herine wir. Mihamed, dema ku dikevine rê de, hingî, weke ku di xwe de hinekî bi dilper ji bibe lê tê. Dema ku lê dihata meyîzandin wilo dihata fahmkirin. Ma gelo dema ku çûne wir, wê rastî çî werin? Weke ku hizreke ku ev pirs di nava xwe de veşartî biwate dikir û tanî ser ziman ji di serê wî de hebû. Dema ku li mihamed dihata meyîzandin, ev yeka pir baş û qanc dihata têgihiştin. Piştî ku ketine rê de û hatina wir, êdî piştî, mihamed weke ku çawa ku dîtîbû wilo di wê

heyeme de ewder dît. Cihê ku lê ayar diavêtine ser hevdû, wî çawa dîtibû, dema ku hatibû wir ji wilo dîtibû. Dema ku li cihê ayaran meyîzend, êdî weke ku di wê heyeme de cihde were bîre wî, serê xwe zîvirand û bire ser wî cihê teyrik lê sekinê bûn. Dema ku meyîzend hingê dît ku wan hinek teyrikên dî ji li wir in. Bala mihamed çû ser wan. Dema ku bala wî çû ser wan, êdî bi bal li wan meyîzend. Ew herdû teyrik li bîre wî bûn. Ji wan teyrikan ji, gotinek ji di serê wî de mabû. Dema ku roj derket û ku derket pêşî tîrêje xwe dide kuderê' bû, ew gotin. Ev gotin ji di serê wî de bû. Dema ku wî li pêşiyê xwe li aliyê çiyê ve meyîzend, hingê bi aliyê ku weke kaşekî bilind dibû û ku ji dûr lê dihata meyîzandin ku weke tenê kevirekî dihata xuyakirin û li pişt ji daristan dirêj dibû, bi wir de meyîzend. Li tihêle wir ya rastê ji ava dicleyê diharikî. Mihamed bi wir der meyîzend. Weke qadareke bi wir de meyîzend. Faqa Qasim ji bi wî re meyîzend. Faqa Qasim her ku dimeşî û dimeyîzend ji, wilo ji car bi car ji hinekî gotin ji dikirin. Dikir ku mihamed ji bi hinek ji wan gotinên wî biaxivê. Li wir di wê rewşê de ku weke qadareke man, êdî piştire, bi rê nîşana faqa Qasim kirin ku vegehihin û werin û herine mizgefte. Piştire ku demeke ne zêde dirêj têve diçê, êdî ew ji di vegehihin û tên ku herine mizgefte. Mihamed, di serê xwe de bala wî li ser wir bû. Heya wî ji wir ne diçû. Kur dikir û ne dikir, wî aqilê xwe ne dide ser tiştêkî dî ji wir di wê heyeme de. Bi vê yekê re ji pir ji dihizirî.

Piştî ku vegehihin, êdî piştire hatin û çûne mizgefte Nebî Nuh ku mêj bikin. Mihamed, di wê heyeme de bi faqa Qasim re dimeşî. Lê belê, hey û hişê wî ne li wir bi wî re bû. Di serê xwe de li dereke dî bû. Dema ku dimeşîn ji, weke ku bêhey û bêhiş bû dimeşî. Piştî ku ji wir bi rê ketin ku werine mizgefte, êdî ne bi gelekî re têne mizgefte. Dema ku têne mizgefte, êdî dibînin ku wa bi faqa û sofîyan re wê gelek mirov li hevdû bi kom in li wir. Mihamed û faqa Qasim ji, dema ku têne wir, êdî diçin û dikevina nava wan de. Dema ku diçin k herina nav wan, êdî yên ku li wir herkesek ji wan dirabe. Dema ku ew dirabin, êdî mihamed û faqa Qasim ji silavê di dina wan û piştire bi wan re dibine yek û dikin mêj bikin. Ilmdar ku mîr re berî ku ew bidest mêje bikin têne wir. Piştire ku cimaate wan timam dibe, êdî piştire bidest mêje dikin. Piştî bidest mêje dikin û mêj dikin, êdî piştire weke her car, dise faqa Qasim ji cimaate li dore xwe re hinekî diaxivê û piştire êdî ji hevdû bela dibin. Piştî ku ji hevdû bela dibin êdî mihamed bi hinek faqihên li dore xwe re têt medrese. Dema ku têne medrese, êdî li wir mihamed careke dî diçê û li mezele seydeyê mazin dirûnihê. Lê wê carê pir faqa ji û sofî ji pêre ne li dore wî ne. Bi hev re li

wir dirûnihin û mihamed weke gelek carên ku berê kiribû, wê carê ji ji wan li ser'rastî' û 'rastteqînîyê'diaxivê.Mihamed, di gotinên xwe de hertimî pir girîngî dide bêja rastteqînîyê.Li ser wê pîrr disekinî.Pir tanî ser ziman.Wê carê ji ji wan re li ser rastteqînîyê bidest axiftinê kiribû. Dema ku wî bidest axiftinê kiribû, hingî, herkesekê li wir pir bi bal heya xwe dabû ser û lê dihisand. Mihamed ji wan re heya demeke dereng axift.Piştîre ku dem bû dereng, êdî mihamed gote wan'herin û hinekî ji xwe re razihin'.Ku mihamed her weha ji wan re got, êdî ew ji hêdî hêdî yek bi yek kirin ku herin û çûn.Piştî ku ew çûn êdî mihamed ma bitenê.

Mihamed, piştî ku ew çûn ji, ew ma li ser xwe di wê heyeme de.Ew ne razaha.Ew hinekî dî ma û hizirî.Hinekî li ser wan hizir û tiştên di serê xwe de hizirî.Haya demeke dereng ew şîyar dimene.Piştîre ku dem pir têt ber derengîyê, êdî ew ji dike ku hinekî serê xwe dêne û hinekî razihê.Lê çend ku serê di dêne û dike ku hinekî razihê ji, xaw ne keve çavên wî de.Ji ber ku di serê wî de pir hizir û tiştên ku ser dihizirîn hebûn û wan hizir û tiştan ji ew pir di hizirand.Ji ber vê yekê ji bêxew dima.Bi vê yekê re heya ber nêzikî sibehe dimene û piştîre çavên wî hinekî dikin ku herine ser hevdû..

Mihamed, ku hinekî di razihê piştîre bi sibehe re dirabe ser xwe.Bi mêje sibehe re dirabe ser xwe.Dema ku ew dirabe ser xwe, piştîre ne bi gelekî re êdî faqa û sofîyên ku li wir diman ji dirabine ser xwe.Piştîre ku dirabin êdî ji bo mêje xwe kara dikin.Ku ji bo mêje kara xwe dikin û piştîre ku diçina mizgefte Nebî Nuh û ku mêj dikin, êdî piştîre mihamed li wir hinekî dî ji xwe re dikeve nava hizran de.Di wê demê de, hinekî hem dixwenê û hem ji dihizirê.Mihamed, her weha heya ku roj têt ber hiltenê li wir dimene û dixwene û dihizirê.Piştîre ku roj têt ber hiltenê, êdî mihamed ji cihê xwe dirabe ser xwe û dike ku derkeve derve.Faqa Qasim ji di wê heyeme de li wir bû.Wî ji dixwand.Piştî ku Mihamed dev ji xwandinê qaraha, êdî wî ji deve jê qaraha û ku wî kir derve, wî xwe li hevdû da hevdû û rabû ser xwe ku pêre derkeve.Her weha êdî herdûk bi hev re derketin.Mihamed dema ku hata derve, rastî mirovên ku wê çûban û kolan kiriban hat.Dema ku rastî wan hat, êdî wî ji xwe karkir ku bi wan re herê.Piştîre ku bi hev re têne cihê kolanê, li cihê ku lê kolan dikirin, mihamed li ber wir hinekî ma sekinî û li dore xwe meyîzend.Piştîre hinekî di nav cihê ku hatibû kolandin de meşî.Ku meşî, hata ber latakî ku bilind û ku roj çawa ku derdikeve pêşî tîrêje xwe dide wir..Li wir hinekî sekinî û li dore xwe meyîzend.Hinekî hizirî.Piştîre ku hinekî di ber lat de meşî, rastî hêlîneke bi hêkeke hat.Roj, hê ji nûkava derdiket.Tîrêje rojê ji dihata

ser hêke. Mihamed, dema ku wilo dît, êdî bi ber wir ve çû. Dema ku bi ber wir ve çû û gaha wir, êdî li wir ma sekinî û weke ku hinekî dia bike ma sekinî. Hinek mirovên ku hinekî jê wirde bûn, lê meyîzandin û piştîre bi ber wî ve hatin. Faqa Qasim ji di wê heyeme de li nig wî bû û ew ji bi ber wî ve hat. Dema ku ew bi ber wî hatin, êdî li ber wî sekinîn. Mihamed di wê heyeme de rastûrast li hêlîne meyîzend. Çavên wî li ser hêlîne bûn. Weke qadareke her weha wî li wir meyîzend. Piştîre ku wî her weha li wir meyîzend, êdî ew mirovên ku bi ber wî ve hatibûn, êdî heya wan ji çû ser wir û piştîre kirine serê xwe de ku wêderê bikolin. Piştîre mihamed ji hinekî ma sekinî, êdî gote wan 'vêderê bi kolin'. Dema ku mihamed her weha got, êdî wan di cih de di bin çavên wî de bidest kolandine wir kirin. Dema ku wan bidest kolandinê kir, wî ji li wan meyîzend. Faqa Qasim ji hat li nig wî sekinî û wî ji bi mihamed re li kolana ku hata kirin tamaşa kir.

Mihamed, dema ku gotibû ku 'vêderê bi kolin', êdî mirovên li dore wî ji, yên ku lolan dikirin xwe digihênine wir û li wir bidest kolanê dikin. Kolan di bin çavên wî de pêk tê. Faqa Qasim ji li nig wî sekinîye. Gelek mirov di kolanê de ne. Ji gelek deveran, dengê mirovan û kolandina wan têt. Cihê ku mihamed ji bo kolanê şanî wan dabû, piştîre li wir kom bûn çêbû bû. Gelek mirov li wir ji bo kolanê gahabûbûna hevdû.

Mihamed li nig faqa Qasim sekinî bû. Bi hizir bû. Her weha dihata xuyakirin. Dema ku wan mirovan ewder dikola, mihamed ji di serê xwe de li wê rewşa ku li wir bi teyrikan re dîtibû li ser wê hizir fikir. Di serê xwe de li ser wê hizir fikir. Dema ku ew rewş pêre çêbû bû piştîre ji wî ew rewş ji bîr ne kiribû. Hertimî di serê wî de jîn û zîn mabû.

Bi kolanê re demeke ku zêde ne dirêj dibûhûrê. Çend ku kolan dibe û dem bi ser kolandinê ve diçê ji, dilperî bi mirovan re çêdibe. Weke ku tiştne hîs bikin li wan têt. Mihamed ji herweha lê têt. Ew ji weke ku bi dilpere. Faqa Qasim ji li nig wî sekinîya û gih li mihamed dimeyîzenê û gih ji li kolankirinê dimeyîzenê. Her weha rewşek bi wî re ji heya. Ew ji weke ku bidilpere. Ew ji wilo tê xuyakirin. Rewşeke wilo bi wî re ji heya.

Piştîre ku demek têve diçê, êdî hinekî ji dûr ve têt dîtîna ku wa Ilmdar ji Ku wê mele Silêman ji wê di rax wî de wê têne nig wan. Dema ku her weha ji nig Mihamed û faqa Qasim hatina hatina dîtîna, êdî wan ji ew kifş kirin. Dema ku wan ew kifşkirin, êdî bala wan ji berê xwe da wan û bi wan ve meyîzend. Mihamed, dema ku wî ew kifşkirin ku wê bi ber wan ve têt, êdî li wan meyîzend. Lê ne gotinek got û ne ji deynkir. Di wê heyeme de dema ku ew hatina kifşkirin, tenê li wan meyîzend. Lê bi

bêdeng meyîzend. Deng ji wî derneket. Ne axift. Faqa Qasim ji, dît ku wa ew tèn. Lê wî ji deyne kiribû. Tenê wî ji weke mihamed bala xwe dabû bi wan ve û li wan dimeyîzend. Ew ji weke mihamed bêdeng bû. Dibêt ku ew axivî bena. Lê dema ku mihamed meyîzendibû û bêdeng mabû û wî ji wilo dîtibû, êdî ew ji bêdeng mabû. Wî ji xwe li ba yê wî berda bû. Ildar û mele Silêman û hinekî dî ji dimeşîn û bi ber wan ve tèn, êdî ne di demeke dirêj de digihijine nig wan di wê heyeme de. Dema ku digihijine nig wan, êdî pêşî silavê didine hevdû. Piştî, Ildar ji û Mele Silêman ji têne nig wan û li nig wan dimênine sekinî. Dema ku ew têne wir, hingî, di serî de, hinekî weke ku dengbûn di nav wan de çedibe. Hinekî faqa Qasim û Ildar û piştî mele Silêman bi hev re diaxivin. Mihamed ji, di wê heyeme de, bi sê çar lavzan tevî axiftine wan dibe. Lê wilo zêde ti axiftinê nake. Mihamed, heya wî li ser ya di serê wî de ya û li ser wê kolana ku dihata kirin bû. Mele Silêman ji, di wê heyeme de, dema ku bala xwe da ser Mihamed, ev yeka pêre farq kir. Dema ku wî ji wilo farq kir, êdî ew ji hinekî ma sekinî di cihê xwe de û li wî meyîzend. Di wê heyeme de ji faqa Qasim û Ildar ji weke hinekî bi hev re didan û distandin. Her weha dihata xuyakirin. Lê mihamed di serê xwe de bihizir bû. Bi vê yekê re bala mele Silêman ji çûbû bû ser wî. Piştî ku her weha weke bêhneke bûhûrt, êdî mele Silêman, weke ku xwest ku du sê qavzên din ji xwe nêzikî Mihamed bike. Bi wê nîyete re du sê qavzên xwe bi ber wî ve avêt. Dema ku mele Silêman her weha du sê qavz avêtin û hinekî dî ji nêzikî mihamed bû, êdî kir ku pêre bi peyîvê. Çawa ku wî wilo kir ku deve xwe vekê û pêre bi peyîvê, êdî hinekî ji wan wirde qalabalixek çêbû û dengne bilind û di nav hevdû de hatina wan. Dema ku wilo deng hatin, êdî bala herkesekê li wir çû wir. Di wê heyeme de bi wan mirovên ku bala wan çû ser wir û ku hinekan qavzên xwe ji bi wir ve avêtin û bi wir ve çûn, êdî bala mihamed, faqa Qasim, Ildar û mee Silêman ji wan re çû we qalabalixe û dengên wan. Dema ku her weha hinek mirov di serî de bi wir ve çûn, êdî piştî ne bi gelekî re hinek mirovên din ji wan re bi wir ve çûn. Vê yekê bala herkesekî kişand û kir ku herkesek di wê heyeme de bi wir de bixurîhê. Piştî ku demek zêde dirêj têve neçû, êdî mihamed, faqa Qasim, Ildar û mele Silêman ji kirin ku bi wir ve herin. Çawa ku wan kir ku bi wir ve herin, êdî hê ku qavzên xwe ne avêtine ku bi wir ve herin, hinek deng ji wir hatina wan ku dibêjin 'xazîne', 'va xazîne', 'xazîne hata dîtin' û hwd. Dema ku her weha deng hatina mihamed û wan ji, êdî wan ji da xwe û bi lezeke re kirin ku herine wir, nav qalabalixê. Ku wan ji her weha da xwe ku herine nav qalabalixê û çûne nav qalabalixê,

êdî mihamed, faqa Qasim, Ildar û Mele Silêman dîtî ku wan xazîne hatiya dîtî. Dema ku mihamed û yên ku pêre hatina wir û ew rewş dîtî, êdî di wê heyeme de gotina ku ji deve Mihamed derket, 'va xazîne hata dîtî, vêce herin û agahîyê bigihênine mîr ji, Dilê wî ji xweş kin'. Dema ku Mihamed her weha got, êdî ji wir, dicihde yek kete rê de ku herê û agahîyê bide mîr ku xazîne hata dîtî.

Piştî ku hinekî xazîne di bin axe de hatibû dîtî, êdî mirov bitavakê mabûbûna sekinî. Piştî ku hinekî dî ji dem bi ser ve çû, êdî bi tavahî ax ji ser xazîne hata hidan û xazîne derkete hole. Xazîneyeke ku pir mazin bû. Weke ku di bin ardê de xanî hatibe çekirin û xazîne xistibîne de dihata xuyakirin. Wilo mazîn dihata xuyakirin...

Piştî ku agahî ji mîr re diçê, êdî ne bi gelekî re mîr ji ku bi gelek mirovên ku li dore wî ne, wa tê bi ber wan de. Mirovan her weha mîr dît. Di wê heyeme de, dema ku mîr dihata wir, pêre keşe Tuma ji dihata wir. Ew ji di nav mirovan de dihata xuyakirin. Dema ku mîr gaha wir û ku li xazîne meyîzend û dît, êdî çavên w mazin vebûn. Ew li xazîne ma şaq. Weke bêhneke her weha meyîzend. Di wê heyeme de her weha bidilper bû. Ku hinekî dem bi ser ve çû û dilperî ji bi mirovan re hinekî kêmbû, êdî mîr di nav wan mirovan du sê gotin axiftin her weha gotin;

'Ya min tenê ew bû ku xwe bigihênime xazîne. Ev demeke dirêj bû ku me hewl da ku em xwe bigihênine de. Nahaka me xwe gahandîyê de. Ev ya Cizîre bota ya. Wê herkesek jê paya xwe hildê. Lê ka pêşî, divêt ku ti paya xwe hildê seydeyê min. ...'

Dema ku mîr ew gotina xwe ya dawiyê got, li Mihamed meyîzend. Dema ku wî li Mihamed û wilo got, êdî herkesekî fahmkir ku ji Mihamed re dibêje. Mihamed ji her weha fahm kir ji wî re dibêje. Bi vê yekê re, piştî ku mîr axiftina xwe bidawî kir, êdî bal bi tavakê re çûne ser Mihamed. Mihamed, dema ku dît her weha bal hemûk li ser wî ne, êdî pêşî hinekî hizirî û piştî li ber mîr û mirovên ku li dore wî ne her weha got;

'Ne mîre min, yê min ez ti tiştêkî ji xazîne nexwezim. Yê min, ya dilê min besî mine. Ji wê zêdetir ji dilê min nexwezê. ...'

Ku Mihamed her weha axift, hingî, hinekî ma sekinî û li keşe Tuma meyîzend û her weha gotiyê de;

'Bêne bîre xwe ku di rê de min çî ji te re got. Min got tê bêbaxtîyê li min kê. Va te kir. Ka vêce ez çî ji te re nahaka bêjim?'

Dema ku mihamed li keşe Tuma meyîzend û wilo got, êdî keşe Tuma ji di cihê xwe de ma sekinî. Lê di wê heyeme de mîr avirekî xwe da yekî

ji mirovên xwe û bi avira mîr re wî ji şurê xwe ji ber xwe kişand û avêta sukra keşe Tuma. Dema ku wî wilo kir, keşe Tuma ji di cih de kete ardê de. Herkesekê li wir li ber wê yekê mana şaş û mat bûn. Herkesek li ber wê yekê bêdeng ma û li mîr meyêzend. Di wê heyeme de yê ku axift Mihamed bû. Mihamed got 'mîre min te çi kir' û ma sekinî. Mîr ji got, 'ne te got bêbaxtî li min kir, bêbaxtî ji cezayekî wê heya'. Piştî ku mîr wilo got, êdî mihamed bersive mîr da û got; 'raste, min wilo got, lê min ev yeka hizir ne kiribû'. Piştî vê gotinê re mihamed ji ma sekinî i cihê xwe de, bêdeng. Mihamed li ber wê rewşê keşe Tuma weke ku êşehe. Wilo hata dîtî. Bi wê yekê re mihamed bêdeng ma. Di serê xwe de weke ku bi keve hizran de lê hat. Mîr ji û mirovên li dore wî ji lê dimeyîzandin. Lê ew ji bêdeng bûn. Deng ji wan dernediket.

Mihamed, ku weke bêhneke bêdeng ma, êdî li wir meyîzend û gote mîr, 'nahaka tê serê wî lê xist. Wabalê vê yekê ji heya. Wabalê zarokên wî ji heya. Vêce ji bo ew wabal were dayîn tê beremberî serê wî zêr bide min û ez ji ezê wan zêran bima ji zarokên wî re. Dema ku min zêr birine ji zarokên wî re, ezê ji wan re bêjim ku serê bave we hata lê xistin, Ev ji xwuna bave we ye min hilde û anî ji we re. Dema ku Mihamed wisan dibêje, êdî mîr ji dibêje bila û piştî dikin ku beremberî serê wî zêran biwazinênin û bidime Mihamed ku bibe ji zarokên wî re. Mihamed di wê heyeme de di serê xwe de çûya, bihizire. Di nav hizran de ya. Mele Silêman di wê heyeme de dike ku li Mihamed meyîzenê. Dema ku meyîzenê, hingî, dibinê ku wa Mihamed dihizran de ya. Mirovên ku dixwezînin ku biwazinênin û beremberî serê wî zêran bidin ji, bidest wazinandinê dikin, lê dikin û nakin di wazinandinê de rastîyê nagirin. Çend ku zêran di dênine ber serê wî, serê wî li ardê dimene. Herkesek ji wê yekê re şaş dimene. Hinek mirov li ber wê rewşê dibêjin 'piştî mirinê ji ku tamatî bi mirov hebe berdewam dike'. Çend ku zêran di dênin, neyê beremberî hevdu. Herkesek li ber wê rewşê dimene şaş. Piştî Mihamed, tê pêş û dirajê mêzîne û dike bi wezinêne. Lê mihamed pêşî, ji ber ku ew miriya hinek xwalî bi ser serê wî de dike û piştî mêzîne ji ardê xilas dike û piştî hinek zêr didêne ser alîyê mêzîne yê dî û têt beremberê hevdu. Mihamed, piştî dirajê wan zêrên ku beremberê serê wî hatina û dike tûrikê xwe de û dibêje 'ev zêr yê mala wî ne. Wê çine mala wî ji zarokên wî re'. Mihamed ku her weha dibêje êdî dimene sekinî. Piştî ku hinekî dimenine sekinî, êdî piştî mîr li Mihamed dizivirê û dibêjê de; 'va xazîne hata dîtî. Vêce ka ti çiqasî bibe, va ya li ber tê ya, biba. Divêt ku ji ti bibe'. Mihamed, dema ku mîr wisa jê re

dibêje, êdî ew ji ji mîr re li ber mîr dibêje; ne mîre min, ez ti tiştêkî ji xazîne ji bo xwe nexwezim. Tenê, min ev hilda, ew ji ezê bima ji mala vî mirovê ku tê serê wî lêxistî re, ji zarokên wî re. Tê serê wî lêxist, vêce zarokên wî nahaka mana bêxwedî. Êdî li çara serê xwe, bixwedî derketine mîr û van zêrên beremberê serê bave wan, wê meyîzenin. Ez tiştêkî ji xwe re nexwezim. Piştî van gotinên Mihamed re, êdî mîr ji dibêje ku mihaqaq ku divêt li wan xwedî derketin çêbibe' û piştî bêdeng dimane. Piştî herkesek bêdeng di mene. Mirovên ku êdî wê xazîne kişenine qasre ji, êdî di pêşengîye Ildar de bidest çûn û hatine dîkin. Mihamed ji bi faqa Qasim û mele Silêman re tê ku werine medrese. Mihamed, bêdeng, pir dihizirê. Deng jê dernekeve. Di wê heyeme de ji xaynî wî, yên ku pêre ne ji, weke faqa Qasim û mele Silêman ji deng ji wan ji dernekeve. Ew ji bi wî re bi bêdeng dimeşin û diçin..

Mihamed, dema ku faqa Qasim û mele Silêman re têt medrese, êdî li wir bi wan re weke demeke dirûnihê. Dema ku ew li hevdû dirûnihin, hingî, ew bi hev re hinekî weke demeke dirêj bi hev re didin û distênin. Faqa Qasim û mele Silêman ji piştî dîtina xazîne re 'êdî li Mihamed bi çavakî dî dimeyîzandin'. Ew 'weke mirovekî ku ji xwe bûhûrtî' dihata dîtin. Weke mirovekî ku di zenebûne de mazin û kûr û ku jê re rêzeke mazin bê girtin dihata dîtin. Her weha lê dimeyîzandin.

Piştî ku mihamed û faqa Qasim û mele Silman weke demeke li hevdû dirûnihin, êdî piştî ew ji dirabin ku herin û kara xwe ya mêje bikin. Ji ber ku deme mêje dihat. Dema ku ew rabûn, êdî mihamed bitenê ma li medrese. Mihamed, dema ku bitenê ma ji, ew bi serê xwe bitenê li xwe rûnişt û hinekî ji xwe re hizirî. Li ser demên xwe yên ku bûhûrandin hizirî. Li ser tişt û buyarên ku di wan de jin kiribû hizirî. Di xwe de di serê xwe de pir hizirî. Dilberê û Dilşad ji di serê wî de di hişê wî de bûn. Wî di ti demê de ew ji bîr ne kiribûn. Ku ew dihatina bîre wî weke ku qirika wî tiştî bibe lê dihat. Lê xwe digirt. Bi vê re, hê gelek tiştên dî di serê wî de hebûn. Li malê ji dihizirî. Li dê û bave xwe ji dihizirî. Li wan demên xwe yên ku li malê li nig seydeyê xwe dihizirî. Li ser wan demên xwe yên ku li Îdirê li nig şex mabû dihizirî. Li ser demên xwe yên ku haya ku hatibû Cizîre bota û di rê de gahabû meleyê Cizirî û piştî li cizîre bota bûhûrandibû dihizirî. Wî gelek demne mazin û dirêj bûhûrandibûn. Demne ku bi fêr bûhûrandi bûn. Demne ku di ti demê de ji bîr neke bûhûrandibûn. Piştî ku mîre bota jê dixweze ku xazîne bibînê û piştî ku xazîne têt dîtin ji, êdî jiyana wî hinekî têt guharandin. Piştî wê demê re ji demeke li Cizîre bota dimene. Lê êdî ew hinekî pîre ji. Êdî ne ciwana. Ew

êdî mirovekî ku navserî xwe ya.Bi vê yekê re êdî bêhtir têt naskirin.Li herêmê, mirovên ku Mihamed nasnekin êdî nînin.Yên ku wî nasdikin, wê bi feqiyê teyra nasdikin.Ew zanistanekî ku navê wî feqiyê teyra ya.Her weha ew têt zanîn û naskirin.Ji gelek deveran mirovên ku têne nig Mihamed ji hena.Pêre didin û distenin.Mihamed, ji wan mirovên ku têne nig wî, ji wan, li ser herêmên din yên Kurdistanê ji dibe xwedî hizir û têgihiştin.Ji mirovên ku têne nig wî, ji yên ku ji başûrê Kurdistanê têt ji wan, li ser mirovên weke Mîr Zengî û zanistên mazin Babe Tahîrê Uryan(lorî) û ji yên ku ji rojhilatê Kurdistanê ji têt nig wî ji ji wan ji zanistanên mazin yê weke Abu Hanîfê Dînwerî û Sihabuddin Sûhrewerdî û Mazdek hisdike.Di derbarê wan û hizre wan û mazinbûne wan de pir tiştan hisdike.Ew zanistne kurd ên mazin bûn. Navê wan hebû. Abu Hanîfê Dînwerî ne tenê di nav kurdan de mazin bû, di herêmê de mazin bû. Abu Hanîfê Dînwerî di 820 de, li ser botanîkê, zoolojîyê, zimanzanîyê, mantiqê, ardnîgarîyê, matamatîkê, astrolojî, makanîkê, û li ser hizre dîrokê û dîroka kurdan gelek pirtûk nîvisanindin.Ser 16 pirtûkan re nivîsand.Mihamed li ser wan ji dihizirî.Ew û cih û warên wan ji mereq dikir.Başûr û rojhilatê kurdistanê ji di wê demê de li ser zimanan bû.Ji ber şerên di nav sefêvîyan û osmanîyan de. Piştî ku şêx Abbasê yekemîn têt ser taxt, êdî pêvajoyeke nû li herême bigistî dest pê kiribû. Piştî paxta di nav sefêvî û osmanîyan de ya di 1590 de, ku bandûre sefêvîyan li ser herêmên weke herême Azarîyan û qarabag, Şîrvanê, herême Gurciyan, û Lolîstanê kêr dibe, êdî şerekî nû ji bo wan herêman careke dî bi wan re di wan wan de dest pê dîke.Kurd, ji xwe di herêmên xwe de bi serê xwe ne.Di wê demê de başûrê kurdistanê ji bigiştî di bin rêzanîye mîre Hewlêr de bû.Di naqabîna qasre mîre Hewlêr û rêveberîye sefêvîyan de lihevhatinek hebû.Ya rastî ku mirov bêje, bandûra rêbertîye qasre hewlêr bi şêxên hewlêr û Erbîle mazin bû.Li ser qasre sefêvîyan ji bandûrake wê hebû.Bi vê yekê re aramîyek hebû. Başûrê kurdistanê ku hewlêr navende wê weke herême 'Badînîyan' ji dihata bi nav kirin. Herêmeke pir pêşketî bû.Divêt ku mirov bêje ku hema bêja ku weke herême botanê li pêş bû..

Lê ew şer û pevçûnên ku dibûn, li wan ji bandûr di kirin.Ji ber vê yekê ji pir nîqaş hebûn di nav xalkê û mîran de.Di nav nîqaşên di civatan de ev ji dihatina ser ziman.Ji herêma xorasanê, ji herêma Merîwanê, ji herêma hewlêr, ji herêma Erbîle, ji herême Sêrtê, ji herêma Xizanê û hwd, pir mirov dihatina Cizîre bota.Ev herêm, herême ku navê wan hebû.Her hinekî mirovên ku zene li vanderan ji kom bûn.Li wan herêman ji weke hinek herêmên ku hin şêxên li wanderan diman û her weha di kelha xwe

de weke hinek navendna di hatina dîtin bûn. Sêrtê ji divêt ku mirov wilo şîrovê bike. Mihamed, dema ku mirov ji wanderan têne Cizîre bota û hinekî li wir dimenin, êdî ew ji di derbarê wan herêman û şêxên wan herêman de ji ji wan dibe xwedî agahî û têgihîştin. Naskirina vandedan, di serê Mihamed de hinek hizirne û xwestekne dide çêkirin. Piştî ku Li Cizîre bota, xazîne hata dîtin, êdî ew dîtina xazîne li herêmê dengêkî mazin veda. Bi vê yekê re, Mihamed ji hinekî bêhtir navê wî bi ilmê wî deng re veda. Li wan herêman ji navê wî bi deng veda. Jiyana Mihamed ji ji vir pê de, weke jiyane alimekî berdewam dike. Ji wir pê de, wê di jiyana Mihamed de demeke nû vedibe. Mihamed, di wê demê de, wê ji vir pêde bi rêvanîyeke dirêj wê vê deme jiyana xwe jîn kê. Wê ji Cizîre bota bikeve rêvanîyeke mazin de. Ka vêce em meyîzenin ku em hinekî li vê rêvanîyê meyîzenin..

Abdusamet yîgît

.....000.....

Gotinek ji dawiyê pirtûka duyemîn re

Li ser jiyane feyqiyê teyran dema ku mirov dinivîsê, mirov rastî pêşketineke mazin bi wî re têt û dibînê. Ew xwediyê hizereke ku mazina. Bi vê yekê re divêt ku mirov bêne ser ziman ku ew ji xwediyê pêşketineke ku mazina. Mazin dihizire û gotinên xwe mazin û bi zane têne ser ziman. Me ev yeka baş û qanc farq kir.

Dema ku min bidest pirtûka feyqiyê teyran e duyemîn kir, hingî, min hizrên ku li ser têne ser ziman û vegotin, careke dî di berçav de derbas kirin û hizir kir. Hingî min farq kir ku dema ku feyqiyê teyran diaxivê, bipergal û hizir diaxivê. Bi vê yekê re, mirov têdigihê ku feyqiyê teyran, di zimannivîsê de ji xurte. Zimanekî nivîsandinê ku xurt û mazin pêre rûniştîya. Mirov vê yekê pir baş fahmdike, Bi vê yekê re mirov karê bêjê ku ew nivîskarekî ku mazina ji. Her weha bi vê yekê re divêt ku ez bênine ser ziman ku ya ku herî mazin bala min kişand ji, ew bû ku di helbesteke xwe de bahsa gahana 'cilde duyemîn' ya pirtûkne dike. Dema ku mirov li ser vê yekê dihizirê, mirov têdigihê ku ne tenê weke gotineke helbesteke têne ser ziman. Bi vê yekê re, hizrek bi mirov çêdibe ku bahsa nivîsandinê pirtûkeke ku mazin û du an ji sê cildan dike.

Dema ku mirov li ser hin gotinên feyqiyê teyran dihizirê, mirov têdigihê li ser nivîsandinê hin pirtûkne ji têne ser ziman. Bi vê yekê re divêt ku mirov bêjê ku ji bo wan pirtûkan bahsa wesf dayîneka ji xwe ji dike. Hin gotinên wî her weha ne; "Agir pêta di dil de/Me'niya daxan ku

hilda/Ev kîtab maçin du cilda/Hafizê medhan im ez/An ji../Min û hê wesfê xwe hilda/ xweşmisal in çûn du cilda/Çerx û kovan çûn di dilda/Ay dil min ay dilo...

Ji van gotinên wî ji mirov têdigihê ku bahsa nivîsandinê hin pirtûkne û wesf dayîne ji wan dike.Di hin gotinên xwe yên din de ji vê watê têne ser ziman..

Ev gotinên wî, derfetê didine me ku em bi wî re li ser hin pirtûkne ku wî nivîsandine lê em ne gahana wan bihizirin.

Ya rastî ji, dema ku mirov wî û hizre wî û pêşketinê bi wî re şrove dike, mirov ji vê yekê temenekî ku mazin ji dibînê.Bi vê yekê re em ji vê yekê bêjin.Hizre ku bi me re çêdibe, wî hinek pirtûkên ku hê me xwe ne gahandîye dê nivîsandîye.Di vir de berdewam kirine lêkolînê, wê mirov bigihinê hin rastîyên mazin bi wî re.Ew ne tenê helbestvanek an ji nivîskarê hin nivîsên biçûka.Ew filozofekî mazina ku felsefeyeke mazin nivîsandiye û anîye ser ziman. Divêt ku mirov vê yekê bibînê û xwe bigihine wê felsefa wî ya ku nivîsandiya.

Di vir de di dawiyê de hêja ku mirov vê yekê ji bêjê ku lêkolînek ji bo gotinên wî yên ‘van pirtûkên’ ku di gotinên wî de dihûhûrin ji divêt.. Ji ber ku qanaatne mazin hene ku wî hin pirtûkne herweha mazin nivîsandinê, lê bêşansiye me ku ne gahana dostên me.

Kurdistan, Cizira bota. 2009

”””””